

Strategie komunitně vedeného místního rozvoje území MAS Achát

pro období 2014 – 2020

verze 8.1.1

MAS Achát z.s.
Jenišovice 67
468 33 Jenišovice
IČO: 27011721
www.mas-achat.cz

Schválena valnou hromadou konanou dne 22.3.2016 v Koberovech

Zpracování SCLLD bylo podpořeno z Operačního programu Technická pomoc
Registrační číslo projektu: CZ.1.08/3.2.00/14.00243

Obsah

1.	Popis území a zdůvodnění výběru	1
1.1.	Základní informace o MAS Achát	2
1.1.1.	Identifikace právnické osoby	2
1.1.2.	Popis místního partnerství	3
1.1.3.	Zdůvodnění vymezení MAS v území	3
1.2.	Historie MAS, zkušenosti s rozvojem území	5
1.3.	Popis komunitního projednání SCLLD	5
1.4.	Přehled členů týmu pro přípravu a zpracování strategie	6
1.5.	Proces tvorby a východiska zpracování SCLLD	8
2.	Analytická část	10
2.1.	Socio-ekonomická analýza	10
2.1.1.	Vymezení území a jeho základní popis	10
2.1.2.	Obyvatelstvo	13
2.1.3.	Technická infrastruktura	23
2.1.4.	Doprava	25
2.1.5.	Vybavenost obcí a služby	32
2.1.6.	Bydlení	34
2.1.7.	Životní prostředí	40
2.1.8.	Život v obcích	50
2.1.9.	Podnikání, výroba, zaměstnanost	53
2.1.10.	Vzdělávání, školství	62
2.1.11.	Řízení obcí, informovanost, spolupráce	65
2.1.12.	Územní plánování a rozvoj	68
2.1.13.	Bezpečnost	74
2.1.14.	Turistický ruch	75
2.2.	SWOT analýza	83
2.3.	Analýza problémů a potřeb	89
2.3.1.	Rozvojový potenciál území v kontextu vybraných oblastí	89
2.3.2.	Územní plánování	90
2.3.3.	Oblasti s lidským potenciálem	90
2.3.4.	Oblasti s potenciálem rozvoje	91
2.3.5.	Využití vlastních prostředků v území k rozvoji	93
2.3.6.	Problémy a potřeby řešitelné prostřednictvím ESI fondů	94
2.3.7.	Analýza rozvojových potřeb území	95
2.3.8.	Monitoring absorpčních kapacit	97
3.	Strategická část	99
3.1.	Stanovení vize, strategických cílů, specifických cílů a opatření	99
3.1.1.	Strategické a specifické cíle	100

3.1.2. Rozvojová opatření a jejich provázanost.....	102
3.1.3. Prioritizace návrhové části SCLLD MAS Achát	115
3.2. Integrované a inovativní prvky v SCLLD	115
3.3. Vazba na strategické dokumenty.....	117
3.3.1. Strategické dokumenty na místní úrovni	117
3.3.2. Strategické dokumenty na úrovni MAS.....	118
3.3.3. Strategické dokumenty na krajské úrovni.....	121
3.4. Akční plán s popisem programových rámců opatření (fichí) SCLLD	121
3.4.1. Programový rámec Integrovaného regionálního operačního programu	123
3.4.2. Programový rámec Operačního programu zaměstnanost	129
3.4.3. Programový rámec Program rozvoje venkova	146
3.4.4. Klíčové projekty	155
3.4.5. Grafické znázornění struktury programových rámců ve vazbě na operační programy	156
3.4.6. Schematické znázornění vazeb Opatření/Fichí na opatření mimo programové rámce....	161
4. Implementační část	167
4.1. Popis řízení strategie.....	167
4.1.1. Řídící struktura a odpovědnosti	167
4.1.2. Realizační struktura a zamezení střetu zájmů.....	170
4.1.3. Komunikace MAS.....	172
4.2. Popis administrativních postupů	172
4.2.1. Vyhlášení výzvy.....	172
4.2.2. Hodnocení projektů.....	173
4.2.3. Výběr projektů.....	174
4.3. Popis animačních aktivit.....	176
4.4. Popis spolupráce MAS na národní a mezinárodní úrovni	176
4.4.1. Historie spolupráce MAS	176
4.4.2. Plánovaná spolupráce MAS	177
4.5. Monitoring a evaluace.....	177
4.5.1. Nástroje vyhodnocování SCLLD	178
4.5.2. Proces vyhodnocování SCLLD	178
5. Zdroj dat	181

Seznam zkratk

AOPK	agentura ochrany přírody a krajiny
BD	bytový dům
BJ	bytová jednotka
CSÚIS	centrální systém účetních informací státu
CZ – NACE	klasifikace ekonomických činností dle Českého statistického úřadu
CZT	centrální zásobování teplem
ČHMÚ	Český hydrometeorologický ústav
ČOV	čistička odpadních vod
ČR	Česká republika
ČSAD	Česká autobusová doprava
ČSÚ	Český statistický úřad
DČOV	domácí čistička odpadních vod
EIP	Evropská inovační partnerství
ERÚ	energetický regulační úřad
ESI	Evropské strukturální a investiční fondy
EU	Evropská unie
EZFRV	Evropský zemědělský fond pro rozvoj venkova
FO	fyzická osoba
CH	chladná oblast
CHKO	chráněná krajinná oblast
IČ	identifikační číslo
ISKP2014+	informační systém konečného příjemce 2014+
ISÚ	integrovaná strategie území
IZS	integrovaný záchranný systém
JN	Jablonec nad Nisou
JZD	jednotná zemědělská družstva
KD	kulturní dům
KoPÚ	komplexní pozemková úprava
KPSS	katalog poskytovatelů sociálních služeb
KPSVL	koordinovaný přístup k sociálně vyloučeným lokalitám
LB	Liberec
LEADER	Program LEADER ČR využívá investiční prostředky ze státního rozpočtu na základě zákona o státním rozpočtu České republiky na příslušný rok. Je určen na jedné straně místním partnerstvím venkovských území (místním akčním skupinám), která vytvářejí a realizují společné rozvojové strategie a Záměry, a na druhé straně místním subjektům, které realizují konkrétní projekty.
LFA	méně příznivé oblasti
LK	Liberecký kraj
MAS	místní akční skupina
MMR	Ministerstvo místního rozvoje
MPIN	Metodický pokyn pro využití integrovaných nástrojů
MPO	Ministerstvo průmyslu a obchodu
MPSV	Ministerstvo práce a sociálních věcí
MS2014+	Monitorovací systém pro programové období 2014-2020
MŠ	mateřská škola

MŠMT	Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy
MT	mírně teplá oblast
MZe	Ministerstvo zemědělství
MŽP	Ministerstvo životního prostředí
NČI2014+	národní číselník indikátorů 2014 - 2020
NNO	nestátní nezisková organizace
NUTS	nomenklatura územních statistických jednotek
OPTP	Operační program technická pomoc
OPZ	operační program zaměstnanost
ORP	obec s rozšířenou působností
OSVČ	osoba samostatně výdělečně činná
OZE	obnovitelný zdroj energie
PO	právnícká osoba
PR	programový rámec
proces SEA	posuzování vlivů na životní prostředí
PRV	Program rozvoje venkova
RD	rodinný dům
ŘO	řídící orgán
SCLLD	strategie komunitně vedeného místního rozvoje
SDH	sdružení dobrovolných hasičů
SOLK	Sdružení obcí libereckého kraje
SVP	střediska výchovné péče
SVS	Severočeská vodárenská společnost
SZIF	Státní zemědělský intervenční fond
SZP	společná zemědělská politika
ÚFIS	prezentační systém finančních a účetních informací státu z CSÚIS
ÚP ČR	úřad práce České republiky
ÚP	územní plán
ÚPO	územní plán obce
ÚPSÚ	územní plán sídelního útvaru
ZŠ	základní škola
ZUŠ	základní umělecká škola

1. Popis území a zdůvodnění výběru

Jihovýchodní část Libereckého kraje, území v okresech Jablonec nad Nisou, Liberec a Semily, je svým charakterem, obyvatelstvem a krásnou krajinnou oblastí, která si zaslouží pozornost nejméně ve dvou oblastech rozvoje:

- a) **Dosažení dostatečné úrovně technické, sociální i společenské struktury**, protože úroveň vybavenosti území přímo souvisí se spokojeností zde žijících lidí.
- b) **Vytvoření vysoké atraktivity tohoto kraje pro jeho hosty**, aby je inspirovala k opakovaným návštěvám i k šíření dobrých zpráv o jeho krásách a příjemném pobytu.

Dostatečná úroveň vybavenosti v obou těchto oblastech povede jednak ke spokojenému životu obyvatel území, tedy i k přitažlivosti pro jeho další osídlení, jednak využije potenciál tohoto turisticky atraktivního kraje k vytvoření nových ekonomických aktivit a tedy k dalším příjmům obyvatel i rozpočtů obcí.

Mise MAS Achát spočívá právě ve vytvoření a podpoře postupné realizace Strategie komunitně vedeného místního rozvoje (dále jen „SCLLD“), umožňující efektivní koordinaci finanční podpory pro projekty a naplňující výše zmíněné cíle v obou oblastech, ať už je realizují obce, podnikatelské subjekty nebo spolky, školy či jiné instituce. Pokud bude tato mise úspěšná, bude i náš kraj přitažlivý a úspěšný.

1.1.2. Popis místního partnerství

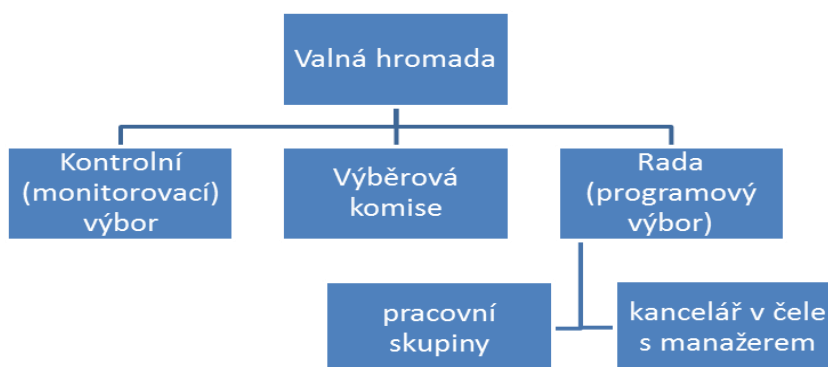
Původní členská základna občanského sdružení byla složena z fyzických osob, které hájily zájmy určitých skupin, a čítala cca 70 osob. Postupem let se členská základna snižovala, zejména z důvodů migrace obyvatelstva. V roce 2013, kdy došlo k rozšíření působnosti MAS, se změnila i struktura členské základny. K 31. 7. 2015 měla členská základna 59 partnerů tohoto složení:

- veřejný sektor zastupuje 13 obcí/měst
- soukromý neziskový sektor zastupují 4 organizace
- soukromý podnikatelský sektor zastupuje 42 firem, OSVČ, živnostníků, zemědělců a fyzických osob

Rozdělení do pěti zájmových skupin:

1. Veřejná správa – sem spadají všechny obce a města (13 členů)
2. Podnikání – zde jsou zapojeny všechny firmy, zemědělci, OSVČ, živnostníci (18 členů)
3. Venkovský prostor – občané, kteří pracují v obcích dobrovolně a nezastupují žádnou NNO (14 členů)
4. Životní prostředí - zájmová skupina (3 členů)
5. Zájmová činnost – NNO a fyzické osoby se zájmem o podporu spolkové činnosti (11 členů)

Organizační struktura spolku

Pozn. Orgány spolku jsou blíže popsány v implementační části SCLLD

1.1.3. Zdůvodnění vymezení MAS v území

Celková rozloha územní působnosti MAS je cca 231 km² a žije zde téměř 35 000 obyvatel. V území působí tři dobrovolné svazky obcí – Mikroregion Jizera (15 obcí), Mikroregion Podkozákovsko (9 obcí) a Mikroregion Kozákov (2 obce a 1 město).

Současné vymezení území MAS Achát z.s. je výsledkem cca patnáctiletého procesu, kdy se postupně strukturovaly aktivity a subjekty působící či vznikající na území turistického regionu Český ráj (Sdružení Český ráj, mikroregiony Český ráj, Podkozákovsko, Kozákov, Jizera, MAS Turnovsko, MAS Český ráj a Střední Pojizeří ad.)

Základní východiska vymezení MAS v území jsou v tomto procesu stabilní:

vnější

- Geografické – spojitě území s významnými geografickými a přírodními prvky (Lužická porucha, řeky Jizera a Mohelka + přítoky, sousedství centrální části Českého ráje)
- protipovodňová opatření – řeka Jizera + přítoky
- relativně dobrá dopravní dostupnost

vnitřní

- rozšíření možnosti rozvoje a stabilizace využití a osídlení území obcí a mikroregionů
- malá četnost silných podnikatelských subjektů
- dojíždka za prací
- malý sortiment nabídky pracovních příležitostí v území
- historická specifika oblastí
- Jih - zemědělství + zpracovatelský průmysl
- Sever - sklářství, bižuterie, zemědělství
- Východ – textilní průmysl, zemědělství
- malý sortiment infrastruktury cestovního ruchu

Z těchto východisek vyplývá i argumentace pro logiku území MAS Achát z.s.

- geograficky ucelené území podél středního toku řeky Jizery a jejích přítoků
- existence subjektů spolupracujících v části nebo v celém území MAS
- navazující dopravní síť
- obdobná problematika pracovních příležitostí v jednotlivých částech území
- aktivní neziskové organizace v celém území
- obdobná charakteristika zemědělských subjektů v území MAS Achát z.s.
- cenné přírodní a historické prvky v celém území
- lokalizace MAS Achát z.s. do Libereckého kraje a NUTS II Severovýchod
- lokalizace 37 obcí a měst MAS Achát z.s. na území Turistického regionu Český ráj

Na těchto principech probíhal celý proces vytváření profilování MAS Achát z.s., je i podkladem pro tvorbu strategických dokumentů spolku.

Společným znakem území jsou významné přírodní hodnoty. Část území MAS mezi Turnovem, Frýdštejnem, Železným Brodem a vrcholem Kozákova leží na území CHKO Český ráj. V CHKO Český ráj leží i 2 přírodní rezervace – Klokočské skály a Bučiny u Rakous, 2 národní přírodní památky – Kozákov a Suché skály a přírodní památky Ondříkovický pseudokrasový systém a Na Vápenici. Na území MAS se nachází i přírodní rezervace Údolí Jizery u Semil a Bítouchova a přírodní památky Galerie a Podloučky. Severně od Malé Skály a Železného Brodu se nachází přírodní park Maloskalsko.

Na území MAS se rovněž nacházejí lokality NATURA 2000. Jsou to evropsky významné lokality Průlom Jizery u Rakous a Údolí Jizery a Kamenice. Ve sledované oblasti rovněž existuje značné množství významných krajinných prvků a památných stromů.

1.2. Historie MAS, zkušenosti s rozvojem území

MAS měla zpracovávánu svou první rozvojovou strategii již v roce 2006 a chtěla se aktivně podílet na její realizaci. Bohužel v prvním kole žádostí Programu rozvoje venkova (dále jen PRV) LEADER se svojí žádostí o podporu neuspěla. Požádala tedy o dotaci LEADER ČR (projekt „Pestrý život na Turnovsku“) a její úspěch ji vyřadil z další možnosti žádat o podporu PRV LEADER, nicméně nasměroval její další činnost.

Díky spolupráci s „podpořenými“ MAskami bylo v území realizováno v letech 2008 - 2015 sedm projektů spolupráce LEADER, které byly zaměřeny jak na podporu cestovního ruchu, tak na obnovu místních památek, nebo na udržení tradic. Poslední projekt spolupráce zapojil do činnosti MAS i děti a mládež a prakticky jim předvedl, jak partnerství LEADER funguje.

Mimo projektů spolupráce se MAS zapojovala také do přímých dotací PRV, jejichž prostřednictvím vybuďovala v území naučnou stezku a vyhlídkový okruh.

Do podvědomí občanů a organizací v území se snažila zapsat spoustou „drobných“ projektů, ať již výtvarnými soutěžemi pro děti, nebo podporou tradičních sportovních, kulturních nebo společenských akcí. Během svého působení byly vyhlášeny tři drobné výzvy na podporu spolkového života, podnikání a propagace MAS, na kterých byla prakticky odzkoušena metoda LEADER.

Činnost MAS byla pravidelně podporována Krajským úřadem Libereckého kraje.

V letech 2008 - 2014 se aktivitou MAS podařilo v území investovat díky spolupráci LEADER a dotacím více jak 13.000.000,- Kč

1.3. Popis komunitního projednání SCLLD

2012

Práce na tvorbě Komunitně vedené místní strategie (SCLLD) MAS Achát (v té době ještě MAS Turnovsko) započaly v roce 2012, proběhla první jednání ohledně důležitosti jejího vypracování pro čerpání finančních zdrojů v období 2014 - 2020. Do diskuzí byli zapojeni všichni členové MAS a další subjekty působící v území (školy, podnikatelé, neziskové organizace ad.). Byla zahájena první jednání o možnosti budoucího rozšíření územní působnosti MAS o další obce.

2013

V tomto roce MAS rozšířila svou působnost na 37 obcí a rozšířila členskou základnu na 34 členů. V souvislosti s rozšířením územní působnosti MAS rozhodla valná hromada o změně názvu MAS Turnovsko na MAS Achát. Společně se sběrem projektových záměrů od aktérů působících v území provedla MAS také dotazníkové šetření. Výstupy těchto šetření a intenzivní diskuze na všech místních úrovních byly jedním z hlavních podkladů pro následnou tvorbu SCLLD. Součástí diskuzí byli také přípravy složení a vzniku pracovní skupiny k tvorbě SCLLD.

2014

V roce 2014 se v pravidelných intervalech začala scházet pracovní skupina pro tvorbu SCLLD, složená ze zástupců aktérů na všech místních úrovních. Diskuze se zaměřovaly na konzultaci analytické části SCLLD a hledání východisek pro návrhovou část strategie. Jednání komise byla otevřena širší veřejnosti, ve formě zápisů pak byla zveřejňována elektronickou formou a zároveň uchována k dispozici všem zájemcům v archivu MAS Achát. Po jednáních byla tato část SCLLD schválena valnou hromadou a následně k 31. 8. 2014 předána řídicímu orgánu (MMR) ke zveřejnění na webových stránkách a možnému připomínkování široké veřejnosti. Ve 2. polovině roku se pracovní komise zabývala převážně návrhovou částí strategie. Po celý rok byly konzultovány otázky implementace ve vazbě na úpravy požadavků standardizace řízení MAS. Výsledkem byla aktualizace základních materiálů MAS a jejich implementace do SCLLD.

Na území MAS Achát zároveň probíhal projekt „Podpora rozvoje meziobecní spolupráce“, realizovaný Svazem měst a obcí ČR, v jeho rámci byla diskutována také realizace a tvorba SCLLD. MAS Achát se podílela na tvorbě rozvojové strategie pro území SO ORP Železný Brod a Semily, v rámci tvorby SCLLD pracovala také s výstupy zbylého SO ORP, na kterém MAS Achát působí – SO ORP Turnov. Členská základna se rozrostla o 14 členů na 55.

2015

Jedním z kroků nutných ke schválení SCLLD MAS řídicím orgánem je její standardizace, tou MAS Achát úspěšně prošla. Také v tomto roce probíhaly intenzivní práce na finalizaci SCLLD spojené s diskuzemi s místními aktéry, včetně diskuzí a jednání spojených s projektem „Podpora rozvoje meziobecní spolupráce“. SCLLD byla dopracována, projednána a schválena valnou hromadou MAS Achát. Členská základna se rozrostla o 4 členy na 59. Podrobné informace k projednávání SCLLD jsou uvedeny na webových stránkách MAS www.mas-achat.cz.

1. 4. Přehled členů týmu pro přípravu a zpracování strategie

Příprava ISÚ je kontinuálním procesem, který probíhá v rámci MAS už od doby jejího vzniku. Nejprve zpracováním Integrované strategie pro Leader+, dále přípravou záměru pro Leader ČR, poté přípravou SPL na období 2007 – 2013.

Řada aktérů z území MAS Achát byla u přípravy všech dosavadních strategických dokumentů a je i u přípravy SCLLD na období 2014 – 2020.

Tým pro přípravu a zpracování strategie tvoří tyto členové:

Kancelář MAS Achát:

Lenka Kvintusová, vedoucí pracovník pro realizaci SCLLD, pracovnice kanceláře MAS, manažerka projektů spolupráce, analytička projektu Systémová podpora rozvoje meziobecní spolupráce v ČR v rámci území správních obvodů obcí s rozšířenou působností.

Ing. Jindřich Jeníček, manažer MAS, řešitel strategie v rámci podpory z OPTP, koordinátor projektu Systémová podpora rozvoje meziobecní spolupráce v ČR v rámci území správních obvodů obcí s rozšířenou působností

Martina Jeníčková, pracovnice kanceláře MAS, asistentka, řešitelka strategie v rámci podpory z OPTP, koordinátorka projektu Systémová podpora rozvoje meziobecní spolupráce v ČR v rámci území správních obvodů obcí s rozšířenou působností

Bc. Hana Jirsová, pracovnice kanceláře MAS, řešitelka strategie v rámci podpory z OPTP

Za svazky obcí:

Jindřich Kvapil, předseda DSO Mikroregionu Podkozákovo, starosta obce Koberovy, člen výběrové komise MAS, člen zájmové skupiny venkovský prostor

Ing. Petr Lelek, předseda Mikroregionu Jizera, starosta obce Svijany, člen rady MAS, člen zájmové skupiny venkovský prostor

Spolupracující starostové:

Ing. Karel Bičík, starosta obce Pěnčín (LBC), člen kontrolního výboru, člen zájmové skupiny zájmová činnost

Bohumil Bradáč, předseda MAS, starosta obce Jenišovice, člen zájmové skupiny venkovský prostor

Miroslav Divecký, místostarosta obce Paceřice, člen zájmové skupiny venkovský prostor

Jaroslav Havlíček, obec Mírová pod Kozákovem, člen rady MAS, člen zájmové skupiny venkovský prostor

Petr Krupka, starosta obce Loužnice

Ing. Petr Lelek, starosta obce Svijany, člen zájmové skupiny venkovský prostor

Ing. Jiří Mikeš, vedoucí pracovní komise pro tvorbu strategie MAS Achát, člen rady MAS, starosta obce Líšný, člen zájmové skupiny životní prostředí

Pavel Müller, starosta obce Frýdštejn

Tomáš Opočenský, starosta obce Klokočí, člen kontrolního výboru MAS, zastupuje soukromý podnikatelský sektor, člen zájmové skupiny podnikání (zemědělci, živnostníci, firmy)

Petr Prádl, starosta obce Příšovice, člen zájmové skupiny veřejná správa

Michal Rezler, starosta obce Malá Skála, člen zájmové skupiny veřejná správa

Mgr. Dagmar Šrytrová, starostka obce Radimovice, členka kontrolního výboru MAS, členka zájmové skupiny veřejná správa

Hana Véllová, starostka obce Dalešice, členka zájmové skupiny veřejná správa

Ing. Marcela Volšíčková, statutární místostarostka města Semily (do r. 2014), členka rady MAS, členka zájmové skupiny veřejná správa

NNO:

Ing. Jiří Brož, zastupuje soukromý neziskový sektor, člen rady MAS, člen zájmové skupiny zájmová činnost

Ludmila Hudská, fyzická osoba, zastupuje NNO Český červený kříž Klokočí, členka zájmové skupiny zájmová činnost

Šárka Kalferstrová, fyzická osoba, zastupuje NNO SK Svijany, členka výběrové komise, členka zájmové skupiny zájmová činnost

Miroslav Štěpán, fyzická osoba, zastupuje soukromý neziskový sektor, člen zájmové skupiny zájmová činnost

Podnikatelé:

Jaroslav Červa, zastupuje soukromý podnikatelský sektor, člen zájmové skupiny venkovský prostor

Jiří Hejduk, fyzická osoba, zastupuje soukromý podnikatelský sektor, zemědělec, člen rady MAS, člen zájmové skupiny podnikání

Jan König, fyzická osoba, zastupuje soukromý podnikatelský sektor, člen zájmové skupiny

Ing. Daniel Mach, fyzická osoba, zastupuje soukromý podnikatelský sektor, člen zájmové skupiny životní prostředí

Jan Mertlík, fyzická osoba, zastupuje soukromý podnikatelský sektor, člen zájmové skupiny životní prostředí

Josef Pulíček, fyzická osoba, zastupuje soukromý podnikatelský sektor, zemědělec, člen rady MAS, člen zájmové skupiny podnikání,

Ing. Aleš Šrytr, fyzická osoba, zastupuje soukromý podnikatelský sektor, člen rady MAS, člen zájmové skupiny zájmová činnost

Metodický dohled nad tvorbou SCLLD, návrhová část, konzultace – Ing. Petr Ponikelský

Metodický dohled nad tvorbou SCLLD, návrhová část, konzultace – RNDr. Robert Rölč, Ph.D.

Odborně zpracovaná tabulková a grafická část – SEAL s.r.o. – Ing. Stanislav Sojka

1. 5. Proces tvorby a východiska zpracování SCLLD

V rámci programového období EU 2014 - 2020 existují tři typy integrovaných nástrojů vymezených Ministerstvem pro místní rozvoj ČR v Metodickém pokynu pro využití integrovaných nástrojů v programovém období 2014-2020 (MPIN). Jedním z nich je Strategie komunitně vedeného územního rozvoje (SCLLD), která vychází z nařízení Evropského parlamentu a Rady č. 1303/2013 (zejména čl. 33) a je metodicky v souladu s podmínkami MPIN, resp. těmi částmi, které odpovídají struktuře a rozsahu materiálu, který je předkládán jako výstup z projektu financovaného operačním programem Technická pomoc.

SCLLD obsahuje a rozpracovává všechny základní předepsané části. Shrnuje informace o řešené místní akční skupině, specifikuje proces a aktéry zpracování strategie a jejich rozsah zapojení do projektu, zvýšená pozornost je věnována popisu komunitního přístupu v rámci zpracování SCLLD.

Strategie dále obsahuje socioekonomickou analýzu, která čerpá jak z relevantních datových zdrojů, tak z výstupů realizovaných komunitních projednávání, obsahuje tedy kromě specifikace a hodnocení statistických údajů také zhodnocení problémů a potřeb vnímaných obyvateli regionu. Jednotlivé tematické kapitoly socioekonomické analýzy jsou přehledně shrnuty formou dílčích SWOT analýz, jejich výstupy jsou následně zakomponovány do celkové SWOT analýzy, která prošla expertním hodnocením důležitosti jednotlivých výroků ve vazbě na shromážděné analytické podklady. Na základě všech analytických podkladů a kvalitativního hodnocení výroků celkové SWOT analýzy jsou v závěru analytické části společně s identifikací rozvojového potenciálu území formulovány souhrnné analytické závěry, které uzavírají logickou strukturu analýzy a tvoří přechodový můstek do návrhové části.

Návrhová část obsahuje popis východisek, mise a vize SCLLD, návrh strategických a specifických cílů specifikovaných do úrovně opatření. Je formulována s ohledem na návrhové období SCLLD a zohledňuje zásadní problémy, potřeby, příležitosti a možná ohrožení řešeného území. Strategie je navržena jako reálná a realizovatelná. Cílem strategie je identifikovat realizační potenciál všech relevantních rozvojových oblastí a specifikovat realizační opatření tak, aby jejich výstupy a výsledky ovlivňovaly rozvoj území v širším měřítku s pozitivními multiplikačními efekty a s důrazem na tvorbu synergických a komplementárních vazeb. Do formulace návrhové části SCLLD vstoupily též poznatky z relevantních rozvojových dokumentů obcí, mikroregionů a dalších územních struktur. Lze konstatovat, že návrhová část SCLLD je s výstupy těchto dokumentů kompatibilní a naopak optikou širšího území vytváří podmínky pro efektivnější realizaci územních projektů. Nedílnou součástí podkladů pro co nejpřesnější specifikaci návrhové části jsou výsledky provedeného monitoringu absorpční kapacity v území, jehož shrnutí je součástí strategie. Díky tomuto monitoringu se podařilo výrazně lépe vyhodnotit (a zakomponovat do dokumentu) nejen potřeby území vyplývající z interpretace statistických dat a informací, ale i reálné potřeby vyplývající z požadavků aktérů regionálního rozvoje. Zpracovaná návrhová část bere v úvahu „hlavní témata řešené CLLD“ dle MPIN.

Pro potvrzení důležitosti potřeb území prošla návrhová část, resp. opatření návrhové části, prioritací prostřednictvím expertního hodnocení řešitelským týmem SCLLD. Výsledky této prioritace jsou shrnuty v závěru návrhové části a definují východiska pro věcný i časový postup implementace SCLLD. V úrovni specifických cílů byly následně obsahově definovány indikátory jejich naplnění. Předkládaná SCLLD dále obsahuje popis integrovaných a inovativních rysů promítnutých jak do procesu zpracování SCLLD, tak do formulací zejména návrhové části.

2. Analytická část

Pokud nejsou dále v textu této části dokumentu uvedeny zdroje dat, jedná se převážně o informace získané z dotazníkových šetření, činnosti pracovní komise, či z rozhovorů s aktéry v území.

V této analýze jsou sledovány ukazatele v časovém vývoji v rozmezí let 2008 až 2014, nebo jsou využity základní srovnávací ukazatele z let 2008 a 2014. Použité ukazatele berou v úvahu vazbu na indikátory, resp. ukazatele obsažené v Národním číselníku indikátorů 2014+ (NČI 2014+), přičemž tam, kde je to vhodné, jsou využity i další ukazatele mimo rámec NČI 2014+.

2.1. Socio-ekonomická analýza

2.1.1. Vymezení území a jeho základní popis

Poloha území

Území MAS Achát se nachází v Libereckém kraji na území okresů Jablonec nad Nisou, Liberec a Semily a je tvořeno celkem 37 obcemi. V okrese Jablonec nad Nisou je to 14 obcí (Dalešice, Frýdštejn, Jenišovice, Jílové u Držkova, Koberovy, Líšný, Loužnice, Malá Skála, Maršovice, Pěňčín*, Radčice, Skuhrov, Vlastiboř a Železný Brod), v okrese Liberec 13 obcí (Čtveřín, Kobyly, Lažany, Paceřice, Pěňčín, Příšovice, Radimovice, Soběslavice, Svijanský Újezd, Svijany, Sychrov, Vlastibořice, Žďárek) a v okrese Semily 10 obcí (Chuchelna, Klokočí, Loučky, Mírová pod Kozákovem, Ohrazenice, Přepeře, Radostná pod Kozákovem, Rakousy, Semily a Záhoří). Statut města mají dvě největší obce – Semily a Železný Brod. Ta jsou také obcemi s pověřeným obecním úřadem (obec II. stupně) a obcemi s rozšířenou působností (ORP - obec III. stupně). Obce v území spadají do 4 ORP – Turnov, Jablonec nad Nisou, Železný Brod a Semily. Ve sledovaném území žije téměř 35 000 obyvatel, z toho asi 43 % ve městech Semily a Železný Brod. Rozloha území je přibližně 231 km².

Sledovaná oblast patří k nejstarším osídleným v celé České republice. Doklady o osídlení pocházejí již ze starší doby kamenné (paleolitu) před 80 až 100 tisíci lety. V 6. až 5. tisíciletí př. n. l. pak přišli do Českého ráje z úrodných nížin ve středních Čechách první zemědělci. V Příšovicích byla v nedávné době zdokumentována více než 6 500 let stará vesnice, kde sídlil lid kultury s vypíchanou keramikou. Celá oblast na pravém břehu Jizery pod Turnovem byla od 2. poloviny 2. tisíciletí př. n. l. osídlena prakticky nepřetržitě. Existují zde důkazy o osídlení lidu popelnicových polí, Keltů, Germánů i slovanských Charvátů. Moderní osídlení pak v oblasti datujeme zhruba od 12. století. Nejstarší písemně doloženou obcí v oblasti jsou Jenišovice z roku 1143, ze 13. století máme první písemné doklady o existenci sídel na území Mírové pod Kozákovem (1230) a Kobyl (1239). Kolonizace významně pokročila ve 14. století, o obcích ve výše položených oblastech (hlavně v okrese Jablonec nad Nisou) máme první zprávy až z 16. nebo 17. století.

Region je neodmyslitelně spojen s hledáním drahých kamenů, hlavně v okolí Kozákova, a jejich následným zpracováním. Okolí Turnova pak proslulo výrobou šperků z českého granátu. Velmi dlouhou tradici má v oblasti rovněž sklářství, nejvýznamnějším střediskem sklářské výroby se stal Železný Brod. Oblast Semilská pak patří k tradičním regionům s textilní výrobou. Ve 20. století došlo i k rozvoji strojírenství.

Společným rysem oblasti je poloha na severním okraji Českého ráje. Západní část oblasti v okrese Liberec na pravém břehu Jizery je charakteristická jako nížinná zemědělská krajina s historicky

doloženým nejstarším osídlením v celé oblasti. Střední a východní část oblasti je turisticky velmi atraktivní zalesněnou pahorkatinou s řadou skalních měst (Drábovna, Besedice, Klokočské skály) a zřícenin hradů (Frýdštejn, Vranov, Rotštejn), jíž vévodí vrch Kozákov. Nejsevernější část území pak tvoří později osídlená oblast pahorkatiny, která tvoří přechod mezi Českým rájem a Jizerskými horami a lidé se zde převážně zabývali sklářstvím a extenzivním zemědělstvím.

Významná je v oblasti tradice cestovního ruchu, který se začal rozvíjet od 19. století. V letech 1903 (resp. 1909) byly založeny odbory Klubu českých turistů v Železném Brodě a Semilech, které se zasadily o vybudování Riegrovy stezky údolím Jizery v letech 1909 - 13. Velký symbolický význam mělo v době tehdejšího jazykového česko-německého soupeření otevření rozhledny na Kopanině v roce 1894. Oblíbeným turistickým cílem se stal i vrchol Kozákova.

Svůj otisk v oblasti však zanechala i místní kultura a tradice. Z významných prvků lze jmenovat lidovou architekturu, konkrétně architekturu roubeného domu (např. Boučkův statek na Malé Skále, lokalita Trávníky v Železném Brodě), práce místních lidových kameníků nebo místo v literatuře (K. Světlá, J. Glazarová, A. Stašek, I. Olbracht).

Fyzicko - geografická charakteristika

Po stránce geologické stavby náleží území MAS Achát do několika oblastí. V severní části území tvoří geologickou stavbu starší prvohory, v jihovýchodní části mladší prvohory, v západní části jsou to mladší druhohory, nejmladší geologická stavba je v okolí Turnova – starší čtvrtohory.

MAS Achát geomorfologicky náleží do provincie Česká vysočina a do dvou subprovincií – severovýchodní část do Krkonošsko – Jesenické (Sudetské) subprovincie a jihozápadní část do subprovincie Česká tabule. Část v subprovincii Česká tabule leží v celku Jičínská pahorkatina. Část v subprovincii Krkonošsko-jesenické leží na území 3 geomorfologických celků – Ještědsko-Kozákovského hřebetu, Krkonošského podhůří a nejsevernější část MAS (obce Maršovice a Pěňcín) na území Jizerských hor. Nejvyšším bodem území je vrchol Kozákov (744 m. n. m.), který leží na území obce Chuchelna, nejnižše položená je obec Svijany, kde opouští řeka Jizera Liberecký kraj (236 m. n. m.).

Díky svému rozdílnému geomorfologickému charakteru náleží území MAS Achát do celkem 8 klimatických oblastí, jak byly vymezeny dle Quitta (Quitt, 1971), kdy je v celé ČR 13 těchto oblastí. Oblast při řece Jizeře pod Turnovem náleží k mírně teplé oblasti MT 11 (nejteplejší a nejsušší z mírně teplých oblastí), naopak obce severně od Železného Brodu leží v chladné oblasti CH7, chladná oblast CH6 je vymezena v bezprostředním okolí vrcholu Kozákov.

Tabulka č. 1.: Klimatické oblasti v MAS Achát

Parametr	MÍRNĚ TEPLÁ						CHLADNÁ	
	MT2	MT4	MT7	MT9	MT10	MT11	CH6	CH7
počet letních dnů	20-30	20-30	30-40	40-50	40-50	40-50	10-30	10-30
počet dnů s pr. teplotou $\geq 10\text{ }^{\circ}\text{C}$	140-160	140-160	140-160	140-160	140-160	140-160	120-140	120-140
počet mrazových dnů	110-130	110-130	110-130	110-130	110-130	110-130	140-160	140-160
počet ledových dnů	40-50	40-50	40-50	30-40	30-40	30-40	60-70	50-60
pr. teplota v lednu v $^{\circ}\text{C}$	-3 až -4	-2 až -3	-2 až -3	-3 až -4	-2 až -3	-2 až -3	-4 až -5	-3 až -4
pr. teplota v dubnu v $^{\circ}\text{C}$	6 až 7	6 až 7	6 až 7	6 až 7	7 až 8	7 až 8	2 až 4	4 až 6
pr. teplota v červenci v $^{\circ}\text{C}$	16 až 17	16 až 17	16 až 17	17 až 18	17 až 18	17 až 18	14 až 15	15 až 16
pr. teplota v říjnu v $^{\circ}\text{C}$	6 až 7	6 až 7	7 až 8	7 až 8	7 až 8	7 až 8	5 až 6	6 až 7
počet dnů se srážkami $\geq 1\text{ mm}$	120-130	110-120	100-120	100-120	100-120	90-100	140-160	120-130
srážky ve vegetačním období	450-500	350-450	400-450	400-450	400-450	350-400	600-700	500-600
srážky v zimním období	250-300	250-300	250-300	250-300	200-250	200-250	400-500	350-400
počet dnů se sněhovou pokrývkou	80-100	60-80	60-80	60-80	50-60	50-60	120-140	100-120
počet dnů zamračených	150-160	150-160	120-150	120-150	120-150	120-150	150-160	150-160
počet dnů jasných	40-50	40-50	40-50	40-50	40-50	40-50	40-50	40-50

Zdroj: Quitt, E. (1971): Klimatické oblasti Československa

Dle typů půd převažují v oblasti hnědé půdy vrchovin a podzoly, v severní části území i hnědé půdy horské s přechody k podzolům, v okolí Turnova i hnědé půdy nižších poloh. Dle druhů půd jsou to převážně půdy hlinitopísčité a písčitohlinité (10 – 30 % jílnatých částic), v západní a severozápadní části území i půdy písčité (do 10 % jílnatých částic).

Hydrograficky patří celá oblast k povodí Labe, je odvodňována řekou Jizerou a jejími přítoky. Řeka Jizera také tvoří pomyslnou osu celého území. Jejími nejvýznamnějšími přítoky v oblasti jsou zleva Oleška a Libuňka, zprava Kamenice.

2.1.2. Obyvatelstvo

Základní údaje o obcích

Tabulka č. 2: Základní údaje o obcích v MAS Achát

Obec	Počet obyvatel k 1. 1. 2015	Počet částí obce	Rozloha (ha)	Obec	Počet obyvatel k 1. 1. 2015	Počet částí obce	Rozloha (ha)
Čtveřín	488	2	495	Pěnčín (LB)	674	7	889
Dalešice	186	1	243	Přepeře	913	1	345
Frýdštejn	850	11	1 448	Příšovice	1337	1	614
Chuchelna	978	3	1 079	Radčice	161	1	184
Jenišovice	1075	2	742	Radimovice	298	1	133
Jílové u Držkova	211	1	358	Radostná pod Kozákovem	428	3	568
Klokočí	191	1	238	Rakousy	80	1	140
Koberovy	1 041	8	874	Semily	8548	4	1 631
Kobyly	353	7	826	Skuhrov	538	2	426
Lažany	227	1	211	Soběslavice	169	2	405
Líšný	267	3	173	Svijanský Újezd	410	3	530
Loučky	159	1	165	Svijany	303	1	270
Loužnice	216	1	229	Sychrov	201	5	650
Malá Skála	1 141	10	1 001	Vlastiboř	125	1	362
Maršovice	553	2	176	Vlastibořice	280	4	552
Mírová pod Kozákovem	1669	14	1 924	Záhoří	501	5	853
Ohrazenice	1118	1	268	Žďárek	136	1	233
Paceřice	323	2	349	Železný Brod	6220	12	2 252
Pěnčín (JN)	1932	7	1 338	CELKEM	34 300	133	23 175

Pozn.: města jsou vyznačena tučně, zdroj: ČSÚ Liberec

Populačně největšími sídly jsou Semily a Železný Brod, v dalších 7 obcích žije mezi 1 000 a 2 000 obyvateli – sestupně Pěnčín (JN), Mírová pod Kozákovem, Příšovice, Malá Skála, Ohrazenice, Koberovy a Jenišovice. Největší rozlohu mají opět největší obce Železný Brod, Semily, ale i obce sestávající z velkého množství sídel, tedy Mírová pod Kozákovem, Frýdštejn, Pěnčín (JN), Chuchelna a Malá Skála.

Tabulka č. 3: Administrativní členění obcí v MAS Achát

Obec	Počet částí obce	Části obce
Čtveřín	2	Čtveřín, Doubí
Dalešice	1	Dalešice
Frýdštejn	11	Anděl Strážce, Bezděčín, Borek, Frýdštejn, Horky, Kaškovice, Ondříkovice, Roudný, Sestroňovice, Slapy, Voděrady
Chuchelna	3	Chuchelna, Komárov, Lhota
Jenišovice	2	Jenišovice, Odolenovice
Jílové u Držkova	1	Jílové u Držkova
Klokočí	1	Klokočí
Koberovy	8	Besedice, Hamštejn, Chloudov, Koberovy, Michovka, Prosička, Vrátný, Zbirohy
Kobyly	7	Havlovice, Janovice, Kobyly, Podhora, Radvanice, Sedlisko, Vorklebice
Lažany	1	Lažany
Líšný	3	Libentiny, Líšný 1. díl, Líšný 2. díl
Loučky	1	Loučky
Loužnice	1	Loužnice
Malá Skála	10	Bobov, Křížky, Labe, Malá Skála, Mukařov, Sněhov, Vranové 1. díl, Vranové 2. díl, Zátorčí, Želeč
Maršovice	2	Čížkovice 1. díl, Maršovice
Mírová pod Kozákovem	14	Bělá, Bukovina, Dubecko, Hrachovice, Chloumek, Chutnovka, Kvítkovice, Loktuše, Prackov, Rohliny, Sekerkovy Loučky, Smrčí, Stebno, Vesec
Ohrazenice	1	Ohrazenice
Paceřice	2	Husa, Paceřice
Pěňčín (JN)	7	Alšovice, Bratříkov, Dolní Černá Studnice, Huť, Jistebsko, Krásná, Pěňčín
Pěňčín (LB)	7	Albrechtice, Červenice, Kamení, Pěňčín, Střížovice, Vitanovice, Zásada
Přepeře	1	Přepeře
Příšovice	1	Příšovice
Radčice	1	Radčice
Radimovice	1	Radimovice
Radostná pod Kozákovem	3	Kozákov, Lestkov, Volavec
Rakousy	1	Rakousy
Semily	4	Bítouchov, Podmoklice, Semily, Spálov
Skuhrov	2	Huntířov, Skuhrov
Soběslavice	2	Padařovice, Soběslavice
Svijanský Újezd	3	Jirsko 2. díl, Močítka, Svijanský Újezd
Svijany	1	Svijany
Sychrov	5	Radostín, Sedlejšovice, Sychrov, Třetí, Vrchovina
Vlastiboř	1	Vlastiboř
Vlastibořice	4	Jivina, Sedlíščka, Slavíkov, Vlastibořice
Záhoří	5	Dlouhý, Pipice, Proseč, Smrčí, Záhoří
Žďárek	1	Žďárek
Železný Brod	12	Bzí, Horská Kamenice, Hrubá Horka, Chlístov, Jirkov, Malá Horka, Pelechov, Splzov, Střevelná, Těpeře, Veselí, Železný Brod

Vývoj počtu obyvatel

Tabulka č. 4: Vývoj počtu obyvatel v obcích MAS Achát v letech 2001 – 2015

Obec	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Čtveřín	411	402	398	387	396	408	430	449	447	453	484	474	469	470	488
Dalešice	114	118	120	121	121	121	130	138	144	154	161	174	181	176	186
Frýdštejn	806	806	835	837	850	866	850	854	848	849	843	835	849	846	850
Chuchelna	901	913	905	906	900	907	923	928	928	948	963	983	981	973	978
Jenišovice	817	832	823	850	843	873	887	920	953	967	967	1 003	1032	1051	1075
Jílové u Držkova	205	201	205	204	208	200	201	203	212	210	208	215	211	209	211
Klokočí	155	158	164	162	162	163	164	170	171	178	186	198	195	203	191
Koberovy	954	961	957	958	971	981	984	1 003	1 035	1 025	1 013	1 024	1040	1 051	1 041
Kobyly	277	273	293	299	301	322	317	323	335	330	328	326	328	338	353
Lažany	198	203	213	214	215	224	226	223	224	222	220	232	236	228	227
Líšný	245	242	248	248	249	250	260	258	258	258	274	268	275	275	267
Loučky	161	157	148	148	147	147	149	150	155	161	161	158	163	161	159
Loužnice	199	199	207	216	221	223	215	221	219	213	216	217	213	216	216
Malá Skála	1 076	1 061	1 053	1 067	1 079	1 070	1 077	1 086	1 100	1 131	1 142	1 133	1 141	1 143	1 141
Maršovice	363	366	379	396	408	437	441	463	490	503	512	523	524	544	553
Mírová pod Koz.	1 366	1 368	1 374	1 391	1 473	1 502	1 529	1 568	1 559	1 586	1 641	1 633	1663	1909	1669
Ohrazenice	1 043	1 052	1 046	1 055	1 069	1 084	1 097	1 105	1 115	1 125	1 121	1 121	1112	1113	1118
Paceřice	273	268	265	259	271	267	279	289	298	292	300	308	307	326	323
Pěňčín (JN)	1 679	1 678	1 703	1 769	1 759	1 746	1 780	1 826	1 839	1 903	1 922	1 927	1 926	1909	1932
Pěňčín (LB)	592	604	615	616	620	630	637	620	637	661	661	659	676	687	674
Přepeře	846	837	837	855	845	842	852	843	856	882	907	898	897	902	913
Příšovice	1 288	1 290	1 285	1 277	1 265	1 260	1 287	1 289	1 319	1 316	1 357	1 363	1 347	1366	1337
Radčice	153	155	157	149	152	158	152	163	163	169	167	170	168	163	161
Radimovice	222	224	226	233	242	249	251	259	273	273	274	282	289	292	298
Radostná pod Koz.	354	357	357	360	356	365	353	353	353	358	406	418	428	424	428
Rakousy	77	74	74	74	73	73	71	72	74	72	74	74	83	81	80
Semily	9 275	9 207	9 148	9 040	8 986	8 924	8 886	8 944	8 919	8 830	8 710	8 681	8630	8576	8548
Skuhrov	499	495	488	507	497	501	496	508	531	529	522	526	527	541	538
Soběslavice	131	133	129	133	131	135	139	141	145	151	153	166	169	169	169
Svijanský Újezd	362	364	369	371	367	370	369	379	376	389	408	408	412	407	410
Svijany	283	278	283	286	281	298	306	302	290	292	299	302	306	296	303

Obec	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Sychrov	172	181	184	184	188	189	187	178	181	200	187	192	196	210	201
Vlastiboř	124	125	123	122	118	119	119	132	131	129	133	137	136	130	125
Vlastibořice	209	214	219	231	235	242	246	244	251	246	248	246	244	259	280
Záhoří	482	495	493	500	518	522	513	502	503	510	520	510	492	498	501
Žďárek	122	122	129	132	132	134	125	127	128	125	125	130	131	137	136
Železný Brod	6 541	6 496	6 500	6 442	6 431	6 409	6 492	6 482	6 486	6 514	6 466	6 389	6 354	6 319	6 220
CELKEM	32 975	32 909	32 952	32 999	33 080	33 211	33 420	33 715	33 946	34 154	34 279	34 303	34331	34598	34300

Pozn.: počet obyvatel se vždy vztahuje k 1. 1. daného roku.

Zdroj: ČSÚ Liberec

Většina obcí v MAS zaznamenala nárůst počtu obyvatel, jejich úbytek zaznamenaly jen největší obce – Semily a Železný Brod. Nutno zdůraznit, že v těchto obcích jde o trend dlouhodobý. V Železném Brodě obyvatel ubývá již od začátku 80. let a v Semilech od poloviny 80. let 20. století. Je otázkou, zda se již na této velikostní úrovni v systému osídlení projevují suburbanizační tendence charakterizované přesunem obyvatel z měst do jejich zázemí. Důvodem může být i ztráta pracovních příležitostí v některých tradičních podnicích. Úbytek zaznamenala i obec Loučky, při jejíž velikosti má každá změna výrazný vliv.

Naopak nejvýraznější nárůst počtu obyvatel zaznamenaly nejseverněji položené obce Dalešice (růst o 52 %) a Maršovice (růst o 44 %), což je jednoznačným důkazem suburbanizačního trendu v zázemí Jablonce nad Nisou. Tyto obce jsou v dlouhodobém pohledu migračně atraktivní, byť přirozenou měnou je jejich přírůstek nepatrný. Nárůst počtu obyvatel o více než 20 % prodělaly i obce Klokočí, Soběslavice a Jenišovice. Z hlediska územního rozložení byl nárůst počtu obyvatel nejvyšší v obcích MAS ležících v okrese Liberec, kdy ve většině z nich počet obyvatel vzrostl o více než 10 %. Ve srovnání s Libereckým krajem i ČR lze populační vývoj hodnotit příznivěji, neboť v celém Libereckém kraji se počet obyvatel zvýšil asi o 2,4 %, v ČR asi o 2,3 %, v MAS Achát asi o 4 %.

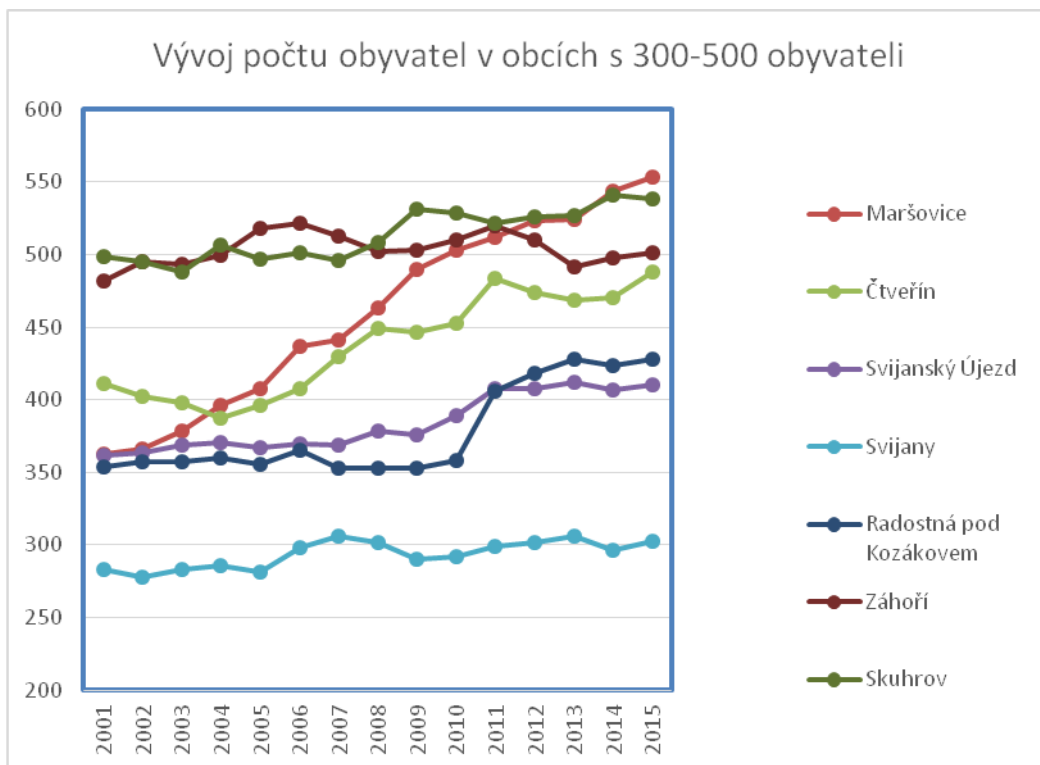
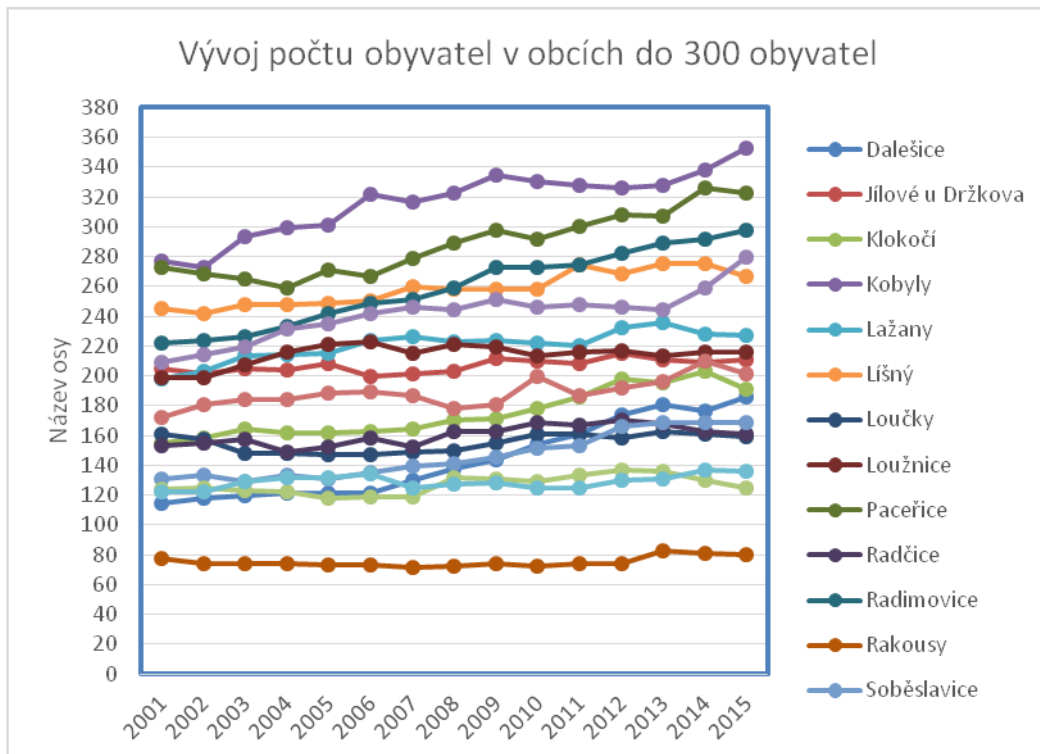
Pohyb obyvatelstva

Tabulka č. 5: Pohyb obyvatel v obcích MAS Achát od 1. 1. 2001 do 1. 1. 2015

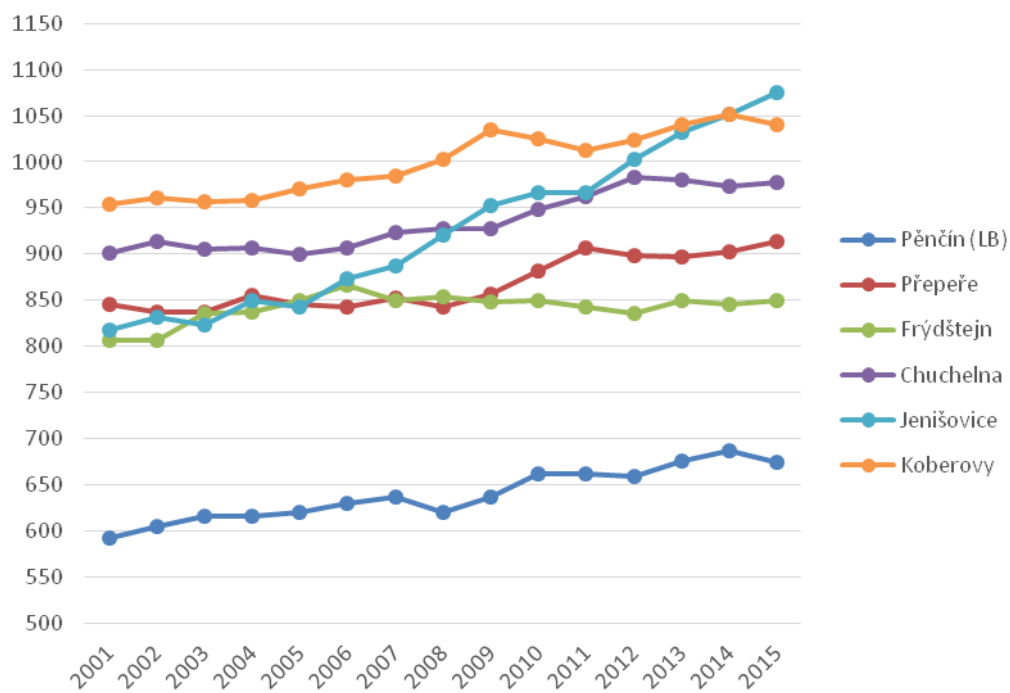
Obec	Narození	Zemřelí	Přistěhovalí	Vystěhovalí	Přírůstek přirozený	Přírůstek migrační	Přírůstek celkový
Čtveřín	49	70	291	207	-21	84	63
Dalešice	23	21	108	42	2	66	68
Frýdštejn	107	135	320	243	-28	77	49
Chuchelna	130	132	337	262	-2	75	73
Jenišovice	132	116	521	258	16	263	279
Jílové u Držkova	21	40	94	65	-19	29	10
Klokočí	25	27	92	63	-2	29	27
Koberovy	122	158	337	212	-36	125	89
Kobyly	30	50	167	69	-20	98	78
Lažany	30	33	96	58	-3	38	35
Líšný	25	46	94	71	-21	23	2
Loučky	26	20	40	50	6	-10	-4
Loužnice	34	29	74	67	5	7	12
Malá Skála	143	174	499	381	-31	118	87
Maršovice	61	44	328	162	17	166	183
Mírová pod Kozákovem	230	228	722	437	2	285	287
Ohrazenice	135	113	467	405	22	62	84
Paceřice	36	46	163	106	-10	57	47
Pěňčín (JN)	284	270	916	665	14	251	265
Pěňčín (LB)	100	84	254	186	16	68	84
Přepeře	97	94	388	346	3	42	45
Příšovice	201	137	627	657	64	-30	34
Radčice	26	35	60	41	-9	19	10
Radimovice	37	35	155	80	2	75	77
Radostná pod Kozákovem	61	54	143	106	7	37	44
Rakousy	14	13	26	25	1	1	2
Semily	1 246	1 386	2 404	2 965	-140	-561	-701
Skuhrov	74	71	233	188	3	45	48
Soběslavice	25	20	73	40	5	33	38
Svijanský Újezd	41	50	150	100	-9	50	41
Svijany	29	42	165	130	-13	35	22
Sychrov	42	40	133	101	2	32	34
Vlastiboř	7	29	64	39	-22	25	3
Vlastibořice	28	50	181	89	-22	92	70
Záhoří	72	85	207	181	-13	26	13
Žďárek	8	13	59	39	-5	20	15
Železný Brod	876	916	1 716	1 967	-40	-251	-291
CELKEM	4 627	4 906	12 704	11 103	-279	1 601	1 322

Pozn.: Celkový přírůstek nemusí vždy souhlasit s rozdílem počtu obyvatel mezi lety 2001 a 2012 (viz předchozí tabulka), protože v souvislosti se sčítáním v roce 2011 byly prováděny korekce počtu obyvatel. Zdroj: ČSÚ Liberec

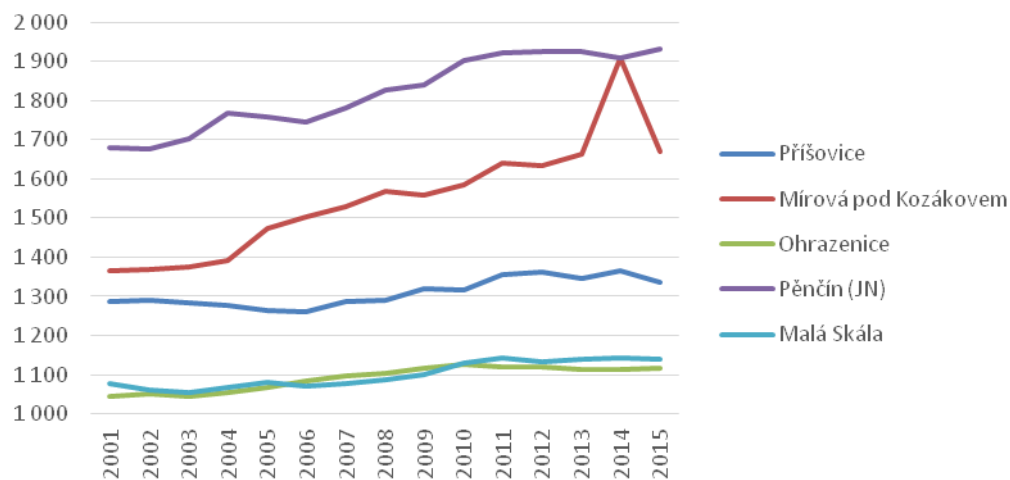
Výše uvedená tabulka zobrazuje souhrn pohybu obyvatel přirozenou (narození, zemřelí) i migrační (přistěhovalí, vystěhovalí) měnou v jednotlivých obcích. Zcela zřejmých je několik faktů. Obrat migrací je ve srovnání s přirozeným pohybem (narození, zemřelí) několikanásobně vyšší. Téměř všechny obce zaznamenaly nárůst počtu obyvatel migrací s výjimkou největších obcí Semily a Železný Brod a malých obcí Loučky a Rakousy. Naopak ve většině obcí (v 25 z 37) byl zaznamenán úbytek počtu obyvatel přirozenou měnou. Ve zbylých obcích je nárůst touto měnou nepatrný, nejvyšší byl i v relativním vyjádření v Příšovicích (asi o 4,5 %). Naopak úbytek migrací byl v relativním vyjádření největší v Loučkách (více než 6%) a Semilech (asi 5,5 %).

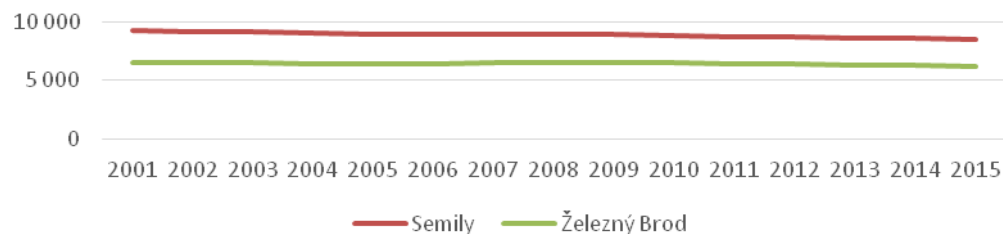
Vývoj počtu obyvatel v obcích s 500 -1000 obyvatel

Vývoj počtu obyvatel v obcích od 1000 obyvatel

Vývoj počtu obyvatel ve městech

Věková struktura obyvatelstva

Tabulka č. 6: Struktura obyvatel podle hlavních věkových skupin a vývoj mezi lety 1991 a 2014 (v %)

název obce	1991			2014			rozdíl 1991-2014 (%)		
	0-14	15-64	65+	0-14	15-64	65+	0-14	15-64	65+
Čtveřín	22,17	64,29	13,55	14,75	74,18	11,07	-7,42	9,89	-2,48
Dalešice	17,24	62,93	19,83	18,82	68,82	12,37	1,58	5,89	-7,46
Frýdštejn	17,68	63,39	18,93	14,94	64,94	20,12	-2,74	1,55	1,19
Chuchelna	22,68	62,13	15,19	16,87	66,67	16,46	-5,81	4,54	1,27
Jenišovice	18,03	67,39	14,58	18,98	67,91	13,12	0,95	0,52	-1,46
Jílové u Držkova	20,26	59,05	20,69	16,59	64,93	18,48	-3,67	5,88	-2,21
Klokočí	14,77	59,73	25,5	14,66	71,73	13,61	-0,11	12,00	-11,89
Koberovy	18,93	65,51	15,56	13,93	66,95	19,12	-5,00	1,44	3,56
Kobyly	17,41	65,19	17,41	15,30	67,42	17,28	-2,11	2,23	-0,13
Lažany	18,75	66,67	14,58	17,18	67,40	15,42	-1,57	0,73	0,84
Líšný	11,93	66,67	21,4	16,10	58,80	25,09	4,17	-7,87	3,69
Loučky	20,53	60,93	18,54	17,61	64,15	18,24	-2,92	3,22	-0,30
Loužnice	16,58	63,21	20,21	16,67	60,65	22,69	0,09	-2,56	2,48
Malá Skála	19,67	63,68	16,65	15,34	64,59	20,07	-4,33	0,91	3,42
Maršovice	19,72	68,06	12,22	15,73	68,17	16,09	-3,99	0,11	3,87
Mírová pod Kozákovem	21,76	63,75	14,49	18,51	65,85	15,64	-3,25	2,10	1,15
Ohrazenice	26,32	64,74	8,94	13,77	71,65	14,58	-12,55	6,91	5,64
Paceřice	17,88	65,56	16,56	22,41	91,38	25,43	4,53	25,82	8,87
Pěnčín (JN)	17,08	66,46	16,46	16,82	64,70	18,48	-0,26	-1,76	2,02
Pěnčín (LB)	19,56	64,25	16,19	17,21	65,28	17,51	-2,35	1,03	1,32
Přepeře	20,28	68,37	11,35	14,46	66,59	18,95	-5,82	-1,78	7,60
Příšovice	26,12	67,32	6,57	14,58	69,56	15,86	-11,54	2,24	9,29
Radčice	16,58	59,36	24,06	14,91	57,76	27,33	-1,67	-1,60	3,27
Radimovice	16,2	62,04	21,76	18,12	62,42	19,46	1,92	0,38	-2,30
Radostná pod Kozákovem	22,34	60,78	16,88	17,29	65,19	17,52	-5,05	4,41	0,64
Rakousy	13,1	65,48	21,43	13,75	70,00	16,25	0,65	4,52	-5,18
Semily	22,96	65,38	11,66	14,93	64,66	20,41	-8,03	-0,72	8,75
Skuhrov	19,8	63,56	16,63	15,43	65,61	18,96	-4,37	2,05	2,33
Soběslavice	24,14	53,79	22,07	23,08	62,72	14,20	-1,06	8,93	-7,87
Svijanský Újezd	20,11	67,99	11,9	12,68	71,71	15,61	-7,43	3,72	3,71
Svijany	17,56	64,16	18,28	12,21	70,63	17,16	-5,35	6,47	-1,12
Sychrov	15,29	62,94	21,76	23,88	63,68	12,44	8,59	0,74	-9,32
Vlastiboř	14,93	57,46	27,61	6,40	67,20	26,40	-8,53	9,74	-1,21
Vlastibořice	19,29	59,9	20,81	14,64	65,00	20,36	-4,65	5,10	-0,45
Záhoří	15,35	68,88	15,77	16,57	65,87	17,56	1,22	-3,01	1,79
Žďárek	16,04	70,75	13,21	11,03	68,38	20,59	-5,01	-2,37	7,38
Železný Brod	21,99	66,01	12	14,07	65,71	20,23	-7,92	-0,30	8,23
CELKEM MAS	21,24	65,21	13,54	15,95	67	18,11	-5,29	1,79	4,57
Liberecký kraj	21,6	66,43	11,97	15,65	66,73	17,62	-5,95	0,30	5,65
Česká republika	21,01	66,34	12,65	15,19	66,96	17,84	-5,82	0,62	5,19

Pozn. Věková struktura se za léta 1991 a 2001 vztahuje k obyvatelům podle místa trvalého pobytu, za rok 2011 pak k obyvatelům podle obvyklého pobytu.

Zdroj: ČSÚ Liberec

Mezi jednotlivými obcemi existují značné rozdíly ve věkové struktuře obyvatel. Nejmladší věkovou strukturu měly v roce 2011 obce Dalešice na Jablonecku, Soběslavice, Lažany a Sychrov na Liberecku. Naopak nejvyšší podíl seniorů zaznamenaly Radčice, Vlastiboř a Líšný na Jablonecku a Paceřice a Vlastibořice na Liberecku. Ve srovnání s Libereckým krajem i Českou republikou má MAS Achát větší podíl seniorů a naopak nižší podíl osob v produktivním věku (15-64 let).

V souladu s celostátním i krajským trendem se mezi lety 1991 a 2014 významně snížil podíl dětské složky v populaci (o více než 5 %!). Naopak vzrostl podíl obyvatel v produktivním věku a především seniorů. I v těchto trendech lze zaznamenat mezi obcemi velké rozdíly. Významnou roli zde hrají populačně největší obce – Semily a Železný Brod, v nichž se podíl dětské složky za 20 let snížil o 8 % a zároveň vzrostl podíl seniorů o 8 %. Podíl dětské složky vzrostl pouze v 9 obcích, podíl seniorů v 23 obcích, podíl obyvatel v produktivním věku v 28 obcích z 37. Lze tedy prohlásit, že vzhledem ke stárnutí populace se podíl dětské složky snižuje na úkor podílu obyvatel v produktivním věku a v budoucnu lze naopak očekávat významnější přesun obyvatel mezi produktivní a seniorskou složkou populace.

Proti obecnému trendu stárnutí populace však v několika obcích došlo k „omlazení“ věkové struktury. Jedná se o Dalešice, Líšný a Loužnici na Jablonecku, Sychrov na Liberecku a Klokočí a Záhoří na Semilsku. Ve všech obcích ubývalo obyvatel přirozenou měnou, zlepšení věkové struktury je tedy způsobeno migrací mladších obyvatel do obcí (všechny obce zaznamenaly migrační přírůstek).

Vzdělanostní struktura obyvatelstva

Tabulka č. 7: Struktura obyvatel v roce 2011 podle nejvyššího dokončeného stupně vzdělání (v %)

název obce	základní vč. neukončeného			střední vč. vyučení (bez maturity)			úplné střední (s maturitou) a vyšší odborné (vč. nástavbového)			vysokoškolské			bez vzdělání		
	Σ	M	Ž	Σ	M	Ž	Σ	M	Ž	Σ	M	Ž	Σ	M	Ž
Čtveřín	14,45	12,23	17,00	44,06	52,84	34,00	27,51	22,27	33,50	5,83	4,37	7,50	1,86	1,31	2,50
Dalešice	15,71	8,45	23,19	45,00	56,34	33,33	26,43	25,35	27,54	11,43	9,86	13,04	0,00	0,00	0,00
Frydštejn	19,80	15,91	23,61	41,01	48,01	34,17	29,07	24,15	33,89	8,01	9,38	6,67	0,00	0,00	0,00
Chuchelna	18,02	13,40	22,50	35,41	47,94	23,25	31,73	22,68	40,50	11,80	13,92	9,75	0,25	0,26	0,25
Jenišovice	14,75	10,89	18,52	40,75	47,34	34,32	29,75	27,09	32,35	11,25	11,65	10,86	0,25	0,00	0,49
Jílové u Držkova	17,88	12,24	24,69	45,81	57,14	32,10	30,17	22,45	39,51	3,35	4,08	2,47	0,00	0,00	0,00
Klokočí	21,15	11,11	32,00	35,90	44,44	26,67	35,26	37,04	33,33	2,56	1,23	4,00	0,00	0,00	0,00
Koberovy	15,90	9,80	21,80	41,20	50,00	32,70	31,57	28,19	34,83	6,75	6,13	7,35	0,48	0,49	0,47
Kobylly	18,79	10,49	27,34	43,26	54,55	31,65	26,24	23,08	29,50	7,09	6,99	7,19	0,00	0,00	0,00
Lažany	17,42	14,94	19,78	39,89	45,98	34,07	26,97	24,14	29,67	11,80	12,64	10,99	0,00	0,00	0,00
Líšný	17,62	12,50	22,61	48,02	50,89	45,22	27,75	28,57	26,96	6,61	8,04	5,22	0,00	0,00	0,00
Loučky	14,39	11,94	16,92	47,73	55,22	40,00	31,06	26,87	35,38	3,03	1,49	4,62	0,00	0,00	0,00
Loužnice	11,56	8,70	14,81	41,62	44,57	38,27	35,84	30,43	41,98	8,09	10,87	4,94	0,58	1,09	0,00
Malá Skála	14,89	11,94	17,67	29,37	35,82	23,29	38,88	34,12	43,37	13,34	14,50	12,25	0,21	0,00	0,40
Maršovice	15,00	8,00	22,33	32,73	38,67	26,51	33,18	31,56	34,88	14,55	16,00	13,02	0,45	0,44	0,47
Mírová pod Kozákovem	16,67	11,69	21,21	38,46	46,60	31,02	30,92	27,17	34,34	10,71	11,69	9,81	0,23	0,47	0,00
Ohrazenice	14,36	11,39	17,38	33,62	40,72	26,39	35,85	31,65	40,13	11,28	10,97	11,59	0,32	0,21	0,43
Paceřice	20,24	17,39	22,63	32,54	40,00	26,28	30,56	29,57	31,39	11,90	8,70	14,60	1,19	0,87	1,46
Pěččín (JN)	16,75	12,94	20,47	37,58	44,29	31,02	30,49	26,78	34,12	9,91	10,41	9,43	0,13	0,00	0,25
Pěččín (LB)	15,62	10,98	19,80	36,80	50,00	24,91	36,45	26,89	45,05	10,05	10,23	9,90	0,18	0,38	0,00
Přepeře	15,97	10,60	21,29	38,70	45,11	32,35	31,12	28,26	33,96	8,53	9,24	7,82	0,41	0,27	0,54
Příšovice	19,98	14,58	25,39	44,68	53,34	36,02	25,90	21,61	30,19	3,52	4,46	2,57	0,17	0,17	0,17
Radčice	14,01	6,76	20,48	32,48	37,84	27,71	34,39	33,78	34,94	15,29	17,57	13,25	0,00	0,00	0,00

název obce	základní vč. neukončeného			střední vč. vyučení (bez maturity)			úplné střední (s maturitou) a vyšší odborné (vč. nástavbového)			vysokoškolské			bez vzdělání		
	Σ	M	Ž	Σ	M	Ž	Σ	M	Ž	Σ	M	Ž	Σ	M	Ž
Radimovice	12,80	11,67	13,85	26,00	25,00	26,92	44,40	41,67	46,92	15,20	19,17	11,54	0,00	0,00	0,00
Radostná pod Kozákovem	22,19	16,22	29,01	42,94	55,14	29,01	23,34	18,38	29,01	8,93	7,57	10,49	0,58	0,54	0,62
Rakousy	23,08	18,75	27,27	32,31	40,63	24,24	30,77	28,13	33,33	7,69	9,38	6,06	0,00	0,00	0,00
Semily	18,56	13,81	22,82	35,51	41,35	30,26	31,32	29,81	32,69	9,63	9,74	9,53	0,50	0,41	0,57
Skuhrov	11,63	6,73	15,90	36,24	42,79	30,54	37,14	34,13	39,75	12,53	14,42	10,88	0,45	0,00	0,84
Soběslavice	12,12	10,45	13,85	33,33	35,82	30,77	33,33	29,85	36,92	20,45	22,39	18,46	0,00	0,00	0,00
Svijanský Újezd	17,98	12,09	23,78	41,96	51,10	32,97	30,52	26,92	34,05	4,63	4,95	4,32	0,00	0,00	0,00
Svijany	16,80	9,30	24,79	40,80	48,84	32,23	29,60	27,13	32,23	6,00	6,98	4,96	0,00	0,00	0,00
Sychrov	13,75	11,90	15,79	33,75	32,14	35,53	36,88	38,10	35,53	10,63	11,90	9,21	0,00	0,00	0,00
Vlastiboř	18,80	12,90	25,45	51,28	61,29	40,00	23,93	17,74	30,91	4,27	6,45	1,82	0,00	0,00	0,00
Vlastibořice	16,43	9,71	22,73	39,91	45,63	34,55	30,99	28,16	33,64	9,39	10,68	8,18	0,00	0,00	0,00
Záhoří	17,98	11,17	25,00	46,06	55,83	36,00	27,09	21,36	33,00	3,94	5,34	2,50	0,49	0,49	0,50
Žďárek	19,82	16,67	23,53	31,53	33,33	29,41	40,54	41,67	39,22	7,21	8,33	5,88	0,00	0,00	0,00
Železný Brod	18,16	13,06	22,85	38,83	46,80	31,51	29,86	26,23	33,19	7,67	7,79	7,55	0,35	0,39	0,32
CELKEM MAS	17,40	12,62	21,93	37,84	45,21	30,84	31,14	27,79	34,32	9,07	9,47	8,69	0,35	0,30	0,39
Liberecký kraj	18,62	14,67	22,35	35,92	42,25	29,95	29,83	26,34	33,12	9,64	10,19	9,13	0,55	0,51	0,59
Česká republika	17,56	13,32	21,57	32,99	39,19	27,14	31,18	27,62	34,55	12,46	13,29	11,67	0,47	0,45	0,49

Vysvětlivky: Σ – celkem, M – muži, Ž – ženy Zdroj: ČSÚ Liberec

Podobně jako u věkové struktury, existují i ve vzdělanostní struktuře obyvatel značné rozdíly mezi jednotlivými obcemi. Nejvyšší podíl vysokoškolsky vzdělaného obyvatelstva byl v roce 2011 zaznamenán v malých obcích do 300 obyvatel – v Soběslavicích a Radimovicích na Liberecku a Radčicích na Jablonecku. V Radimovicích byl zároveň nejvyšší podíl obyvatel s úplným středním vzděláním. Naopak nejnižší podíl vysokoškoláků byl, s výjimkou Příšovic, opět v malých obcích – Jílové u Držkova na Jablonecku, Klokočí, Loučky a Záhoří na Semilsku. Nejvyšší podíl obyvatel se základním vzděláním pak byl v Paceřicích na Liberecku a v Klokočí, Radostné pod Kozákovem a Rakousech na Semilsku.

Ve srovnání s Libereckým krajem žije v MAS Achát více obyvatel se středním vzděláním (s i bez maturity) a naopak méně obyvatel pouze se základním vzděláním a vysokoškoláků. Evidentní je v souladu s celkovými trendy růst podílu obyvatel s vysokoškolským vzděláním mezi lety 1991 a 2011. Podíl těchto obyvatel se zvýšil ve všech obcích MAS a v celé MAS asi dvojnásobně.

Stejně tak se ve všech obcích zvýšil podíl obyvatel se středním vzděláním s maturitou (celkově asi o 40 %) a poklesl podíl obyvatel se základním vzděláním (celkově asi o polovinu). Z krajských a celostátních průměrů se nijak nevymyká ani rozdíl mezi vzdělaností mužů a žen. Muži jsou silněji zastoupeni v kategorii vysokoškoláků a obyvatel se středním vzděláním bez maturity a ženy v kategoriích základního vzdělání a středního vzdělání s maturitou. Podíl obyvatel bez vzdělání zůstává nevýznamný, přesto je zajímavé, že se podíl těchto obyvatel za 20 let v MAS i Libereckém kraji zvýšil asi na dvojnásobek. Pouze ve Čtveříně jejich podíl dosáhl téměř 2 %, jedná se zde o 8 osob.

Samostatnou kapitolou, která by si zasloužila zvláštní studii a již nemůžou data z ČSÚ postihnout, je srovnání požadavků na dosažení určitého stupně vzdělání dříve a nyní.

SWOT analýza - obyvatelstvo

Silné stránky	Slabé stránky
• Blízkost Turnova jako přirozeného centra pro západní část MAS • Celkový růst počtu obyvatel téměř ve všech obcích • Růst vzdělanosti obyvatel	• Rozdrobená sídelní struktura – množství malých obcí, rozptýlená zástavba • Stárnutí obyvatelstva • Pokles počtu obyvatel přirozenou měnou ve většině obcí • Ve srovnání s Libereckým krajem i Českou republikou horší věková struktura
Příležitosti	Hrozby
• Růst atraktivity obcí pro bydlení a příchod hlavně mladých vzdělaných obyvatel • Posilování pocitu sounáležitosti s územím	• Odliv především ekonomicky aktivních a vzdělaných obyvatel do míst s vyšší nabídkou pracovních příležitostí

2.1.3. Technická infrastruktura

Tabulka č. 8: Vybavenost obcí základní technickou infrastrukturou

Obec	kanalizace	vodovod	plynofikace
Čtveřín	-	1	1
Dalešice	-	1	1
Frýdštejn	-	1	1
Chuchelna	1	1	1
Jenišovice	1	1	1
Jílové u Držkova	1	1	-
Klokočí	-	1	1
Koberov	1	1	1
Kobylv	-	1	-
Lažany	-	1	1
Líšný	1	1	1
Loučky	-	1	1
Loužnice	-	-	-
Malá Skála	1	1	1
Maršovice	1	1	1
Mírová pod Kozákovem	1	1	1
Ohrazenice	1	1	1
Paceřice	-	1	1
Pěňčín (JN)	-	1	1
Pěňčín (LB)	-	1	1
Přepeře	1	1	1
Příšovice	1	1	1
Radčice	-	1	-
Radimovice	-	1	-
Radostná pod Kozákovem	-	1	-
Rakousy	-	1	-
Semily	1	1	1
Skuhrov	-	1	-*
Soběslavice	-	1	-
Svijanský Újezd	-	1	1
Svijany	-	1	1
Sychrov	-	1	-
Vlastiboř	-	1	-
Vlastibořice	-	1	-
Záhoří	-	1	1
Žďárek	-	1	-
Železný Brod	1	1	1

Pozn.: * ČSÚ v rozporu s daty z obce uvádí obec jako plynofikovanou. Zdroj: Malý lexikon obcí ČR 2012, ČSÚ

Vybavenost obcí technickou infrastrukturou je do velké míry ovlivněna velikostí obce, protože malé obce mají omezené rozpočtové možnosti pro budování nákladných sítí technické infrastruktury. Rovněž pro dodavatele není výhodné budovat sítě do oblastí s malým počtem potenciálních zákazníků. To platí především pro kanalizace a plynovody. Jedinou obcí bez vodovodu je Loužnice. Zde jsou obyvatelé zásobováni vodou ze studen. Vzhledem k poklesu hladiny podzemní vody se navrhuje prodloužení vodovodu z Radčic. Na vlastní studny se rovněž musí spoléhat obyvatelé některých malých částí obcí.

V okresech Jablonec nad Nisou a Liberec zajišťuje výstavbu a správu vodohospodářské infrastruktury Severočeská vodárenská společnost, a.s., největší vodárenská společnost v ČR. Majitelem vodohospodářské infrastruktury v obcích Malá Skála a Líšný na Jablonecku a ve většině obcí MAS v semilském okrese (výjimkou jsou Klokočí, Mírová pod Kozákovem a Radostná pod Kozákovem) je Vodohospodářské sdružení Turnov. Pro obce Mírová pod Kozákovem a Klokočí je vlastníkem a provozovatelem infrastruktury Svazek obcí Mírová pod Kozákovem, v obci Radostná pod Kozákovem je to samotná obec.

Odkanalizováno je pouze 13 obcí, nejhorší je situace u obcí v libereckém okrese, kde je kanalizace zavedena z 13 obcí pouze v Příšovicích. V obcích v jabloneckém i semilském okrese je vždy odkanalizována polovina obcí (7 ze 14 na Jablonecku a 5 z 10 na Semilsku). U obcí, které jsou tvořeny více sídly, je kanalizace většinou vybudována jen v hlavním sídle v dané obci. Pouze v Semilech je kanalizace vybudována i v místní části Podmoklice, které však zástavbou přímo navazují na Semily a zde hustá vícepodlažní zástavba (3 panelová sídliště). V Mírové pod Kozákovem je kanalizace v různém rozsahu vybudována v částech Chutnovka, Rohliny a Sekerkovy Loučky. V obci Loučky je vybudována pouze dešťová kanalizace.

V lokalitách, jež nejsou vybaveny kanalizací, odtékají odpadní vody po individuálním předčištění v septicích přímo do podmoků nebo mají domy bezodtoké jímky, jež jsou vyváženy na nejbližší ČOV nebo na pole. Dne 25. 5. 2010 byl usnesením zastupitelstva Libereckého kraje č. 148/10/ZK zřízen fond ochrany vod Libereckého kraje, který je určen pro poskytování investičních dotací obcím do 2000 obyvatel nebo svazkům obcí v působnosti Libereckého kraje na rekonstrukci a modernizaci stávajících a výstavbu nových vodních děl (ČOV, kanalizací, vodovodů a náhradních zdrojů pitné vody) v souladu s Plánem rozvoje vodovodů a kanalizací LK. Dotace však činí max. 70 % a 2 mil. Kč. To vzhledem k vysokým investičním a následným provozním nákladům není dostatečně motivační.

Komplexní servis v oblasti výroby a dodávky pitné vody a následného odkanalizování a čištění odpadních vod (pouze v místech, kde je splašková kanalizace) zajišťují na území MAS Severočeské vodovody a kanalizace, a.s. Nejvýznamnějším projektem v oblasti vodohospodářské infrastruktury posledních let byl projekt Čistá Jizera, který mj. řešil výstavbu a rekonstrukci kanalizační sítě v Semilech, pro kvalitu vody v Jizeře však mělo pro oblast velký význam i výstavba a rekonstrukce kanalizační sítě v Turnově.

Plynofikováno je celkem 24 obcí z 37, což lze považovat za nadprůměrnou hodnotu. Plynofikovány jsou všechny větší obce, u menších obcí byla při plynofikaci využita poloha blízko vysokotlakých plynovodů. V rámci obcí s více sídly je situace většinou příznivější než u kanalizace, plynofikováno je často více sídel v dané obci. To platí např. Koberovy, Pěčín (JN), Záhoří, Mírovou pod Kozákovem i Železný Brod. Míra plynofikace je velmi různorodá. Podle údajů přímo z obcí je zasítovanost některých lokalit téměř 100 %, např. v Dalešicích, Jenišovicích, Příšovicích, Svijanském Újezdě, Loučkách, Přepeřích. Jinde je i přes existenci plynu jeho význam spíše okrajový, např. v Líšném je na plynovod z podniku Liglass na Malou Skálu napojeno pouze asi 5 domů. Dodávku plynu na území bývalého Severočeského kraje (okresy Jablonec nad Nisou a Liberec) zajišťuje RWE Energie, na území okresu Semily (bývalý Východočeský kraj) pak Východočeská plynárenská, a.s. Obě společnosti patří do koncernu RWE Česká republika.

Veřejné osvětlení je standardní součástí technické infrastruktury. Zasítovanost je vždy vyšší než 80 %. U obcí s více sídly je veřejné osvětlení vybudováno ve všech sídlech. Problémem je stáří této infrastruktury a množství typů svítidel, které prodražuje údržbu.

Z 37 obcí MAS jich chce vodovod dále budovat 17. Většinou jde o rozšíření do dalších sídel (10 obcí) nebo k nové zástavbě. Kanalizaci chce dále budovat 15 obcí (z toho do dalších sídel v 6 obcích). Více respondentů však zmiňuje finanční náročnost takových akcí, která závisí i na rozpočtových možnostech vlastníka SVS. O plynofikaci má zájem 11 obcí (z toho do dalších sídel ve 4 obcích). I zde další rozšíření je někdy zmiňováno spíše výhledově a závisí na finančních možnostech.

Na území MAS se nachází 2 významné zdroje CZT – v Příšovicích Warmnis, s.r.o. s instalovaným tepelným výkonem 2,2 MW a roční dodávkou tepla 20 391 GJ/rok a v Semilech provozovna tepelného hospodářství, jež vlastní Městská bytová správa s instalovaným tepelným výkonem 29,3 MW a roční dodávkou tepla celkem 47 600 GJ/rok.

Území je plně elektrifikováno. Dodávku elektřiny zajišťuje společnost ČEZ Distribuce, a.s., jež patří do koncernu ČEZ, a.s.

Signál mobilních sítí je na území všech obcí aspoň od dvou operátorů (O2 a T-Mobile), byť je někdy slabý a není s ním pokryto celé území. Signálem O2 je až na nepatrné výjimky pokryto celé území. Signál T-Mobile nedosahuje např. do údolí Jizery u Rakous a do některých spíše odlehlých míst na území Koberov, Železného Brodu, Radostné pod Kozákovem a Chuchelny. Pokrytí signálem Vodafone je podobné pokrytí signálem O2.

Pokrytí mobilním vysokorychlostním internetem je stále nedostatečné, hlavně na Maloskalsku, východně od Turnova, mezi Železným Brodem a Semily a v údolí Mohelky.

Celkem 21 obcí má k dispozici obecní rozhlas, 5 obcí (Koberovy, Příšovice, Chuchelna, Rakousy, Semily) kabelovou televizi, rovněž 5 obcí (Koberovy, Malá Skála, Železný Brod, Chuchelna, Semily) kamerový systém. Obec Líšný má kameru na hasičské zbrojnici, Ohrazenice na budově obecního úřadu.

SWOT analýza - Technická infrastruktura

Silné stránky	Slabé stránky
Vysoká zasiťovanost vodovody, plynovody a veřejným osvětlením Realizace projektu Čistá Jizera (odkanalizování Semil-pilotní akce)	Nízká míra odkanalizování obcí Špatný technický stav sítí technické infrastruktury Vysoká cena vodného a stočného Lokálně nízká kapacita transformačních stanic (občasné výpadky sítě) Chybějící rozhlas v obcích Omezené možnosti dotací na rekonstrukce a dostavbu technické infrastruktury v obcích
Příležitosti	Hrozby
Prostředky z fondů EU na rozvoj technické infrastruktury Využití potenciálu alternativních zdrojů energie (vodní, biomasa) Postupné rekonstrukce a opravy vodovodů a plynovodů Vytvoření technické infrastruktury (systému) k informování občanů	Hrozící nedostatek finančních zdrojů na rozvoj dopravní infrastruktury, omezování provozu Hrozící nedostatečný rozvoj infrastruktury může omezit možnosti podnikání

2.1.4. Doprava

2.1.4.1. Silniční doprava

Hlavními komunikacemi, které procházejí územím, jsou rychlostní silnice R10 Praha – Mladá Boleslav – Turnov a na ní navazující I/10 Turnov – Železný Brod – Tanvald – Harrachov a dále rychlostní silnice R35 Liberec – Turnov a na ní navazující I/35 Turnov – Jičín – Hradec Králové. Významné jsou i silnice II. třídy II/610 Turnov – Mnichovo Hradiště, II/292 Železný Brod – Semily a II/283 Turnov – Semily. Dle očekávání je doprava nejintenzivnější na rychlostních

komunikacích a dále přes město Turnov. Tuto základní kostru doplňují silnice III. třídy, které propojují všechny obce a místní komunikace. Stav hlavních silnic I. třídy je většinou velmi dobrý. Velkým problémem však nadále zůstává stav silnic nižších tříd – především III. třídy, kde je velké množství z nich hodnoceno v kategorii havarijní. To platí pro celé území MAS. Přestože opravy na silniční síti probíhají každý rok, celkový stav silniční sítě nižších tříd se zhoršuje. Havarijní stav komunikací vede k omezením provozu (např. omezení rychlosti nebo zúžení jízdních profilů komunikace). Při zimní údržbě se na silnice I. a II. třídy aplikuje chemické ošetření, silnice III. tříd se ošetřují zdršňujícím posypem, případně jen pluhováním. Problémem je bohužel také skutečná poloha komunikací, která se liší od evidenčního stavu v katastrální mapě, což se týká i místních komunikací. Nedostatečné je zajištění dopravně bezpečnostními prvky, jako jsou přechody pro chodce, osvětlení rizikových míst, brzdící pásy, osazení kamerami apod.

Vlastníkem silnic I. třídy je stát (správu a údržbu zajišťuje Ředitelství silnic a dálnic), silnic II. a III. třídy Liberecký kraj (správu a údržbu zajišťuje Krajská správa silnic Libereckého kraje prostřednictvím společnost Silnice LK a.s.), místních komunikací většinou obce. Silnice s nejvyšší intenzitou provozu zobrazuje následující tabulka.

Tabulka č. 9: Intenzita provozu na hlavních komunikacích MAS Achát podle sčítání dopravy v roce 2010

Silnice	Úsek	počet vozidel
R10	hranice Středočeského kraje – Turnov	16 956
I/10	Turnov - Železný Brod	5 966
I/10	Železný Brod – Plavy	5 033
R35	Paceřice - křižovatka s R10	20 726
I/35	křižovatka s R10 - křižovatka s II/283 (přes Turnov)	16 283
II/279	křižovatka s R10 - Svijanský Újezd - Kobyly	394
II/282	Lestkov – Loktuše	3 975
II/282	Loktuše - Železný Brod	1 867
II/283	Turnov – Loktuše	4 373
II/283	Lestkov - Bořkov (křižovatka s II/289)	2 932
II/292	Železný Brod – Semily	2 845
II/610	hranice Středočeského kraje - Příšovice - Přepeře - Turnov	2 628
III/2799	křižovatka s R10 - Čtveřín - Pěňčín - Svijanský Újezd	1 881
III/28719	Maršovice - Frýdštejn -Turnov	2 532

Pozn.: Některé výsledky jsou vypočteny jako prostý aritmetický průměr více na sebe navazujících úseků na stejné silnici.

Vysokých intenzit je dosahováno též v centru Semil a Železného Brodu, kde dochází ke styku několika komunikací.

Zdroj: www.rsd.cz, vlastní výpočty

Velmi rozdílná je délka místních komunikací na území jednotlivých obcí. Nejdelsí síť mají rozlohou velké obce často sestávající z více sídel. Z dotazníkového šetření vyplývá, že nejdelsí síť má obec Chuchelna (55 km), dále Pěňčín na Jablonecku (54 km), Semily (52 km), Mírová pod Kozákovem (44 km), Malá Skála (38 km) a Železný Brod (35 km). Fyzický stav místních komunikací je dle dotazníkového šetření převážně neuspokojivý. Nedostatečné je zajištění dopravně bezpečnostními prvky, jako jsou přechody pro chodce, osvětlení rizikových míst, brzdící pásy, dopravní značení při křížení s komunikacemi vyšší třídy apod.

Nejdelsí síť chodníků mají logicky města Semily a Železný Brod. Z menších obcí mají nejdelsí síť chodníků podél hlavních komunikací Příšovice (6 km), které značně trpí průjezdnou kamionovou dopravou. U ostatních obcí dosahuje délka chodníků podél hlavních komunikací maximálně několika set metrů. Nutné je zdůraznit, že ne všechny chodníky se nachází v majetku jednotlivých obcí. Z 37 obcí 16 uvedlo, že nemá chodníky podél hlavních komunikací. Starší chodníky často neobsahují bezbariérové úpravy.

16 obcí uvedlo, že nemá na svém území parkoviště. Pochopitelně nejvíce parkovacích míst nalezneme v Semilech a Železném Brodě (na veřejných parkovištích vždy hodně přes 100 míst). Větší počet parkovacích míst souvisí s existencí významných turistických zajímavostí. V Sychrově tak existuje 120 parkovacích míst (přesto kapacita v době konání velkých kulturních akcí na zámku nedostačuje) a v bezprostředně sousedících Radimovicích 50 -60 míst, které

jsou využívány hlavně návštěvníky zámku Sychrov. U výletního areálu Fipobex v Pěččině (LB) je k dispozici 60 parkovacích míst. Na Malé Skále je asi 70 parkovacích míst, v Příšovicích dokonce 120 míst.

2.1.5.2. Železniční doprava

Územím MAS procházejí tratě 030 Liberec – Turnov – Malá Skála – Železný Brod – Semily – Stará Paka – Hradec Králové – Pardubice (v některých úsecích, např. v líšeňském tunelu má rezervu pro dvojkolejný provoz) a 070 Turnov – Mladá Boleslav – Praha, které jsou tratěmi celostátními a je na nich provozována i dálková osobní doprava rychlíky. Poslední je trať 035 Železný Brod – Tanvald, která je tratí regionální, do Tanvaldu však zajíždí i přímé rychlíky z Prahy. Tratě 030 a 070 mají lepší parametry než trať 035 (větší poloměr oblouků, vyšší cestovní rychlost), přesto zůstávají ve srovnání se silniční dopravou málo konkurenceschopné. Všechny železniční tratě jsou jednokolejné, neelektrifikované. Na úseku trati 030 Železný Brod – Semily – Košťálov je instalované dálkově ovládané zabezpečovací zařízení ovládané ze stanice Stará Paka. Tratě 030 a 070 lze využít i pro kombinovanou dopravu.

Nejvyšší traťová rychlost je na tratích Turnov – Mladá Boleslav a Turnov – Malá Skála (85 - 100 km/h), na ostatních úsecích celostátních tratí 75 - 80 km/h, na trati Železný Brod – Tanvald jen okolo 50 km/h. Cestovní časy na vozebních ramenech Liberec – Praha a Liberec – Pardubice zůstávají stejné jako ve 30. letech 20. století. Dopravu na všech 3 tratích zajišťují České dráhy, a.s. Vlastníkem tratí je stát, který je zastupován Správou železniční dopravní cesty, s.r.o., vlastníkem objektů železničních stanic jsou většinou České dráhy a.s.

2.1.5.3. Letecká doprava

Letiště neexistuje v MAS Achát žádné. Nejbližší letiště nalezneme u Lomnice nad Popelkou a u Hodkovic nad Mohelkou. Nejbližší mezinárodní letiště je v Liberci (má pozastavený statut veřejného mezinárodního letiště). Veřejné vnitrostátní letiště je nejbližší u Hodkovic nad Mohelkou. U Lomnice nad Popelkou se nachází plocha pro sportovní létání (bez statutu letiště, slouží i jako stanoviště letecké záchranné služby).

2.1.5.4. Dopravní obslužnost veřejnou dopravou

Tabulka č. 10: Přehled dopravní obslužnosti autobusy v MAS Achát

Obec	Autobus					hlavní cíle	Poslední spoj			
	počet spojů						všední dny		víkend	
	Po 13.5.	Čt 16.5.	Pá 17.5.	So 18.5.	Ne 19.5.		čas	směr	čas	směr
Čtveřín	35	35	35	0	0	TUR, Český Dub, MH, Kobyly	19:05	TUR (19:10 z Doubí do Turnova)		
Dalešice	44	44	44	13	10	JN, TUR, Hodkovice n. m.	22:36	JN	19:20	JN
Frýdštejn	36	36	36	9	6	JN, TUR, Hodkovice n. m.	22:29	JN	19:10	JN
Chuchelna	28	28	28	0	0	ŽB, SM, TUR	18:33	ŽB		
Jenišovice	37	37	37	13	10	JN, TUR	22:24	JN	19:00	JN
Jílové u Držkova	35	35	35	4	4	JN, ŽB, TAN, Vlastiboř	19:40	JN	17:14	Držkov
Klokočí	10	10	10	0	2	ŽB, TUR	17:00	ŽB	16:23	ŽB
Koberovy	49	49	49	4	6	ŽB, TUR, JN, Malá Skála	19:11	TUR	18:58	TUR - ze zast. Zbirohy, odb.
Kobyly	24	24	24	0	0	TUR, Český Dub, MH	18:50	TUR (z části Nechálov)		
Lažany	11	11	11	0	0	TUR, Kobyly - Nechálov, Český Dub	19:12	TUR		
Líšný	40	40	41	6	12	ŽB, TUR, Praha, SM, Krkonoše	23:18	ŽB, SM	22:35	ŽB, SM (v SO 16:55 ŽB, SM, Vrchlabí)
Loučky	12	12	12	0	2	ŽB, TUR, Klokočí	17:04	ŽB	16:27	ŽB
Loužnice	34	32	35	14	11	JN, ŽB, TAN, Praha, Harrachov	19:18	TAN, Harrachov	17:22	Držkov
Malá Skála	62	60	66	21	26	TUR, ŽB, SM, TAN, Praha, Krkonoše	23:14	ŽB, SM	22:32	ŽB, SM (v SO 18:54 TUR)
Maršovice	88	88	88	35	29	JN, ŽB, TUR	22:40	JN	22:34	ŽB
Mírová pod Kozákovem	86	85	86	10	10	TUR, SM, ŽB, Lomnice nad Popelkou, JN	22:37	SM	19:05	TUR (ze Záholic)

Obec	Autobus					hlavní cíle	Poslední spoj			
	počet spojů						všední dny		víkend	
	Po 13.5.	Čt 16.5.	Pá 17.5.	So 18.5.	Ne 19.5.		čas	směr	čas	směr
Ohrazenice	96	96	96	14	15	TUR, SM, ŽB, LB, MB, Kobyly-Nechálov, Český Dub, MH	22:55	TUR, SM	22:15	TUR, SM (v SO 12:50 TUR)
Paceřice	45	45	45	6	8	TUR, LB, Kobyly-Nechálov, MB	22:30	LB	19:37	LB (v SO 15:39)
Pěněčín (JN)	102	102	102	30	29	JN, ŽB, Držkov, SM, TAN	23:05	Držkov	22:42	JN (v NE 21:33)
Pěněčín (LB)	31	31	31	0	0	TUR, Kobyly - Nechálov, Český Dub, MH	19:02	TUR		
Přepeře	67	67	68	5	8	TUR, Český Dub, MH, Příšovice, Svijany, Praha	22:48	TUR	22:14	TUR (v SO 12:54 TUR, Rokytnice n. J.)
Příšovice	48	48	49	3	8	TUR, SM, MH, MB, Sobotka, Svijany	22:52	TUR, SM	22:12	TUR (v SO 12:52 TUR, Rokytnice n. J.)
Radčice	20	20	20	4	4	JN, ŽB, Držkov, Jílové u Držkova	18:44	ŽB	17:17	Držkov
Radimovice	10	10	10	0	0	TUR, Kobyly-Nechálov, Český Dub	19:03	TUR		
Radostná pod Kozákovem	36	36	36	0	0	TUR, Lomnice nad Popelkou, SM	22:43	Lomnice nad Popelkou, SM		
Rakousy	14	14	14	4	4	TUR, Malá Skála, JN	18:51	TUR	18:59	TUR
Semily	116	114	118	13	21	ŽB, TUR, Jilemnice, Benešov u Semil, Jablonec nad Jizerou, Lomnice nad Popelkou, LB, MB, Praha, Krkonoše	21:40	TUR	20:55	TUR (v SO 17:20 Vrchlabí)
Skuhrov	16	16	16	4	4	JN, ŽB	18:30	ŽB	16:28	JN
Soběslavice	14	14	14	0	0	TUR, Kobyly-Nechálov, Český Dub	18:54	TUR		
Svijanský Újezd	21	21	21	0	0	TUR, Český Dub, MH	18:40	Kobyly-Nechálov (z části Loužek 19:00 TUR)		
Svijany	35	35	35	6	8	TUR, MH, MB, LB, Sobotka	22:40	TUR		
Sychrov	12	12	14	0	0	TUR, Kobyly - Nechálov, Český Dub	19:04	TUR		
Vlastiboř	8	8	8	0	0	TAN	18:08	TAN		
Vlastibořice	9	9	9	0	0	TUR, Kobyly-Nechálov	18:56	TUR		
Záhoří	49	49	50	3	12	SM, ŽB, TUR, LB, MB, Praha, Krkonoše	23:36	SM (z části Proseč, ze Záhoří 18:40 ŽB)	22:51	jen z části Proseč - SM (v SO 14:25 ŽB, Praha)
Žďárek	29	29	29	4	5	LB, TUR, Hodkovice n. m., Jičín	22:33	LB	19:40	LB (v SO 15:42)
Železný Brod	127	125	131	31	39	JN, SM, TUR, LB, Harrachov, Praha, Koberovy, Mírová p. K.	23:25	SM	22:42	SM

Vysvětlivky: JN- Jablonec nad Nisou, LB- Liberec, MB- Mladá Boleslav, MH- Mnichovo Hradiště, TAN-Tanvald, TUR –Turnov, SM- Semily, ŽB- Železný Brod; SO – sobota, NE – neděle Zdroj: www.idos.cz, vlastní výpočty

Tabulka č. 11: Přehled dopravní obslužnosti vlaky v MAS Achát

Obec	Vlak					Poslední spoj				
	počet spojů					hlavní cíle	všední dny		víkend	
	Po 13.5.	Čt 16.5.	Pá 17.5.	So 18.5.	Ne 19.5.		čas	směr	čas	směr
Čtveřín - část Doubí	20	20	20	20	18	TUR, LB, ŽB, SM, Stará Paka	23:31	TUR, SM	23:31	TUR, SM, Stará Paka
Lišný	26	27	27	18	17	TUR, LB, ŽB, SM, TAN, Stará Paka	23:48	ŽB, SM	23:48	ŽB, SM
Malá Skála	49	50	50	44	43	TUR, LB, ŽB, SM, TAN, Stará Paka, HK, PU	23:46	ŽB, SM	23:46	ŽB, SM
Příšovice	22	22	22	21	19	TUR, MB, Praha	23:10	TUR	23:10	TUR (v SO 21:27 MB, Praha)
Radimovice*	20	20	20	21	19	LB, TUR, SM, Stará Paka	23:27	TUR, SM	23:27	TUR, SM, Stará Paka
Semily	40	40	40	37	36	ŽB, TUR, LB, Stará Paka, HK, PU	23:09	Stará Paka	23:09	Stará Paka
Vlastiboř - část Návarov	22	22	24	21	19	ŽB, TAN	23:14	TAN	23:14	TAN
Železný Brod	62	63	64	55	53	TUR, LB, SM, Stará Paka, TAN, HK, PU, Praha	23:53	SM	23:53	SM

Vysvětlivky: viz předchozí tabulka a dále HK – Hradec Králové, PU – Pardubice. Pozn.: * - Železniční stanice Sychrov leží na území obce Radimovice; Zdroj: www.idos.cz, vlastní výpočty

Dopravní obslužnost veřejnou dopravou je v obcích MAS Achát velmi rozdílná a odráží se v ní poloha jednotlivých obcí (na hlavních komunikacích, u větších měst), sídelní struktura (obec sestávající z více sídel vs. obec tvořená jedním sídlem) a rovněž spádovost za službami vyšší vybavenosti, jež obec nenabízí. Výraznou výhodou pro obce po stránce dopravního spojení je existence železnice.

Nejlepší dopravní spojení z obcí MAS Achát mají logicky největší sídla – Železný Brod a Semily. Z nich je rovněž zajišťována obsluha obcí v jejich zázemí. Dobré dopravní spojení mají i obce na železnici, s výjimkou Vlastiboře, kde sice vlaková zastávka Návarov leží na území obce, ale od vlastního sídla je vzdálena 2,5 km. Podobně vlaková zastávka Doubí je 1,5 km daleko od Čtveřína.

Velké množství spojů jezdí i z Pěnčína na Jablonecku a Mírové pod Kozákovem. To je ale dáno sídelní strukturou, protože tyto obce sestávají z více sídel, jež obsluhují různé autobusové linky. Velmi dobrou dopravní obslužnost mají Maršovice (blízkost Jablonce nad Nisou) a ve všední dny i Přepře a Ohrazenice na Turnovsku.

U autobusových spojů je zřejmý zcela diametrální rozdíl v počtu spojů ve všední dny a o víkendech. V sobotu není zavedena autobusová doprava do 14 a v neděli do 12 obcí! Občané, jež nemají možnost využívat individuální dopravu, tak jsou o víkendech v těchto obcích prakticky odříznuti od světa. Nejhorší je v tomto směru situace v obcích náležejících do okresu Liberec (z 13 obcí není obsluhováno o víkendu 9), naopak relativně nejlepší na Jablonecku (ze 14 obcí není obsluhována pouze Vlastiboř). Problém nastává rovněž ve všední dny večer. Poslední spoje přijíždějí do některých obcí již mezi 18. a 19. hodinou, do Klokočí a Louček na Semilsku již v 17 hodin. V nejmenších a nejhůře obsluhovaných obcích je veřejná doprava redukována na několik párů spojů ve všední dny v ranních a odpoledních hodinách, které primárně zajišťují dojíždění dětí do škol. Spoje jsou většinou trasovány do nejbližšího velkého sídla, tedy především Turnova, Železného Brodu, Semil, Jablonce nad Nisou, Mnichova Hradiště.

Výhodu mají obce ležící na hlavních silničních tazích (silnice I/10 - Lišný, Malá Skála, Loužnice, silnice II/610 – Přepře, Příšovice, silnice II/292 – sídlo Proseč patřící pod obec Záhoří). Jak již bylo řečeno výše, velkou výhodou je pro obce existence železničního spojení, které je zajišťováno většinou stejným počtem spojů ve všední dny i o víkendu.

Autobusovou dopravu zajišťuje z většiny společnost Busline, a.s., v obcích patřících do okresu Liberec i společnost ČSAD Liberec, a.s. Dálkové spoje, vedené po hlavních tazích I/10 a I/35 jsou rovněž zajišťovány dalšími společnostmi.

Problémem veřejné dopravy nadále zůstává stav doprovodné infrastruktury autobusové i železniční dopravy (chybějící, uzavřené nebo zdevastované čekárny a přístřešky, chybějící lavičky, koše).

2.1.5.5. Cyklotrasy, cyklostezky, cyklopruhy

Cyklistika jako forma dopravy není menšinovým trendem, ale alternativou k dalším druhům dopravy. Nabízí značnou flexibilitu při pohybu v městském prostředí a částečné řešení i dopravní obsluhu v regionech. Propojení cyklistické infrastruktury formou městských sítí cyklostezek a regionálních sítí cyklotras umožňuje současně plynulý pohyb cyklistů a cykloturistů. Cykloturistika vyžaduje síť tras a stezek pokud možno mimo pohyb motorových vozidel, s možností návštěvy atraktivních míst, ale bezpečnost je také nutnou a neopominutelnou podmínkou.

Přestože terénní podmínky území nejsou ideální, zvláště u starší generace je dosud kolo používáno pro lokální dopravu. Pro oživení cyklistiky pro lokální dopravu do zaměstnání nebo do školy však chybí rozsáhlejší síť dopravně bezpečných koridorů, zajištění prostoru pro bezpečné odstavení kola, případně odložení kola pro přestup na vlak. Také železniční tarify nezohledňují přepravu kola na krátkou vzdálenost (min. částka za jednu cestu bez přestupu je 25 Kč).

Významným počinem na poli cyklistické dopravy v MAS je realizace projektu Greenway Jizera, která představuje plně vybavený multifunkční koridor podél řeky Jizery s páteřní cyklostezkou a sítí bezpečných stezek pro bezmotorovou dopravu, který je využíván jak místními obyvateli, tak návštěvníky.

První etapou projektu „Greenway Jizera v úseku Dolánky – Líšný“ bylo vybudování cyklostezky v úseku Dolánky – Rakousy – Malá Skála – Líšný. V rámci úseku o celkové délce 9,6 km se jedná o vybudování cca 2,6 km nových stezek pro cyklisty a chodce, včetně stavby dvou nových mostů přes řeku Jizeru a rekonstrukce stávající lávky pro pěší na železničním mostě. Zbylých 6,0 km je vedených jako cyklotrasa po stávajících místních komunikacích. Součástí stezky je informační systém, mobiliář a dopravní značení.

Záměrem je vybudování páteřní trasy podél celého toku řeky od polských hranic až k Praze, která prochází několika atraktivními regiony. Celou trasu lze v současnosti absolvovat po stávajících značených cyklotrasách. Postupně od osady Jizerky podél toku řeky lze využít cyklotrasy číslo 22 (přes Kořenov do Pasek nad Jizerou), č. 4170 (přes Vysoké nad Jizerou do Semil, Železného Brodu a Turnova), č. 14 (přes Turnov do Přepeř), č. 223 (přes Svijany, Mnichovo Hradiště do Kláštera Hradiště nad Jizerou) a č. 241 (přes Mladou Boleslav, Benátky nad Jizerou, Lázně Toušeň až k Praze). Uvedené cyklotrasy ve větší či menší vzdálenosti sledují tok řeky a snaží se minimalizovat náročná stoupání. Především v horním toku řeky se však cyklisté dílčímu převýšení nevyhnou. Také povrch a kvalita cyklotras je různorodá stejně jako krajina, kterou projíždí. Přesto tato dálková cyklotrasa svými téměř 190 kilometry vybízí buď k několikadennímu putování (pro zdatné cyklisty), anebo k opakovaným cyklovýletům do koridoru řeky s návštěvou přílehlých památek a zajímavostí. Při plánování cyklistického putování lze s úspěchem využít i linek letních turistických autobusů v Českém ráji.

Souhrn cyklotras v MAS Achát udává následující tabulka. Většinou jsou vedeny po silnicích III. třídy. Některé úseky cyklotras (např. na Maloskalsku) jsou vedeny i po nezpevněných cestách a často i s poměrně náročným stoupáním, jejich sjízdnost je pak dosti obtížná.

Tabulka č. 12: Přehled cyklotras v MAS Achát

Číslo	Trasa
14	(Hrádek n. – Liberec – Český Dub) – Sychrov – (Turnov – Jičín – Dětenice – Rožďalovice)
223	(Klášteř Hradiště nad Jizerou – Mnichovo Hradiště – Březina) – Svijany – Příšovice – Přepeře
3044	(Chocnějovice) – Kobylky – Sychrov – (Hodkovice nad Mohelkou – Dlouhý Most)
3047	(Loukov) – Svijany – Sychrov – Žďárek – (Jílové – Rychnov u Jablonce n.)
3048	(Na Pince – Cetenov – Hlavice) – Podhora – Vorklebice – Soběslavice – Svijanský Újezd – Svijany – Příšovice – (Ploukonice)
3049	(Č. Dub – Trávníček) – Vlastibořice – Pěňčín – Čtveřín – (Daliměřice – Malý Rohozec)
3050	(Stohánek – Kotel – Všelibice – Libíč) – Kobylky – Svijanský Újezd – Pěňčín
3051	Sychrov – Jenišovice – Ondříkovice – (Dolánky)

Číslo	Trasa
4006	(Turnov) – Rakousy – Zbirohy – Besedice – Koberovy – Kozákov – Bačov
4007	(Turnov – Dolánky) – Záboreč – Frýdštejn – Kopanina – Sněhov – Malá Skála
4008	Podchloumek – Bělá – Chutnovka – Rotštejn – Vesec – Smrčí
4012	(Bukovina – Kacanovy – Všeň – Mokry) – Přepeře - Turnov
4099	Malá Skála – Besedice – Loučky – Klokočí – Rotštejn – Sekerkovy Loučky
4170	Rakousy – Malá Skála – Líšný – Vráť – Železný Brod – Dolní Bozkov – Bítouchov – Semily – (Loukov – Vysoké nad Jizerou – Paseky nad Jizerou)
4172	(Turnov) – Podchloumek – Sekerkovy Loučky – Kvítkovice – Volavec – (Rovensko pod Troskami – Lomnice nad Popelkou)
4175	Chloudov – Smrčí – Semily – (Bořkov – Kundratice – Kruh – Roztoky u Jilemnice – Martinice Krkonoších)
4176	Semily – Bačov – (Tatobity – Rovensko pod Troskami – Újezd pod Troskami)
4247	Železný Brod – Těpeře – Dolní Černá Studnice
4248	Železný Brod – Jirkov – Jílové u Držkova – (Návarov – Lhotka – Velké Hamry – Tanvald – Rejdice)
4249	Krásná – Huť – (Zásada)
4280	Pěňčín – Skuhrov – Sněhov
TC	(Turnov – Dolánky – Malý Rohozec) – Ohrazenice – Přepeře – (Nudvojovice – Turnov)

Pozn.: V závorce je uvedena část trasy mimo území MAS

2.1.5.6. Pěší trasy

Značení pěších turistických tras v oblasti Českého ráje dosáhlo největšího rozmachu v 1. polovině 20. st. Celé území je protkáno hustou sítí pěších tras. Největší je hustota tras logicky v místech s nejvíce turistickými zajímavostmi – mezi Turnovem, Železným Brodem a Semily a v údolí Jizery. Naopak v jižní části libereckého okresu nejsou trasovány žádné pěší turistické trasy. Nejnámější je bezpochyby červená trasa, zvaná Zlatá stezka Českého ráje, která v celkové délce 103 km vede z Mladé Boleslavi přes Turnov do Jičína a spojuje nejvýznamnější místa Českého ráje. Na území MAS překonává trasu od Turnova po Kozákov. Velmi známá je rovněž Riegrova stezka podél Jizery ze Semil do Spálova, na níž ve Spálově navazuje Palackého stezka podél Kamenice přes Návarov až do Tanvaldu.

Tabulka č. 13: Přehled pěších tras v MAS Achát

Barva	Trasa
Zelená	(Klášteř Hradiště nad Jizerou – Chocnějovice) – Kobylv – Vorklebice – (Letařovice)
Modrá	(Český Dub – Letařovice) – Vlastibořice – Sychrov – Sedleiovice – (Hodkovice nad Mohelkou)
Červená	(Český Dub – Dehtáry) – Vrchovina – Radostín – Sychrov
Žlutá	Příšovice – (Všeň – Kozlov – Valdštejn – Hrubá Skála)
Modrá	(Rvchnov u Jablonce n.) – Kopanina – Frýdštejn – Ondříkovice – (Dolánky – Turnov)
Červená	(Mladá Boleslav – Mnichovo Hradiště – Drábské světničky – Kost – Valdštejn – Turnov – Dolánky) –
Zelená	Kopanina – Malá Skála – Zbirohy – Rakousy – (Turnov)
Modrá	Drábovna – Malá Skála – Suché skály – Koberovy – Klokočí - Rotštejn
Žlutá	Rohlinv – Michovka – Besedice – Sokol – Besedice
Modrá	Michovka – U Tůňky – Besedice
Červená	(Turnov) – Klokočské skály – Klokočí – Kozákov
Žlutá	(Turnov) – Bělá – Postoina – Rotštejn – Kozákov – Chuchelna – Semily
Modrá	(Sedmihorky) – Dubecko – Lestkov – Kozákov
Zelená	Dubecko – Dubecko, rozhledna – Loktuše, Na Špici
Žlutá	Malá Skála – Líšný – Železný Brod
Zelená	Líšný – Suché skály
Zelená	Besedice – Vráť – Železný Brod
Zelená	Železný Brod – Hamštejnský hřeben
Modrá	Vzdychánek – Smrčí - Železný Brod
Zelená	Krkavčí skála – Kozákov – Komárov – Semily
Zelená	Pulečný – Dalešice – Maršovice – Dolní Černá Studnice – (Černá Studnice – Jablonec nad Nisou)
Modrá	(Pilínkov – Pláně pod Ještědem – Javorník – Rádlo – Vrkoslavice) – Dolní Černá Studnice – Alšovice – Bzí
Zelená	(Berany) – Loužnice – Radčice – Jirkov – Železný Brod
Žlutá	Železný Brod – Těpeře – Údolí Žernovníku – Železný Brod
Modrá	Hrubá Horka – Střevelná – (Bohuňovsko – Bozkov – Vysoké n. J. – Paseky n. J. – Dolní Kořenov)
Zelená	(Návarov) – Vlastiboř – (Bohuňovsko)
Modrá	Spálov – rozc. Morava – Semily
Žlutá	Rozc. Morava – Bítouchov
Červená	Semily – Spálov – ústí Vošmendy – (Bohuňovsko – Návarov)
Modrá	Semily – (Příkrý)

Barva	Trasa
Modrá	Semily – (Slaná – Stružinec – Lomnice nad Popelkou)

Pozn.: V závorce je uvedena část trasy mimo území MAS

SWOT analýza - doprava

Silné stránky	Slabé stránky
Existence a dobrá kvalita hlavního silničního tahu R10 (I/10) a R35 Vysoká hustota silniční sítě Existence železničních tratí Dobrá kvalita zabezpečení na křížení silnice a železnice (mimoúrovňové křížení, přejezdy se závorami) Hustá síť cyklotras a pěších tras Existence integrovaného dopravního systému IDOL Vznik konkurenčního prostředí v regionální autobusové dopravě Růst kvality vozového parku v autobusové i železniční dopravě Možnost čerpání prostředků EU na rozvoj dopravní infrastruktury Existence linek turistických cyklobusů	Špatná a zhoršující se kvalita krajských a místních komunikací Vysoké náklady na údržbu dlouhé sítě místních komunikací, nízká kvalita jejich údržby a úklidu Nedostačující kvalita železničních tratí Nevyhovující stav objektů železničních stanic a zastávek Nedostatek parkovacích míst hlavně v nástupních místech u atraktivit cestovního ruchu a s významným pohybem osob Souběhy a křížení cyklotras po silnicích II. a III. třídy Špatná dopravní obslužnost nejmenších obcí veřejnou dopravou Omezená provázanost veřejné dopravy na sousední kraje Silná doprava v centrech měst a některých obcí Stávající napojení v části území na komunikace I. třídy Chybí chodníky v obcích Chybějící dopravní bezpečnostní prvky (přechody, osvětlení, brzdící pásy, kamerové systémy aj.) Nedostatečná doprovodná infrastruktura pro nemotorovou dopravu (lavičky, přístřešky, ...) Špatná vybavenost některých železničních a autobusových zastávek (lavičky, koše, informační systém)
Příležitosti	Hrozby
Využití prostředků z fondů EU k rozvoji dopravní infrastruktury Realizace dalších etap cyklostezky Greenway Jizera Dobudování, celková modernizace a optimalizace železniční sítě a železničních dopravních prostředků Zlepšení systémů prevence a represe v oblasti bezpečnosti silničního provozu Využití historického a technického potenciálu železnice pro cestovní ruch (= zvýšení počtu cestujících, případně četnosti osobních vlaků) Využití prostředků z fondů EU k rozvoji dopravní infrastruktury v odlehlejších částech území	Dlouhodobě setrvávající nevyhovující stav silniční infrastruktury Dlouhodobě setrvávající nevyhovující stav železniční infrastruktury i budov Snižování spojů veřejné dopravy do okrajových a malých obcí

2.1.5. Vybavenost obcí a služby

Vybavenost obcí je velmi rozdílná a v některých obcích schází i nezákladnější služby. Celkem 9 obcí uvádí, že se na jejich území nenachází žádné stravovací zařízení. Největší z nich je Skuhrov s 527 obyvateli. Dalšími jsou Dalešice, Vlastiboř, Čtveřín, Kobyly, Lažany, Soběslavice, Loučky a Rakousy. Nejčastějším typem stravovacího zařízení je hospoda/restaurace s kuchyní, která je ve 20 obcích, dále hospoda/restaurace bez kuchyně v 17 obcích, rychlé občerstvení v 11 obcích, restaurace jako součást ubytovacího zařízení v 8 obcích. Cukrárna je přítomna jen v 5 obcích, kavárna ve 3 (Semily, Železný Brod, Malá Skála). V turisticky atraktivních oblastech s velkým pohybem návštěvníků občerstvení nabízejí sezónní bufety.

Ubytovací zařízení se nachází v celkem 21 obcích MAS z 37. Nejčastější je dle údajů z obcí ubytování v soukromí, které existuje ve 14 obcích. Největší kapacity dosahuje v obci Malá Skála (28 zařízení s celkem 143 lůžky) a dále v Chuchelně (6 zařízení se 70 lůžky). Dá se důvodně předpokládat, že ne všichni pronajímatelé plní poctivě svoji ohlašovací povinnost a skutečný počet ubytovacích zařízení bude proto vyšší (aspoň co do počtu lůžek). Druhým nejčastěji zastoupeným typem ubytování je penzion ve 12 obcích. Nejčastěji opět na Malé Skále (7 zařízení s celkem 207 lůžky), dále v Semilech (5 zařízení se 118 lůžky) a na Pěničíně na Jablonecku (7 zařízení se 100 lůžky). Ubytovna je v 9 obcích s největší kapacitou v Železném Brodě (2 ubytovny s celkem 156 lůžky) a Sychrově (ozdravovna s 80 lůžky).

Hotely se nacházejí jen v 5 obcích – Frýdštejně, Malé Skále, Železném Brodě, Radimovicích a Semilech. Největší lůžková kapacita je opět na Malé Skále (3 hotely s 321 lůžky) a dále v Semilech (3 hotely se 114 lůžky). Tábořiště jsou jen na Malé Skále a v Železném Brodě, kemp jen na Malé Skále.

Celkem bylo dle údajů z obcí zjištěno v území MAS 2 242 lůžek a 110 míst pro stany a karavany. Největší ubytovací kapacita se nachází na Malé Skále – 897 lůžek a 80 míst pro stany či karavany, tj. 40 % celkové lůžkové kapacity a více než 70 % kapacity pro stany a karavany v celé MAS! S velkým odstupem následují Semily s 301 lůžkem a Železný Brod s 233 lůžky a 30 místy pro stany a karavany. Pro MAS mají velký význam i ubytovací kapacity v Turnově, který leží mimo MAS a dle dotazníkového šetření zde bylo zjištěno 521 lůžek.

Ve 12 obcích neexistuje žádný obchod s potravinami, z toho do 2 – Paceřic a Louček aspoň zajíždí pojízdna prodejna potravin. Obyvatelé 10 obcí v MAS – Dalešic, Maršovic, Radčic, Skuhrova, Vlastiboře, Soběslavic, Sychrova, Žďárku, Ohrazenic a Rakous tak musí i za základními nákupy dojíždět. Pravdou zároveň je, že ekonomická situace řady venkovských prodejen je složitá a do budoucna hrozí u některých z nich ukončení činnosti.

Jednotky sboru dobrovolných hasičů, které ze zákona zřizují obce povinně (existují výjimky na základě místních podmínek), existují ve 33 obcích. Chybí v malých obcích Ohrazenice a Rakousy, kde požární ochranu smluvně zajišťuje Sbor hasičů města Turnov. V Klokočí a Loučkách existuje sbor dobrovolných hasičů, dle nařízení Libereckého kraje ale nemusí zřizovat jednotku požární ochrany.

Z dalších služeb lze jmenovat kadeřnictví v 15 obcích. V Semilech i Železném Brodě existuje po 12 kadeřnictvích. Největší obcí bez kadeřnictví je Malá Skála s asi 1100 obyvateli. Autoservis je v 16 obcích, pneuservis ve 12 obcích, často je pneuservis součástí autoservisu. Největší obcí bez těchto služeb jsou Mírová pod Kozákovem a Příšovice. Celkem 33 obcí v dotazníkovém šetření uvedlo, že se v jejich obci nachází nějaký řemeslník, nejčastěji truhlář, klempíř, autoopravář. V 5 obcích působí výrobci regionálních produktů, ve dvou obcích je to řezbář, v Semilech a Železném Brodě se uvádí 10, resp. 9 takovýchto výrobců. 15 obcí uvedlo, že na jejich území se nachází zemědělský podnik, 26 obcí uvedlo soukromé zemědělce. V 10 obcích působí výrobci potravin – včelaři, výrobci sýrů, pěstitelé zemědělských produktů. Lze předpokládat, že některé obce nemají detailní informace a skutečné počty budou ještě vyšší. Z významných výrobců potravin lze jmenovat Moštovnu Lažany, Kozí farmu na Pěňčíně (Fipobex s.r.o.), JVS Semilská pekárna, s.r.o. a výrobce sýrů Tompeli ve Skuhrově.

Pobočka České pošty funguje ve 13 obcích. Na území obce Pěňčín (LB) fungují 2 pošty – v Bratříkově a Huti. Mateřské centrum existuje jen v Semilech, Železném Brodě a Přepeřích.

SWOT analýza – vybavenost obcí a služby

Silné stránky	Slabé stránky
Existence sboru dobrovolných hasičů téměř ve všech obcích Existence výrobců místních potravin Existence řemeslníků téměř ve všech obcích	Chybějící občanská vybavenost hlavně v nejmenších obcích (obchod s potravinami, stravovací služby,...) Nejistá ekonomická situace provozovatelů občanské vybavenosti (maloobchod, stravování, řemeslné služby) Chybějící ubytovací a stravovací zařízení vyšší kvality
Příležitosti	Hrozby
Spolupráce obcí při zajištění občanské vybavenosti a její dostupnosti Volná kapacita stávajících objektů občanské vybavenosti (př. ozdravovna Radostín, KD Pěňčín...) Rozvoj regionálních produktů a jejich prodejen Využití turistického potenciálu málo navštěvovaných oblastí Rozvoj služeb, nabídka pracovních příležitostí a bydlení a tím příliv obyvatel do venkovských oblastí	Možné uzavírání vesnických pošt Možný krach malých prodejen a drobných poskytovatelů služeb

2.1.6. Bydlení

2.1.6.1. Domovní fond

Tabulka č. 14: Domovní fond v MAS Achát

obec	počet domů			podíl		neobydlené domy s byty		obydlené domy - počet		
	Σ	RD	BD	RD	BD	Σ	podíl z celkového počtu domů	Σ	RD	BD
Čtveřín	175	171	4	97,71	2,29	37	21,14	138	134	4
Dalešice	79	76	0	96,20	0,00	26	32,91	52	51	0
Frýdštejn	349	340	5	97,42	1,43	99	28,37	250	242	5
Chuchelna	425	419	2	98,59	0,47	139	32,71	286	280	2
Jenišovice	340	327	8	96,18	2,35	81	23,82	259	248	8
Jílové u Držkova	113	110	3	97,35	2,65	49	43,36	64	61	3
Klokočí	80	79	0	98,75	0,00	30	37,50	50	49	0
Koberovy	383	371	5	96,87	1,31	93	24,28	290	279	4
Kobyly	141	140	1	99,29	0,71	40	28,37	101	100	1
Lažany	80	78	2	97,50	2,50	20	25,00	60	58	2
Líšný	105	99	4	94,29	3,81	23	21,90	82	76	4
Loučky	76	72	3	94,74	3,95	28	36,84	48	44	3
Loužnice	86	83	0	96,51	0,00	24	27,91	62	59	0
Malá Skála	502	480	7	95,62	1,39	144	28,69	357	336	7
Maršovice	184	179	4	97,28	2,17	34	18,48	150	145	4
Mírová pod Kozákovem	682	668	6	97,95	0,88	214	31,38	468	455	5
Ohrazenice	281	268	11	95,37	3,91	23	8,19	258	245	11
Paceřice	133	130	3	97,74	2,26	44	33,08	89	86	3
Pěnčín (JN)	654	615	16	94,04	2,45	140	21,41	514	482	16
Pěnčín (LB)	241	233	3	96,68	1,24	53	21,99	188	181	2
Přepeře	284	276	5	97,18	1,76	38	13,38	246	238	5
Příšovice	223	190	22	85,20	9,87	23	10,31	200	170	22
Radčice	98	95	0	96,94	0,00	38	38,78	60	58	0
Radimovice	112	108	2	96,43	1,79	19	16,96	93	89	2
Radostná pod Kozákovem	201	199	1	99,00	0,50	71	35,32	130	128	1
Rakousy	43	43	0	100,00	0,00	21	48,84	22	22	0
Semily	1 407	1 179	185	83,80	13,15	227	16,13	1 180	963	180
Skuhrov	198	190	4	95,96	2,02	49	24,75	149	141	4
Soběslavice	76	75	0	98,68	0,00	26	34,21	50	49	0
Svijanský Újezd	126	122	4	96,83	3,17	18	14,29	108	104	4
Svijany	92	83	7	90,22	7,61	18	19,57	74	66	6
Sychrov	114	109	5	95,61	4,39	52	45,61	62	57	5
Vlastiboř	74	69	1	93,24	1,35	30	40,54	44	39	1
Vlastibořice	93	86	5	92,47	5,38	33	35,48	60	53	5
Záhoří	238	234	2	98,32	0,84	97	40,76	141	137	2
Žďárek	51	50	1	98,04	1,96	16	31,37	35	34	1
Železný Brod	1 329	1 171	121	88,11	9,10	276	20,77	1 053	901	118
CELKEM	9 868	9 217	452	93,40	4,58	2 393	24,25	7 473	6 860	440
Liberecký kraj	92 345	79 441	10 471	86,03	11,34	18 900	20,47	73 380	61 122	10 240
Česká republika	2 158 119	1 901 126	214 760	88,09	9,95	356 933	16,54	1 800 075	1 554 794	211 252

Pozn.: Součet kategorií rodinné domy a bytové domy nemusí odpovídat údajům v kategorii celkem, zbytek připadá na kategorii ostatní domy.

Zdroj: ČSÚ Liberec

Venkovský charakter regionu je důvodem, proč podíl rodinných domů na celkovém domovním fondu převyšuje průměr za ČR i za Liberecký kraj. Pouze v největších obcích – Semilech a Železném Brodě - a v Příšovicích, kde existuje významné panelové sídliště, je podíl rodinných domů nižší než 90 %. Naopak v obci Rakousy existují pouze rodinné domy. Vyšší než krajský i republikový průměr je podíl neobydlených domů na domovním fondu. V Rakousích, Sychrově a Jílovém u Držkova je to mezi 40 a 50 % celého domovního fondu. Jako neobydlené jsou uváděny domy, v nichž v době sčítání lidu nikdo neuvedl obvyklý pobyt. Velká většina neobydlených domů, konkrétně 65 % je využívána k rekreaci, v některých obcích je to více než 90 %, např. ve Frýdštejně, Líšném, Skuhrově, Rakousích, v obci Klokočí jsou takto využívány všechny neobydlené domy. Nejmenší je podíl neobydlených domů v Ohrazenicích a Příšovicích.

Tabulka č. 15: Stáří a technická vybavenost domovního fondu v MAS Achát

obec	obydlené domy - období výstavby nebo rekonstrukce							obydlené domy - technická vybavenost			
	počet							počet			
	celkem	1919 a dříve	1920 - 1970	1971- 1980	1981- 1990	1991- 2000	2001 - 2011	přípoj na kanalizační síť	vodovod	plyn	ústřední topení
Čtveřín	138	20	41	9	28	11	22	0	123	37	99
Dalešice	52	13	14	2	6	6	10	0	50	42	43
Frýdštejn	250	50	91	34	20	30	20	0	227	71	179
Chuchelna	286	53	72	41	35	35	41	26	257	90	215
Jenišovice	259	33	71	42	30	20	58	205	248	101	200
Jílové u Držkova	64	15	31	5	7	1	5	44	53	2	50
Klokočí	50	7	20	6	4	10	3	17	45	28	37
Koberovy	290	28	111	52	30	30	25	127	264	102	221
Kobyly	101	22	38	5	14	6	14	0	89	0	74
Lažany	60	6	25	5	8	4	9	36	56	24	42
Líšný	82	13	46	4	8	7	2	29	76	5	52
Loučky	48	3	21	8	3	6	6	0	44	24	35
Loužnice	62	19	28	4	1	7	3	2	52	1	47
Malá Skála	357	54	126	46	46	42	29	103	322	78	277
Maršovice	150	36	34	13	6	15	40	92	137	90	124
Mírová pod Kozákovem	468	34	159	64	76	53	74	82	428	183	367
Ohrazenice	258	25	75	36	40	32	43	200	245	183	211
Paceřice	89	21	28	12	9	9	9	0	84	32	67
Pěnčín (JN)	514	102	197	61	42	37	58	0	455	40	402
Pěnčín (LB)	188	28	47	37	26	21	27	0	182	52	146
Přepeře	246	19	69	55	47	31	22	224	227	179	219
Příšovice	200	25	59	47	12	17	34	161	185	151	156
Radčice	60	7	28	6	6	3	4	0	49	0	38
Radimovice	93	11	23	13	13	14	18	0	91	3	67
Radostná pod Kozákovem	130	13	46	22	10	13	23	24	119	3	99
Rakousy	22	3	11	4	2	2	0	0	22	1	19
Semily	1 180	156	427	184	156	122	112	652	1 112	788	880
Skuhrov	149	25	51	30	15	7	19	0	141	2	116
Soběslavice	50	13	14	8	4	5	6	0	47	2	31
Svijanský Újezd	108	21	20	19	18	10	20	16	100	66	95
Svijany	74	14	19	15	7	4	13	0	71	47	52
Sychrov	62	20	18	6	5	3	4	0	51	1	37
Vlastiboř	44	3	23	8	2	5	2	0	40	1	32
Vlastibořice	60	15	23	7	3	4	7	0	56	4	38
Záhoří	141	15	61	27	12	12	10	0	124	53	106
Žďárek	35	7	10	1	6	8	2	0	31	2	26
Železný Brod	1 053	164	415	163	121	91	78	475	982	635	770
CELKEM	7 473	1 113	2 592	1 101	878	733	872	2 515	6 885	3 123	5 669

obec	obydlené domy - období výstavby nebo rekonstrukce							obydlené domy - technická vybavenost			
	počet							počet			
	celkem	1919 a dříve	1920 - 1970	1971- 1980	1981- 1990	1991- 2000	2001 - 2011	přípoj na kanalizační síť	vodovod	plyn	ústřední topení
Liberecký kraj	73 380	16 565	20 626	9 683	9 031	7 353	7 948	34 237	66 892	33 441	54 462
Česká republika	1 800 075	230 908	623 757	269 255	213 648	196 874	219 379	1 099 983	1 656 010	1 088 475	1 450 328

Zdroj: ČSÚ Liberec

Stáří domovního fondu je srovnatelné s celorepublikovým průměrem. Ve srovnání s Libereckým krajem je zde asi o třetinu nižší podíl nejstarších domů postavených do roku 1919. V obcích Loužnice, Líšný a Jílové u Držkova pochází přes 70 % domovního fondu z doby před rokem 1970, v Sychrově byla třetina domovního fondu dokonce postavena před rokem 1920. Nejmladší domovní fond nalezneme v obcích Maršovice, Dalešice (obě v zázemí Jablonce nad Nisou), Jenišovice a Radimovice, kde více než 30 % domů bylo postaveno po roce 1990.

Technická vybavenost domovního fondu je nejlepší v některých obcích v okolí Turnova. Obec Přepeře má nejvyšší podíl domů připojených na kanalizaci a ústřední topení (91 resp. 89 %). Příšovice jsou v plynofikaci (75 %) a odkanalizování (80 %) na 2. místě, Ohrazenice na 4. místě. Největší část domovního fondu je plynofikována v Dalešicích (80 %). Ve všech obcích je na vodovod připojeno aspoň 80 % domů. Podíl domů připojených na kanalizaci, plyn a ústřední topení je srovnatelný s průměrem za Liberecký kraj, ale nižší než průměr za ČR. Plynofikováno je v MAS celkem 25 obcí, v některých dalších obcích jsou některé domy zásobovány z plynových zásobníků. Důležité je poznamenat, že počty domů připojených na vodovod a kanalizaci nemusí souhlasit s obcemi, jež jsou vybaveny vodovodem a kanalizací v kapitole Technická infrastruktura. Jako připojené byly totiž v rámci sčítání lidu, domů a bytů deklarovány i domy připojené vodovodní přípojkou na domovní studnu nebo kanalizační přípojkou na domovní čistírnu odpadních vod. To platí pro obec Loužnice, která jako jediná nemá zaveden vodovod. Některé lokality pak mají zaveden skupinový vodovod.

2.1.6.2. Bytový fond

Tabulka č. 16: Charakteristiky bytového fondu v MAS Achát

obec	počet obydlých bytů			podíl		energie k vytápění				
	celkem	rodinné domy	bytové domy	rodinné domy	bytové domy	z kotelny mimo dům	uhlí, koks, uhelné brikety	plyn	elektrina	dřevo
Čtveřín	175	157	18	89,71	10,29	0	54	37	30	32
Dalešice	62	61	-	98,39	0,00	0	2	42	0	12
Frýdštejn	326	299	23	91,72	7,06	0	125	71	29	81
Chuchelna	321	308	10	95,95	3,12	0	100	70	47	79
Jenišovice	354	303	48	85,59	13,56	1	110	99	80	45
Jílové u Držkova	88	68	20	77,27	22,73	1	39	0	18	20
Klokočí	64	63	-	98,44	0,00	0	26	17	5	10
Koberovy	376	356	13	94,68	3,46	1	142	89	52	59
Kobyly	117	111	6	94,87	5,13	0	46	0	16	43
Lažany	81	69	12	85,19	14,81	0	29	24	9	12
Líšný	104	85	13	81,73	12,50	0	48	2	36	13
Loučky	60	51	8	85,00	13,33	0	20	18	9	8
Loužnice	77	73	-	94,81	0,00	0	45	0	12	14
Malá Skála	426	380	30	89,20	7,04	2	142	71	100	67
Maršovice	187	176	10	94,12	5,35	0	25	103	23	10
Mírová pod Kozákovem	583	516	50	88,51	8,58	3	180	177	80	102
Ohrazenice	396	291	104	73,48	26,26	0	34	281	23	29
Paceřice	115	99	16	86,09	13,91	0	45	30	14	18
Pěčín (JN)	690	597	73	86,52	10,58	2	349	49	109	87
Pěčín (LB)	221	204	12	92,31	5,43	1	75	50	34	45
Přepeře	311	286	22	91,96	7,07	3	16	218	27	24
Příšovice	532	208	291	39,10	54,70	281	13	168	7	26
Radčice	67	63	-	94,03	0,00	0	27	0	17	8
Radimovice	104	99	3	95,19	2,88	1	37	2	27	23

obec	počet obydlených bytů			podíl		energie k vytápění				
	celkem	rodinné domy	bytové domy	rodinné domy	bytové domy	z kotelny mimo dům	uhlí, koks, uhelné brikety	plyn	elektrina	dřevo
Radostná pod Kozákovem	152	150	1	98,68	0,66	2	76	1	22	32
Rakousy	29	29	-	100,00	0,00	1	16	0	2	9
Semily	3 439	1 139	2 245	33,12	65,28	846	206	1 776	146	147
Skuhrov	199	179	14	89,95	7,04	2	109	0	39	32
Soběslavice	55	52	-	94,55	0,00	0	20	0	12	18
Svjanský Újezd	145	117	28	80,69	19,31	3	18	84	12	16
Svjany	110	79	29	71,82	26,36	0	11	59	17	14
Sychrov	78	67	11	85,90	14,10	0	34	0	6	28
Vlastiboř	50	44	2	88,00	4,00	0	28	0	7	9
Vlastibořice	101	60	26	59,41	25,74	1	37	0	36	23
Záhoří	168	161	5	95,83	2,98	0	66	29	35	27
Žďárek	46	44	2	95,65	4,35	0	19	0	6	12
Železný Brod	2 581	1 048	1 438	40,60	55,71	611	268	1 107	181	124
CELKEM MAS	12 990	8 092	4 583	62,29	35,28	1 762	2 637	4 674	1 325	1 358
Liberecký kraj	171 328	73 080	95 032	42,66	55,47	52 949	20 896	48 801	14 920	13 507
Česká republika	4 104 635	1 795 065	2 257 978	43,73	55,01	1 365 060	336 076	1 419 633	255 019	285 386

Zdroj: ČSÚ Liberec

Významné zastoupení malých obcí se i ve struktuře bytového fondu projevuje vysokým podílem bytů v rodinných domech. Nejvyšší podíl bytů v bytových domech je dle předpokladu v největších obcích – Semilech a Železném Brodě – a opět v Příšovicích. Naopak Rakousy, Radostná pod Kozákovem, Klokočí a Dalešice jsou obce, kde zcela převládají byty v rodinných domech. Významný podíl bytů v bytových domech (přes 20 %), ale nalezneme i v Ohrazenicích a v několika populačně malých obcích – Jílové u Držkova, Svjany a Vlastibořice.

Nejvýznamnějším zdrojem vytápění v MAS je plyn, podíl 35 % odpovídá průměru za ČR a překonává průměr za Liberecký kraj (28,5 %). Největší podíl domácností vytápí plynem v Ohrazenicích, Přeperech a Dalešicích (68 – 71 %), tedy obcích v zázemí měst (Jablonec nad Nisou, Turnov), významná je pozice plynu i v největších obcích Semily a Železný Brod. Druhým nejvýznamnějším zdrojem vytápění nadále zůstává uhlí, jakožto ekologicky nejméně vhodný prostředek, s 20 % podílem, který významně překračuje průměrné hodnoty za Českou republiku (8,2 %) i Liberecký kraj (12,2 %). V Loužnici, Pěčíně, Skuhrově, Vlastiboři, Radostné pod Kozákovem a Rakousích je uhlím vytápěna více než polovina bytů. Celkově je uhlí nejvýznamnějším zdrojem vytápění v 28 obcích z celkových 37 (!), plyn pouze v 8 obcích. Vytápění z kotelny mimo dům má významnou pozici jen v obcích s významnými sídlištními celky – nejvíce v Příšovicích, kde vytápí přes polovinu bytů a také v Semilech a Železném Brodě. Elektrina a dřevo jsou doplňkovými zdroji vytápění s celkovým podílem okolo 10 %.

Tabulka č. 17: Právní důvod užívání bytu a průměrná plocha bytu na osobu v obcích MAS Achát

obec	právní důvod užívání bytu						Průměrná plocha bytu na osobu		
	ve vlastním domě	v osobním vlastnictví	jiné bezplatné užívání bytu	nájemní	družstevní	jiný důvod užívání bytu	celkem	rodinné domy	bytové domy
Čtveřín	120	9	13	15	0	6	34,1	36,1	18,4
Dalešice	52	0	6	2	0	0	36,6	36,8	-
Frýdštejn	247	1	32	26	0	5	33,5	34,3	23,9
Chuchelna	250	0	29	14	4	1	33,9	34,3	21,2
Jenišovice	252	37	33	17	2	2	33,4	35,6	20,4
Jílové u Držkova	52	8	6	10	0	0	39,1	44,7	18,8
Klokočí	39	0	14	3	0	2	32,9	29,6	-
Koberovy	265	2	61	16	0	6	33,5	33,7	26,4
Kobyly	89	0	9	8	0	0	40,8	40,3	48,7

obec	právní důvod užívání bytu						Průměrná plocha bytu na osobu		
	ve vlastním domě	v osobním vlastnictví	jiné bezplatné užívání bytu	nájemní	družstevní	jiný důvod užívání bytu	celkem	rodinné domy	bytové domy
Lažany	51	12	7	2	0	2	34,7	35,6	29,8
Líšný	70	13	9	6	0	1	40,2	44,4	22,9
Loučky	40	0	10	5	0	1	32,6	29,5	52,9
Loužnice	54	0	7	8	0	4	31,5	32,1	-
Malá Skála	305	2	42	43	0	4	38,1	39,5	26,1
Maršovice	144	0	14	13	0	1	37,6	38,0	30,6
Mírová pod Kozákovem	444	0	39	58	4	5	33,1	34,6	18,3
Ohrazenice	244	13	29	25	62	4	35,8	37,6	30,7
Paceřice	74	0	15	16	1	2	39,5	42,6	15,4
Pěčín (JN)	470	1	65	74	0	17	37,1	38,0	30,0
Pěčín (LB)	176	7	19	12	0	0	35,4	35,7	32,2
Přepeře	233	0	30	23	0	8	35,6	36,7	21,7
Příšovice	166	167	23	126	17	6	30,7	35,1	28,1
Radčice	47	0	2	6	0	1	34,9	34,9	-
Radimovice	85	0	9	9	0	0	41,6	42,3	25,9
Radostná pod Kozákovem	117	0	15	5	0	3	37,4	37,4	-
Rakousy	24	0	1	2	0	1	42,3	42,3	-
Semily	927	390	121	1 105	649	31	32,0	35,7	30,0
Skuhrov	143	0	23	20	0	3	37,7	37,7	44,0
Soběslavice	41	0	4	4	0	3	33,9	34,6	-
Svijanský Újezd	98	0	13	7	20	0	32,5	34,1	26,0
Svijany	60	19	8	12	0	4	34,9	38,0	24,9
Sychrov	44	0	9	12	0	4	35,5	36,4	30,4
Vlastiboř	38	2	5	3	0	0	39,7	42,4	29,5
Vlastibořice	50	5	6	31	6	0	32,9	39,1	25,9
Záhoří	126	0	13	11	2	6	34,5	34,7	28,0
Žďárek	36	0	4	0	0	0	32,1	32,6	23,5
Železný Brod	844	158	93	1 060	239	24	30,5	35,0	27,4
CELKEM	6 517	846	838	2 809	1 006	157			
Liberecký kraj	58 670	31 235	6 286	41 712	17 433	2 030	32,7	36,5	29,9
Česká republika	1 470 174	824 076	140 348	920 405	385 601	44 645	32,5	36,1	29,6

Zdroj: ČSÚ Liberec

Vysoký podíl rodinných domů je určujícím faktorem pro vysoký podíl bytů ve vlastním domě, který dosahuje v celé MAS 50 %, což je výrazně více než v Libereckém kraji i ČR (34 resp. 36 %). Ve 3 obcích – Dalešicích, Radimovicích a Rakousích dosahuje více než 80 %, v dalších 18 obcích více než 70 %. Nájemní bydlení má největší význam v Železném Brodě, Semilech a Vlastibořicích, kde tvoří více než 30 % bytového fondu. Významné množství bytů bylo převedeno do osobního vlastnictví především v Příšovicích (přes 30 % bytového fondu), dále ve Svijanech (17 %) a Lažanech (14 %). Družstevní vlastnictví hraje významnější roli jen v Semilech, Ohrazenicích, Svijanském Újezdě a Železném Brodě.

Průměrná plocha bytu na osobu je do velké míry odrazem struktury bytového fondu. Vzhledem k nižší obytné ploše bytů v bytových domech, mají tento ukazatel logicky nejnižší Příšovice, Železný Brod a Semily a dále Loužnice. Naopak největší je obytná plocha na osobu v Rakousích a Radimovicích.

2.1.6.3. Bytová výstavba

Tabulka č. 18: Bytová výstavba v obcích MAS Achát v letech 2001 - 2011

Obec	počet nově postavených bytů												počet bytů v roce 2001		podíl nově postavených bytů na stavu z roku 2001
	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	celkem	trvale obydlených	celkem	
Čtveřín	-	1	-	2	3	1	4	3	6	4	2	26	143	190	13,68
Dalešice	-	-	3	-	1	1	1	3	1	2	3	15	48	80	18,75
Frydštejn	5	3	-	4	1	2	1	1	1	2	3	23	317	419	5,49
Chuchelna	-	6	1	2	2	5	4	2	3	7	2	34	311	450	7,56
Jenišovice	3	1	2	6	2	-	8	7	9	16	8	62	307	400	15,50
Jílové u Držkova	-	-	-	1	1	1	-	-	2	-	1	6	85	134	4,48
Klokočí	1	2	-	1	-	-	-	-	-	1	1	6	62	94	6,38
Koberovy	2	2	-	4	2	1	14	3	1	1	7	37	356	441	8,39
Kobyly	3	-	1	1	1	-	-	2	2	1	1	12	103	146	8,22
Lažany	1	-	1	-	-	4	1	1	2	2	1	13	72	90	14,44
Líšný	3	-	-	1	-	-	1	1	-	1	-	7	97	129	5,43
Loučky	-	-	-	-	-	1	1	-	2	2	-	6	64	90	6,67
Loužnice	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0	73	101	0,00
Malá Skála	5	2	3	6	4	4	5	5	11	4	2	51	386	554	9,21
Maršovice	3	3	9	4	1	1	3	4	4	6	1	39	138	191	20,42
Mírová pod Kozákovem	-	6	3	41	10	1	9	2	10	12	8	102	494	719	14,19
Ohrazenice	3	-	-	1	6	3	8	1	10	5	6	43	352	389	11,05
Paceřice	-	2	-	1	-	1	2	1	-	2	-	9	104	161	5,59
Pěnčín (JN)	10	5	5	19	6	4	6	4	13	7	5	84	603	767	10,95
Pěnčín (LB)	2	1	1	1	3	-	-	6	1	-	-	15	202	265	5,66
Přepeře	2	-	1	1	1	-	-	-	4	3	1	13	311	363	3,58
Příšovice	2	-	-	27	1	-	-	12	2	2	-	46	478	542	8,49
Radčice	-	-	-	1	-	-	1	1	-	-	-	3	58	104	2,88
Radimovice	4	2	3	4	1	-	2	3	-	3	1	23	82	108	21,30
Radostná pod Kozákovem	-	-	-	2	2	-	2	4	3	5	1	19	130	201	9,45
Rakousy	1	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	2	29	48	4,17
Semily	21	10	7	47	4	5	11	12	3	7	10	137	3 417	3 804	3,60
Skuhrov	1	1	2	2	-	1	3	3	4	2	1	20	189	246	8,13
Soběslavice	2	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	3	45	78	3,85
Svijanský Újezd	1	-	-	2	2	-	-	1	2	2	4	14	132	157	8,92
Svijany	-	1	-	2	7	-	-	-	-	2	-	12	108	130	9,23
Sychrov	-	1	-	1	-	-	-	1	2	-	2	7	71	123	5,69
Vlastiboř	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	1	54	81	1,23
Vlastibořice	2	-	14	-	3	-	-	-	2	2	3	26	83	126	20,63
Záhoří	-	-	1	3	-	-	-	1	-	-	1	6	161	264	2,27
Žďárek	-	-	-	2	-	-	-	-	-	1	2	5	45	62	8,06
Železný Brod	9	9	21	22	5	4	4	11	12	7	10	114	2 493	2 856	3,99
CELKEM	86	58	75	212	69	39	90	92	112	109	84	1 026	12 203	15103	6,79
Liberecký kraj	869	983	1 143	1 316	1 133	1 024	1 198	1 355	1 480	1 256	957	12 714	161 830	189 241	6,72
Česká republika	24758	27291	27127	32268	32863	30190	41649	38380	38473	36442	28630	358 071	3 827 678	4366293	8,20

Zdroj: ČSÚ Liberec

Nejvíce bytů bylo v letech 2001 – 2011 postaveno v Semilech, Železném Brodě a Mírové pod Kozákovem. Porovnáváme-li však počet postavených bytů s původním početním stavem bytů, pak nejintenzivnější byla bytová výstavba v Radimovicích, Vlastibořicích a Maršovicích, kde se počet bytů takto zvýšil o více než pětinu. Naopak v obci Loužnice nebyl v daném období postaven žádný byt, ve Vlastiboři 1 byt, v Rakousích 2 byty, v Radčicích a Soběslavicích 3 byty. Nová bytová výstavba souvisí především s dostupností pozemků pro výstavbu, jak po stránce

právní, finanční, tak i dostupnosti sítí. Mezi jednotlivými i sousedícími obcemi existují v intenzitě bytové výstavby značné rozdíly, obecně se dá říci, že nejintenzivnější je bytová výstavba v zázemí Jablonce nad Nisou a Turnova, naopak nejméně bytů se stavělo v oblasti severně od Železného Brodu a v některých obcích na Semilsku. Intenzita bytové výstavby byla téměř stejná jako v Libereckém kraji a poněkud nižší než v České republice. Menší obce provádějí spíše adaptace nevyužitelných prostor na byty (např. v budovách bývalých škol).

SWOT analýza – bydlení

Silné stránky	Slabé stránky
• Výhodná geografická poloha jako faktor atraktivity pro bydlení – blízkost Liberce, dobré spojení do Prahy • Existence územního plánu jako základního rozvojového dokumentu u velké většiny obcí • Intenzivní bytová výstavba • Vysoká atraktivita přírodního prostředí • Bezpečnost, nízká kriminalita	• Vysoký podíl bytů vytápěných uhlím • Nevyhovující stav sítí technické infrastruktury
Příležitosti	Hrozby
• Prostředky z fondů EU na podporu rozvoje různých oblastí • Zateplování domů a úspora energií • Investice obcí do ploch pro bydlení	• Zhoršení ekonomické situace – snížení koupěschopnosti, ztráta pracovních míst, zánik ekonomických subjektů • Odliv především mladých, vzdělaných obyvatel do míst s vyšší nabídkou pracovních příležitostí

2.1.7. Životní prostředí

2.1.7.1. Ochrana přírody

Velmi významným znakem území MAS Achát jsou významné přírodní hodnoty. Za nejdůležitější lze označit existenci CHKO Český ráj. CHKO se rozkládá na území 10 obcí MAS, z toho 3 obce (Klokočí, Loučky a Rakousy) leží celé na území CHKO. V rámci oblasti nalezneme i maloplošná chráněná území – 3 přírodní rezervace (Údolí Jizery u Semil a Bítouchova, Bučiny u Rakous a Klokočské skály), 2 národní přírodní památky (Suché skály a Kozákov) a 4 přírodní památky (Galerie, Na Vápenici, Ondříkovický pseudokrasový systém a Podloučky).

Na území MAS se rovněž nacházejí lokality NATURA 2000. Jsou to evropsky významné lokality Údolí Jizery a Kamenice a Průlom Jizery u Rakous. Ve sledované oblasti rovněž existují významné krajinné prvky a památné stromy.

2.1.7.2. Odpadové hospodářství

Na území MAS se nenachází žádná provozovaná skládka odpadů. Skládky, které neplnily požadavky legislativy, musely být do roku 2009 uzavřeny.

Již za hranicemi MAS leží významná skládka odpadů na katastru obce Košťálov, která má kapacitu 2 800 000 m³. Skládka je provozována společností Marius Pedersen, a.s. Na tu se sváží komunální odpad z velké části Libereckého kraje.

Na území MAS se nenachází žádná spalovna. Nejbližší spalovna komunálních odpadů je v Liberci s kapacitou 96 000 tun odpadu za rok. Provozovatelem je společnost Termizo, a.s., vlastněná německým akcionářem MVV ENERGIE AG. V Liberci existuje rovněž spalovna nebezpečných odpadů v areálu krajské nemocnice a v Jablonci nad Nisou v areálu průmyslové zóny v Rýnovicích.

Na území se nevyskytují kompostárny. Nejbližší je v Turnově – Malém Rohozci, kterou provozují Technické služby Turnov s. r. o.

Na území MAS se nachází další zařízení nakládající s odpady, které jsou uvedeny v následující tabulce. Výčet zařízení nebude úplný, dle webových stránek Libereckého kraje působí na území tohoto kraje mnoho společností zabývajících se odpadovým hospodářstvím, z nichž většina má sídlo mimo Liberecký kraj. Nejčastěji se jedná o výkupny a sběrný, je zde rovněž několik zařízení na likvidaci autovraků a na území působí i několik mobilních sběrů odpadů.

Tabulka č. 19: Seznam zařízení určených k nakládání s odpadem se sídlem na území MAS

Obec	Název firmy	Typ zařízení
Loučky	Recykla v.o.s.	výkupna, recyklace
Mírová pod Kozákovem	Hašek s.r.o.	mobilní sběrna
	Kobaly s.r.o.	recyklace
Ohrazenice	MUDr. Josef Kopáč	mobilní sběrna nebezpečných odpadů
	Severočeské vodovody a kanalizace a.s.	skládka zeminy
Přepere	CZ BRIK, s.r.o.	úpravna odpadu
Příšovice	VTOS, s.r.o.	výkupna
	Kovodemont Czech, a.s.	výkupna
Semily	SČVK a.s. - ČOV Semily	ČOV
	Kelib Financial Group, s.r.o. (Výkupna Semily)	výkupna
	TSM Semily s.r.o.	výkupna, sběrna
	WMT servis s.r.o.	výkupna
	Miloš Prášek IMP	výkupna
	Jiří Dolenský	mobilní sběrna
	Tomášová-Semily s.r.o. (mobilní sběr a výkup)	mobilní sběrna
	Nikolas Karadzos	sběr autovraků
	Nemocnice s poliklinikou	výkupna (léčiva)
Svijanský Újezd	BD - Komplet s.r.o.	mobilní sběrna
Železný Brod	Město Železný Brod	sběrna
	Severočeské vodovody a kanalizace, a.s.	ČOV
	Josef Mach s.r.o.	výkupna, sběrna a likvidace autovraků, třídění odpadů
	Technické služby města Železný Brod s.r.o.	mobilní sběrna
	Autogerda, spol. s r.o.	likvidace autovraků
	Petr Marhan	mobilní likvidace kalů ze septiků a žump
	Roman Daniček	výkupna, likvidace autovraků

Zdroj: <http://maps.kraj-lbc.cz/mapserv/odpady/index.php?project=odpady&layers=zabaged%20adresy%20popiskyobci&showleg=on>

Z dotazníkového šetření v obcích vyplývá, že sběrné dvory existují v 8 obcích. Ve všech obcích standardně probíhá svoz odpadů buď na skládku, nebo do spalovny. Sběr nebezpečných odpadů probíhá v 35 obcích, pouze obce Koberovy a Chuchelna tuto možnost nevedly, ale lze předpokládat, že sběr probíhá i zde. Rozvinutý je rovněž sběr tříděného odpadu. Papír, sklo a plasty se třídí ve všech obcích (pouze obec Kobyly uvedla pouze sběr skla), nápojové kartony v 21, drobné elektro v 18 a textil ve 14 obcích. Sběrna je otevřena v 8 obcích.

Staré ekologické zátěže

Plán odpadového hospodářství Libereckého kraje eviduje na území MAS staré ekologické zátěže. Problémem je stáří dokumentu, které byl schválen již v roce 2004. Žádná obec nevedla v dotazníkovém šetření staré ekologické zátěže jako problém. Lze proto předpokládat, že případné negativní vlivy nejsou viditelné.

Podle údajů z Libereckého kraje (rok 2007) jsou staré ekologické zátěže na území MAS především nízkého a středního stupně rizika, s vysokým stupněm rizika jsou dvě staré ekologické zátěže u Semil. První je Skládka galvanických kalů Klinkovice (na území obce Chuchelna) – podle Národního implementačního plánu Stockholmské úmluvy v České

republiky byla skládka v době tvorby dokumentu (2005) v likvidaci. Druhou je významná skládka tuhého komunálního odpadu Rovný – Světlá (na území Semil), kde nebyla provedena rekultivace (údaje z roku 2004). Sanace starých ekologických zátěží však dle Vyhodnocení plnění Plánu odpadového hospodářství Libereckého kraje probíhají. Obecně jsou staré ekologické zátěže rizikovější v blízkosti větších měst. (zdroj: <http://geoportal.kraj-lbc.cz/sez>). Podrobný seznam starých ekologických zátěží, jak byl uveden v přílohách Plánu odpadového hospodářství Libereckého kraje, je v příloze. V území se rovněž objevují černé skládky.

2.1.7.3. Ochrana ovzduší

Tabulka č. 20: Hlavní místní zdroje znečištění ovzduší

Zdroj znečištění	látky							
	Tuhé emise	SO ₂	NO _x	CO	TOC	VOC	F	další
Sklářská huť - similizovna Malá Skála						0,022		Amoniak – 0,016
JABLONEX GROUP a.s. - závod Železný Brod	0,003	0,001	0,026	0,001	0,013			
ESTRELLA ES-PRESS s.r.o. - provozovna Těpeře	0,044		0,018	0,035		1,805		
BOHEMIA ASFALT, s.r.o. - Obalovna Jílové u Držkova	0,001	0,037	0,326	0,941	0,001	0,008		
Ing. Henry Kyncl - Komerční slévárna šedé a tvárné litiny Turnov a.s.	0,314							Fenol – 0,0099, dimethylamin – 0,0015

Vysvětlivky: SO₂ – oxid siřičitý, NO_x – oxidy dusíku, CO – oxid uhelnatý, TOC – organické látky vyjádřené jako TOC (celkový organický uhlík), VOC – těkavé organické látky, Zdroj: http://portal.chmi.cz/files/portal/docs/uoco/web_generator/plants/index_CZ.html

Největším znečišťovatelem, ležícím přímo v území, je podnik firmy ESTRELLA ES-PRESS, s.r.o. v Těpeřích, který se zabývá výrobou skleněné bižuterie. Z hlediska tuhých emisí je nejvýznamnějším znečišťovatelem podnik Ing. Henry Kyncl - Komerční slévárna šedé a tvárné litiny v Turnově a.s., který vyrábí odlitky sklářských forem a odlitky z šedé a tvárné litiny. Celkově však jsou emise jednotlivých zdrojů poměrně malé. Významný vliv na úroveň znečištění však mohou mít i některé provozy v Turnově, který leží těsně za hranicí MAS. Především jde o městskou teplárnu na Výšince, výtopnu Panochovy nemocnice a podnik Preciosa. Ve znečištění ovzduší se výrazně uplatňuje i dálkový přenos emisí z nejvýznamnějších zdrojů mimo území MAS. Zásadní roli v emisích však hrají i malé zdroje znečištění, především lokální topeniště (ve 28 obcích z 37 je dominantním topným médiem uhlí) a automobilová doprava, které jsou u tuhých látek, oxidů dusíku, oxidu uhelnatého a těkavých organických látek zodpovědné za více než polovinu emisí. U lokálních topenišť situaci ještě zhoršuje spalování nekvalitního polského uhlí. Bohužel v Libereckém kraji neexistuje (na rozdíl třeba od Moravskoslezského, Ústeckého a Plzeňského) dotační titul na nákup ekologických kotlů, přitom o tento typ dotací by byl velký zájem. Alternativní zdroje vytápění, především biomasa, jsou navíc v území dostupné.

2.1.7.4. Ochrana vod

Tabulka č. 21: Hodnocení povrchových vod

Vodní tok	Chemický stav	Ekologický stav		Významný problém nakládání s vodami
		Fyzikálně- chemické složky	Biologické složky	
	Nevyhovující parametr	Nevyhovující parametr	Nevyhovující parametr	
Kamenice	PN	Vyhovující	Vyhovující	ANO Nedostatečné čištění průmyslových odpadních vod
	PN – syntetické látky			
Stebenka	Vyhovující	Vyhovující	Nevyhovující	NE
			Bentos	
Žernovník	Vyhovující	Vyhovující	PN	ANO
			PN – ryby	
Jizera od soutoku s Oleškou po soutok s Kamenicí	Vyhovující	Vyhovující	Vyhovující	ANO
Jizera od soutoku s Kamenicí po soutok s Mohelkou	Nevyhovující	Vyhovující	Nevyhovující	ANO Nedostatečné čištění průmyslových odpadních vod
	kadmium; PN- nikl, rtuť, olovo, benzopyren, indenopyren		Bentos	
Mohelka po soutok s Oharkou	PN	Nevyhovující	Nevyhovující	ANO Nedostatečné odkanalizování a čištění komunálních odpadních vod Nevhodná aplikace hnojiv a prostředků na ochranu rostlin Plošné znečištění z atmosférické depozice
	PN – kovy – nikl, rtuť, olovo, kadmium	Fosfor, dusík dusičnanový	Bentos	

Vysvětlivky: BSK 5 – biochemická spotřeba kyslíku, PN – potenciálně nevyhovující, bentos – biocenóza zahrnující všechny živočišné (zoobentos) a rostlinné (fytoobentos) organizmy obývající břeh a dno vod

Zdroj: <http://www.pla.cz/planet/projects/planovaniiov/files/navrhpop/WEB/index.html>

Z tabelárního přehledu hodnocení povrchových vod publikovaného v Plánu oblasti povodí horního a středního Labe je zřejmé, že většina vodních toků v oblasti vyhovuje z hlediska fyzikálně-chemických složek. Z hlediska chemického stavu vyhověly z 6 sledovaných toků 3, u biologických složek pouze 2, což má negativní dopady hlavně na vodní biocenózu a částečně i na ryby.

Nejčistší řekou v oblasti je podle tohoto hodnocení Jizera mezi ústím Olešky a Kamenice (tedy v úseku ze Semil do Spálova). Poměrně dobrý je stav vody v pravostranných přítocích Jizery – Kamenici a Žernovníku, které potenciálně nevyhověly vždy v jednom parametru. U Stebenky je nevyhovující stav biologické složky hlavně na vodní biocenózu. Řeka Jizera nevyhovuje kvůli svému chemickému stavu, především kvůli vysoké koncentraci kadmia, ale zvýšené jsou i koncentrace dalších těžkých kovů a polycyklických aromatických uhlovodíků, nevyhovující je i stav biologické složky. Stav je způsoben hlavně nedostatečným čištěním průmyslových odpadních vod. Výrazně nejznečištěnějším vodním tokem je Mohelka po soutok s Oharkou, která nevyhovuje v žádném z parametrů. Jsou zde zvýšené koncentrace těžkých kovů, vysoké hladiny dusíku a fosforu a stav vody nevyhovuje ani pro biocenózu. Důvodem je hlavně nedostatečné odkanalizování, nevhodná aplikace hnojiv a prostředků na ochranu rostlin a plošné znečištění z atmosféry.

Tabulka č. 22: Hodnocení podzemních vod

Útvar podzemních vod	Chemický stav		Kvantitativní stav	Významný problém nakládání s vodami
	Plošné zdroje znečištění	Bodové zdroje znečištění		
	Nevyhovující parametr	Nevyhovující parametr	Nevyhovující parametr	
Jizerská křída pravobřežní	Nevyhovující	Nevyhovující	Potenciálně nevyhovující	ANO Plošné znečištění z atmosférické depozice Staré ekologické zátěže
	dusík, kys. neutral. kapacita do pH 4,5, atrazin, desethylatrazin	benzo(a) pyren, benzo(b) fluoranthen, benzo (g, h, i) perylen, benzo (k) fluoranthen, indeno (1, 2, 3 - c, d) pyren, tetrachlorethen, kyanidy, jiné	výstavba geotermálních vrtů	
Jizerský coniak	Vyhovující	Potenciálně nevyhovující	Potenciálně nevyhovující	ANO Nevhodné využívání území
		benzo(a)pyren, fluoranthen	těžba, výstavba geotermálních vrtů	
Jizerská křída levobřežní	Nevyhovující	Nevyhovující	Potenciálně nevyhovující	ANO Odběry a vypouštění za podmínek nízkých průtoků/nepříznivý poměr mezi odběry a základním odtokem Nevhodná aplikace hnojiv a prostředků na ochranu rostlin
	dusík, chloridy	benzen, benzo (g, h, i) perylen, olovo, tetrachlorethen, jiné	poměr odběrů k zdrojům, výstavba geotermálních vrtů	
Krystalinikum Jizerských hor v povodí Jizery a Krkonoš	Vyhovující	Nevyhovující	Vyhovující	NE
		Benz(o)pyren, olovo		
Podkrkonošský permokarbon	Nevyhovující	Nevyhovující	Vyhovující	ANO Nevhodná aplikace hnojiv a prostředků na ochranu rostlin Staré ekologické zátěže
	dusík, chloridy, sírany	benzo(a)pyren, benzo(b)fluoranthen, benzo(g,h,i)perylene, benzo(k)fluoranthen, indeno(1,2,3-c,d)pyren, olovo, tetrachlorethen, jiné		

Zdroj: <http://www.pla.cz/planet/projects/planovaniov/files/navrhpop/WEB/index.html>

Rovněž stav podzemních vod nelze hodnotit jako příznivý. Kromě jizerského coniaku nevyhovuje žádný z útvarů. Podzemní vody jsou znečišťovány hlavně dusíkem a různými druhy uhlovodíků. V Jizerské křídě pravobřežní byl rovněž zaznamenán významný stoupající trend znečištění kyanidy.

Záplavová území

Záplavová území jsou v MAS logicky nejvíce lokalizována podél největšího vodního toku – Jizery, kde v hranicích 100 leté vody částečně leží všechna sídla na této řece. Nejvýrazněji by byly postiženy především Železný Brod a Semily, ale významně zasaženy by byly i Malá Skála, Líšný a Příkladovice. Záplavové zóny 100 leté vody podél ostatních významnějších toků – Kamenice a Mohelky nezasahují významněji obydlené oblasti.

Čištění vod

Tabulka č. 23: Přehled zařízení na čištění odpadních vod a plány do budoucna

obec	kanalizace	V které části obce je; Plány v PRVLK	ČOV	Q (m ³ /den)	BSK 5 (kg/den)	Zájem obce budovat kanalizaci
Čtveřín	-	Návrh pro celou obec	-			
Dalešice	-		-			ANO
Frýdštejn	-		-			
Chuchelna	ANO (malá část)	Chuchelna, návrh na rozšíření Chuchelna	ANO (septik)			ANO (Pod Kamínkou, Na Slap)
Jenišovice	ANO	Jenišovice	Napojení na Turnov	4 445 Turnov	955 Turnov	ANO (v nových lokalit pro výstavbu)
Jílové u Držkova	ANO	Celá obec	ANO	78	16,8	
Klokočí	ANO (jednotná)	Návrh na ČOV	-			
Koberovy	ANO	Koberovy	ANO	84	33,6	
Kobyly	-		-			
Lažany	ANO (bez čištění)	Návrh pro celou obec	-			
Líšný	ANO	Líšný 2.díl	ANO	28,5	11,4	ANO (Líšný 1. díl)
Loučky	Pouze dešťová		-			ANO
Loužnice	-		-			ANO (část Kostřavec)
Malá Skála	ANO	Vranové 1. díl, záměr na Vranové 2.díl	ANO	160	60	ANO (Vranové 2. díl)
Maršovice	ANO	Maršovice	ANO	164,2	39	ANO (v nových lokalit pro výstavbu)
Mírová pod Kozákovem	ANO	Chutnovka, návrh pro Bělá, Bukovina, Chloumek, Rohliny část, Chutnovka část, Loktuše, Dubecko, Smrčí, Vesec	ANO	42	21	
Ohrazenice	ANO	Návrh na rozšíření celá obec	Napojení na Turnov	4 445 Turnov	955 Turnov	ANO
Paceřice	-		-			
Pěččín (JN)	-		-			ANO (v celé obci)
Pěččín (LB)	ANO (bez čištění)	Návrh pro Pěččín	-			ANO (Pěččín, Vitanovice)
Přepeře	ANO (jednotná)	Návrh na oddílnou kanalizaci a zaústění na Turnov	-			
Příšovice	ANO	Celá obec	ANO (ČOV mají i 4 podniky)	1 500	450	ANO (ČOV)
Radčice	-		-			
Radimovice	-		-			
Radostná pod Kozákovem	-		-			
Rakousy	-		-			
Semily	ANO	Semily, návrh na rozšíření v Semilech	ANO (+ nemocnice vlastní ČOV)	1 728	330	
Skuhrov	-		-			ANO (v celé obci)
Soběslavice	-		-			
Svijanský Újezd	ANO	Svijanský Újezd Návrh na rozšíření ve Sv. Újezdě	ANO	54	18	
Svijany	ANO	Buduje se, návrh na zaústění do ČOV Pivovaru	ANO (2 průmyslové)			ANO (Podolí)
Sychrov	-		-			
Vlastiboř	-		-			
Vlastibořice	-		-			
Záhoří	-		-			ANO
Žďárek	-		-			
Železný Brod	ANO	Železný Brod, návrh pro Hrubá Horka	ANO	1728	330	

Zdroj: Plán rozvoje vodovodů a kanalizací Libereckého kraje, dotazníkové šetření

Jak již bylo zdůrazněno v kapitole o technické infrastruktuře, pouze v menší části obcí je vybudovaná kanalizační síť a vody jsou čištěny v čistírnách odpadních vod. Poměrně častá bývá existence jednotných kanalizačních sítí, které jsou ale zaústovány dále do vodoteče. V Plánu rozvoje vodovodů a kanalizací jsou definovány poměrně rozsáhlé plány na vybudování nových kanalizačních sítí a rozšíření těch stávajících. Tyto plány ale často naráží na omezené rozpočtové možnosti obcí. Zajímavé je, že spolu příliš nekorespondují plány uvedené v Plánu rozvoje vodovodů a kanalizací a záměry obcí na budování kanalizace (viz tabulka výše). Návrhy a přání obcí lze často považovat jen za stadium úvah. Před realizací výstavby kanalizace musí být takový záměr obsažen v Plánu rozvoje vodovodů a kanalizací.

2.1.7.5. Ochrana půdy

Bonitně nejceněnější půdy existují v jihozápadní části MAS (od hranice kraje u Svijanského Újezdu na pravém břehu Jizery až po Turnov a Jenišovice), dále malé plochy v údolí Jizery, u obcí Záhoří, Radčice a části obce Krásná a Jistebko (obec Pěňčín na Jablonecku). Naopak bonitně nejhorší půdy nalezneme ve svazích Jizery nad Malou Skálou a Železným Brodem a např. v okolí Skuhrova. Hloubka půdy výrazně souvisí s její bonitou. Nejhlubší půdy tedy opět existují v pásu od Turnova a Jenišovic na západ k hranici se Středočeským krajem a v menších plochách v údolí Jizery, které mají zároveň nejmenší sklon i skeletovitost. Naopak nejmělkčí jsou půdy na prudkých svazích nad údolím Jizery v okolí Železného Brodu, Koberov a Malé Skály, které mají zároveň největší skeletovitost.

Území MAS má celkově větší podíl zemědělské půdy (58,2 %) a nižší podíl lesní půdy (29,3 %), než činí průměr za celou ČR (53,2 % a 33,7 %) i Liberecký kraj (44,2 % a 44,5 %). Orná půda zabírá asi 27,2 % celkové rozlohy území, což je téměř o třetinu méně než celostátní průměr 38 %, ale naopak výrazně více než v Libereckém kraji (20 %). Oproti ČR asi dvojnásobně a oproti Libereckému kraji asi o pětinu je vyšší podíl trvalých travních porostů – 23,9 %. Podíl zahrad (5,2 %) je vůči ČR i Libereckému kraji více než dvojnásobný, podíl ovocných sadů (2,0 %) dokonce asi čtyřnásobný. Mezi jednotlivými obcemi však existují obrovské rozdíly, které vyplývají z charakteru krajiny, v níž obce leží. Obec Líšný má podíl orné půdy 0,04 % (!), neboť velká většina rozlohy připadá na lesní půdu, trvalé travní porosty a ostatní plochy. V Maršovicích připadá na ornou půdu 3,4 %, protože téměř 70 % plochy tvoří trvalé travní porosty. Naopak nejvyšší podíl orné půdy (60 – 70 %) mají obce v úrodné krajině na pravém břehu Jizery pod Turnovem – Svijany, Lažany a Soběslavice. Nejvyšší podíl lesní půdy (60 %) má obec Vlastiboř s rozsáhlým lesním komplexem na pravém břehu Kamenice, nejnižší (méně než 2 %) opět obce na jihozápadě MAS – Lažany, Příšovice, Přepeře a Svijany.

Nejvyšší podíly ovocných sadů mají obce Loučky a Klokočí mezi Turnovem a Železným Brodem (25 resp. 15 %), podíl zahrad je nejvyšší (nad 10 %) v Radimovicích, Loučkách a Ohrazenicích. Významný je podíl vodních ploch u obcí Příšovice (rybníky Velký a Malý Písečák) a Rakousy (tok řeky Jizery a malá rozloha obce). Nejvyšší podíl zastavěných ploch je logicky v největším městě – Semilech, ale rovněž v Přepeřích (průmyslový areál, zemědělský podnik). U ostatních ploch (ostatní dopravní plochy, sídelní zeleň, sportoviště, hřbitovy, plochy pro kulturu, manipulační plochy) nalezneme největší podíl v Líšném a Radčicích (přes 17 %).

V poslední době stále více diskutovaným problémem se dnes rovněž stává celkový úbytek zemědělské půdy ve prospěch zastavěných ploch. Z vývoje rozdělení půdy v jednotlivých obcích i celé MAS mezi lety 1995 a 2012 vyplývá, že i zde k tomuto trendu dochází a přesuny půdy nejsou zanedbatelné. Zemědělské půdy zde mezi sledovanými lety ubylo o 0,89 procentního bodu, orné půdy ale o 3,79 procentního bodu, v absolutním vyjádření jde o 205 ha u zemědělské a 878 ha (!) u orné půdy. Mezi jednotlivými obcemi však opět existují velké rozdíly. Orné půdy přibýlo pouze v jedné obci – Lažanech, a to zcela nepatrně o 1 ha, naopak ubylo v 34 obcích. Největší pokles zaznamenaly obce Žďárek, Skuhrov (o 16-17 procentních bodů) a Jílové u Držkova (o 14,5 procentního bodu).

Positivním zjištěním je, že největší nárůst nebyl u půdy zastavěné (absolutně o 23 ha) ani u ostatních ploch (o 73 ha). Nejvíce vzrostla plocha trvalých travních porostů – louky a pastviny (o 653 ha) a lesů (o 108 ha). Tento vývoj má řadu příčin, nejvýznamnějšími jsou zřejmě přesuny půdy související s dotacemi z Programu rozvoje venkova (Agro environmentální opatření, zalesňování zemědělské půdy), ale i se situací po rozpadu JZD, kdy některé plochy půdy zůstaly ležet ladem, protože se o ně neměl kdo starat a postupně tak byly přeřazeny z kategorie orné půdy právě do kategorie trvalých travních porostů (louky a pastviny).

Nutná je ochrana stabilizace krajiny - na území MAS dochází v období jarního tání a v době vydatných dešťů ke značným erozím půdy. To mj. souvisí s nevhodnými způsoby zemědělského hospodaření na svažitéch pozemcích. Podobným problémem je i údržba krajiny, kdy některé pozemky přestaly být obhospodařovány, dochází k jejich zarůstání náletovými dřevinami, došlo k zániku některých historicky založených zvykových cest. Cílem proto je podpora ekologického hospodaření, obnova a výsadba alejí.

2.1.7.6. Energetika

Tabulka č. 24: Největší vodní elektrárny v území MAS Achát

Lokalita	Název společnosti, která výrobu provozuje	Instalovaný výkon [MWe]	Roční výroba elektřiny [GWh]		Vyvedení výkonu [kV]	Rozvodna (místo připojení)	Vodní tok
			brutto	netto			
MVE Líšný	TEODICEA s.r.o.	0,800	3,398	3,361	35	Železný Brod	Jizera
MVE Semily – Řeky	GIVERNY, a.s.	0,774	3,002	3,002	0,4		Jizera
MVE Spálov	ČEZ Obnovitelné zdroje, s.r.o.	2,400	12,607	12,356	22	Semily	Jizera
MVE Železný Brod	VE ŽELEZNÝ BROD, a.s.	1,090	2,191	2,137	35		Jizera

Zdroj: Základní údaje o významných energetických subjektech, ERÚ 2011

Tabulka č. 25: Seznam malých vodních elektráren na Jizeře v MAS Achát

MVE	Výkon	Roční výroba	Turbíny	obec
MVE Přepěře	210 kW	1,042 GWh	1	Přepěře
MVE Vranové	150 kW	0,509 GWh	2	Malá Skála
MVE Železný Brod	1 090 kW	2,967 GWh	3 x Kaplan	Železný Brod
MVE Spálov	2 400 kW	10,070 GWh	2 x Kaplan	Spálov
MVE Semily II.	774 kW	2,691 GWh	2	Semily
MVE Semily I.	450 kW	0,353 GWh	2	Semily

Zdroj: <http://www.tv-adams.wz.cz/jizera-mve.html>

Jediným významnějším energetickým zdrojem na území MAS je řeka Jizera, na které funguje několik vodních elektráren, největší z nich ve Spálově, která je v provozu už od roku 1926.

Tabulka č. 26: Obnovitelné zdroje energie na území MAS Achát podle vyjádření obcí

Obec	obnovitelné zdroje ve správním území v MW					
	solární panely (počet)	MW	vodní	MW	větrné	MW
Chuchelna	na několika soukromých budovách					
Líšný			1	0,8		
Malá Skála			1	2x0,75		
Pěňčín (JN)	na střechách domů i na pozemku*					
Příšovice	1 budova					
Radčice	na střechách a 1 na pozemku					
Radostná pod Kozákovem	3 - soukromé na RD					
Rakousy	na soukromých budovách					
Semily		808	0,163	4	3,26	
Skuhrov	1 soukromá					
Svijany		3100	0,6	2	0,35	
Železný Brod	8 - soukromé na RD			1		

Pozn.: * - Sluneční elektrárna na pozemku v terénu – Fipobex na Krásné; sluneční panely na střechách – v areálu Fipobex na Pěňčíně

Zdroj: Dotazníkové šetření na obcích

Podle seznamu udělených licencí i vedeného na stránkách Energetického regulačního úřadu existuje velké množství subjektů s udělenou licencí, většinou jde o instalace solárních panelů na střechách domů. Bohužel v území neexistuje žádná místní strategie na úsporu energií, případně výroby energie z alternativních zdrojů. Chybí zde dotační titul, který by podpořil finanční motivaci k zateplování budov, výměně oken.

2.1.7.7. Vzhled obcí a environmentální vzdělávání

Péče o vzhled obcí spočívá v několika úrovních. Jednak jsou zde plochy a budovy veřejné, o které pečují obce a města, pak tu jsou soukromé stavby a pozemky a dále nemovitosti, které vlastní firmy a podnikatelé. V některých lokalitách je péče o vzhled obce nedostatečná. To má negativní dopady nejen na kvalitu prostředí pro bydlení, ale i

na cestovní ruch. Cílem je zajistit aspoň nezbytný pravidelný úklid hlavních veřejných komunikací a prostranství a v některých lokalitách zvýšit podíl kvalitní sídelní zeleně.

Předpokladem úspěchu v oblasti péče o své okolí, krajinu a životní prostředí je podpora environmentálního vzdělávání a odpovědného jednání nejen ve školní výuce, ale i mezi veřejností. Tento aspekt je zatím málo rozšířen.

2.1.7.8. Invazní rostliny

S ohledem na podnět AOPK na přípravu a realizaci projektů na likvidaci invazních rostlin (křídlatky a bolševník velkolepý) na území CHKO je analytická část doplněna o informace o výskytu a mechanismu rozšiřování těchto invazních rostlin v konkrétním prostoru MAS Achát a CHKO Český ráj:

Původní rostliny a jejich přirozená stanoviště chrání od roku 1992 Úmluva o biodiverzitě, ratifikovaná i Českou republikou. Záměrné rozšíření geograficky nepůvodních druhů rostlin do české krajiny je možné jen s povolením orgánu ochrany přírody. V chráněné krajinné oblasti je šíření zakázáno zákonem č.114/1992 Sb. o ochraně přírody a krajiny – paragrafem 5, odst. 4.

Nepůvodní invazní rostliny bolševník velkolepý, křídlatka sachalinská, křídlatka japonská a jejich kříženec křídlatka česká osídlují obce, příměstské části krajiny, zemědělské areály, rumišť, příkopy silnic, násypy železnic i břehy vodních toků a stávají se součástí původních společenstev i v chráněné krajinné oblasti Český ráj. Zde vytlačují původní společenstva rostlin. Šíří se do zvláště chráněných území, kde ohrožují populace chráněných druhů rostlin i živočichů. Šíření invazních rostlin je druhým nejhorším faktorem snižující biologickou rozmanitost, hned po přímé likvidaci přirozených stanovišť.

Do CHKO Český ráj se šíří křídlatky a bolševník ze skládek odpadů, liniových dopravních cest podél vodních toků. Nejvíce jsou území CHKO těmito invazními druhy dotovány řekou Jizerou, Libuňkou a Žehrovkou. Účinná ochrana před těmito druhy na území chráněné oblasti vyžaduje nejen likvidaci v samotné CHKO, ale především omezení jejího šíření z území na oblast navazujících, tj. zejména z pramenných lokalit a příměstských sídel.

Zatím probíhá likvidace uvedených druhů v CHKO izolovaně nesystémově na nedostatečném prostoru bez návaznosti na okolní krajinu.

Bolševník velkolepý (*Heracleum mantegazzianum*):

Dvou až víceletá rostlina vykvétající po 2-4 letech. Plodem je dvounažka, která se šíří větrem, vodou, zvířaty i lidskou činností. Nažky vytrvávají v půdě několik let. Jedna rostlina může vytvořit až 15 000 semen. V Českém ráji roste na ruderalních stanovištích, ale proniká i do polopřirozených stanovišť do lemu lesů, silnic, vodních toků, neobdělávaných vlhčích luk, opuštěných zahrad. Výskyt byl zaznamenán v povodí Jizery, Libuňky, Žehrovky, v oblasti Prachovských skal, na Maloskalsku, pod Kozákovem i Hruboskalsku. Důležitá pro Český ráj je výborná schopnost šíření vodou. Plody mohou plavat až 3 dny a dostanou se na značné vzdálenosti. Důsledkem invaze je potlačení a ochuzení domácí vegetace a na ní vázané fauny. Umožňuje erozi na březích vod, znesnadňuje přístup na zarostlá místa, proniká na pastviny a louky, působí zdravotní problémy lidem i hospodářským zvířatům obsahem fotosenzibilních furanokumarinů způsobujících na světle puchýře na lidské kůži.

Likvidace a kontrola výskytu by měla probíhat více let v řadě. Jednak herbicidem, např. Roundapem Biaktiv na mladé rostliny před květem, pravidelnou sečí nebo spásáním. Plodné okolíky se semeny je nutno spálit.

Křídlatka japonská, křídlatka sachalinská, křídlatka česká (*Reynoutria japonica*, *R.sachalinensis*, *R.bohemica*):

Vytrvalé až 4 metry vysoké rostliny šířící se na našem území vegetativní cestou regenerací z úlomků oddenků a lodyh. Pro zamezení šíření je důležité rozlišení jednotlivých druhů. Křídlatky rostou nejčastěji podél vodních toků, lemují silnice a cesty, v menší míře rostou na skládkách, rumišťích, opuštěných plochách a v lidských sídlištích. Mohou se vyskytovat na chudších i bohatších stanovištích, synantropních místech, vysychavých lokalitách i aluviích řek. Zdroje dalšího šíření jsou zahrádky a zahrádkářské kolonie.

Nejrozlehlejší porosty vytváří kříženec křídlatka česká. Základním předpokladem úspěšné invaze je výborná schopnost šíření spojená s účinnou regenerací a časně vzcházení – k vytvoření nové rostliny stačí pouhý 5gramový úlomek oddenku. Zcela potlačuje původní společenstva zastíněním a důkladným obsazením půdy pomocí hustého oddenkového a kořenového systému. Křídlatky v Českém ráji nahrazují domácí vegetaci zejména podél vodních toků, snižují její diverzitu a ovlivňují tím složení hmyzích a ptačích společenstev. Porosty neudržovaných ruderalních stanovišť představují zdroj dalšího šíření a mohou působit problémy při využití luk a pastvin.

Křídlatky se velmi obtížně hubí, neboť je nutné zlikvidovat oddenkový systém. Nejúčinnější se ukazuje kombinace mechanického a chemického boje – narušení kořenového systému a postřikem herbicidu Roundap Biaktiv. Účinné je pravidelné spásání, a seč na loukách. V CHKO Český ráj se šíří podél vodních toků – Jizery, Libuňky, Žehrovky. Roste podél silnic – Turnov - Jičín, Turnov - Železný Brod ad., v okolí Turnova, u opuštěných zemědělských farem, v lesích podél svážnic. Vyskytuje se i v přírodních rezervacích, např. na Hranicích. Území CHKO je stále dotováno křídlatkami zvláště povodňovými stavy Jizery a Libuňky nebo Žehrovky, opravami silnic ad.

Návrh opatření pro CHKO Český ráj a spádovou oblast:

- 1) Seznámení veřejnosti s invazními druhy, šířením a důsledky a hospodaření v krajině.
- 2) Důsledné vymapování výskytu křídlatek a bolševníku na území CHKO a MAS.
- 3) Celoplošná likvidace těchto invazních druhů na území CHKO a MAS kombinací chemické a mechanické cesty (pozor na území I. a II. zóny CHKO je nutná výjimka ze zákona o ochraně přírody a krajiny).

Zdroj: Ing. Jan Mocek, vedoucí Správy CHKO Český ráj

Příloha: schéma lokalizace doložených výskytů výše uvedených invazních rostlin (Ing. Jan Mocek)

Závěr:

S ohledem na mechanismus šíření těchto invazních rostlin, jejich lokalizaci a současnou navrženou metodiku likvidace nelze na území CHKO a MAS zajistit úspěšnou likvidaci či zásadní omezení výskytu těchto rostlin. Východiskem by byl společný projekt v celém povodí Jizery s přítoky.

SWOT analýza – životní prostředí

Silné stránky	Slabé stránky
• Realizace projektu Čistá Jizera (odkanalizování obcí)• Zájem obcí o další odkanalizování• Legislativní ochrana významných přírodních hodnot (CHKO Český ráj, NATURA 2000,...)• Nárůst třídění odpadu a rozšíření sběrných míst v obcích• Vzrůstající plocha trvalých travních porostů a lesů• Dle údajů ČHMÚ dobrá kvalita ovzduší	• Nízká míra odkanalizování obcí• Nedostatečná údržba a péče o veřejnou zeleň• Eroze půdy• Časté inverzní stavy v údolích• Nedostatečná kvalita povrchových a podzemních vod• Stávající struktura paliva pro RD• Vysoké ceny za svoz odpadu• Malý počet zařízení na likvidaci odpadů (sběrný, kompostárny, bioplynové stanice• Výskyt a šíření invazivních druhů rostlin

Příležitosti	Hrozby
• Zateplování domů a úspora energií • Rozvoj environmentálního vzdělávání v regionu • Spolupráce se zemědělci na údržbě krajiny směrem k udržitelnosti • Podpora alternativních druhů dopravy k dopravě automobilové • Výsadba zeleně na území obcí • Revitalizace a úprava alejí, péče o památné stromy, solitéry	• Hrozící nárůst produkce komunálního odpadu • Zvýšení znečištění v obcích kvůli spalování uhlí a komunálního odpadu v sídlech • Nízká priorita investic do životního prostředí ze strany obcí • Nové velké zdroje průmyslového znečištění • Nebezpečí povodňových situací • Setrvale neodůvodnitelné zábory zemědělské půdy

2.1.8. Život v obcích

2.1.8.1. Kultura

Nejdostupnějším kulturním zařízením je knihovna, která je v provozu ve 33 obcích MAS. Chybí pouze v Dalešicích, Čtveříně, Sychrově a Radostné pod Kozákovem. V 5 obcích (Jenišovice, Skuhrov, Svijanský Újezd, Klokočí a Ohrazenice) je knihovna jediným kulturním zařízením v obci. Zcela bez kulturních zařízení je obec Dalešice, tento hendikep se však trochu kompenzuje dobrou dostupností do Jablonce nad Nisou. Paradoxně je bez kulturních zařízení i obec Sychrov, na jejímž území leží Státní zámek Sychrov, který ročně navštíví přes 100 000 osob. V bezprostředně sousedících Radimovicích je k dispozici knihovna i víceúčelový dům.

Hodně rozšířené jsou spolkové či kulturní domy – existují ve 26 obcích. Často k tomuto účelu slouží i sokolovny. Tato zařízení jsou většinou hlavním místem pro setkávání občanů a pořádání různých kulturních a sportovních akcí. V posledních letech se rovněž otevřely některá mini muzea, galerie či výstavní zastavení. Asi nejnámější z nich je Kittlovo muzeum na Krásné (obec Pěňčín na Jablonecku), ale existují i další např. v Líšném, Loučkách, Radostné pod Kozákovem nebo Záhoří. Kina jsou jen na Malé Skále (Androvna), v Železném Brodě a od roku 2010 v Semilech opět promítá nyní plně digitalizované kino Jitřenka. Divadlo je k dispozici pouze v Železném Brodě v 1. patře budovy radnice.

Zájmové spolky většinou reprezentují organizace myslivců, zahrádkářů, rybářů, včelařů. Dechové kapely existují v Železném Brodě, Semilech, Záhoří, Klokočí. V 6 obcích působí divadelní spolek. Ve 35 obcích existuje sdružení dobrovolných hasičů, často i pro jednotlivá sídla v rámci obcí (např. u Frýdštejna, Malé Skály, Pěňčina (JN), Semil). V malých obcích funguje SDH nejenom jako složka požární ochrany obce, ale i jako pořadatel kulturního, sportovního a společenského dění v obci. Sbory pracují v hasičských zbrojnicích (budovách), které jsou buď v jejich majetku, nebo v majetku obce.

Prakticky všechny obce pořádají pravidelně kulturní akce místního významu. Mezi nejčastější patří plesy, zábavy, divadelní představení, koncerty, diskotéky, pořádání dětských dnů, pálení čarodějnic, mikulášská nadílka, rozsvícení vánočního stromu, masopustní průvod, akce pro seniory. Některé akce mají regionální význam. K takovým patří v Železném Brodě Železnobrodský jarmark a Velikonoční jarmark na Bělíšti a Skleněné městečko, Skotské hry na Sychrově (13 ročníků), Slavnosti Svijanského piva ve Svijanském Újezdě (24 ročníků) a v Semilech Semilský Pecen (slavnost úrody, 10 ročníků), přehlídka divadelních, loutkářských a hereckých souborů Semilský paroháč (15 ročníků). Na Sychrově mívá pravidelnou zastávku hudební Dvořákův festival, původně existující pod názvem Dvořákův Sychrov (nyní již 58 ročníků!) a pravidelně konané Skotské hry. V Semilech se pravidelně koná i festival Jazz pod Kozákovem (27 ročníků).

Pozornost se soustředí také na akce pro děti, které propaguje nově vzniklý „region“ Český ráj dětem prostřednictvím svých webových stránek a letáků.

Dvě velmi významné pravidelné akce, které se na území MAS pořádaly v minulosti, se především z kapacitních důvodů v posledních letech přesunuly mimo území MAS. Jde o festival Benátská noc, tradičně pořádaný na Malé

Skále, který se přesunul do sportovního areálu v Liberci – Vesci a festival Folková noc, který se z Frýdštejna přesunul do Dolánek u Turnova.

2.1.8.2. Sport

Všechny obce disponují nějakým sportovním zařízením. Nejrozšířenější je víceúčelové hřiště, které je ve 28 obcích. Dětské hřiště je ve 24 obcích, tělocvična (vč. školních) v 19 obcích, fotbalové hřiště (ne vždy předepsaných rozměrů) v 18 obcích, hřiště na nohejbal v 16 obcích, tenisové kurty v 15 obcích. Často hřiště plní více účelů, např. pro tenis, nohejbal, volejbal, může být proto řazeno do více kategorií. Koupaliště je ve 13 obcích, kluziště často jen s přírodním mrazením v 5 obcích. Víceúčelový stadion je pouze v Semilech. Ke sportovním účelům slouží i kulturní /společenské domy a sokolovny.

Nejběžnějšími sportovními oddíly v obcích jsou místní sdružení Sokola, které se věnují různým druhům sportů. Běžné je, že místní organizace Sokola mají i jednotlivé části obcí (např. v Koberovech, Malé Skála, Skuhrově, Železném Brodě, Záhoří). Běžné jsou i tělovýchovné jednoty a další sportovní spolky. Jejich činnost je v obcích zaměřena nejenom na sport, ale i kulturu a volnočasové aktivity pro děti a mládež. Sportovní oddíly nebo Sokol nejčastěji hrají stolní tenis a volejbal (v 16 obcích), fotbal (ve 13 obcích), tenis a nohejbal (v 10 obcích) a florbal (v 9 obcích).

K tradičním sportovním akcím patří hasičské soutěže, turnaje ve fotbale, volejbale, stolním tenise, nohejbale, tenise, turistické pochody, závody v přespolním běhu i cyklistické a lyžařské běžecké závody.

Velkou tradici v oblasti mají turistické pochody - Pochod krajem českých sklářů – v oblasti mezi Jabloncem nad Nisou a Železným Brodem, Lišeňské pochody Českým rájem (43 ročníků), Koberovské šlápoty (37 ročníků), Novoroční výstup na Kozákov (35 ročníků), Festival her na Kozákově (spojený s výšlapem ze Semil – 11 ročníků) a různé běhy – Lesní běh Kalichem (37 ročníků), Tyršův běh na Sokol (28 ročníků), přespolní běh mistrů v Huntířově (11 ročníků).

Z dalších významnějších akcí lze jmenovat na Malé Skále Odemykání a Zamykání Jizery a nově vzniklý závod dračích lodí Maloskalský drak (3 ročníky) a Neckyádu v Železném Brodě (4 ročníky). V oblasti se každoročně koná i tradiční Rallye Bohemia.

2.1.8.3. Sociální oblast

Sociální zařízení jsou umístována většinou jen do největších obcí. Z 37 obcí MAS pouze v 7 existuje nějaký typ zařízení sociálních služeb, nepočítáme-li terénní sociální služby. Jde o obce Malá Skála, Pěnčín (JN), Železný Brod, Příšovice, Vlastibořice, Mírová pod Kozákovem a Semily. V Pěnčíně (část Alšovice), Příšovicích, Vlastibořicích a Mírové pod Kozákovem (část Bělá) je pouze dům s pečovatelskou službou, na Malé Skále domov pro seniory. Kromě těchto zařízení je pouze v Železném Brodě denní stacionář pro seniory a nejlépe jsou sociálními službami vybaveny Semily, kde kromě výše zmíněných zařízení existuje i sociální poradna, dětský dům TETEZA a nízkoprahové centrum pro mládež Bouda.

Trendem posledních let je posilování role terénních sociálních služeb, které umožní klienty obsloužit v jejich domácím prostředí. V souvislosti se stárnutím populace bude význam sociálních služeb stále stoupat. Tento stav je nutné řešit na celostátní úrovni pomocí opatření, jež umožní a zvýhodní péči o hendikepované a znevýhodněné především ze strany nejbližších. Vzhledem k nebezpečí růstu sociálně-patologických jevů je zároveň nutná podpora prevence sociálního vyloučení kombinací s opatřeními v oblasti zaměstnanosti, bydlení a prevence a bezpečnosti.

Na celém území MAS je zanesena pouze jedna sociálně vyloučená lokalita, a to ve městě Semily. Tato lokalita je ale nyní (dle informací města) bez trvale hlášených obyvatel. Nicméně na území obou měst (Semily, Železný Brod) se nachází několik sociálním vyloučením ohrožených lokalit. Obyvatelé těchto lokalit mají většinou jen základní vzdělání a právě v těchto lokalitách je nejvyšší míra nezaměstnanosti.

V letech 2013 a 2014 došlo k vytvoření Akčních plánů sociálních služeb, které navazují a vycházejí ze strategických dokumentů, kterými jsou Komunitní plán sociálních služeb regionu Turnovska, Semilska a Jablonecka. Akční plány

stanovují konkrétní dílčí cíle pro realizaci jednotlivých strategických záměrů (aktivit) a z nich vyplývajících úkolů pro konkrétní období.

V roce 2014 započata spolupráce s KÚ Libereckého kraje na tvorbě Základní sítě sociálních služeb Libereckého kraje, kde základními podklady jsou právě výstupy z Komunitních plánů měst a obcí Libereckého kraje. Základní síť má za cíl mapovat oblast působení poskytovatelů sociálních služeb v tomto kraji, zpřehlednit pokrytí a dostupnost služeb, jejich potřebnost v konkrétním území. Pokrytí území MAS se zdá být dostačující, nicméně vyvstává zde potřeba odborné lidské kapacity, kdy chybí zejména odborní pracovníci terénní služby.

2.1.8.4. Zdravotnictví

Vybavení obcí zdravotními službami je nedostatečné. Nějaká forma zdravotnické služby existuje jen v 8 obcích – Frýdštejně, Jenišovicích, Malé Skále, Pěnčíně (JN), Železném Brodě, Příšovicích, Radimovicích a Semilech. Nejhorší je v tomto směru situace v obcích okresu Semily, kde z 10 obcí ordinují lékaři jen v Semilech. Dětské lékaře ordinují ve všech 8 obcích, praktičtí lékaři pro dospělé v 7 obcích (mimo Radimovic). V Jenišovicích ordinuje praktický lékař pro dospělé jen jednou týdně, dětský lékař jen jednou měsíčně. Stomatologové ordinují v 5 obcích – Malé Skále, Pěnčíně, Železném Brodě, Příšovicích a Semilech. Ordinance dalších lékařů specialistů najdeme jen v Semilech, Železném Brodě, Příšovicích a Frýdštejně. Rovněž lékárny najdeme jen v největších obcích – opět v Semilech, Železném Brodě a Příšovicích. V Semilech je nemocnice s poliklinikou, zdravotní středisko, výjezdové stanoviště Zdravotnické záchranné služby Libereckého kraje a transfuzní stanice. Většina obyvatel oblasti proto musí i za nezákladnějšími zdravotními službami dojíždět. Pro obce na severu MAS je nejdostupnější Jablonec nad Nisou, pro obce na západě a ve středu oblasti pak Turnov. Podobně jako u sociálních služeb se i význam zdravotnictví v souvislosti se stárnutím populace bude nadále posilovat. I zde jsou nutné hlavně systémové změny na celostátní úrovni, které umožní posílení role domácí péče a výrazně zvýší roli prevence.

SWOT analýza – život v obcích

Silné stránky	Slabé stránky
• Velké množství neziskových organizací a spolků • Množství kulturních akcí i s regionálním významem • Hustá síť knihoven a částečně i dalších kulturních zařízení typu kulturní dům • Existence dětských hřišť ve většině obcí • Dobrovolná účast osob na kulturním, společenském a sportovním životě v obcích • Snaha o návrat tradic, rozvoj řemesel, uplatnění místních produktů • Pokračující obnova památek	• Malé množství finančních prostředků pro činnost neziskových organizací a spolků a údržbu kulturních zařízení • Nízká úroveň propagace regionu, kulturních, společenských a sportovních akcí, jejich malá koordinace • Malá možnost kulturního a společenského využití hlavně v malých obcích • Nedostatek a špatný stav některých kulturních zařízení a sportovišť • Nedostatečná údržba a obnova dětských hřišť • Špatná dopravní dostupnost kulturního využití a občanské vybavenosti veřejnou dopravou • Velmi řídká síť zdravotnických a sociálních služeb • Nedostatečná kapacita zdravotních a sociálních služeb v souvislosti se stárnutím populace • Nárůst legislativy, která obce přetěžuje • Vandalismus
Příležitosti	Hrozby
• Využívání financování kultury a sportu ze strany EU, různých nadací • Možnost rozvoje spolupráce (mezi obcemi, ale i meziregionální a mezinárodní) v kultuře a sportu • Aktivní činnost občanských sdružení v sociální oblasti • Volná kapacita stávajících objektů občanské vybavenosti (př. ozdravovna Radostín, KD Pěnčín (LB),...)	• Další krácení finančních prostředků na kulturu a sport ze strany obcí, kraje, státu • Pokles zájmu obyvatel o společenské dění, kulturu a sport v obcích • Hrozící úbytek zdravotnických zařízení na venkově • Případná migrace obyvatel

- Rozvoj personálních kapacit pro práci s dětmi a mládeží, seniory, osobami ohroženými soc. vyloučením

2. 1. 9. Podnikání, výroba, zaměstnanost

Český statistický úřad evidoval v oblasti k 31. 12. 2012 celkem 8 877 ekonomických subjektů. Nejvíce jich bylo v Semilech (2 277 tedy 25 %) a Železném Brodě (1 686 tedy 19 %). Nejvíce (téměř 23 %) je firem z průmyslu, což je téměř dvojnásobek oproti celé ČR (zde 12,3 %). Největší je podíl těchto firem v Dalešicích (přes 37 %), dále v Železném Brodě a Koberovech (32-33 %). Druhá nejpočetnější je skupina Velkoobchod a maloobchod, opravy a údržba motorových vozidel s podílem 20 %. V celé ČR je podíl této nejpočetnější skupiny asi 25 %. Nejvíce jsou firmy z této skupiny zastoupeny v Radimovicích, Příšovicích a Rakousích (27-28 %). Třetí nejpočetnější jsou ekonomické subjekty ve stavebnictví (13,8 %, v ČR 12,1 %). Nejvyšší podíl mají v Loučkách, Svijanském Újezdě (23 %) a Svijanech (21 %). 4. nejpočetnější je stejně jako v ČR skupina Profesní, vědecké a technické činnosti, jejíž podíl činí 8,5 % (v ČR 12,5 %). Ve srovnání s ČR je v MAS vysoce nadprůměrné zastoupení firem z průmyslu, mírně nadprůměrné ze stavebnictví a zemědělství. Podprůměrně jsou naopak zastoupeny ekonomické subjekty z oblasti velkoobchodu, maloobchodu, oprav a údržby motorových vozidel, dále z profesní, vědecké a technické činnosti a z oblasti nemovitostí.

82,5 % ekonomických subjektů v MAS tvořili v roce 2012 fyzické osoby (v tom 77 % živnostníci). Z právnických osob byli nejvíce zastoupeni obchodní společnosti (6,6 %).

2.1.9.1. Nezaměstnanost

Tabulka č. 27: Vývoj míry nezaměstnanosti v MAS Achát

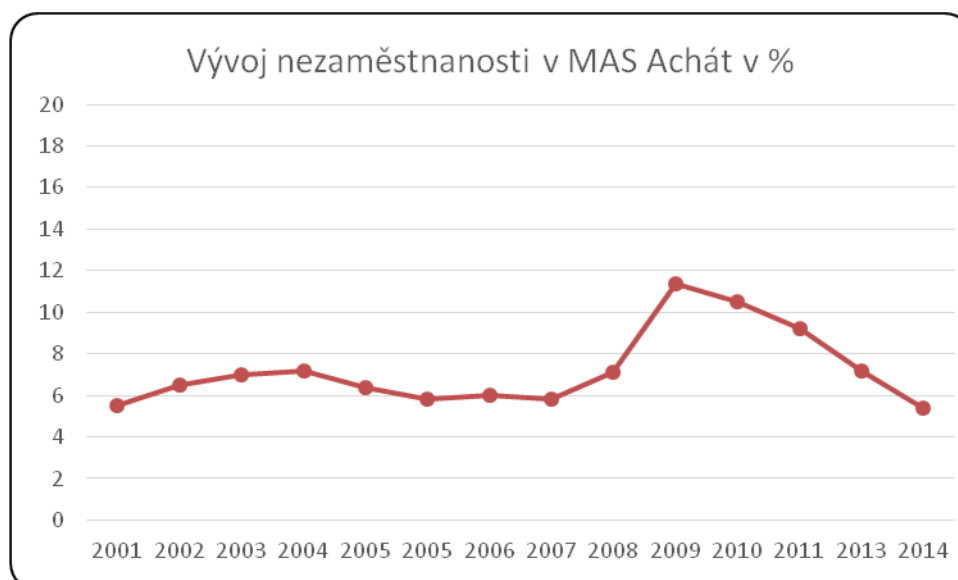
Obec	Ekonomicky aktivní (2001)	Míra nezaměstnanosti (%) k 31. 12.													
		původní metodika					nová metodika								
		2001	2002	2003	2004	2005	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2013	2014
Čtverín	225	4,4	3,1	5,8	6,2	3,6	3,1	5,3	4,4	6,7	12,4	9,3	4,9	2,5	3
Dalešice	60	5	5	5	3,3	3,3	3,3	1,7	1,7	1,7	10	11,7	3,3	3,3	4,7
Frýdštejn	376	6,6	7,2	5,1	7,2	5,9	4,3	5,3	4,3	5,9	9,6	9,3	5,6	3,8	3,8
Chuchelna	447	6	6,5	6	8,1	7,8	7,8	5,8	7,4	8,7	9,8	9,8	11,6	7,8	6,7
Jenišovice	434	3,5	5,3	4,4	4,4	3,5	3,2	5,1	3	5,1	8,5	9,4	3,5	1,8	1,1
Jílové u Drž.	98	4,1	4,1	6,1	5,1	4,1	3,1	3,1	8,2	3,1	15,3	11,2	10,2	10,5	2,9
Klokočí	81	9,9	13,6	13,6	13,6	7,4	7,4	8,6	12,3	4,9	21	21	17,3	10,3	10,9
Koberovy	470	2,3	3,8	6,4	6,8	4	3,4	3,6	6	8,7	15,1	10	10	6,6	6,9
Kobyly	150	4	6,7	4	4	6	5,3	4,7	4,7	8,7	13,3	16,7	15,3	6,4	5,5
Lažany	98	7,1	6,1	6,1	6,1	4,1	3,1	7,1	3,1	3,1	5,1	8,2	5,1	0,6	1,3
Líšný	122	7,4	5,7	6,6	6,6	4,1	2,5	1,6	4,9	6,6	13,1	13,1	9	8,9	5,7
Loučky	90	13,3	7,8	8,9	2,2	6,7	6,7	4,4	3,3	5,6	11,1	5,6	10	5,6	3,9
Loužnice	118	4,2	7,6	7,6	8,5	4,2	3,4	3,4	3,4	1,7	7,6	11,9	13,6	6,5	2,3
Malá Skála	520	6,7	6,7	6,5	6,7	4,8	4,4	6,2	5	5,6	8,7	8,8	7,5	5,1	3,9
Maršovice	188	6,4	7,4	4,8	8	6,9	6,4	5,3	4,3	7,4	9	11,7	11,7	5,9	3,4
Mírová pod K.	746	2,8	3,8	3,9	5	5,1	4,7	3,4	2,9	5,4	9,2	8	7,2	7,1	6,4
Ohrazenice	556	4	4,5	4,9	5	4,5	4,3	4,7	4,5	4,9	8,8	10,1	10,1	6,3	5,5
Paceřice	138	8	12,3	13	13	10,9	10,1	8,7	5,8	6,5	8,7	10,9	4,3	4,9	6,1
Pěnčín (JN)	910	3,1	4,8	5,1	4,3	4,3	3,4	3,8	4,4	5,2	10	11,3	10,2	6,5	4,8
Pěnčín (LB)	329	2,7	2,4	3,3	3,3	2,1	1,8	3,3	4	2,7	5,2	9,1	4,6	4,2	3,6
Přepeře	478	3,3	3,8	4,4	6,1	4,2	4,2	4	2,5	5,4	7,5	5,6	5,4	7,3	5,3
Příšovice	737	3,1	4,2	6,1	6,1	4,9	4,6	5,8	4,3	5,7	9,1	10,2	5,8	2,3	1,9
Radčice	76	5,3	3,9	2,6	3,9	1,3	1,3	3,9	5,3	5,3	11,8	19,7	11,8	9,8	5,4
Radimovice	121	1,7	0,8	4,1	3,3	7,4	7,4	6,6	8,3	5	9,1	8,3	7,4	5,1	4,8
Radostná p.	191	4,7	6,8	5,2	6,3	6,3	5,2	7,3	7,3	7,3	12,6	12	12	9,7	11,1
Rakousy	47	-	2,1	-	-	-	-	4,3	-	4,3	4,3	4,3	2,1	3,4	3,6

Obec	Ekonomicky aktivní (2001)	Míra nezaměstnanosti (%) k 31. 12.													
		původní metodika					nová metodika								
		2001	2002	2003	2004	2005	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2013	2014
Semily	4860	7,6	9	10,1	9,9	9,4	8,9	8	7	7,3	10,9	10,1	10,5	12,3	7,7
Skuhrov	285	3,9	3,9	5,6	4,6	3,2	2,1	3,5	5,6	5,3	11,2	8,4	8,1	6,1	3,1
Soběslavice	66	4,5	6,1	9,1	6,1	9,1	9,1	9,1	6,1	6,1	6,1	7,6	4,5	7,1	2,8
Svijanský Újezd	191	4,7	4,7	2,6	2,6	4,7	3,7	4,2	1,6	5,2	6,8	8,4	8,4	3,6	4,4
Svijany	147	3,4	4,8	4,8	4,1	2,7	2	6,1	3,4	4,8	8,2	4,8	3,4	2,7	1,4
Sychrov	81	12,3	8,6	6,2	12,3	7,4	7,4	7,4	4,9	1,2	12,3	9,9	8,6	5,2	2,3
Vlastiboř	58	6,9	8,6	5,2	1,7	5,2	5,2	1,7	1,7	10,3	8,6	12,1	6,9	6,7	2,4
Vlastibořice	95	6,3	6,3	12,6	10,5	9,5	9,5	6,3	6,3	7,4	13,7	20	11,6	3,9	3,3
Záhoří	260	6,5	3,8	6,5	7,3	5	4,2	6,5	6,9	7,3	13,5	10	10	9,9	7,6
Žďárek	62	3,2	6,5	14,5	12,9	11,3	9,7	8,1	4,8	4,8	6,5	1,6	4,8	4,2	3,2
Železný Brod	3471	5,6	6,6	6,7	6,8	6,1	5,2	6,1	7,1	10,1	16,4	13	10,5	7,9	7,2
CELKEM	17382	5,5	6,5	7	7,2	6,4	5,8	6	5,8	7,1	11,4	10,5	9,2	7,2	5,4
Česká republika		8,9	9,8	10,3	10,3	9,5	8,9	7,7	6	6	9,2	9,6	8,6	8,2	7,4

Zdroj: ČSÚ Liberec

Mezi jednotlivými obcemi v rámci MAS existují v míře nezaměstnanosti výrazné rozdíly. Nejvyšší nezaměstnanost byla v roce 2011 v Klokočí (17,3 %) a Kobylech (15,3 %), naopak nejnižší v roce 2014 v Jenišovicích (1,1 %). Z dlouhodobého hlediska je nezaměstnanost nejvyšší v Klokočí, nejnižší v Rakousích a v Pěččině (LBC). Míra nezaměstnanosti i v rámci jednotlivých obcí podléhá velkým výkyvům. K dramatickým výkyvům jsou náchylné především malé obce, kde i malá změna v počtu uchazečů o zaměstnání může znamenat velký výkyv. V Klokočí se mezi lety 2008 a 2009 zvýšila nezaměstnanost o 16 procentních bodů, v Loužnici mezi lety 2008 – 2011 o 12 procentních bodů. Od roku 2007 je míra nezaměstnanosti v oblasti vyšší, než je průměr ČR, což souvisí hlavně s ekonomickými problémy a poklesem počtu pracovních příležitostí v místním sklářském a textilním průmyslu, ale také se změnami podmínek pro podnikání fyzických osob. Naopak v posledních dvou letech se míra nezaměstnanosti v regionu zásadně snížila a v roce 2014 je dokonce na svém minimu. Tato skutečnost lze vysvětlit rozvojem průmyslové zóny v Turnově, rozvojem automobilového průmyslu a navazujících odvětví v okolí Mladé Boleslavi, Mnichova Hradiště.

Kontaktními místy pro nezaměstnané jsou pobočky Úřadu práce v Železném Brodě, Semilech, Turnově a Jablonci nad Nisou. Rekvalifikačních kurzů je v souvislosti s kofinancováním z evropských fondů přes Operační program Lidské zdroje a zaměstnanost dostatečné množství, samostatnou kapitolou je však jejich efektivita a následné uplatnění absolventů na trhu práce. Pracovnímu uplatnění osob obtížně umístitelných na trhu práce mohou napomoci veřejně prospěšné práce vykonávané pro obce. Opatření aktivní politiky zaměstnanosti především u osob obtížně umístitelných na trhu práce je jedním ze základních prvků jejich sociálního začleňování.

2.1.9.2. Ekonomická aktivita

Tabulka č. 28: Ekonomická aktivita v obcích MAS Achát v roce 2011

Obec	Celkem obyvatel	v tom					míra ek. aktivity
		ek. aktivní	v tom		ek. neaktivní	nezjištěno	
			zaměstnaní	nezaměstnaní			
Čtveřín	491	262	240	22	185	44	53,36
Dalešice	176	77	72	5	96	3	43,75
Frýdštejn	824	391	342	49	411	22	47,45
Chuchelna	923	477	441	36	420	26	51,68
Jenišovice	973	501	456	45	443	29	51,49
Jílové u Držkova	203	101	94	7	92	10	49,75
Klokočí	185	93	82	11	82	10	50,27
Koberovy	970	455	413	42	486	29	46,91
Kobyly	324	165	151	14	142	17	50,93
Lažany	220	113	102	11	101	6	51,36
Líšný	267	115	99	16	145	7	43,07
Loučky	152	70	61	9	79	3	46,05
Loužnice	212	94	84	10	109	9	44,34
Malá Skála	1 137	520	474	46	581	36	45,73
Maršovice	522	255	237	18	240	27	48,85
Mírová pod Kozákovem	1 586	784	729	55	749	53	49,43
Ohrazenice	1 094	588	530	58	457	49	53,75
Paceřice	288	133	121	12	143	12	46,18
Pěňčín (JN)	1 901	870	779	91	926	105	45,77
Pěňčín (LB)	668	338	314	24	323	7	50,60
Přepeře	876	419	388	31	416	41	47,83
Příšovice	1 369	694	639	55	593	82	50,69
Radčice	178	77	64	13	93	8	43,26
Radimovice	286	144	131	13	132	10	50,35
Radostná pod Kozákovem	405	199	182	17	196	10	49,14
Rakousy	73	35	31	4	34	4	47,95
Semily	8 452	3 967	3 554	413	4 056	429	46,94
Skuhrov	513	248	229	19	253	12	48,34
Soběslavice	167	83	78	5	82	2	49,70
Svijanský Újezd	433	234	216	18	179	20	54,04
Svijany	291	159	153	6	116	16	54,64
Sychrov	197	94	87	7	94	9	47,72
Vlastiboř	131	58	53	5	68	5	44,27
Vlastibořice	251	125	110	15	116	10	49,80
Záhoří	494	225	196	29	243	26	45,55
Žďárek	127	60	57	3	61	6	47,24
Železný Brod	6 276	2 820	2 432	388	3 095	361	44,93
CELKEM	33 635	16 043	14 421	1 622	16 037	1 555	47,70
Liberecký kraj	432 439	208 512	185 944	22 568	198 712	25 215	48,22
Česká republika	10 436 560	5 080 573	4 580 714	499 859	4 784 923	571 064	48,68

Zdroj: <http://www.czso.cz/sldb2011/redakce.nsf/i/home>

Výše uvedená tabulka zobrazuje ekonomickou aktivitu obyvatelstva v jednotlivých obcích MAS. Celkově má MAS mírně podprůměrnou hodnotu ekonomické aktivity, což může souviset s nižším podílem produktivní složky populace (věková skupina 15 - 64 let). Míru ekonomické aktivity samozřejmě ovlivňují i další faktory, hlavně podíl důchodců, žáků, studentů a učňů. Mezi jednotlivými obcemi existují poměrně značné rozdíly. Nejvyšší ekonomické aktivity dosahují obce v jihozápadní části MAS – Svijany, Svijanský Újezd, Ohrazenice a Čtveřín, nejnižší některé obce na Jablonecku – Líšný, Radčice a Dalešice.

2.1.9.3. Vyjíždka za prací a do škol

Tabulka č. 29: Počty vyjíždějících do zaměstnání a škol a podíl vyjíždějících do zaměstnání na ekonomicky aktivních k datu sčítání v roce 2011

obec	vyjíždějící celkem	vyjíždějící do škol			vyjíždějící do zaměstnání						podíl vyjíždějících do zam. mimo obec/počet zaměst.
		celkem	v tom		celkem	v tom					
			v rámci obce	mimo obec		v rámci obce	do jiné obce okresu	do jiného okresu kraje	do jiného kraje	do zahraničí	
Čtveřín	139	35	-	35	104	7	22	62	11	2	40,42
Dalešice	48	15	-	15	33	-	21	9	2	1	45,83
Frýdštejn	250	81	-	81	169	11	32	115	11	-	46,20
Chuchelna	257	77	7	70	180	16	119	24	18	3	37,19
Jenišovice	315	89	27	62	226	7	33	169	16	1	48,03
Jílové u Držkova	66	14	-	14	52	2	41	5	4	-	53,19
Klokočí	50	13	-	13	37	1	25	6	2	3	43,90
Koberovy	261	74	7	67	187	21	64	85	15	2	40,19
Kobylly	82	18	1	17	64	10	18	19	14	3	35,76
Lažany	74	21	-	21	53	2	10	33	8	-	50,00
Líšný	61	19	-	19	42	2	18	17	4	1	40,40
Loučky	19	4	-	4	15	-	10	4	1	-	24,59
Loužnice	42	20	-	20	22	2	14	1	2	3	23,81
Malá Skála	306	95	23	72	211	36	70	77	24	4	36,92
Maršovice	151	47	-	47	104	2	75	15	11	1	43,04
Mírová pod Kozákovem	397	131	12	119	266	31	167	48	18	2	32,24
Ohrazenice	307	83	2	81	224	6	145	42	30	1	41,13
Paceřice	88	27	-	27	61	3	30	21	7	-	47,93
Pěnčín (JB)	489	157	59	98	332	60	196	51	24	1	34,92
Pěnčín (LB)	272	85	17	68	187	16	64	89	18	-	54,46
Přepeře	256	81	15	66	175	5	123	25	21	1	43,81
Příšovice	344	84	10	74	260	27	35	135	61	2	36,46
Radčice	39	7	-	7	32	1	23	2	6	-	48,44
Radimovice	90	23	-	23	67	5	34	22	4	2	47,33
Radostná pod Kozákovem	108	26	-	26	82	4	56	12	10	-	42,86
Rakousy	18	5	-	5	13	4	4	3	2	-	29,03
Semily	1 743	512	223	289	1 231	586	342	125	164	14	18,15
Skuhrov	125	35	2	33	90	4	58	18	9	1	37,55
Soběslavice	48	9	-	9	39	1	16	12	9	1	48,72
Svijanský Újezd	147	36	3	33	111	24	19	40	28	-	40,28

obec	vyjíždějící celkem	vyjíždějící do škol			vyjíždějící do zaměstnání						podíl vyjíždějících do zam. mimo obec/počet zaměst.
		celkem	v tom		celkem	v tom					
			v rámci obce	mimo obec		v rámci obce	do jiné obce okresu	do jiného okresu kraje	do jiného kraje	do zahraničí	
Svijany	78	23	-	23	55	5	16	21	13	-	32,68
Sychrov	55	19	4	15	36	4	16	11	4	1	36,78
Vlastiboř	41	13	-	13	28	1	25	2	-	-	50,94
Vlastibořice	67	16	-	16	51	3	20	18	10	-	43,64
Záhoří	109	34	-	34	75	9	36	22	7	1	33,67
Žďárek	46	20	-	20	26	1	14	8	1	2	43,86
Železný Brod	1 293	374	103	271	919	300	272	244	91	12	25,45
CELKEM MAS	8 281	2 422	515	1 907	5 859	1 219	2 283	1 612	680	65	32,18
Liberecký kraj	102 415	29 121	12 300	16 821	73 294	31 989	23 150	7 953	9 130	1 072	22,21
Česká republika	2 846 076	783 952	354 218	429 734	2 062 124	924 948	596 686	254 617	248 625	37 248	24,83

Zdroj: <http://www.czso.cz/sldb2011/redakce.nsf/j/home>

Výše uvedená tabulka udává celkové počty vyjíždějících osob do zaměstnání a do škol k datu sčítání lidu v roce 2011. Zároveň udává i podíl vyjíždějících do zaměstnání mimo obec na celkovém počtu zaměstnaných. Podíl vyjíždějících do zaměstnání mimo obec k celkovému počtu zaměstnaných je výrazně vyšší než průměr za Liberecký kraj i za celou ČR. To souvisí s charakterem osídlení v MAS, kde neexistují velká města s dostatkem pracovních příležitostí, Turnov jako významné sídlo dojížděky leží mimo území MAS. Známa je přitom obecná zákonitost, kdy s rostoucí velikostí obce (a tedy obecně i počtu pracovních příležitostí) klesá podíl vyjíždějících za práci mimo obec na celkovém počtu zaměstnaných. Největšího podílu vyjíždějících v MAS dosahují obce Pěnčín (LB) a Jílové u Držkova. Nejnižší podíl vyjíždějících mimo obec byl logicky zaznamenán v největších obcích v MAS – Semilech a Železném Brodě, ale poněkud překvapivě i v malých obcích Loužnice a Loučky (pouze okolo 25 %), tady se dá konstatovat, že se jedná spíše o statistickou chybu, protože např. v obci Loučky bylo v roce 2011 25 dětí ve věku do 18 let, z toho 20 dětí navštěvovalo ZŠ nebo SŠ a 2 děti MŠ, všichni s vyjížděkou mimo obec.

Dojížděka do škol je zcela závislá na dostupnosti škol v jednotlivých obcích. Z obcí, které nemají školu, proto musí vyjíždět všechny děti. Současně je vyjížděka do škol závislá i na provozu školských zařízení a nabídce mimoškolních aktivit s ohledem na zaměstnanost rodičů a jejich pracovní době.

Tabulka č. 30: Hlavní směry dojížděky a saldo dojížděky k datu sčítání v roce 2011

Obec	vyjíždějící do zaměstnání		vyjíždějící do školy		dojíždějící do		saldo dojížděky v %	
	celkem	hlavní centra dojížděky	celkem	hlavní centra dojížděky	zaměstnání	školy	do zaměstnání	do školy
Čtveřín	94	TUR 50, LB 10	34	TUR 12, LB 6	68	6	-27,7	-82,4
Dalešice	33	JN 19, LB 9	15	JN 10	0	0	-100,0	-100,0
Frýdštejn	155	TUR 62, JN 23, LB 19	80	Jenišovice 25, TUR 17, LB 12, JN 11	20	0	-87,1	-100,0
Chuchelna	162	SM 77, TUR 23	69	SM 31, Praha 10	11	5	-93,2	-92,8
Jenišovice	211	TUR 114, LB 28, JN 26	62	TUR 23, LB 11	31	40	-85,3	-35,5
Jílové u Držkova	50	JN 17	14		2	0	-96,0	-100,0
Klokočí	35	TUR 18	13	TUR 7	0	0	-100,0	-100,0
Koberovy	163	TUR 44, ŽB 32, JN 20	67	TUR 13, ŽB 13, LB 9, Praha 8, MS 7	13	0	-92,0	-100,0
Kobyly	52	TUR 16	16	LB 6	15	31	-71,2	93,8
Lažany	50	TUR 27	19	TUR 11	6	0	-88,0	-100,0
Líšný	40	TUR 10, MS 10	19	MS 8	13	0	-67,5	-100,0
Loučky	15	TUR 7	4	TUR 3	3	0	-80,0	-100,0

Obec	vyjíždějící do zaměstnání		vyjíždějící do školy		dojíždějící do		saldo dojížděky v %	
	celkem	hlavní centra dojížděky	celkem	hlavní centra dojížděky	zaměstnání	školy	do zaměstnání	do školy
Loužnice	20		20		6	0	-70,0	-100,0
Malá Skála	169	JN 43, TUR 39	69	TUR 19, JN 13	101	22	-40,2	-68,1
Maršovice	102	JN 64, LB 14	46	JN 31, LB 6	37	0	-63,7	-100,0
Mírová p. Kozák.	235	TUR 137, LB 15	118	TUR 45, LB 28	50	5	-78,7	-95,8
Ohrazenice	216	TUR 132, LB 14	80	TUR 42, LB 17	41	8	-81,0	-90,0
Paceřice	58	LB 16, TUR 15	27	TUR 11, LB 8	46	0	-20,7	-100,0
Pěňčín (JN)	270	JN 150, LB 36, ŽB 20	98	LB 31, JN 28	106	19	-60,7	-80,6
Pěňčín (LB)	171	TUR 84	68	TUR 33	34	6	-80,1	-91,2
Přepeře	170	TUR 113, LB 11	66	TUR 41	74	4	-56,5	-93,9
Příšovice	229	TUR 110, MB 26	74	TUR 42	169	9	-26,2	-87,8
Radčice	31	JN 11	7		2	0	-93,5	-100,0
Radimovice	61	LB 18, TUR 17	23	TUR 9	8	0	-86,9	-100,0
Radostná p. K.	76	TUR 43	25	TUR 8	3	0	-96,1	-100,0
Rakousy	9		5		6	0	-33,3	-100,0
Semily	634	TUR 174, Praha 61, LB 46, Slaná 34, JN 29, Lomnice 27, Jilemnice 25	286	Praha 65, LB 45, Lomnice 23, TUR 22	848	437	33,8	52,8
Skuhrov	86	JN 40, LB 18	33	JN 10	4	1	-95,3	-97,0
Soběslavice	38	TUR 12	9		6	0	-84,2	-100,0
Svjanský Újezd	85	TUR 35, MB 9	31	Kobyly 9, TUR 7	39	1	-54,1	-96,8
Svijany	49	TUR 15, LB 7, Příšovice 7	23	TUR 7	12	0	-75,5	-100,0
Sychrov	31	TUR 6, LB 6	15	TUR 5, LB 4	46	11	48,4	-26,7
Vlastiboř	27	JN 12	13		0	0	-100,0	-100,0
Vlastibořice	48	TUR 15, LB 8	16	TUR 8	8	0	-83,3	-100,0
Záhoří	66	SM 20, ŽB 14, TUR 10	34	ŽB 13, SM 10	8	0	-87,9	-100,0
Žďárek	25	LB 8	20	LB 7	0	0	-100,0	-100,0
Železný Brod	611	JN 138, TUR 116, LB 53, Pěňčín (JN) 41, MS 40, SM 39	267	LB 58, SM 36, TUR 32, JN 27, Praha 25	300	120	-50,9	-55,1

Zdroj: http://www.czso.cz/csu/2013edicniplan.nsf/krajkapitola/23051-13-n+k3077_2013-25

Vysvětlivky: JN – Jablonec nad Nisou, LB – Liberec, MB – Mladá Boleslav, MS – Malá Skála, SM – Semily, TUR – Turnov, ŽB – Železný Brod

Pozn.: saldo dojížděky = (počet dojíždějících – počet vyjíždějících) / počet vyjíždějících

Z přehledu dojížděky je zřejmé, že dominantním centrem pracovní dojížděky je Turnov (pro 20 obcí), ke kterému spádují především obce v jeho okolí. Pro dalších 5 obcí je Turnov 2. centrem dojížděky. Tímto se projevuje poměrně silná pozice Turnova jako ekonomického centra pro blízké okolí. Celkem 9 obcí spáduje pracovně k Jablonci nad Nisou, jde výhradně o obce MAS ležící v tomto okrese. Ve 3 obcích (Paceřice, Radimovice a Sychrov) vyjíždí stejný nebo téměř stejný počet obyvatel za prací do Liberce i Turnova. K Liberci tak jednoznačně spáduje pouze obec Žďárek. K Semilům spádují pouze sousední obce Chuchelna a Záhoří. Zajímavé je, že žádná obec nemá jako dominantní centrum pracovní dojížděky Železný Brod, což může být způsobeno úpadkem tradičního sklářského průmyslu ve městě (Železnobrodské sklo) a poměrně vysokou konkurencí okolních center (především Jablonec nad Nisou a Turnov). U obcí Loužnice a Rakousy nelze vzhledem k celkově malému počtu vyjíždějících určit dominantní směr vyjížděky. Lze ale předpokládat, že Loužnice bude pracovně spádovat k Jablonci nad Nisou a Rakousy k Turnovu. Největší proud vyjížděky byl zaznamenán ze Semil do Turnova – 174 osob.

Dojížděka do škol je více orientována na kratší vzdálenosti (do nejbližší školy), přesto i zde má Turnov dominantní postavení, kdy je nejvýznamnějším centrem dojížděky pro 18 obcí. Do Liberce do školy se nejvíce dojíždí ze 4 obcí (poměrně překvapivě jsou to Pěňčín na Jablonceku a Železný Brod a dále Kobyly a Žďárek), do Jablonce nad Nisou z 3 (logická spádovost z Dalešic, Maršovic a Skuhrova) a do Semil a Železného Brodu vždy z jedné obce (Chuchelna resp. Záhoří).

Kladné saldo pracovní dojíždky (více obyvatel za prací do obce přijíždí, než vyjíždí) mají pouze Semily a rovněž malá obec Sychrov, což souvisí s existencí ozdravovny v části Radostín. Kladné saldo dojíždky do školy mají pouze Semily. Opět jsou překvapivá poměrně vysoká záporná salda u pracovní i školní migrace u Železného Brodu.

2.1.9.4. Nejvýznamnější firmy

Tabulka č. 31: Nejvýznamnější firmy v MAS s více než 50 zaměstnanci podle údajů ČSÚ

Obec	název firmy	obor činnosti	počet
Čtveřín	KV Final s.r.o.	výroba nástrojů, obrábění	100-199
Malá Skála	Schurter s.r.o.	výroba elektronických komponentů	100 - 199
	VESETA spol. s r.o.	výroba nápojů BONNY	100 - 199
	ZNAK Malá Skála, družstvo hodinářské a	výroba medailí a upomínkových předmětů	50-99
Mírová pod	Neumatic cz, s.r.o.	výroba kabelových svazků pro automobily	200-249
	Wassa, s.r.o.	výroba obalových materiálů (kartony, lepenky,	100-199
	ELKOVO ČEPELÍK s.r.o.	výroba svítidel	50-99
	KADLEC, s.r.o.	kovovýroba	50-99
Ohrazenice	Mencl Guss s.r.o.	výroba odlitků z oceli a litiny	50-99
Paceřice	REKUPER SYCHROV, s.r.o.	výroba klimatizace	50-99
Pěňčín (JN)	ARTGLASS s.r.o.	výroba svítidel	100-199
	Skleněná bižuterie, a.s.	sklářská výroba - perle apod.	50-99
Přepeře	Sklostroj Turnov CZ, s.r.o.	výroba strojů na obalové sklo	200-249
	Ing. Henry Kyncl - Komerční slévárna	slévárna šedé a tvárné litiny	100-199
Příšovice	Interma, akciová společnost - panelárna	panelárna	100-199
	Drda Glass s.r.o.	sklářská výroba	50-99
Semily	BusLine a.s.	autobusová doprava	500-999
	JVS Semilská pekárna, s.r.o.	pekárna	200-249
	CHARVÁT AXL, a.s.	hydraulické válce, letecká výroba	100-199
	FASHION STYLE - POSTFORMING	výroba dých a desek na bázi dřeva	50-99
	Ing. Josef Chlum - ELITE BOHEMIA	výroba ověskových svítidel	50-99
	SETORA, spol. s r.o.	výroba ostatních dřevěných, korkových,	50-99
Svijany	Pivovar Svijany a.s.	Pivovar	100-199
Záhoří	CEMEX Sand, k. s.	Kamenolom	100-199
Železný Brod	Detesk s.r.o.	výroba dekorativního a technického skla	100-199
	OKTANT a.s.	výroba a zpracování ostatního skla vč. technického	50-99

Zdroj: Dotazníkové šetření na obcích, Registr ekonomických subjektů ČSÚ

Dle zjištěných údajů existují v MAS Achát pouze 1 velká firma (více než 250 zaměstnanců) – společnost Bus Line a.s., která je 3. největším autobusovým dopravcem v ČR (po Arrivě a ICOMu). Středních firem (50 – 250 zaměstnanců) bylo podle údajů ČSÚ zjištěno celkem 25. K největším patří Neumatic cz, s.r.o., vyrábějící kabelové svazky pro automobily, Sklostroj Turnov CZ, s.r.o., vyrábějící sklářské stroje a JVS Semilská pekárna, s.r.o. Z přehledu je zřejmé velké množství sklářských a strojírenských firem. Některé podniky zde mají pouze výrobní kapacity a sídlo se nachází mimo MAS, počet zaměstnanců se ale vztahuje na celou firmu. To platí pro společnosti Schurter s.r.o. a Veseta spol. s r.o. na Malé Skále, Interma a.s. a GIGA, spol. s r.o. v Příšovicích.

2.1.9.5. Zemědělství

Většina území MAS je podle typu využití tvořena zemědělskou a lesozemědělskou krajinou. Více o rozdělení půdy podle využití v kapitole 2.1.8. Životní prostředí, v podkapitole 2.1.8.5. ochrana půdy. Převažujícím krajinným rázem je pahorkatina a vrchovina. Půdně klimatické podmínky řadí území do zemědělské výrobní oblasti obilnářské (západní a střední část) a pícninářské (výše položené obce v jabloneckém okrese).

Západní část území MAS je poměrně intenzivně zemědělsky využívána pro rostlinnou výrobu i pro sadařství. Z obilovin se pěstují hlavně pšenice, ječmen a tritikale. Další obiloviny - žito a oves se pěstují jen okrajově. Velmi se rozšířily plochy řepky ozimé. Pěstuje se také cukrovka, kukuřice na siláž a zrno, na menších plochách pak mák a sója.

V sadech jsou nejběžnější jabloně, hrušně, višně a švestky. Živočišná výroba je zaměřena na chov skotu dojeného a bez tržní produkce mléka. Chov prasat byl na farmách zrušen nebo silně utlumen. Velkochovu vepřů se věnuje Společný zemědělský podnik Sychrov a.s.

Ve východní části území (Semilsko) je převážná část farem ve formě menších hospodářství se zaměřením na chov mléčného nebo masného skotu, rozšířen je chov ovcí a koz. Pěstují se krmné plodiny pro vlastní spotřebu.

Zemědělské podniky v území prošly v průběhu devadesátých let privatizací a transformací, jejich situace není úplně konsolidovaná, přesto vykazují jisté prvky stability, více na Semilsku, což souvisí s ustálenými vlastnickými vztahy. Značný potenciál lze spatřovat v mimozemědělských aktivitách především ve vazbě na cestovní ruch (agroturistika, venkovské a ozdravné pobyty), který je dosud málo využit.

Z podnikatelských právnických subjektů převažují akciové společnosti, společnosti s ručením omezeným a družstva s výměrami stovek až 1 500 ha. Větší část podnikatelů tvoří farmáři (fyzické osoby) s výměrou do 100 ha, spíše však hospodaří na menších plochách. Některé plochy na území MAS jsou obhospodařovány firmami, které nemají sídlo na území MAS (Agro Český ráj a.s. Všeň, Agrobien s.r.o. Turnov, Koptrans s.r.o. Praha, Zea Sedmihorky spol. s.r.o.).

Tabulka č. 32: Větší zemědělské firmy se sídlem na území MAS Achát

Firma	Působnost v obcích
Společný zemědělský podnik a.s. Sychrov	Čtveřín
Roudenská zemědělská a.s., Frýdštejn	Dalešice, Frýdštejn, Jenišovice, Maršovice
Kozákov družstvo, Záhoří	Chuchelna, Radostná pod Kozákovem, Záhoří
Farma Jílové s.r.o., Jílové	Jílové, Vlastiboř
Agroplast Kobylly a.s., Kobylly	Kobylly
Farma Pulíček, Pěnčín (JN)	Pěnčín (JN)
Agro Rubín a.s., Svijanský Újezd	Pěnčín, Příšovice, Svijany, Svijanský Újezd, Vlastibořice
Čestmír Škréta, Pěnčín (LB)	Přepere
Milan Láník, Mírová pod Kozákovem	Rakousy
Agrocentrum Jizeran a.s., Semily	Semily
Farma Tompeli Pelikán, Huntířov	Skuhrov
Farma Rys, Soběslavice	Soběslavice
Ing Milan Jebavý, Svijanský Újezd	Svijanský Újezd
Agro Sychrov a.s., Sychrov	Sychrov, Radimovice, Ždárek, Paceřice, Lažany, Čtveřín
Farma Bzí, Železný Brod - Těpeře	Železný Brod

Zdroj: Okresní agrární komora Liberec, Jablonec nad Nisou

Přínosem pro lokální i regionální ekonomiku a rozvoj venkovských oblastí je úzká vazba mezi místní zemědělskou prvovýrobou a potravinářskou produkcí. V oblasti existuje několik úspěšných výrobců potravin, jejichž souhrn udává následující tabulka. K významné propagaci místních potravinářských výrobků již devět let přispívá soutěž pořádaná Libereckým krajem Výrobek roku, a čtvrtým rokem soutěž pořádaná Ministerstvem zemědělství ČR Regionální potravina.

Tabulka č. 33: Výrobci místních potravin v MAS Achát

Firma	Obec	Výrobky
Moštovna Lažany s.r.o.	Lažany	Mošty, nektary, nápoje
Ekoplanet-Miroslav Košek	Ohrazenice	Výrobky z rakytníku - šťávy a oleje
Josef Pulíček	Pěnčín (JN)	Kozí a ovčí sýry, mléčné výrobky
Miloš Thoř, Ovocnářská farma Pěnčín	Pěnčín (LB)	Pěstování a prodej jablek
JVS Semilská pekárna a.s.	Semily	Tradiční výrobce pečiva a cukrářských výrobků
Mlýn Perner Svijany s.r.o.	Svijany	Zpracování potravinářského obilí
Pekařství Koutných s.r.o.	Svijany	Pekařství s prodejnou
Pivovar Svijany	Svijany	Pivo
Ing Milan Jebavý	Svijanský Újezd	Produkce a prodej jablek

Zdroj: Okresní agrární komora Liberec, Jablonec nad Nisou

Následující tabulka udává souhrn významných zemědělských subjektů podle vyjádření jednotlivých obcí a Okresní agrární komory Liberec, Jablonec nad Nisou. K nejvýznamnějším subjektům podle počtu zaměstnanců patří Agro Rubín a.s., Agrocentrum Jizeran a.s., Agro Český ráj a.s. a SZP Sychrov a.s. Větší zemědělské subjekty často vznikly

z bývalých JZD a svoji činnost vykonávají na území více obcí. Na území MAS působí i řada menších zemědělských subjektů, které si svými výrobky již zajistily dostatečný okruh zákazníků.

Tabulka č. 34: Zemědělské subjekty podle vyjádření jednotlivých obcí

Obec	název subjektu	obor činnosti	počet zaměstnanců
Čtveřín	SZP Sychrov a.s.	chov prasat	25-49
Čtveřín	Luděk Ježek	ovocnářská farma	10-19
Frýdštejn	Roudenská zemědělská a.s.	rostlinná a živočišná výroba	6-9
Jílové u Držkova	Zemědělská farma Jílové s.r.o.	Chov mléčného skotu	10-19
Kobyly	Agroplast Kobyly a.s.	rostlinná a živočišná výroba, výroba plastových součástek	10-19
Mírová pod Kozákovem	Ivan Linhart	živočišná výroba	0
Mírová pod Kozákovem	Alena Hejduková	rostlinná výroba	1-5
Mírová pod Kozákovem	Milan Láník	chov ovcí a koz	0
Mírová pod Kozákovem	Jindřich Kněbort	rostlinná a živočišná výroba	1-5
Paceřice	AGRO Sychrov a.s.	rostlinná a živočišná výroba, prodej ložisek, gufer	20-24
Pěňčín JN	Josef Pulíček	kozí farma	10-19
Pěňčín	KZS s.r.o.	stavební a zemní práce, úprava zeleně, zemědělství	10-19
Pěňčín LB	Čestmír Škréta	živočišná výroba	1-5
Pěňčín	Miloš Thoř	pěstování jablek	0
Přepeře	AGRO Český ráj a.s.	mechanizační středisko	25-49
Radostná pod Kozákovem	Ladislav Brožek	chov skotu	0
Semily	AGROCENTRUM JIZERAN a.s.	rostlinná a živočišná výroba	50-99
Skuhrov	Farma TOMPELI – Pelikán Tomáš	chov mléčného skotu, zpracování mléka a prodej mléčných výrobků	0
Skuhrov	Ekofarma TRPOLA	rostlinná i živočišná produkce v biokvalitě, ručně vyráběné dřevěné výrobky a řezbářské práce	0
Soběslavice	Radko Rys (Farma Rys)	živočišná a rostlinná výroba	0
Svijanský Újezd	AGRO RUBÍN a.s.	rostlinná výroba, výroba plastových desek	50-99
Svijanský Újezd	Milan Jebavý	rostlinná výroba	1-5
Záhoří	Kozákov - družstvo	rostlinná a živočišná výroba	25-49
Železný Brod	Jindřiška Macháčková (Farma Bzí)	Rostlinná výroba	6-9

Zdroj: Dotazníkové šetření na obcích, Registr ekonomických subjektů ČSÚ, Okresní agrární komora Liberec, Jablonec nad Nisou

Situace v podnikání

V území existuje velké množství podnikatelských subjektů, řada z nich se ale nachází v nestabilní ekonomické situaci. Mezi důvody lze zařadit náročnou administrativu ve vztahu k zákonným povinnostem, nestabilní legislativní prostředí, kvalifikaci absolventů neodpovídající požadavkům pracovního trhu, neflexibilní pracovní trh, malou pracovní mobilitu. Doposud nedostatečná je spolupráce škol a zaměstnavatelů, byť zaměstnavatelé by o spolupráci měli zájem. Novým, doposud velmi řídko využívaným, je trend sociálního podnikání, který je řešením pro zaměstnání hůře zaměstnatelných osob a zároveň může být jedním z řešení místních komunit. Z názoru aktérů v území plyne, že i spolupráce veřejného a soukromého sektoru v rozvoji území dosud není dostatečná.

Slabé je také zastoupení firem s inovačním potenciálem a zavádění inovativních a ekologických postupů v podnikání (úspory energií, snížení materiálových vstupů apod.), stejně jako s tím související spolupráce podniků se subjekty vědy a výzkumu. Rovněž v oblasti technického vybavení eviduje řada firem nedostatky.

SWOT analýza – podnikání, výroba zaměstnanost

Silné stránky	Slabé stránky
• Existence místních výrobců potravin • Příznivé podmínky pro rozvoj agroturistiky, hipoturistiky, venkovského ubytování, ozdravných pobytů • Existence příznivých podmínek pro rostlinnou i živočišnou zemědělskou prvovýrobu a také např. pro pěstování léčivých bylin a koření • Velikostní struktura zemědělských podniků z hlediska konkurenceschopnosti a investic je přiměřeně vhodná • Existující příklady spojení farmy s dalšími turistickými atrakcemi v poznávací a edukační formu pro děti i dospělé • Přijatelná infrastruktura pro rozvoj malých podniků	• Množství nevyužívaných nebo jen částečně využívaných objektů typu brownfields • Nedostatek stabilizovaných podnikatelských subjektů • Vysoká vyjíždka za prací • Slabé zastoupení firem s inovačním potenciálem • Nedostatečné technické vybavení řady firem • Nedostatečná spolupráce veřejného a soukromého sektoru na rozvoji území • Obtížná ekonomická situace zemědělských prvovýrobců- vliv krize a nižší přidané hodnoty v tomto odvětví • Zhoršující se věková struktura v zemědělství, malý až nulový zájem mladých o práci v zemědělství • Nevyhovující stav některých provozních budov a zařízení • Problém se zemědělskou dopravou-rozbité cesty, mostky • Nedořešené majetkové vztahy k nemovitostem a půdě, na většině míst neproběhly komplexní pozemkové úpravy • Nedostatek zpracovatelských kapacit pro místní produkci, nízká finalizace zemědělské výroby • Extrémní klimatické podmínky • Vysoké početní stavy divoké zvěře a rostoucí škody způsobené zvěří •
Příležitosti	Hrozby
• Rozvoj ekologických a mimoprodukčních forem zemědělství • Přímé zapojení zemědělců do péče o krajinu a komerční partnerství s municipalitami (odpadové hospodářství, komunální služby, lokální energie) • Regionální zpracování zemědělských produktů • Modernizace zemědělských podniků • Modernizace technologií pro zpracování prvotních zemědělských produktů • Vzdělávání spotřebitelů ve prospěch spotřeby potravin s vysokým podílem místních surovin (s důrazem na aspekty domácí zaměstnanosti a kvality) • Podpora aktivní politiky zaměstnanosti vč. osob obtížně umístitelných na trhu práce • Podpora sociálního podnikání • Rozvoj a podpora podnikání(využití brownfields, volných ploch • S rozvojem průmyslu možnost více pracovních příležitostí pro obyvatele	• Zhoršení ekonomické situace – snížení koupěschopnosti, ztráta pracovních míst, zánik ekonomických subjektů • Odliv obyvatel do míst s vyšší nabídkou pracovních příležitostí • Dovoz levných výrobků – zemědělských, textilních apod. • Setrvale neodůvodnitelné zábery zemědělské půdy • Ohrožení podstaty existence zemědělských podniků v důsledku neplnění norem a nařízení EU • Trvalé disproporce mezi cenami vstupů a výstupů zemědělské výroby • Trvalý nedostatek mladé kvalifikované pracovní síly pro zemědělství • Snižování ekologické stability území v důsledku nevhodného devastujícího hospodaření v krajině-zvýšený tlak na vysokou produkci a tržní plodiny

2. 1. 10. Vzdělávání, školství

Tabulka č. 35: Přehled mateřských, základních a středních škol na území MAS

Obec	MŠ (soukromé, obecní ...)	ZŠ 1. – 5. třída	ZŠ 6. – 9. třída	speciální škola	střední škola (soukromá, krajská)
Chuchelna		1	1		
Jenišovice		1	1	1	
Koberovy		1	1		

Obec	MŠ (soukromé, obecní ...)	ZŠ 1. – 5. třída	ZŠ 6. – 9. třída	speciální škola	střední škola (soukromá, krajská)
Kobyly		1	1		
Malá Skála	1	1	1		
Maršovice	1				
Mírová pod Kozákovem	1 Chutnovka	1 Bělá			
Ohrazenice	1	1			
Paceřice	1				
Pěňčín (JN)	1	1	1		
Pěňčín (LB)	1	1			
Přepeře	1	1			
Příšovice	1	1			
Semily	4	3	3	1	2 krajské, 1 městská
Skuhrov	1	1 -1.- 3.třída			
Svijanský Újezd	1	1			
Sychrov		1 Radostín			
Záhoří	1 Pipice				
Železný Brod	2 + 1 odlouč.prac.	2	2	integrována do ZŠ Pelechovská	1 (+ 1 detašovaná třída)

Pozn.: Pokud není uvedena lokalita, nachází se příslušná škola v části obce, která je názvem shodná s názvem obce. Zdroj: Dotazníkové šetření na obcích

2.1.10.1. Mateřské a Základní školy

Rozmístění škol se řídí podle velikosti obcí a stupně školy. Nejrozšířenější jsou mateřské školy, které existují v 17 obcích. Základní školy 1. stupně jsou v 16 obcích, jedná se často o malotřídky. Oběma typy škol jsou vybaveny všechny obce nad 1 000 obyvatel. Základní školy 2. stupně ale jsou v provozu jen v 6 obcích, z toho 4 se nacházejí v okrese Jablonec nad Nisou. Speciální škola existuje jen v Semilech a v Železném Brodě jsou při ZŠ zřízeny speciální třídy.

Do mateřských škol a základních škol 1. stupně musí děti z mnoha venkovských obcí dojíždět. Dojíždí se nejen do lépe vybavených škol, ale dojíždka je spojena i s provozní dobou školských zařízení, kdy rodiče nestíhají návrat ze zaměstnání, kvůli krátké provozní době, či nízkým kapacitám družin. Do školních družin jsou přijímány děti z max. 1-3. ročníku ZŠ. Venkovské školy se proto snaží rozšiřovat nabídku mimoškolních aktivit, ale chybí jim nejenom odpovídající prostory, ale i finanční prostředky na provoz a personál. Mimo území MAS se dojíždí hlavně do Turnova a Jablonce nad Nisou.

Analýza školství ukázala, že Základní i Mateřské školy mají v území dobrou dostupnost. Rodiče upřednostňují menší počty dětí ve třídách a zároveň upřednostňují výuku jednoho ročníku v jedné třídě.

Kapacita MŠ není v území nijak naddimenzována, se změnou školského zákona může docházet k většímu zájmu rodin o umístění dětí do předškolních zařízení. Také otázka rozvoje obcí přivede více mladých, tím pádem i více dětí využívajících služby MŠ.

Problémem může být horší technický stav budov v menších obcích, či dosluhující technické zázemí (kuchyně, sociální zařízení, bezbariérovost apod.) ZŠ také potřebují moderní učební pomůcky, odborné učebny, pravidelné vzdělávání pedagogických pracovníků, rozšíření moderních forem vzdělávání a v souvislosti se zavedením sociální inkluze bude potřeba školy zbavit bariér a zajistit odborný personál.

Otázky týkající se sítě škol jsou veřejností vnímány velmi citlivě. Zároveň je pravdou, že dostupnost škol (především nižších stupňů – mateřské a základní 1. stupně) je jedním z klíčových ukazatelů atraktivity venkova. Školy hrají rovněž významnou roli v kulturním životě obcí. Pořádají pro své žáky řadu různých zájmových kroužků, ale významně spolupracují s obcemi i na různých kulturních akcích. S místními školami spolupracuje i samotná MAS Achát prostřednictvím různých projektů (Malujeme logo MAS, Malujeme léto (zimou) s MASKou). V případě uzavření škol proto může hrozit migrace mladých rodin do měst.

V současné době dochází sice k tlaku na nárůst počtu míst v mateřských školách a částečně již i na základních školách, což souvisí s dosažením školního věku u dětí narozených silné generaci z poloviny 70. let, ale tento trend je pouze dočasný. V následujících letech lze očekávat postupný úbytek počtu narozených dětí a tím i pokles počtu žáků. Úbytek počtu dětí se postupně přenesení i na střední stupeň škol. V této souvislosti je především nutné zajistit dojíždění žáků ze vzdálenějších obcí do škol.

Na celém území MAS Achát budou v následujících dvou letech řešeny potřeby MŠ a ZŠ v rámci realizace místních akčních plánů. Ty budou vznikat v rámci ORP (Turnov – nositel OPS MAS Český ráj, Semily – nositel MAS Brána do Českého ráje, Železný Brod – nositel MAS Achát, Jablonec nad Nisou – nositel MAS Podještědí). Všechny MAS spolu aktivně spolupracují a výstupy z těchto projektů budou vzájemně konzultovány a předávány.

2.1.10.2. Střední školy

V oblasti existují 4 střední školy - v Železném Brodě Střední uměleckoprůmyslová škola sklářská a v Semilech Gymnázium Ivana Olbrachta, Integrovaná střední škola a Střední škola waldorfská. V Železném Brodě je i detašované pracoviště Střední školy řemesel a služeb Jablonec nad Nisou. Vyšší odborná škola ani vysoká škola neexistuje v oblasti žádná. Při dotazníkovém šetření byly vznášeny požadavky na zřízení a vybavení speciálních učeben. V souvislosti s projektem sociální inkluze je třeba řešit personální doplnění odbornými pracovníky a řešit odstraňování bariér a zavedení inkluze.

2.1.10.3. Mimoškolní aktivity, další vzdělávání

Základní umělecké školy existují v Semilech a Železném Brodě, mimo území MAS pak místní děti využívají ZUŠ v Turnově a Jablonci nad Nisou. Střediska volného času jsou také zřizována pouze v obou městech, nicméně děti z území MAS využívají mimoškolní aktivity, které pořádají školy, popřípadě zájmová sdružení působící v obcích (SDH, Sokolové, divadelníci apod.).

Nabídka vzdělávacích kurzů v oblasti je poměrně úzká. V Semilech a Železném Brodě existuje možnost navštěvovat počítačové a jazykové kurzy. Soukromě se nabízí jazykové kurzy i v Loužnici a Pěnčíně, v Líšném příležitostně počítačové kurzy.

SWOT analýza – vzdělání a školství

Silné stránky	Slabé stránky
Poměrně dobrá síť mateřských škol a základních škol 1. stupně Existence dětských hřišť ve většině obcí Spolupráce MAS se školami Možnost alternativního vzdělávání	Nedostatečná vybavenost školních a vzdělávacích zařízení Nedostatečná údržba a obnova dětských hřišť Úzká nabídka vzdělávacích kurzů Nepřípravenost MŠ a ZŠ na vývoj počtu dětí a legislativní změny Malá kapacita školních družin Neexistence zařízení pro děti do 3 let Stárnutí pedagogického sboru
Příležitosti	Hrozby
Spolupráce obcí při zajištění existence škol a jejich dostupnosti Rozvoj personálních kapacit pro práci s dětmi a	Tlak na další redukce sítě škol všech stupňů Případná migrace obyvatel

mládeží

- Zapojení škol do života obce
- Zkvalitňování školské infrastruktury
- Rozvoj meziobecní spolupráce v oblasti školství, vzdělávání a mimoškolních aktivit
- Rostoucí poptávka po volnočasových aktivitách

2. 1. 11. Řízení obcí, informovanost, spolupráce

2.1.11.1. Hospodaření obcí

Tabulka č. 36: Hospodaření obcí v MAS Achát v letech 2010-2011

obec	2011					2010				
	celkové příjmy (tis. Kč)	ukazatel dluhové služby (%)	zadluženost (tis. Kč)	podíl cizích zdrojů k celkovým aktivům (%)	celková likvidita	celkové příjmy (tis. Kč)	ukazatel dluhové služby (%)	zadluženost (tis. Kč)	podíl cizích zdrojů k celkovým aktivům (%)	celková likvidita
Čtveřín	4 163	0,0	0,0	3,20	2,56	4 176	9,0	0,0	1,49	1,24
Dalešice	1 962	0,0	0,0	2,15	11,33	1 866	0,0	0,0	0,86	22,38
Frýdštejn	9 248	0,0	0,0	1,24	23,04	8 716	0,0	0,0	0,78	26,18
Chuchelna	9 452	4,5	635,0	3,89	1,49	10 252	4,3	1 015,0	2,88	1,23
Jenišovice	12 625	11,2	3 500,3	4,97	1,75	12 421	2,9	4 790,0	24,41	1,63
Jílové u Držkova	2 175	0,0	0,0	1,80	10,03	2 054	0,0	0,0	1,55	8,78
Klokočí	1 487	0,0	0,0	0,18	24,99	1 458	0,0	0,0	0,27	33,18
Koberovy	10 388	0,0	0,0	6,32	1,47	12 413	6,4	0,0	1,05	9,27
Kobyly	4 982	0,0	0,0	6,39	2,53	5 063	5,9	0,0	5,71	1,48
Lažany	2 058	0,0	0,0	2,35	15,24	1 871	0,0	0,0	0,71	32,92
Líšný	2 464	0,0	0,0	3,37	2,26	2 259	2,5	0,0	1,82	0,78
Loučky	1 258	5,8	260,0	6,98	1,34	1 444	5,0	312,0	7,06	1,56
Loužnice	2 096	0,0	0,0	0,00	0,00	2 329	0,0	0,0	0,01	2080,00
Malá Skála	17 911	0,0	0,0	2,92	4,31	13 826	0,0	0,0	0,89	5,81
Maršovice	6 468	0,0	0,0	2,49	8,07	5 541	0,0	0,0	2,61	5,07
Mírová pod Kozákovem	19 194	6,4	310,8	1,05	2,56	19 449	7,6	1 503,0	1,30	2,52
Ohrazenice	11 608	0,0	0,0	3,77	3,25	11 364	0,0	0,0	2,43	1,80
Paceřice	14 351	0,0	0,0	30,15	1,24	3 045	0,0	0,0	1,54	7,25
Pěňčín (JB)	19 916	0,0	0,0	2,87	2,42	21 993	11,0	0,0	2,46	2,65
Pěňčín (LB)	6 455	4,8	0,0	2,00	2,53	6 709	8,4	300,0	1,93	2,56
Přepeře	8 530	0,0	0,0	5,04	2,98	8 901	0,0	0,0	2,09	4,92
Příšovice	17 752	0,0	0,0	2,02	7,88	23 689	0,0	0,0	1,59	7,19
Radčice	1 650	0,0	0,0	1,04	11,42	1 514	0,0	0,0	0,81	10,50
Radimovice	3 425	0,0	0,0	2,46	0,35	3 403	0,0	0,0	0,31	9,69
Radostná pod Kozákovem	3 969	0,0	0,0	1,01	19,29	8 790	0,0	0,0	3,49	5,28
Rakousy	915	0,0	0,0	1,39	9,27	933	0,0	0,0	0,32	35,95
Semily	215 239	13,5	85 941,7	13,78	1,06	255 261	29,6	89 338,0	11,73	1,43
Skuhrov	5 573	0,0	0,0	3,11	5,71	5 005	0,0	0,0	2,19	7,27
Soběslavice	1 727	7,4	117,7	3,98	4,39	6 469	125,2	233,0	3,44	9,48
Svjanský Újezd	4 746	6,8	1 112,7	6,53	1,49	4 843	6,9	1 391,0	5,11	1,17
Svijany	19 132	0,0	0,0	3,75	7,20	6 152	0,0	0,0	1,60	18,36
Sychrov	4 464	8,5	882,4	5,31	0,37	4 563	8,6	1 235,0	6,00	0,24
Vlastiboř	1 339	0,0	0,0	5,12	6,19	1 326	0,0	0,0	0,52	26,35
Vlastibořice	6 255	0,0	0,0	2,87	0,31	5 799	0,0	0,0	0,39	13,12
Záhoří	14 442	53,1	1 020,0	2,48	8,47	11 451	6,1	1 580,0	15,55	1,02
Žďárek	1 076	0,0	0,0	1,55	8,30	1 436	0,0	0,0	0,88	11,46
Železný Brod	155 976	0,1	0,0	8,73	2,09	156 294	0,0	2 966,0	5,56	1,94

Vysvětlivky: Ukazatel dluhové služby – poměr mezi dluhovou službou (součet úroků, splátek jistin, dluhopisů a leasingu) a dluhovou základnou (součet daňových a nedaňových příjmů a přijatých dotací)

Podíl cizích zdrojů k celkovým aktivům – poměr zadlužení k celkovému majetku obce, za rizikovou hodnotu je považován ukazatel 25 procent a víc.

Celková likvidita - poměr, kterým je obec schopna krýt své krátkodobé závazky, porovnávají se především prostředky na bankovních účtech a hotovost s krátkodobými závazky, za rizikovou hodnotu se považuje hodnota menší než 1

Zdroj: <http://data.blog.ihned.cz/c1-58868120-mapa-dluhu-vsech-6-246-obecnich-uradu-hrozi-vasemu-mestu-ci-vesnici-krach>

data převzata z <http://www.info.mfcr.cz/cgi-bin/ufis/iufismon/index.pl> - ÚFIS - Monitoring hospodaření obcí Ministerstva financí

Problematika hospodaření obcí je složitá záležitost a výše příjmů a výdajů podléhá mezi lety značným výkyvům, jež souvisí např. s realizací různých investičních akcí a příjmy z dotací na tyto akce. Z mnoha ukazatelů proto lze za nejdůležitější považovat ty, které každoročně sleduje Ministerstvo financí ČR v Monitoringu hospodaření obcí. Těmi jsou především výše uvedené podíl cizích zdrojů k celkovým aktivům a celková likvidita.

Z 37 obcí MAS jich celkem 28 hospodařilo v roce 2011 bez dluhů. Jako rizikové hodnotí Ministerstvo financí obce, u nichž celková likvidita je menší než 1 (tedy, že krátkodobé likvidní prostředky – peníze na bankovních účtech a hotovost - ani nepokryjí krátkodobé závazky) a zároveň, že podíl cizích zdrojů k celkovým aktivům (tedy de facto poměr zadlužení k celkovému majetku obce) je vyšší než 25 %. Jako riziková není podle těchto kritérií hodnocena žádná obec. Ukazatel celkové likvidity měly pod hodnotou 1 v roce 2011 celkem 3 obce – Radimovice, Sychrov a Vlastibořice. Podíl cizích zdrojů k celkovým aktivům byl nejvyšší v Paceřicích – 30 %. Žádná další obec nepřekročila v roce 2011 rizikovou hranici 25 %. V Semilech byl podíl cizích zdrojů 13,8 % a celková likvidita je 1,06, tedy těsně nad rizikovou hranicí. Město Semily mělo také v absolutním vyjádření zdaleka nejvyšší zadluženost – téměř 86 mil. Kč (!), do konce roku 2013 se zadlužení podařilo snížit asi o 20 mil. Kč. Druhý nejvyšší objem dluhů měly Jenišovice (3,5 mil. Kč) a třetí Svijanský Újezd (1,1 mil. Kč). Ukazatel podílu cizích zdrojů k celkovým aktivům může podléhat velkým meziročním výkyvům, což může být způsobeno postupným splácením starých a naopak uzavíráním nových bankovních úvěrů. V Jenišovicích tak byl v roce 2010 podíl cizích zdrojů 24 %, o rok později jen necelých 5 %. Naopak v Paceřicích byl v roce 2010 podíl cizích zdrojů jen 1,5 % a o rok později již 30 %.

2.1.11.2. Informovanost

Mimo Přepěř, kde obecní kronika neexistuje a Klokočí, kde je rozpracována, mají všechny obce obecní kroniku. Z těchto 35 obcí je kronika pravidelně vedena v 28. Významným informačním zdrojem pro obyvatele je obecní zpravodaj, který existuje v 25 obcích, z toho ve 20 zdarma. Frekvence vydávání je různá, od měsíčníku až po zpravodaj vycházející jednou ročně. V Loužnici vychází soukromý zpravodaj zdarma jednou týdně. Jak již bylo uvedeno v kapitole Technická infrastruktura, celkem 21 obcí má k dispozici obecní rozhlas. Jako rychlý a účinný nástroj pro komunikaci začala MAS Achát používat rovněž Facebook.

Tabulka č. 37: Internetové stránky obcí MAS Achát

obec	internetové stránky
Čtveřín	http://www.ctverin.e-obec.cz/
Dalešice	http://oudalesice.cz/
Frýdštejn	http://www.obec-frydstein.cz/
Chuchelna	http://www.obec.net/web www.chuchelna.cz/semily www.obecni-
Jenišovice	http://www.obecni-jenisevice.cz/
Jílové u Držkova	http://www.jiloveudrzkova.cz/
Klokočí	NE (vlastní stránky má SDH Klokočí http://www.klokoci.webz.cz)
Koberovy	http://www.koberovy.cz/
Kobylv	http://www.kobylv-obec.cz/
Lažanv	http://www.obec-lazanv.cz/
Líšný	http://www.lisny.cz/
Loučky	http://www.loucky.info/
Loužnice	http://www.louznice.com/2012/
Malá Skála	http://www.mala-skala.cz/
Maršovice	http://www.obec-marsovice.cz/
Mírová pod Kozákovem	http://www.mirova.cz/
Ohrazenice	http://www.ohrazenice.cz/
Paceřice	http://www.pacerice.cz/
Pěčín (JN)	http://www.pencin.cz/
Pěčín (LB)	http://www.pencin-obec.cz/
Přepěře	http://www.prepere.cz/

obec	internetové stránky
Příšovice	http://www.prisovice.cz/
Radčice	http://www.radcice.eu/
Radimovice	http://www.radimovice.cz/
Radostná pod Kozákovem	http://www.radostna.cz/
Rakousy	http://www.rakousy.eu/
Semily	http://www.semily.cz/
Skuhrov	http://www.skuhrov-huntirov.cz/
Soběslavice	http://www.sobeslavice.cz/
Svijanský Újezd	http://www.svijanskvujezd.cz/
Svijany	http://www.obecsvijanv.cz/
Sychrov	http://www.obecsvichrov.cz/
Vlastiboř	http://www.obec-vlastibor.cz/
Vlastibořice	http://www.vlastiborice.cz/
Záhoří	http://www.obeczahori.cz/
Žďárek	http://www.zdarek.net/
Železný Brod	http://www.zeleznubrod.cz/cz/

Zdroj: internetové stránky obcí

Mimo obec Klokočí mají všechny obce své internetové stránky. V Klokočí má vlastní stránky SDH Klokočí, jsou na nich uvedeny základní informace o obci, nikoli však kontakty na obecní úřad.

2.1.12.3. Meziobecní spolupráce

Na území MAS existuje několik sdružení obcí zřízených především za účelem rozvoje mikroregionu a vzájemné spolupráce.

Tabulka č. 38: Existující sdružení obcí na území MAS Achát

Název sdružení	Členské obce
Mikroregion Jizera	Čtveřín, Kobyly, Lažany, Paceřice, Pěňčín, Příšovice, Radimovice, Soběslavice, Svijanský Újezd, Svijany, Sychrov, Vlastibořice, Žďárek, Ohrazenice, Přepeře
Mikroregion Podkozákovsko	Mírová pod Kozákovem, Klokočí, Loučky, Rakousy, Koberovy, Malá Skála, Líšný, Frýdštejn, Jenišovice
Mikroregion Kozákov	Chuchelna, Semily, Záhoří

Pozn.: Uvedeny jsou pouze obce, které jsou členy MAS Achát, Zdroj: <http://www.risy.cz/cs/vyhledavace/mikroregiony>

16 obcí MAS – Dalešice, Jílové u Držkova, Líšný, Loužnice, Malá Skála, Pěňčín (JN), Železný Brod, Čtveřín, Lažany, Paceřice, Příšovice, Radimovice, Mírová pod Kozákovem, Přepeře, Semily, Záhoří - jsou členy Sdružení obcí Libereckého kraje (SOLK), jehož cílem je napomáhat vzájemné informovanosti, hájit společné zájmy ale např. i zaujímat stanoviska k legislativním návrhům a dalším aktivitám týkajícím se obcí. Sdružení obcí Libereckého kraje má rovněž partnerskou smlouvu o spolupráci s polským okresem Zlotoryja v Dolnoslezském vojvodství.

Rovněž 16 obcí z MAS – Frýdštejn, Jenišovice, Koberovy, Líšný, Malá Skála, Pěňčín (JN), Paceřice, Pěňčín (LB), Příšovice, Radimovice, Svijany, Svijanský Újezd, Chuchelna, Loučky, Mírová pod Kozákovem, Semily – jsou členy Svazu měst a obcí České republiky. Cíle jsou podobné jako u SOLK - obhajovat společné zájmy a práva měst a obcí, a vytvářet tak příznivé podmínky k jejich rozvoji, podílet se na přípravě zákonů a dalších opatření, které mají dopad na místní samosprávu, a posilovat tak vliv obcí v legislativní oblasti a další.

V území formálně existuje Mikroregion Železnobrodsko, ale jeho činnost po roce 2010 prakticky ustala.

Tabulka č. 39: Partnerská města obcí v MAS

obec	partnerské město
Koberovy	Wleń (Polsko)
Malá Skála	Świerzawa (Polsko)
Mírová pod Kozákovem	Pielgrzymka (Polsko)
Pěňčín	Gromadka (Polsko)
Semily	Schauenburg (Německo)
	Driebergen (Nizozemsko)
	Koločava (Ukrajina)

obec	partnerské město
Železný Brod	Chvalíkovice (Česká republika – Moravskoslezský kraj)
	Olszyna (Polsko)

Zdroj: internetové stránky obcí, http://www.mzv.cz/warsaw/cz/zpravy_a_udalosti/partnerska_mesta_1.html

Semily a Železný Brod mají po dvou partnerských městech, ostatní obce mají jednu partnerskou obec. Všechna polská partnerská města a obce leží ve vojvodství Dolní Slezsko, pozitivním faktem je zde tedy geografická blízkost obcí. Semily a Železný Brod realizují řadu kulturních i investičních akcí ve spolupráci s městem Jelenia Góra (Polsko) bez oficiální partnerské smlouvy.

SWOT analýza - Řízení obcí, informovanost, spolupráce

Silné stránky	Slabé stránky
Hospodaření většiny obcí bez dluhů Pravidelné vedení kroniky u většiny obcí Dobrá informovanost občanů prostřednictvím obecních zpravodajů Existence internetových stránek u všech obcí Aktivní sdružení obcí v území Mezinárodní partnerství některých obcí Dostatek pozemků pro bytovou výstavbu Vysoké procento zpracovaných územních plánů obcí	Nedostatek občanů schopných a ochotných podílet se na řízení obcí Nedostatek financí na krytí nutných výdajů u malých obcí Administrativní náročnost správy obcí Malá zasiťovanost stavebních pozemků Slabá úroveň webových stránek u menších obcí
Příležitosti	Hrozby
Další rozvoj meziobecní spolupráce Založení nového svazku obcí na území Železnobrodská Využití a rozvoj informačních a komunikačních technologií ve veřejné správě	Další růst administrativy na obcích Pokles zájmu občanů o účast na dění a rozhodování v obcích Zhoršení finanční situace hlavně malých obcí Rozpad svazků obcí na základě vzniku jednoho svazku v působnosti ORP

2. 1. 12. Územní plánování a rozvoj

Tabulka č. 40: Vybavenost území územními plány

Obec	Územní plán				Urbanistická studie	
	Druh	Poslední aktualizace	Zpracovatel	Poznámka	ANO/NE	Rok zpracování
Čtveřín	ÚP	2012	Atelier Aurea, s.r.o., Praha		NE	
Dalešice	ÚP	2012	Atelier AURUM s.r.o., Pardubice		NE	
Frýdštejn	ÚPSÚ	2000	SAUL s.r.o., Liberec		NE	
Chuchelna	ÚP	2012	Institut regionálních informací Brno		ANO	neaktuální
Jenišovice	ÚPSÚ	2009	Atelier Aurea, s.r.o., Praha	Schválená 3. změna ÚPSÚ, 2012 schváleno zadání nového ÚP (Ing. arch. Petr Jakl, Liberec)	NE	
Jílové u Držkova	ÚP	2011	SURPMO,a.s.		ANO	2011
Klokočí	ÚP	2010	Ing. arch.		NE	

Obec	Územní plán				Urbanistická studie	
	Druh	Poslední aktualizace	Zpracovatel	Poznámka	ANO/NE	Rok zpracování
			Miloslav Štěpánek			
Koberovy	ÚP	2013	SURPMO,a.s.		NE	
Kobyly	ÚPO	2010	Ing. arch. Miloslav Štěpánek	Schválena 2. změna ÚP	ANO	1996
Lažany	ÚP	2009	Ing. arch. Petr Jakl		ANO	2004
Líšný	ÚPO	2008	Atelier AURUM s.r.o., Pardubice	Schválená 1. změna ÚPO, 2012 schváleno zadání nového ÚP (Atelier AURUM s.r.o., Pardubice)	NE	
Loučky	NE				ANO	2005
Loužnice	ÚPSÚ	2011	ŽALUDA, projekt. Kancelář	Schválená 2. změna ÚPSÚ	NE	
Malá Skála	ÚPSÚ	2010	Ing. arch. Jitka Mejsnarová	Schválena 3. změna ÚPSÚ, 2012 schváleno zadání nového ÚP (Ing. arch. Šárka Jaklová, Liberec)	NE	
Maršovice	ÚPSÚ	1998	Palladio, spol. s.r.o., Liberec	Schválena 1. změna ÚPSÚ, 2012 schváleno zadání nového ÚP (Atelier AURUM s.r.o., Pardubice)	NE	
Ohrazenice	ÚPSÚ	2009	A + R SYSTÉM, s.r.o., Praha	Schválena 3. změna ÚPSÚ, 2012 schváleno zadání nového ÚP (Ing. arch. Věra Blažková)	NE	
Paceřice	ÚP	2007	Atelier Aurea, s.r.o., Praha		NE	
Pěňčín (JN)	ÚPSÚ	2010	Atelier AURUM s.r.o., Pardubice	Schválena 5. změna ÚPSÚ, 2012 schváleno zadání nového ÚP (ŽALUDA, projekt. kancelář)	NE	
Pěňčín (LB)	ÚPO	2011	Ing. arch. Miloslav Štěpánek	schválena 3.změna ÚPO		
Přepeře	ÚP	2011	SAUL s.r.o., Liberec		NE	
Příšovice	ÚPSÚ	2006	Ing. arch. Věra Olivová	Schválena 2. změna ÚPSÚ, 2011 schváleny pokyny pro zpracování návrhu nového ÚP (Ing. arch. Věra Blažková)	ANO	1990
Radčice	ÚP	2012	ŽALUDA, projekt. Kancelář		NE	
Radimovice	ÚP	2014	Ing. arch.		ANO	2014

Obec	Územní plán				Urbanistická studie	
	Druh	Poslední aktualizace	Zpracovatel	Poznámka	ANO/NE	Rok zpracování
			Vladimír Charvát			
Radostná pod Kozákovem	NE				ANO	2004
Rakousy	NE				ANO	1998
Semily	ÚP	2013	Ing. arch. Alena Košťálová		územní studie	2012,2013
Skuhrov	ÚP	2012	SURPMO,a.s.			
Soběslavice	NE				ANO	1998
Svijanský Újezd	NE				ANO	1997
Svijany	ÚP	2012	ŽALUDA, projekt. Kancelář		ANO	2002
Sychrov	NE				ANO	2000
Vlastiboř	ÚP	2010	Ing. arch. Miloslav Štěpánek	2012 zahájeno projednání 1. změny ÚP	NE	
Vlastibořice	ÚP	2012	ŽALUDA, projekt. Kancelář		ANO	2012
Záhoří	ÚP	2010	Institut regionálních informací s.r.o., Brno		ANO	2004
Žďárek	ÚP	2010	Atelier Aurea, s.r.o., Praha		ANO	1998
Železný Brod	ÚP	2008	SAUL s.r.o., Liberec		NE	

Vysvětlivky: ÚP – územní plán, ÚPO – územní plán obce, ÚPSÚ – územní plán sídelního útvaru

Zdroj: <http://www.uur.cz/iLAS>, dotazníkové šetření na obcích

Z 37 obcí MAS Achát pouze 7 nemá územní plán, z toho v Mírové pod Kozákovem se územní plán pořizuje. Největší obcí bez územního plánu je Mírová pod Kozákovem s více než 1 600 obyvateli, ostatní obce bez územního plánu mají méně než 500 obyvatel. Celkem 8 obcí, jež disponují staršími územními plány (územní plán sídelního útvaru nebo územní plán obce) přistoupily v letech 2011 a 2012 k pořízení nového územního plánu. Nejstarší územní plán mají Maršovice (poslední aktualizace v roce 1998), které však pořizují nový územní plán. Obec Frýdštejn má územní plán z roku 2000 a nový nyní nepožizuje. Hodně zpracovatelů územních plánů nepochází z regionu, často jde o ateliéry z Prahy, Hradce Králové, Pardubic, Brna.

Dostí významné z hlediska plánování obcí jsou i probíhající komplexní pozemkové úpravy (KoPÚ). Jimi se ve veřejném zájmu prostorově a funkčně uspořádávají pozemky, scelují se nebo dělí a zabezpečuje se jimi přístupnost a využití pozemků a vyrovnání jejich hranic tak, aby se vytvořily podmínky pro racionální hospodaření. Současně se prostřednictvím KoPÚ zajišťují podmínky pro zlepšení životního prostředí, ochranu a zúrodnění půdního fondu, vodní hospodářství zejména v oblastech snižování nepříznivých účinků povodní a řešení odtokových poměrů v krajině a zvýšení ekologické stability krajiny. Celkem byly KoPÚ provedeny ve 12, probíhají v 8, zahájeny (čeká se na výběr zhotovitele) ve 4 a žádosti jsou evidovány v dalších 10 katastrálních územích. Nejdále je v realizaci KoPÚ Jablonecko, nejhůře pak Semilsko. Podrobný přehled stavu KoPÚ v jednotlivých obcích a katastrálních územích viz příloha.

2.1.12.1. Lokality brownfields

Tabulka č. 41: Seznam lokalit typu brownfields

Obec	Název	Rozloha m ²	využití
Jenišovice	Bývalé JZD Jenišovice	40000	Dnes využití objekty kravínů jako pila, stavebniny, dva jsou prázdné. Částečně využito jako pila (PILA JAROŠ, www.pilajaros.cz)
Jenišovice	Bývalé JZD Odolenovice	20000	20 %- balírna potravin
Klokočí	Zemědělský areál	20416	nevyužíváno
Mírová pod Kozákovem	Statek - Bukovina	8000	nevyužíváno
Mírová pod Kozákovem	Bělá (u Turnova) - Výroba bižuterie č. p. 42, 43	4950	z poloviny prázdné
Přepeře	Zemědělské družstvo č. p. 188, 200, 1	31400	zemědělská činnost, částečně funkční
Přepeře	Hybler - závod 08 Přepeře (Relby, s.r.o.)	7700	nevyužíváno
Příšovice	Mlékárna	8223	nevyužíváno
Semily	Výrobní areál ul. Chuchelská 264	2000	drobná řemeslná výroba, částečně užíváno
Semily	Průmyslový areál Tofa s r.o. - Pod nádražím č. p. 27	5532	nevyužíváno
Semily	Výrobní zóna v ulici 3. května č. p. 519	4935	nevyužíváno
Semily	ZZN Semily - objekt v ul. Nádražní 239	1050	kancelářská budova u silnice využívána
Soběslavice	Statek č. p. 18	1472	sklady, zemědělská činnost
Soběslavice	statek č. p. 4	3622	nevyužíváno
Sychrov	statek Sedlejovice	7673	nevyužíváno
Vlastiboř	Bývalá restaurace č. p. 65	885	nevyužíváno
Vlastiboř	Škola čp. 77	747	40 % - bydlení, občanská vybavenost
Záhoří	Areál Jablonex Group	2783	nevyužíváno
Železný Brod	Areál bývalého JZD	13530	50 % - zemědělská činnost
Železný Brod	Exatherm - LT č. p. 138	1750	nevyužíváno
Železný Brod	Jablonex Group – administrativní budova	17000	nevyužíváno
Železný Brod	Přádelna Liebieg	2320	nevyužíváno

Zdroj: Databáze brownfields Libereckého kraje, http://www.arr-nisa.cz/iware_cz/index.php?D=66

Tabulka č. 42: Seznam dalších lokalit typu brownfields podle vyjádření jednotlivých obcí

Obec	lokalita	rozloha
Jílové u Držkova	stará škola	200
Lišný	Výrobní areál Liglass a.s. – využíván pouze přední trakt a galvanizovna	67313
Příšovice	areál bývalých drůbežářských závodů - odchovna krůt, odchovna prasat	
Semily	11 lokalit	139000
Sychrov	kravín na Vrchovině	
Vlastiboř	1 objekt	264
Záhoří	bývalá škola	

Obec	lokalita	rozloha
Žďárek	bývalý statek	10000
Železný Brod	areál Železnobrodského skla a Kolory	38500
Železný Brod	Jirchářská - objekty drobné výroby	1000

Zdroj: dotazníkové šetření na obcích

Na území MAS, tak jako jinde v ČR existuje značné množství nevyužívaných nebo jen částečně využívaných objektů typu brownfields. Z databáze brownfields Libereckého kraje vyplývá, že nejčastěji jde o průmyslové objekty (11 lokalit) a zemědělské objekty (9 lokalit), 2 lokality byly využívány jako občanská vybavenost, 1 lokalita jako administrativní budova. Obce ve svých dotaznících uváděly další lokality bez podrobnější specifikace.

Je evidentní, že tento soubor nevyužívaných objektů by mohl představovat značný potenciál pro rozvoj. Tomu však často brání významné překážky, především vysoké finanční náklady na revitalizaci, nejasné majetkové a právní vztahy, nevýhodná dopravní poloha apod.

2.1.12.2. Rozvojová území

Tabulka č. 43: Připravenost obcí pro bytovou výstavbu

obec	Jsou připraveny pozemky pro výstavbu pro bydlení?		Jsou pozemky zainvestovány a jak?								
	ANO/NE	pro kolik domů	ANO/NE	vodovod	kanalizace	elektřina	plyn	telefon	internet	silnice	jiné - co?
Čtveřín	ANO	40 RD; 2 ha	ANO	ANO		ANO					
Dalešice	ANO	10 RD	NE								
Frýdštejn	ANO	3 RD	NE								
Chuchelna	ANO	50 RD	NE								
Jenišovice	ANO	23 RD; 2,3 ha	ANO	ANO	ANO	ANO	ANO			ANO	
Jílové u Držkova	NE		NE								
Klokočí	ANO	10 RD	ANO	ANO		ANO	ANO			ANO	
Koberovy	NE		NE								
Kobyly	ANO	5 ha	NE								
Lažany	NE		NE								
Líšný	ANO	30 RD	NE								
Loučky	NE		NE								
Loužnice	NE		NE								
Malá Skála	NE		NE								
Maršovice	ANO	16 RD; 1,98 ha		ANO - připravuje se	ANO - připravuje se						
Mírová pod Kozákovem	NE		NE								
Ohrazenice	ANO	10 RD	NE								
Paceřice	NE		NE								
Pěnčín (JN)	ANO	8 RD	ANO	ANO		ANO					

obec	Jsou připraveny pozemky pro výstavbu pro bydlení?		Jsou pozemky zainvestovány a jak?								
	ANO/NE	pro kolik domů	ANO/NE	vodovod	kanalizace	elektřina	plyn	telefon	internet	silnice	jiné - co?
Pěňčín (LB)	ANO	12 RD	NE								
Přepeře	ANO	10 RD	ANO	ANO	ANO	ANO	ANO			ANO	
Příšovice	ANO	30 RD	ANO	ANO	ANO	ANO	ANO			ANO	kabelová TV
Radčice	NE		NE								
Radimovice	ANO	8 RD	ANO	ANO						ANO	
Radostná pod Kozákovem	NE		NE								
Rakousy	NE		NE								
Semily	ANO	457 RD (527 bj), 47 BD (470 bj); 72 ha	NE								
Skuhrov	ANO	7 RD; 9127 m ²	NE								
Soběslavice	NE		NE								
Svijanský Újezd	NE		NE								
Svijany	ANO	16 RD; 2 ha	ANO	ANO	ANO	ANO					
Sychrov	NE		NE								
Vlastiboř	NE		NE								
Vlastibořice	ANO	5 RD; 0,5ha	ANO	ANO		ANO				ANO	
Záhoří	NE		NE								
Žďárek	ANO	20 RD	NE								
Železný Brod	ANO	10 RD; 1,2ha	NE								

Vysvětlivky: RD- rodinný dům, BD – bytový dům, bj – bytová jednotka

Zdroj: dotazníkové šetření na obcích

Z 37 obcí MAS jich celkem 21 má připraveny pozemky pro bytovou výstavbu. Zainvestovány jsou však takové pozemky pouze v 9 obcích. Nejlépe jsou pozemky zasítovány v Jenišovicích, Příšovicích a Přepeřích. Nejvíce pozemků pro výstavbu je připraveno v Semilech, ty však nejsou zasítovány.

SWOT analýza – Územní plánování a rozvoj

Silné stránky	Slabé stránky
Dostatek pozemků pro bytovou výstavbu Vysoké procento zpracovaných územních plánů obcí	Limity rozvoje- povodně, ochrana přírody Nedostatek financí na krytí nutných výdajů u malých obcí Administrativní náročnost správy obcí Malá zasítovanost stavebních pozemků Slabá úroveň webových stránek u menších obcí

Příležitosti	Hrozby
Další rozvoj meziobecní spolupráce Realizace plánů rozvoje obcí	Nejistota lokalizace trasy komunikace I/35 Pokles zájmu občanů o účast na dění a rozhodování v obcích Zhoršení finanční situace hlavně malých obcí

2. 1. 13. Bezpečnost

Tabulka č. 44: Rizikovost obvodů obcí s rozšířenou působností (ORP) v roce 2012

ORP	počet trestných činů v roce 2012	index kriminality (na 10 000 obyvatel)	umístění v rámci ORP
Jablonec nad Nisou	1 034	160,1	104
Železný Brod	233	158,2	107
Semily	297	136,7	129
Turnov	506	111,2	173

Poznámka: ORP je celkem v ČR 206. Byly seřazeny od nejrizikovějšího k nejméně rizikovému

Zdroj: Ministerstvo vnitra ČR

Statistika kriminality se bohužel sleduje pouze po okresech a obvodech obcí s rozšířenou působností. Všechny ORP, v nichž MAS Achát leží, patří k těm, které mají podprůměrnou úroveň kriminality. Nejhorší je v tomto směru situace v ORP Jablonec nad Nisou, nejlepší v ORP Turnov. Při posuzování nejzávažnější formy trestné činnosti, tedy násilné kriminality, je nejvyšší počet trestných činů v okrese Liberec, což je ale způsobeno především údaji za samotné město Liberec.

Tabulka č. 45: Statistika kriminality v okresech na území MAS Achát v roce 2011

okres	Kriminalita celkem	Obecná kriminalita	Hospodářská kriminalita	Loupeže	Vloupání do bytů a rodinných domů	Znásilnění	Vraždy
Jablonec nad Nisou	2 649	2 036	243	51	65	12	1
Liberec	5 635	4 554	412	84	168	26	2
Semily	1 365	975	148	6	27	2	-

Zdroj: Veřejná databáze ČSÚ - <http://vdb.czso.cz/vdbvo/>

Na území MAS existují pouze 2 obvodní oddělení Policie ČR – v Semilech a Železném Brodě. Některé obce v MAS rovněž leží v územní působnosti obvodních oddělení Turnov, Rychnov u Jablonce nad Nisou a Hodkovice nad Mohelkou. Městská policie působí v Semilech a Železném Brodě. V některých dalších obcích v MAS působí Městská policie Železný Brod a Městská policie Turnov.

Celkem 7 obcí má k dispozici kameru nebo kamerový systém (blíže viz kapitola 2.1.4. Technická infrastruktura). Sbory dobrovolných hasičů existují téměř ve všech obcích, velkým problémem zůstává stáří a kvalita techniky těchto jednotek.

Pro harmonický rozvoj společnosti je důležitá podpora aktivit vedoucích k prevenci sociálního vyloučení, jež představují soubor aktivit na pomezí bezpečnosti, sociálních služeb, bydlení a aktivní politiky zaměstnanosti.

SWOT analýza - bezpečnost

Silné stránky	Slabé stránky
Podprůměrná úroveň kriminality Existence kamerových systémů v některých obcích	Řídká síť policejních služeben Zastaralá technika jednotek sborů dobrovolných hasičů Nedostatek finančních prostředků na státní i městskou policii, omezování jejich služeb
Příležitosti	Hrozby
Rozvoj meziobecní spolupráce na zajištění bezpečnosti Rozšiřování kamerových systémů na obcích Spolupráce policie a obcí – školení bezpečnosti občanů, dětí Podpora aktivit k prevenci sociálního vyloučení	Případný nárůst sociálně nepřizpůsobivých občanů a s tím související zhoršení bezpečnosti

2. 1. 14. Turistický ruch

Celá oblast MAS Achát je pokryta sítí kulturních památek, z nichž některé jsou poměrně významné i v rámci území Českého ráje. Soupis nejvýznamnějších památek udávají následující tabulky. Kompletní soupis všech památkově chráněných objektů je v příloze. Mezi nejčastější kulturní památky patří především sakrální architektura: sochy světců, kříže, boží muka, kapličky, z lidové architektury pak venkovská stavení: domy, statky, ale i hospody, pekárna a další. Jedinou národní kulturní památkou na území MAS je zámek Sychrov.

Vedle velkého množství památkově chráněných objektů existuje i značné množství objektů, které památkovou ochranu nemají, přesto je jejich role pro zachování historického a kulturního dědictví místa důležitá (objekty lidové architektury, drobná církevní architektura – křížky, boží muka apod.).

Tabulka č. 46: Nejvýznamnější nemovitě kulturní památky

Památky	Obec
Národní kulturní památky	
Zámek Sychrov	Sychrov
Vesnické památkové rezervace	
Železný Brod – Trávníky	Železný Brod
Vesnické památkové zóny	
Železný Brod	Železný Brod

Zdroj: monumnet.npu.cz

Tabulka č. 47: Další významné památky

Obec, část obce	Památky
Frýdštejn	Hrad Frýdštejn
Frýdštejn	hrad - strážní hrádek Drábovna, zřícenina a archeologické stopy
Jenišovice	kostel sv. Jiří
Klokočí	kovárna vytesaná do skalního masivu, se sochou sv. Jana Nepomuckého
Koberovy, Besedice	Zřícenina hradu Zbirohy
Kobyly	laténské pohřebiště, archeologické stopy
Loučky	kostel sv. Antonína
Malá Skála	Vranov – Pantheon
Malá Skála, Vranové	venkovská usedlost Boučkův statek
Mírová pod Kozákovem, Bělá	Hrad Rotštejn
Mírová pod Kozákovem, Prackov	skalní obydlí - drábovna
Mírová pod Kozákovem, Prackov	kaple Panny Marie

Obec, část obce	Památka
Pěňčín (JN), Krásná	Fara
Pěňčín (JN), Krásná	hospoda U kaštanu
Pěňčín (JN), Krásná	Kittlův dům
Přepeře	kostel sv. Jakuba Většího
Příšovice	venkovské domy tzv. Maškova chalupa, Bočíkův statek, Holanův statek aj.
Semily	kostel sv. Jana Křtitele
Semily	kostel sv. Petra a Pavla
Semily	krucifix - náhrobek Františka Preislera z Příkrého
Semily	městský dům - rodný dům Ivana Olbrachta
Semily	hotel Obecní dům
Svijany	Zámek Svijany
Vlastibořice	kostel sv. Kateřiny
Žďárek	kaplička se zvoničkou
Železný Brod	kostel sv. Jakuba Většího s farou
Železný Brod	kostel sv. Jana Nepomuckého
Železný Brod, Bzí	kostel Nejsvětější Trojice

Zdroj: monumnet.npu.cz

Nezpochybnitelným základem turistické nabídky je hustá síť pěších tras a cyklotras (viz kapitola 2.1.5. Doprava). Pěší turistika se zde začala rozvíjet již v polovině 19. století. Na zpřístupnění mnoha lokalit má zásadní zásluhu Klub českých turistů, založený v roce 1888. Zlatá stezka Českého ráje je nejznámější turistickou trasou Českého ráje. Vznikla propojením jednotlivých existujících tras a jednotným označením červenou barvou, s cílem propojit nejzajímavější místa a je poprvé zmiňována v roce 1937 (<http://www.zlatastezkaceskehoraje.cz/cs/historie-a-soucasnost.html>). V MAS Achát prochází v trase Turnov – Malá Skála – Kozákov – Tábor.

V oblasti existuje i několik naučných stezek, které jsou uvedeny v následující tabulce.

Tabulka č. 48: Přehled naučných stezek v MAS Achát

Název	Trasa
Naučná stezka manželů Jany a Josefa V. Scheybalových	(Jablonec n. – Rychnov u Jablonce n.) – Kopanina – Frýdštejn – Ondříkovice – Dolánky
Naučná stezka Kittelovsko	Krásná
Riegrova stezka - naučná stezka Údolí Jizery	Semily - Bítouchov - údolí Jizery - Podspálov - Morava - Kamenického stezka - Semily
Naučná stezka Besedickými skalami	Besedice – Chléviště – Sokol – Besedice
Naučná stezka Sychrov - Lesní putování s Kamilem Rohanem	Okolo zámeckého parku Sychrov
Naučná stezka Vlastibořická cesta	Vlastibořice - Albrechtice
1. Naučná stezka Svijany	Svijany

Zdroj: <http://www.cesky-raj.info>

Od roku 2003 je na území turistického regionu Český ráj provozován systém turistických autobusů (cyklobusů), jejichž cílem je nabídnout turistům alternativní možnost přepravy po Českém ráji. V centru Českého ráje jsou omezeny kapacity parkovacích míst. Z tohoto důvodu se často stává, že návštěvníci nemohou své automobily zaparkovat na parkovišti a parkují podél silnic, čímž jednak porušují pravidla silničního provozu, ale především zamezí projetí ostatním vozidlům. Proto využití cyklobusů nabízí řadu výhod. Na území MAS je pro cyklisty zřejmě nejatraktivnější zastávka na vrcholu Kozákova a pak sjezd na kole do Českého ráje. Turistické autobusy vyjíždějí z vlakových či autobusových nádraží, kam se i vracejí tak, aby navazovaly na dálkové spoje. Celkově je sezónně (od června do srpna) provozováno 6 linek, z toho přes území MAS 3 linky – modrá trasa III (Semily – Jičín), zelená trasa IV (Semily – Hrubá Skála – Turnov – Malá Skála – Semily) a hnědá trasa (Jablonec nad Nisou – Turnov). K trasování linek blíže viz mapa níže.

Postupně se i zde rozvíjí trend podpory a propagace místních produktů. S tímto cílem vytvořilo Sdružení Český ráj ve spolupráci s dalšími partnery v regionu značku „Regionální produkt Český ráj“. Tato registrovaná ochranná známka je místním výrobcům propůjčována při splnění přísných kritérií, která zohledňují především původ výrobku v regionu, originalitu, ekologickou šetrnost a podíl ruční práce. Seznam výrobců tradičních produktů uvádí následující tabulka. V souladu s historickým zaměřením oblasti zaujímají silné postavení výrobci šperků, výrazně jsou zastoupeni i výrobci potravin.

Tabulka č. 49: Seznam tradičních výrobců a řemeslníků na území MAS

Obec	Název	Druh podniku
Klokočí	Farma Klokočí - Rodina Hudských	Obchod a služby / Tradiční gastronomie
Malá Skála	Mýdlárna v Ráji	Obchod a služby / Ostatní tradiční výroba
Malá Skála	Ludmila Vondrová - Byliny z Ráje	Obchod a služby / Ostatní tradiční výroba
Mírová pod Kozákovem	Janků Lubomír - broušení kamenů a výroba šperků	Obchod a služby / Šperky a drahé kameny
Mírová pod Kozákovem	Řezané a broušené kameny a minerály - Pavel Ježek	Obchod a služby / Šperky a drahé kameny
Pěnčín (LB)	Moštovna Lažany, výroba nápojů, spol. s r.o.	Obchod a služby / Tradiční gastronomie
Příšovice	Pivovar Svijany	Obchod a služby / Pivovary
Radostná pod Kozákovem	Cukrárna Český ráj Lestkov	Ubytování a stravování / Cukrárny
Semily	Šitá skleněná bižuterie - Bc. Kateřina Jínová	Obchod a služby / Šperky a drahé kameny
Semily	Řemesla – drátování, sklářství, šperkování, korálkování a regionální produkty Českého ráje	Obchod a služby / Sklářství
Záhoří	Helena Paterová - skleněné šperky a doplňky	Obchod a služby / Sklářství
Záhoří	Lahodné čaje z Českého ráje	Obchod a služby / Tradiční gastronomie
Železný Brod	Ekofarma TRPOLA - Statek u Macháčků	Obchod a služby / Tradiční gastronomie
Železný Brod	Lampglas, s.r.o. - výroba ručně vinutých perlí, skleněných šperků, bižuterie a figurek	Obchod a služby / Sklářství
Železný Brod	Lucie Pejchová - ryté sklo	Obchod a služby / Sklářství
Železný Brod	Milena Ulčová	Obchod a služby / Šperky a drahé kameny
Železný Brod	Sobotka Karel - figurky	Obchod a služby / Sklářství
Železný Brod	Tomášova huť - Tomáš Oliva	Obchod a služby / Sklářství
Železný Brod	Tompeli - Tomáš Pelikán, Huntířov	Obchod a služby / Tradiční gastronomie
Železný Brod	Výroba háčkovaných čepic a klobouků - Martina Baňasová	Obchod a služby / Textilní výrobky

Zdroj: www.regionálníprodukt.cz

Stav ubytovacích a stravovacích kapacit v oblasti odráží fakt, že Český ráj je využíván převážně pro individuální a rodinnou turistiku a turistiku malých skupin, které patří mezi střední a nižší příjmové skupiny. Převažují zde penziony, hotely nižších kategorií a ubytovny. Pokud bude záměrem přivést do regionu turisty všech kategorií, bude nutné

příspěvkem služby jejich potřebám. V současné době nejsou dostatečně zabezpečeny služby pro skupiny s vyššími příjmy (hotely vyšších kategorií s wellness zázemím a širokým spektrem služeb), ale ani například nabídka pro skupiny tělesně hendikepovaných (bezbariérové přístupy, speciální servis). Chybí tu nabídka hotelového ubytování pro větší skupiny (např. autobusový zájezd), což je základní překážka pro skupinovou vícedenní turistiku.

V případě stravovacích zařízení jsou v malé míře využívány místní zdroje surovin a častá není ani nabídka místních specialit. S ohledem na fakt, že právě využívání místních surovin a nabídka tradičních specialit patří k výrazným současným trendům, měli by poskytovatelé stravovacích služeb uvažovat právě tímto směrem.

Tabulka č. 50: Přehled hromadných ubytovacích zařízení v MAS Achát

Název	Adresa	Kategorie	Sezónní provoz	Počet pokojů	Počet míst pro stany a karavany
PENSION SPORHOTEL	Frýdštejn, Frýdštejn 75	Penzion	letní i zimní provoz	11 až 50	žádné
PENZION NA VEJPREŽI	Frýdštejn, Frýdštejn 51	Penzion	celoroční provoz	10 a méně	žádné
STATEK CIDLINSKÝ	Frýdštejn, Ondříkovice 4	Penzion	letní provoz	10 a méně	žádné
RIEGROVA CHATA NA KOZÁKOVĚ	Chuchelna, Komárov 45	Turistická ubytovna	celoroční provoz	10 a méně	žádné
SOKOLOVNA CHATA	Líšný, Líšný 1. díl	Ostatní zařízení jinde nespecifikovaná	celoroční provoz	10 a méně	žádné
HOTEL KAVKA	Malá Skála, Vranové 2. díl 159	Hotel ***	letní provoz	11 až 50	žádné
HOTEL SKÁLA	Malá Skála, Vranové 1. díl 69	Hotel ***	celoroční provoz	11 až 50	žádné
HOTEL JIZERA	Malá Skála, Malá Skála 217	Hotel **	celoroční provoz	11 až 50	žádné
PENZION NĚCO	Malá Skála, Malá Skála 54	Penzion	letní provoz	11 až 50	žádné
AUTOCAMPING OSTROV	Malá Skála, Malá Skála	Kemp	letní provoz	10 a méně	11 až 50
SPORTOVNÍ AREÁL-UBYTOVÁNÍ	Malá Skála, Vranové 1. díl 333	Turistická ubytovna	celoroční provoz	11 až 50	žádné
CHATA N	Malá Skála, Mukařov 22	Ostatní zařízení jinde nespecifikovaná	celoroční provoz	10 a méně	žádné
PENSION RESTAURANT NA ŠPICI	Mírová pod Kozákovem, Loktuše 50	Penzion	celoroční provoz	10 a méně	žádné
REKREAČNÍ ZAŘÍZENÍ	Mírová pod Kozákovem, Vesec 39	Chatová osada	celoroční provoz	11 až 50	žádné
UBYTOVNA FIPOBEX	Pěncín, Huť 19	Ostatní zařízení jinde nespecifikovaná	zimní provoz	10 a méně	žádné
HOTEL OBECNÍ DŮM	Semily, Semily, Husova 70	Hotel ***	celoroční provoz	11 až 50	žádné
HOTEL POD SPÁLOVEM	Semily, Spálov 27	Hotel *	celoroční provoz	11 až 50	žádné
SPORTOVNÍ CENTRUM	Semily, Semily, 3. května 327	Hotel *	celoroční provoz	11 až 50	žádné
HOTEL CENTRUM	Semily, Podmoklice, Vejvarovo nábřeží 208	Hotel garni	celoroční provoz	11 až 50	žádné
FARMA LÁNSKÁ	Semily, Podmoklice, Klinkovice 32	Penzion	letní i zimní provoz	10 a méně	žádné
PENZION ERIKA	Semily, Semily, Špidlenova 442	Penzion	celoroční provoz	10 a méně	žádné
ZÁMECKÝ HOTEL SYCHROV	Sychrov, Sychrov 1	Hotel ****	celoroční provoz	11 až 50	žádné
DĚTSKÁ OZDRAVOVNA RADOSTÍN	Sychrov, Radostín 22	Ostatní zařízení jinde nespecifikovaná	letní provoz	11 až 50	žádné

Název	Adresa	Kategorie	Sezónní provoz	Počet pokojů	Počet míst pro stany a karavany
HOTEL VESELÝ	Železný Brod, Železný Brod, Štefánikova 416	Penzion	celoroční provoz	10 a méně	žádné
PENSION FORMANKA	Železný Brod, Splzov 29	Penzion	celoroční provoz	10 a méně	žádné
UBYTOVNA SOKOLOVNA A RESTAURACE	Železný Brod, Železný Brod, Masarykova 500	Turistická ubytovna	celoroční provoz	11 až 50	žádné
DOMOV MLÁDEŽE	Železný Brod, Železný Brod, Těpešská 581	Ostatní zařízení jinde nespecifikovaná	celoroční provoz	11 až 50	žádné
GARDEN HOTEL STARÝ MLÝN	Železný Brod, Železný Brod, Štefánikova 89	Ostatní zařízení jinde nespecifikovaná	celoroční provoz	10 a méně	žádné

Zdroj: Hromadná ubytovací zařízení České republiky, <http://www.czso.cz/lexikon/uz.nsf/index>

Nejnavštěvovanější turistickou atraktivitou na území MAS je bezkonkurenčně zámek Sychrov, následovaný hrady Vranov - Panteon a Frýdštejn a Výletním areálem Pěnčín.

Tabulka č. 51: Nejnavštěvovanější turistické atraktivity v MAS Achát

Turistická atraktivita	Počet návštěvníků					
	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Zámek Sychrov	131 923	121 121	122 522	122 122	106 789	101 560
Vranov Pantheon	11 832			16 570	18 250	24 111
Frýdštejn			26 504	27 317	24 092	18 817
Výletní areál Pěnčín		35 500	11 968	26 850	18 600	
Rozhledna Kozákův	23 057	23 975	18 611	17 315	15 549	16 244
Rotštejn	13 412	11 986	9 894	13 100	13 039	9 998
Pivovar Svijany	2 519		5 450	6 100	6 100	8 010
Muzeum a Pojizerská galerie Semily	11 633	8 406	6 238	8 644	7 360	7 361
Muzeum drahých kamenů p. Votrubce			2 500	3 000	2 500	2 000
Městské muzeum v Železném Brodě- sklářská expozice	3 108	2 854	2 786	3 009	2 388	2 384

Zdroj: Oficiální stránky turistického regionu Český ráj, <http://www.cesky-raj.info>

Dalšími navštěvovanými místy oblasti jsou: Městská galerie Vlastimila Rady (Železný Brod), Maloskalská galerie na Boučkově statku (Malá Skála), Sklářská škola Železný Brod nebo Městské muzeum v Železném Brodě (expozice Bělišť).

Z informačních center v oblasti je nejnavštěvovanější městské informační centrum v Semilech (více než 13 000 návštěvníků v roce 2012), následují Železný Brod (asi 8 700). Dále je v MAS Achát informační centrum na Boučkově statku v Malé Skále a Informační centrum Pěnčínska – Fipobex spol. s. r. o., které nemají návštěvnost uvedeny.

Pro propagaci Českého ráje jsou rovněž provozovány informačně obsáhlé stránky turistického regionu Český ráj – www.cesky-raj.info.

Významným prvkem v celkové turistické nabídce je dostupnost a kapacita parkování pro návštěvníky. Problémem je nedostatečná kapacita a s tím související přeplněnost některých parkovišť u nejvýznamnějších turistických cílů. Týká se to parkovišť v Malé Skále, u Suchých skal, u nástupů na Klokočské skály v Klokočí, na Kozákově, v Líšném nebo i nedostačujícího parkoviště na Sychrově. Nedostatek parkovacích míst je i v Železném Brodě. V rámci řešení areálu na Krásné je třeba v souvislosti s budováním muzea a opravami venkovských domů myslet i na dostatečné prostory pro parkování. Některá parkoviště, jako třeba na Vráte nebo Frýdštejně jsou v soukromém vlastnictví. Tento problém je třeba aktivně řešit, pro návštěvníky může být nemožnost jednoduše zaparkovat poměrně velkou překážkou.

Podle výzkumu agentury IPSOS v létě 2012 do Českého ráje v letním období přijela většina návštěvníků ze vzdálenosti nad 50 km, zvýšil se však počet těch přijíždějících ze vzdálenosti 21 až 50 km. Do lokality se zpravidla dopravili autem, v doprovodu partnera/partnerky či přátel. Častěji než v roce 2011 přijížděli s dětmi.

Více než 2/5 návštěvníků přijely pouze na jeden den bez noclehu. Pokud se v regionu ubytovali, jednalo se nejčastěji o kempy, případně přenocovali u známých/na chatě nebo v penzionech. V restauračních zařízeních se stravovaly 3/4 návštěvníků. Průměrná denní útrata se oproti roku 2011 mírně snížila a obvykle se pohybovala do 500 Kč.

Návštěvníci do regionu nejčastěji přijeli relaxovat, velká část jich přijela také za turistikou a sportem či za poznáním. Nejlákavější aktivitou byla pěší a poznávací turistika, oproti létu 2011 výrazně vzrostla atraktivita koupání a vodních sportů.

Oproti roku 2011 bylo v regionu více prvnávštěvníků, hlavním impulsem návštěvy bylo nejčastěji doporučení známých a v případě opětovné návštěvy i vlastní dobrá zkušenost. 88 % návštěvníků uvažuje, že se do regionu vrátí. 41 % respondentů přijelo na základě dobré zkušenosti, 26 % na základě doporučení přátel a blízkých. Hlavním informačním zdrojem byl pro návštěvníky internet (47 %) a informace od příbuzných a známých (27 %).

Region Českého ráje je z hlediska potenciálu cestovního ruchu jednou z nejatraktivnějších oblastí České republiky s vynikající dopravní dostupností. Zásadní překážkou pro maximální využití tohoto potenciálu je sezónnost nabídky a koncentrace návštěvníků v centrální části Českého ráje, přičemž atraktivita na jeho okraji jsou podstatně méně vytíženy (území MAS Achát leží na pomezí centrální a okrajové části regionu). Kromě legitimních a logických důvodů vedoucích k tomuto stavu (mimořádná atraktivita centrální části, vysoká návštěvnost v době dobrého počasí a prázdnin,...), je dalším důvodem také nerovnoměrný marketing. V rámci propagace (tištěné, internetové, PR) jsou převážně využívány nejznámější místa Českého ráje. Cílenou a promyšlenou propagací atraktivit v okrajových lokalitách a demarketingem centrální části je možné dosáhnout lepšího prostorového rozvrstvení návštěvníků.

Významnou překážkou rozvoje služeb jako celku a maximálního využití potenciálu cestovního ruchu v oblasti je nedostatečná nebo chybějící komunikace a spolupráce mezi provozovateli atraktivit, ubytovacích a stravovacích služeb a dalších servisních služeb. Vzájemná informovanost o akcích a aktivitách povede k odstranění kolizí termínů, bude možné lépe plánovat návaznosti jednotlivých akcí a jejich rozvržení do celého roku tak, aby byla zajištěna co největší návštěvnost a tím pádem přínos pro poskytovatele služeb. Bez takové spolupráce nelze předpokládat, že by bylo možné prodloužit v Českém ráji turistickou sezónu. Zároveň je možné, v případě rozvinuté spolupráce, připravit bonusový nebo slevový systém při odběru více služeb v území (na principu slevové karty či regionální karty hosta). Pro řešení tohoto problému je nutný vznik společné komunikační platformy. Ideálním prostředím pro její vznik je Sdružení Český ráj.

SWOT analýza – turistický ruch

Silné stránky	Slabé stránky
• Poloha MAS - součást tradičního turistického regionu Český ráj, atraktivní krajina • Regionální výrobky Český ráj, značka místní produkce • Zachovalé životní prostředí • Velké množství historických, kulturních a přírodních zajímavostí • Rozsáhlá síť tras pro pěší turistiku, cykloturistiku • Místní přírodní, kulturní a historické dědictví - potenciál venkovské turistiky a lidové architektury • Činnost MAS v oblasti cestovního ruchu • Spolupráce se sousedními MAS • Rozšiřující se nabídka pro hipoturistiku • Fungující informační centra v regionu – kvalitní propagace v rámci Českého ráje (pod hlavičkou Sdružení Český ráj) • Existence lyžařského areálu včetně doprovodných služeb • Dobré vztahy s orgány státní správy a samosprávy • Nabídka volnočasových a sportovních atrakcí pro návštěvníky, množství možností pro aktivní turistiku, vodáctví na Jizeře • Pestrá nabídka programů na památkách a v muzeích • Existence CHKO Český ráj	• Chátrající turistická infrastruktura, zejména neudržované stezky pro pěší i cyklo, včetně technických prvků (mostky, zábradlí apod.). Konflikty pěších a cyklo na omezeném, nedostatečně udržovaném množství cest • Ubytovací a stravovací kapacity pouze ve větších obcích MAS. Rozdílná úroveň ubytovacích a stravovacích zařízení • Nedostatek příležitostí ke koupání • Soustředění turistů jen do několika lokalit • Nedostatečná spolupráce mezi subjekty cestovního ruchu v MAS, informační roztržitost • Špatný stav památek v krajině (sakrační, technické, lidová architektura) • Nevyvážené povědomí o atraktivitách regionu • Nedostatečné využívání atraktivit k rozvoji cestovního ruchu MAS • Omezená síť půjčoven sportovního vybavení • Nízká nabídka volnočasových aktivit v případě nepříznivého počasí a mimo hlavní sezónu • Absence možností adrenalinových sportů v území • Chybějící tematické balíčky služeb cestovního ruchu – rodina, senioři, páry, mládež, movitější klientela • Nedostatek parkovišť, nevyhovující kvalita a množství sociálních zařízení • Absence jednoho či více hlavních témat cestovního ruchu v regionu • Vandalismus
Příležitosti	Hrozby
• Využití tradičních akcí v obcích ke zvýšení návštěvnosti • Rozvoj turistiky v České republice • Výstavba cyklostezek a naučných stezek. • Rozvoj agroturistiky a hiposteze • Zvýšení zájmu místních obyvatel o cestovní ruch, zvýšení přínosu cestovního ruchu pro místní obyvatele v oblasti ekonomické, sociální i environmentální (praktická opatření, vnitřní marketing). • Posilování pocitu sounáležitosti s územím a odpovědnosti za jeho stav a budoucí rozvoj mezi místními obyvateli (participace, celoživotní vzdělávání, místně zakotvené učení) • Rozvoj meziobecní spolupráce na území MAS a Sdružením Český ráj, vznik společné komplexní vize o rozvoji území v rámci turistického regionu Český ráj • Zlepšení přístupnosti některých turistických atraktivit • Podpora péče o vzhled obcí • Zvýšení kvality i množství ubytovacích a stravovacích kapacit • Využití potenciálu Geoparku Český ráj • Navázání spolupráce s dalšími informačními centry a turistickými webovými portály včetně tvorby společných produktů • Vytvoření a údržba běžeckých tratí • Využití netradičních aktivit – geocaching, apod.	• Chátrání významných turistických atraktivit • Nedostatek finančních prostředků na rozvoj cestovního ruchu • Negativní vnímání turistů v malých obcích • Nezájem nebo malý zájem o rozvoj CR ze strany vedení obcí a měst • Pokles koupěschopnosti návštěvníků • Nedostatečná nabídka aktivit pro rodiny s dětmi • Nedostatek finančních prostředků pro rozvoj turistické infrastruktury • Snižování dopravních spojů • Nedostatečná spolupráce mezi subjekty cestovního ruchu

2.2. SWOT analýza

Silné stránky

- Výhodná geografická poloha – blízkost Liberce, dobré spojení do Prahy
- Blízkost Turnova jako přirozeného centra pro západní část MAS
- Celkový růst počtu obyvatel téměř ve všech obcích
- Růst vzdělanosti obyvatel
- Realizace projektu Čistá Jizera (odkanalizování Semil-pilotní akce)
- Vysoká zasiťovanost vodovody, plynovody a veřejným osvětlením
- Vysoká hustota silniční sítě
- Existence železničních tratí
- Dobrá kvalita zabezpečení na křížení silnice a železnice (mimoúrovňové křížení, přejezdy se závorami)
- Hustá síť cyklotras a pěších tras
- Existence integrovaného dopravního systému IDOL
- Vznik konkurenčního prostředí v regionální autobusové dopravě
- Růst kvality vozového parku v autobusové i železniční dopravě
- Možnost čerpání prostředků EU na rozvoj dopravní infrastruktury
- Existence linek turistických cyklobusů
- Existence sboru dobrovolných hasičů téměř ve všech obcích
- Existence výrobců místních potravin
- Existence řemeslníků téměř ve všech obcích
- Výhodná geografická poloha jako faktor atraktivity pro bydlení
- Existence územního plánu jako základního rozvojového dokumentu u velké většiny obcí
- Intenzivní bytová výstavba
- Vysoká atraktivita přírodního prostředí
- Bezpečnost, nízká kriminalita
- Zájem obcí o další odkanalizování
- Legislativní ochrana významných přírodních hodnot (CHKO Český ráj, NATURA 2000,...)
- Nárůst třídění odpadu a rozšíření sběrných míst v obcích
- Vzdávající plocha trvalých travních porostů a lesů
- Dle údajů ČHMÚ dobrá kvalita ovzduší
- Velké množství neziskových organizací a spolků
- Množství kulturních akcí i s regionálním významem
- Hustá síť knihoven a částečně i dalších kulturních zařízení typu kulturní dům
- Existence dětských hřišť ve většině obcí
- Dobrovolná účast osob na kulturním, společenském a sportovním životě v obcích
- Snaha o návrat tradic, rozvoj řemesel, uplatnění místních produktů
- Pokračující obnova památek
- Příznivé podmínky pro rozvoj agroturistiky, hipoturistiky, venkovského ubytování, ozdravných pobytů
- Existence příznivých podmínek pro rostlinnou i živočišnou zemědělskou prvovýrobu a také např. pro pěstování léčivých bylin a koření
- Velikostní struktura zemědělských podniků z hlediska konkurenceschopnosti a investic je přiměřeně vhodná
- Existující příklady spojení farmy s dalšími turistickými atrakcemi v poznávací a edukační formu pro děti i dospělé
- Přijatelná infrastruktura pro rozvoj malých podniků
- Poměrně dobrá síť mateřských škol a základních škol 1. stupně
- Spolupráce MAS se školami
- Možnost alternativního vzdělávání
- Hospodaření většiny obcí bez dluhů
- Pravidelné vedení kroniky u většiny obcí
- Dobrá informovanost občanů prostřednictvím obecních zpravodajů
- Existence internetových stránek u většiny obcí
- Aktivní sdružení obcí v území

Silné stránky

- Mezinárodní partnerství některých obcí
- Dostatek pozemků pro bytovou výstavbu
- Existence kamerových systémů v některých obcích
- Poloha MAS - součást tradičního turistického regionu Český ráj, atraktivní krajina
- Regionální výrobky Český ráj, značka místní produkce
- Zachovalé životní prostředí
- Vysoké procento zpracovaných územních plánů
- Podprůměrná úroveň kriminality
- Velké množství historických, kulturních a přírodních zajímavostí
- Rozsáhlá síť tras pro pěší turistiku, cykloturistiku
- Místní přírodní, kulturní a historické dědictví - potenciál venkovské turistiky a lidové architektury
- Činnost MAS v oblasti cestovního ruchu
- Spolupráce se sousedními MAS
- Rozšiřující se nabídka pro hipoturistiku
- Fungující informační centra v regionu – kvalitní propagace v rámci Českého ráje (pod hlavičkou Sdružení Český ráj)
- Existence lyžařského areálu včetně doprovodných služeb
- Dobré vztahy s orgány státní správy a samosprávy
- Nabídka volnočasových a sportovních atrakcí pro návštěvníky, množství možností pro aktivní turistiku, vodáctví na Jizeře
- Pestrá nabídka programů na památkách a v muzeích
- Existence CHKO Český ráj

Slabé stránky

- Rozdrobená sídelní struktura – množství malých obcí, rozptýlená zástavba
- Stárnutí obyvatelstva
- Ve srovnání s Libereckým krajem i Českou republikou horší věková struktura
- Nízká míra odkanalizování obcí
- Špatný technický stav sítí technické infrastruktury
- Vysoká cena vodného a stočného
- Lokálně nízká kapacita transformačních stanic (občasné výpadky sítě)
- Chybějící rozhlas v obcích
- Špatná a zhoršující se kvalita krajských a místních komunikací
- Vysoké náklady na údržbu dlouhé sítě místních komunikací, nízká kvalita jejich údržby a úklidu
- Nedostačující kvalita železničních tratí
- Nedostatek parkovacích míst hlavně v nástupních místech u atraktivit cestovního ruchu a s významným pohybem osob
- Souběhy a křížení cyklotras po silnicích II. a III. třídy
- Špatná dopravní obslužnost nejmenších obcí veřejnou dopravou
- Omezená provázanost veřejné dopravy na sousední kraje
- Silná doprava v centrech měst a některých obcí
- Stávající napojení v části území na komunikace I. třídy
- Limity rozvoje obcí (povodně)
- Nedostatečná kapacita zdravotních a sociálních služeb v souvislosti se stárnutím populace
- Chybí chodníky v obcích
- Chybějící dopravní bezpečnostní prvky (přechody, osvětlení, brzdící pásy, kamerové systémy aj.)
- Nedostatečná doprovodná infrastruktura pro nemotorovou dopravu (lavičky, přístřešky,...)
- Špatná vybavenost některých železničních a autobusových zastávek (lavičky, koše, informační systém)
- Chybějící občanská vybavenost hlavně v nejmenších obcích (obchod s potravinami, stravovací služby,...)
- Nejistá ekonomická situace provozovatelů občanské vybavenosti (maloobchod, stravování, řemeslné

Slabé stránky

- služby)
- Chybějící ubytovací a stravovací zařízení vyšší kvality
- Vysoký podíl bytů vytápěných uhlím
- Nevyhovující stav sítí technické infrastruktury
- Nedostatečná údržba a péče o veřejnou zeleň
- Eroze půdy
- Časté inverzní stavy v údolích
- Nedostatečná kvalita povrchových a podzemních vod
- Stávající struktura paliva pro RD
- Vysoké ceny za svoz odpadu
- Malý počet zařízení na likvidaci odpadů (sběrný, kompostárny, bioplynové stanice)
- Výskyt a šíření invazivních druhů rostlin
- Malé množství finančních prostředků pro činnost neziskových organizací a spolků a údržbu kulturních zařízení
- Nízká úroveň propagace regionu, kulturních, společenských a sportovních akcí, jejich malá koordinace
- Malá možnost kulturního a společenského vyžití hlavně v malých obcích
- Nedostatek a špatný stav některých kulturních zařízení a sportovišť
- Nedostatečná údržba a obnova dětských hřišť
- Špatná dopravní dostupnost kulturního vyžití a občanské vybavenosti veřejnou dopravou
- Velmi řídká síť zdravotnických a sociálních služeb
- Množství nevyužívaných nebo jen částečně využívaných objektů typu brownfields
- Nedostatek stabilizovaných podnikatelských subjektů
- Vysoká vyjížďka za prací
- Slabé zastoupení firem s inovačním potenciálem
- Nedostatečné technické vybavení řady firem
- Nedostatečná spolupráce veřejného a soukromého sektoru na rozvoji území
- Obtížná ekonomická situace zemědělských prvovýrobců-vliv krize a nižší přidané hodnoty v tomto odvětví
- Zhoršující se věková struktura v zemědělství, malý až nulový zájem mladých o práci v zemědělství
- Nevyhovující stav některých provozních budov a zařízení
- Problém se zemědělskou dopravou-rozbité cesty, mostky
- Nedořešené majetkové vztahy k nemovitostem a půdě, na většině míst neproběhly komplexní pozemkové úpravy
- Nedostatek zpracovatelských kapacit pro místní produkci, nízká finalizace zemědělské výroby
- Nedostatečná vybavenost školních a vzdělávacích zařízení
- Úzká nabídka vzdělávacích kurzů
- Nepřipravenost MŠ a ZŠ na vývoj počtu dětí a legislativní změny
- Malá kapacita školních družin
- Neexistence zařízení pro děti do 3 let
- Nedostatek občanů schopných a ochotných podílet se na řízení obcí
- Nedostatek financí na krytí nutných výdajů u malých obcí
- Administrativní náročnost správy obcí
- Malá zasíťovanost stavebních pozemků
- Slabá úroveň webových stránek u menších obcí
- Řídká síť policejních služeben
- Zastaralá technika jednotek sborů dobrovolných hasičů
- Chátrající turistická infrastruktura, zejména neudržované stezky pro pěší i cyklo, včetně technických prvků (mostky, zábradlí apod.). Konflikty pěších a cyklo na omezeném, nedostatečně udržovaném množství cest
- Ubytovací a stravovací kapacity pouze ve větších obcích MAS. Rozdílná úroveň ubytovacích a stravovacích zařízení
- Nedostatek příležitostí ke koupání

Slabé stránky

- Soustředění turistů jen do několika lokalit
- Nedostatečná spolupráce mezi subjekty cestovního ruchu v MAS, informační roztržitost
- Špatný stav památek v krajině (sakrální, technické, lidová architektura)
- Nevyvážené povědomí o atraktivitách regionu
- Nedostatečné využívání atraktivit k rozvoji cestovního ruchu MAS
- Omezená síť půjčoven sportovního vybavení
- Nízká nabídka volnočasových aktivit v případě nepříznivého počasí a mimo hlavní sezónu
- Absence možností adrenalinových sportů v území
- Chybějící tematické balíčky služeb cestovního ruchu – rodina, senioři, páry, mládež, movitější klientela
- Nedostatek parkovišť, nevyhovující kvalita a množství sociálních zařízení
- Absence jednoho či více hlavních témat cestovního ruchu v regionu
- Nárůst legislativy, která obce přetěžuje
- Trvalý nedostatek mladé kvalifikované pracovní síly pro zemědělství
- Vysoké početní stavy divoké zvěře a rostoucí škody způsobené zvěří
- Stárnutí pedagogického sboru
- Nedostatek finančních prostředků na státní i městskou policii, omezování jejích služeb
- Nefunkční destinační management
- Vandalismus
- Extrémní klimatické podmínky
- Omezené možnosti dotací na rekonstrukce a dostavbu technické infrastruktury v obcích
- Nevyhovující stav objektů železničních stanic a zastávek

Příležitosti

- Rozvoj služeb, nabídka pracovních příležitostí a bydlení a tím příliv obyvatel do venkovských oblastí
- Prostředky z fondů EU na podporu rozvoje technické a dopravní infrastruktury
- Využití potenciálu alternativních zdrojů energie (vodní, biomasa)
- Využití prostředků fondů z EU k rozvoji technické infrastruktury
- Postupné rekonstrukce a opravy vodovodů a plynovodů
- Vytvoření technické infrastruktury (systému) k informování občanů
- Realizace dalších etap cyklostezky Greenway Jizera
- Dobudování, celková modernizace a optimalizace železniční sítě a železničních dopravních prostředků
- Zlepšení systémů prevence a represe v oblasti bezpečnosti silničního provozu
- Využití historického a technického potenciálu železnice pro cestovní ruch (= zvýšení počtu cestujících, případně četnosti osobních vlaků)
- Využití prostředků EU na rozvoj dopravní infrastruktury v odlehlejších částech území
- Spolupráce obcí při zajištění občanské vybavenosti a její dostupnosti
- Volná kapacita stávajících objektů občanské vybavenosti (př. ozdravovna Radostín, KD Pěnčín (LB),...)
- Rozvoj regionálních produktů a podpora vzniku jejich prodejen
- Využití turistického potenciálu dosud málo navštěvovaných oblastí
- Investice obcí do ploch pro bydlení
- Zateplování domů a úspora energií
- Rozvoj environmentálního vzdělávání v regionu
- Spolupráce se zemědělci na údržbě krajiny směrem k udržitelnosti
- Podpora alternativních druhů dopravy k dopravě automobilové
- Výsadba zeleně na území obcí
- Revitalizace a úprava alejí, péče o památné stromy, solitéry
- Využívání financování kultury a sportu ze strany EU, různých nadací
- Možnost rozvoje spolupráce (mezi obcemi, ale i meziregionální a mezinárodní) v kultuře a sportu
- Aktivní činnost občanských sdružení v sociální oblasti
- Rozvoj a podpora podnikání (využití brownfields, volných ploch)
- S rozvojem průmyslu možnost více pracovních příležitostí pro obyvatele

Příležitosti

- Rozvoj personálních kapacit pro práci s dětmi a mládeží, seniory, osobami ohroženými soc. vyloučením
- Rozvoj ekologických a mimoprodukčních forem zemědělství
- Přímé zapojení zemědělců do péče o krajinu a komerční partnerství s municipalitami (odpadové hospodářství, komunální služby, lokální energie)
- Regionální zpracování zemědělských produktů
- Modernizace technologií pro zpracování prvotních zemědělských produktů
- Modernizace zemědělských podniků
- Vzdělávání spotřebitelů ve prospěch spotřeby potravin s vysokým podílem místních surovin (s důrazem na aspekty domácí zaměstnanosti a kvality)
- Podpora aktivní politiky zaměstnanosti vč. osob obtížně umístitelných na trhu práce
- Podpora sociálního podnikání
- Spolupráce obcí při zajištění existence škol a jejich dostupnosti
- Rozvoj personálních kapacit pro práci s dětmi a mládeží
- Zapojení škol do života obce
- Rozšíření nabídky volnočasových aktivit
- Rozšíření nabídky mimoškolních aktivit
- Zkvalitňování školské infrastruktury
- Další rozvoj meziobecní spolupráce
- Založení nového svazku obcí na území Železnobrodsko
- Využití a rozvoj informačních a komunikačních technologií ve veřejné správě
- Rozvoj meziobecní spolupráce na zajištění bezpečnosti
- Spolupráce policie a obcí – školení bezpečnosti občanů, dětí
- Podpora aktivit k prevenci sociálního vyloučení
- Využití tradičních kulturních akcí v obcích ke zvýšení návštěvnosti
- Rozvoj turistiky v České republice
- Výstavba cyklostezek a naučných stezek.
- Rozvoj agroturistiky a hiposteze
- Zvýšení zájmu místních obyvatel o cestovní ruch, zvýšení přínosu cestovního ruchu pro místní obyvatele v oblasti ekonomické, sociální i environmentální (praktická opatření, vnitřní marketing).
- Posilování pocitu sounáležitosti s územím a odpovědnosti za jeho stav a budoucí rozvoj mezi místními obyvateli (participace, celoživotní vzdělávání, místně zakotvené učení)
- Rostoucí poptávka po volnočasových aktivitách
- Rozvoj meziobecní spolupráce na území MAS a Sdružením Český ráj, vznik společné komplexní vize o rozvoji území v rámci turistického regionu Český ráj
- Zlepšení přístupnosti některých turistických atraktivit
- Podpora péče o vzhled obcí
- Zvýšení kvality i množství ubytovacích a stravovacích kapacit
- Využití potenciálu Geoparku Český ráj
- Navázání spolupráce s dalšími informačními centry a turistickými webovými portály
- Vytvoření a údržba běžeckých tratí
- Využití netradičních aktivit– geocaching, apod.

Hrozby

- Odliv především ekonomicky aktivních a vzdělaných obyvatel do míst s vyšší nabídkou pracovních příležitostí
- Hrozící nedostatek finančních zdrojů na rozvoj dopravní infrastruktury, omezování provozu
- Hrozící nedostatečný rozvoj infrastruktury může omezit možnosti podnikání
- Dlouhodobě setrvávající nevyhovující stav silniční infrastruktury
- Dlouhodobě setrvávající nevyhovující stav železniční infrastruktury i budov
- Snižování spojů veřejné dopravy do okrajových a malých obcí
- Možné uzavírání vesnických pošt
- Možný krach malých prodejen a drobných provozovatelů služeb

Hrozby

- Hrozící nárůst produkce komunálního odpadu
- Zvýšení znečištění v obcích kvůli spalování uhlí a komunálního odpadu v sídlech
- Nízká priorita investic do životního prostředí ze strany obcí
- Nové velké zdroje průmyslového znečištění
- Nebezpečí povodňových situací
- Setrvale neodůvodnitelné zábory zemědělské půdy
- Další krácení finančních prostředků na kulturu a sport ze strany obcí, kraje, státu
- Pokles zájmu obyvatel o společenské dění, kulturu a sport v obcích
- Hrozící úbytek zdravotnických zařízení na venkově
- Zhoršení ekonomické situace – snížení koupěschopnosti, ztráta pracovních míst, zánik ekonomických subjektů
- Odliv obyvatel do míst s vyšší nabídkou pracovních příležitostí
- Dovoz levných výrobků – zemědělských, textilních apod.
- Ohrožení podstaty existence zemědělských podniků v důsledku neplnění norem a nařízení EU
- Trvalé disproporce mezi cenami vstupů a výstupů zemědělské výroby
- Snižování ekologické stability území v důsledku nevhodného devastujícího hospodaření v krajině-
zvýšený tlak na vysokou produkci a tržní plodiny
- Tlak na další redukce sítě škol všech stupňů
- Případná migrace obyvatel
- Další růst administrativy na obcích
- Pokles zájmu občanů o účast na dění a rozhodování v obcích
- Zhoršení finanční situace hlavně malých obcí
- Rozpad svazků obcí na základě vzniku jednoho svazku v působnosti ORP
- Případný nárůst sociálně nepřizpůsobivých občanů a s tím související zhoršení bezpečnosti
- Chátrání významných turistických atraktivit
- Nedostatek finančních prostředků na rozvoj cestovního ruchu
- Negativní vnímání turistů v malých obcích
- Pokles koupěschopnosti návštěvníků
- Nedostatečná nabídka aktivit pro cílové skupiny návštěvníků, např. rodiny s dětmi
- Nezájem nebo malý zájem o rozvoj CR ze strany vedení obcí a měst
- Nedostatek finančních prostředků pro rozvoj turistické infrastruktury
- Snižování dopravních spojů
- Nedostatečná spolupráce mezi subjekty cestovního ruchu

2.3. Analýza problémů a potřeb

Na základě specifikace zásadních závěrů dílčích analytických kapitol (dílčí SWOT analýzy) byly formulovány klíčové výroky celkové SWOT analýzy, která shrnuje všechny relevantní rozvojové oblasti na území MAS Achát. Tyto výroky byly aktéry regionálního rozvoje v území hodnoceny (bodovány) z hlediska jejich důležitosti pro komplexní rozvoj regionu. Stejně výroky byly též hodnoceny zpracovatelským týmem. Výstupem je celkové zobecněné hodnocení území MAS Achát z hlediska klíčových rozvojových parametrů a funkcí. Toto hodnocení je zároveň vstupem pro formulaci návrhové části SCLLD a je logickým převodovým můstkem mezi analytickou a návrhovou částí Strategie.

Silné Stránky

Území MAS Achát je z hlediska silných stránek charakterizováno zejména funkcí obytnou a rekreační. Velmi silný důraz je kladen na pozitivní atributy obytné funkce, tj. životní prostředí, bezpečnost a základní sociální vybavenost. Kladné vnímání obytné funkce přispívá k jejímu rozvoji a tedy k celkové stabilizaci a zkvalitňování struktury obyvatelstva v území. Druhou pozitivně vnímanou funkcí území s ohledem na hodnocení silných stránek regionu je funkce rekreační, resp. cestovního ruchu. Kladně je hodnocena zejména nabídka atraktivit cestovního ruchu a prostupnost území prostřednictvím turistických a cykloturistických tras. Silnou stránkou území MAS je její regionalizace území ve smyslu polohy vůči silným spádovým střediskům. Z minulého plánovacího období je založen kvalitní základ pro budoucí projekty spolupráce v různých oblastech.

Slabé stránky

Z hodnocených výroků SWOT analýzy je vnímána slabá stránka území především v oblasti nekvalitní dopravní infrastruktury (krajské a místní komunikace, nedostatek parkovacích míst v místech s významným pohybem osob – cestovní ruch) a dopravní obslužnosti veřejnou dopravou v malých obcích. Dále je za slabou stránku území označena oblast občanské vybavenosti a technické infrastruktury, která je více znatelná v menších obcích. Patrný je také neuspokojivý stav v ekonomické oblasti, a to ve dvou rovinách. První je určena vysokou dojížděnkou obyvatel za zaměstnáním a druhá nestabilním podnikatelským sektorem obecně a se specifikací zemědělských podnikatelských subjektů.

Příležitosti

Hodnocení rozvojových příležitostí potvrzuje pozitivně vnímaný rozvojový trend území, které se soustředí zejména na: bydlení, cestovní ruch, spolupráci a hospodářství. Z hlediska bydlení jde zejména o rozvoj občanské vybavenosti, včetně sdílení, dobudování základní infrastruktury. V oblasti cestovního ruchu je vnímána rozvojová příležitost ve využití podmínek (potenciálu) cestovního ruchu a rozvoje cyklistické dopravy, a to i z hlediska rozvoje bezmotorové dopravy. Napříč tématy je rozvojovou příležitostí spolupráce mezi obcemi, meziregionální, mezinárodní, mezi soukromým a veřejným sektorem (např. se zemědělskými subjekty). Konkrétní projekty spolupráce lze očekávat s partnery: LAG Podralsko, MAS Tanvaldsko a to zejména v oblastech cestovního ruchu, pracovních příležitostí, životního prostředí a vzdělávání.

Hrozby

Hodnocení dílčích hrozeb lze interpretovat jako velmi silně vnímané riziko ztráty funkčního zakotvení regionu a jeho izolaci v širším zázemí. Největší hrozby jsou z tohoto pohledu v oblasti hospodářské s úzkou vazbou na funkci obytnou, resp. na odliv obyvatelstva z regionu. Vnímání hrozeb lze popsat a specifikovat v úzkém vzájemně se ovlivňujícím vztahu. Nízká ekonomická úroveň a nestabilita území → nízká koupěschopnost obyvatel → úpadek vybavenosti území → nízká úroveň investic do území → stagnace demografické základny.

2.3.1. Rozvojový potenciál území v kontextu vybraných oblastí

Tato kapitola je zaměřena na identifikaci faktorů rozvoje určujících rozvojový potenciál MAS Achát v souvislosti se zjištěnými charakteristikami trendy a tendencemi. Rozvojový potenciál území MAS je možné hodnotit z několika pohledů. Územní resp. regionální pohled je možné posuzovat ve dvou rovinách, a to z hlediska vnitřního potenciálu

území MAS a vnějšího. Z hlediska vnitřního jde především o potenciál rozvoje, který ovlivňují místní zdroje a rozvojové faktory v obecném kontextu. Tyto zdroje a faktory pak můžeme dělit na tvrdé a měkké.

Mezi tvrdé faktory patří především infrastrukturální zázemí napříč tematickými rozvojovými oblastmi, které jsou hodnoceny na základě kvality, kvantity a pokrytí území. V současné době se za velmi důležitý předpoklad rozvoje označují měkké faktory rozvojového potenciálu, mezi které můžeme zařadit kvalitu institucionálního prostředí, sociálního partnerství, systémovou koordinaci, spolupráci a networking regionálních aktérů. Na vnitřní potenciál území pak navazuje potenciál vnější, který vzhledem k dlouhodobě udržitelnému rozvoji má zásadní roli. Z hlediska vnějšího potenciálu se jedná o schopnost území využít vnější zdroje (z území mimo MAS) a tím generovat vyšší příjmy, což následně působí na ekonomický růst - zaměstnanosti, koupěschopnosti, konkurenceschopnosti.

Velikost rozvojového potenciálu MAS je do značné míry určena dosavadním historickým vývojem v území a schopnostem přizpůsobovat se a reagovat na vnitřní a vnější rozvojové podněty a impulsy. Jelikož je území MAS především venkovským regionem, je rozvojový potenciál přímo úměrný této typologii a ve vztahu k výše popsanému lze synergicky rozvíjet území v těchto oblastech:

Vnitřní tvrdé faktory rozvojového potenciálu:

- Infrastruktura pro rozvoj obytné funkce
- Infrastruktura pro rozvoj podnikání a cestovního ruchu

Vnitřní měkké faktory rozvojového potenciálu:

- Institucionální prostředí pro koncepční a systémový rozvoj napříč územím
- Sociální partnerství, spolupráce a sdílení vybavenosti pro efektivní rozvoj

Vnější tvrdé faktory rozvojového potenciálu:

- Využití infrastruktury, fyzického prostředí a atraktivit pro rozvoj podnikání a cestovního ruchu (pozitivní externality)

Vnější měkké faktory rozvojového potenciálu:

- Systémová propagace území pro rozvoj image, cestovního ruchu a bydlení
- Mezi regionální spolupráce pro rozvoj propojenosti a otevřenosti území

2.3.2. Územní plánování

Z 37 obcí MAS Achát pouze 7 nemá územní plán, z toho v Mírové pod Kozákovem se územní plán pořizuje. Největší obcí bez územního plánu je Mírová pod Kozákovem s více než 1 600 obyvateli, ostatní obce bez územního plánu mají méně než 500 obyvatel. Celkem 8 obcí, jež disponují staršími územními plány (územní plán sídelního útvaru nebo územní plán obce) přistoupily v letech 2011 a 2012 k pořízení nového územního plánu. Nejstarší územní plán mají Maršovice (poslední aktualizace v roce 1998), které však pořizují nový územní plán. Obec Frýdštejn má územní plán z roku 2000 a nový nyní nepožizuje. Hodně zpracovatelů územních plánů nepochází z regionu, často jde o ateliéry z Prahy, Hradce Králové, Pardubic, Brna.

Komplexní pozemkové úpravy byly provedeny ve 12, probíhají v 8, zahájeny (čeká se na výběr zhotovitele) ve 4 a žádosti jsou evidovány v dalších 10 katastrálních územích. Nejdále je v realizaci KoPÚ Jablonecko, nejhůře pak Semilsko.

2.3.3. Oblasti s lidským potenciálem

V MAS Achát existuje velké množství ekonomických subjektů (viz kapitola Podnikání, výroba, zaměstnanost v analytické části dokumentu), v souladu s obecnými trendy v ČR jde v drtivé většině o fyzické osoby. I tak zde však existují některé významné firmy.

Tabulka č. 52: Největší podniky dle tržeb, které mají své sídlo v MAS Achát

Podnik	Sídlo	Tržby v mil. Kč	Počet zaměstnanců	Obor činnosti
BusLine a.s.	Semily	901	800	autobusová doprava
Pivovar Svijany a.s.	Svijany	653	104	výroba piva
Mlýn Perner spol. s.r.o.	Svijany	592	32	mlynářství, mimo MAS provoz malé vodní elektrárny
Schurter s.r.o.*	Malá Skála	273	168	výroba komponent pro elektroniku a elektrotechniku
Charvát AXL a.s.	Semily	165	160	hydraulické válce a agregáty, letecká výroba
Rekuper Sychrov s.r.o.	Sychrov	114	56	výroba větracích jednotek

Zdroj: dotazníkové šetření, www.justice.cz Pozn.: * Jde o hlavní pobočku švýcarské firmy

Podle výše tržeb je tak nejvýznamnější místní firmou společnost BusLine a.s., nástupnická společnost ze společností ČSAD Jablonec nad Nisou a.s. a ČSAD Semily, a.s. Jde o jednoho z nejvýznamnějších autobusových dopravců v ČR. Pivovar Svijany byl v roce 2009 svým výstavem 385 000 hektolitrů již 6. největším pivovarem v České republice. I ostatní výše uvedené firmy mají celostátní význam. K dalším významným podnikům na území MAS patří Tiskárna Glos Semily s.r.o., klempířská a pokrývačská firma Zdeněk Chlupáč Chalko Semily, sklářské firmy Skleněná bižuterie a.s. a Detesk s.r.o., dále Semilské strojírný s.r.o. nebo Moštovna Lažany s.r.o. a Agro Sychrov a.s.

V MAS Achát však má své pobočky i řada dalších významných firem. Největšími jsou Veseta s.r.o., jež má jednu z 3 poboček na výrobu nápojů na Malé Skále, v příšovické panelárně prodává společnost Interma a.s. hutní materiál. Rovněž v Příšovicích mají své závody i GIGA s.r.o., zabývající se výrobou jeřábů a kladkostrojů a VGP Industriální stavby s.r.o., která zajišťuje projekci, stavbu a pronájem logistických areálů. Kompletní přehled z pohledu jednotlivých obcí významných firem udává tabulka v kapitole Podnikání, výroba, zaměstnanost.

Řada bývalých významných zaměstnavatelů naopak dospěla k zániku, z nejdůležitějších lze jmenovat Železnobrodské sklo a Koloru v Semilech.

Přes výše uvedený výčet významných firem mají klíčový význam pro tvorbu pracovních míst, v souladu s celostátními trendy, především malé firmy. Jejich význam pro ekonomický rozvoj oblasti je proto nezpochybnitelný. Z hlediska dopadu na zaměstnanost je tento trend výhodný. Krachem malé firmy se jednorázově nezvýší nezaměstnanost a lidé mají možnost průběžně hledat nové zaměstnání.

V MAS Achát existuje velké množství různých spolků a občanských sdružení. Jde hlavně o sdružení dobrovolných hasičů a různé sportovní kluby a tělocvičné jednoty, významně jsou zde zastoupeny oddíly TJ Sokol. Tato sdružení plní nezastupitelnou roli při zajištění volného času a kulturního života v obcích. Činnost spolků závisí na dobrovolné práci jednotlivců v jejich volném čase, bez jejich nadšení by nemohly dále aktivně existovat. Pro své fungování a rozvoj mohou tato sdružení využít různé granty a dotace, byť jejich objem je stále nedostatečný a překážkou je často i složitá administrativa spojená s poskytnutím dotace. Kulturní a sportovní život v území MAS proto do velké míry závisí na nadšení a nezištné práci členů jednotlivých neziskových organizací.

Obecně však platí, že občané se málo angažují ve společenském dění v obcích, nenavštěvují zasedání obecních zastupitelstev a nezajímají se o obecní záležitosti. To vyplývá i z výsledků dotazníkového šetření ohledně zapojení jednotlivých subjektů do činnosti MAS – většinou se zde angažují soukromí zemědělci, někteří podnikatelé a spolky – Sokol, hasiči, především z důvodu možnosti získání dotací. Možnost získání dotací na činnost a péči o majetek, či o jeho modernizaci (hlavní problém), byla také hlavním motivem jednotlivých obcí, proč se stát členem MAS.

2.3.4. Oblasti s potenciálem rozvoje

Z vyjádření představitelů jednotlivých obcí v dotazníkovém šetření vyplývá, že obce sužuje řada problémů, které omezují jejich rozvoj. Za nejzávažnější lze považovat především **stav silnic** (viz kapitola Doprava), na který si stěžuje většina obcí. Špatný je stav mnohých místních komunikací (nacházejí se ve vlastnictví obcí, které v některých případech na jejich rekonstrukce a údržbu nemají dostatek finančních prostředků, samostatnou kapitolou je pak údržba těchto komunikací ve vyšších nadmořských výškách), ale předmětem oprávněné kritiky je i stav silnic II. a III.

třídy, které jsou v majetku Libereckého kraje. Kromě stavu komunikací ale obce trápí i dopravní problémy, především chybějící chodníky, nedostatečná bezpečnost chodců a cyklistů, vysoká intenzita dopravy na hlavních tazích (např. v Příšovicích, Přepeřích, Paceřicích) a s ní související problémy s hlukem a exhalacemi, ale i specifičtější problémy, např. v Semilech špatné dopravní napojení na hlavní tahy a v Železném Brodě neexistence obchvatu. Zlepšení stavu silniční infrastruktury proto je nezbytným prvkem pro zlepšení kvality života v oblasti i její celkový rozvoj.

Celá MAS Achát má nadále **nedostatečné vybavení sítěmi technické infrastruktury**, byť celkovou zasíťovanost, např. plynovody, lze ve srovnání s jinými oblastmi považovat za dobrou. Nejhorší je situace v odkanalizování. Některé menší části obcí nejsou rovněž vybaveny vodovodem. Významná část obcí spatřuje toto jako problém, posilování sítí technické infrastruktury je proto nadále nutné pro rozvoj oblasti považovat za klíčové. Jednotlivé obce chtějí rovněž rekonstruovat a rozšiřovat sítě veřejného osvětlení a veřejného rozhlasu.

Pro obce je zcela klíčové **udržet stávající síť mateřských a základních škol**, které jsou zde zásadním prvkem občanské vybavenosti a mají výrazný vliv na migrační atraktivitu jednotlivých obcí. Mimo největších sídel – Semil a Železného Brodu – se základní školy nacházejí ve 14 obcích, z toho v 10 jsou to jen školy s 1. stupněm, s výjimkou Příšovic jde vždy o malotřídky. Ve Skuhrově (v části Huntířov) se vyučuje v jedné třídě 1. - 3. postupný ročník, ve Svijanském Újezdě rovněž v jedné třídě 1. - 4. postupný ročník, v Pěnčíně (LB), Sychrově a Chuchelně se vyučuje ve 2 třídách. S problémem malé naplněnosti se však střetávají i některé školy s 1. i 2. stupněm. Na Malé Skále proto muselo dojít ke spojení 9 ročníků celkem do 7 tříd a v Kobylech do 6 tříd. Udržení stávající sítě škol je proto jedním z klíčových faktorů pro další rozvoj oblasti.

Klíčovým faktorem pro rozvoj obcí je dostatečné množství **rozvojových ploch pro bydlení i podnikání**. Jak vyplývá z dotazníkového šetření v obcích, více než polovina obcí (21 z 37) má připravené pozemky pro bytovou výstavbu, zasíťované jsou však pouze v 9 obcích. Některé obce rovněž poukazují na nedostatek stavebních parcel z důvodu nesouhlasu dotčených orgánů se změnou parcel na stavební pozemky a blokadou výstavby ze strany soukromých majitelů pozemků. Dostatek stavebních pozemků je proto dalším z klíčových faktorů rozvoje celé MAS.

Řada obcí zároveň upozorňuje na **špatnou ekonomickou situaci mnoha obyvatel**, související s nedostatkem pracovních míst a nezaměstnaností a na ně navazujícím hrozícím odlivem především vzdělaného obyvatelstva do míst s vyšší nabídkou pracovních příležitostí. Spolu s rozvojem infrastruktury pro bydlení je tak nabídka práce a tvorba nových pracovních míst dalším klíčovým rozvojovým faktorem.

Oblast je jednou z **turisticky nejatraktivnějších** v celé ČR. Omezujícím faktorem je především sezónnost nabídky a velký rozdíl v návštěvnosti centrální části Českého ráje a jeho okraji. Český ráj je využíván převážně pro individuální a rodinnou turistiku a turistiku malých skupin, které patří mezi střední a nižší příjmové skupiny. Převažují zde penziony, apartmány, ubytování v soukromí a autokempy. Kromě dostatečné nabídky pro skupiny s vyššími příjmy (hotely vyšších kategorií) zde chybí nabídka hotelového ubytování pro větší skupiny (např. autobusový zájezd), což je základní překážka pro skupinovou vícedenní turistiku. Orientaci na skupiny s nižšími a středními příjmy odpovídá i struktura stravovacích zařízení (převažují hospody či restaurace s kuchyní i bez kuchyně, rychlá občerstvení). Problémem je i nedostatečná nebo chybějící komunikace a spolupráce mezi provozovateli aktivit, ubytovacích a stravovacích služeb a dalších servisních služeb. Překážkou je i často špatná kvalita silniční sítě a nedostatek parkovacích stání v nástupních místech turistických aktivit. Cestovní ruch lze považovat za jednu z hlavních rozvojových oblastí MAS. K rozvoji tohoto odvětví je nutný cílený marketing i na okraje turisticky nejatraktivnější oblasti, spolupráce jednotlivých aktérů na poli cestovního ruchu a rozvoj turistické infrastruktury.

Řada obcí také jako hendikep spatřuje **nedostatečnou sportovní vybavenost a špatný stav některých sportovních ploch**. V obcích působí řada sportovních klubů, které jsou na kvalitě sportovního vybavení závislé a z vlastních zdrojů nejsou schopny rekonstrukce a opravy zajistit. Některé obce rovněž poukazují na nedostatek finančních prostředků pro podporu sportu na nižších úrovních a rozvoj sportovišť.

Rovněž v oblasti **kultury a památkové péče** nejsou obce schopny zajistit z vlastních zdrojů vyhovující stav. Památek přitom existuje v oblasti velké množství. Národní památkový ústav eviduje na území MAS Achát 193 nemovitých

kulturních památek. Nejvíce se jich nachází v obci Železný Brod (57), následují Semily (18) a Malá Skála (15). Národní kulturní památka je v oblasti jediná – zámek Sychrov. V Železném Brodě je rovněž vyhlášena Vesnická památková zóna a v části Trávníky vesnická památková rezervace. Významným problémem obcí v MAS je rovněž **stav budov ve vlastnictví obce**. Nejde jen o budovy obecních úřadů, ale i např. kulturní domy, které jsou často centrem kulturního využití v obcích, budovy prodejen, hasičských zbrojnic apod. Budovy často vyžadují rekonstrukce a zateplení nebo změnu vytápění. Zajištění dostatečného sportovního a kulturního využití je jedním z klíčových faktorů pro udržení a zvýšení atraktivity venkova pro bydlení.

2.3.5. Využití vlastních prostředků v území k rozvoji

Tabulka č. 53: Výdaje jednotlivých obecních rozpočtů na investice v letech 2011 - 2013 v Kč

Obec	2011		2012		2013		podíl investic na celkových výdajích		
	výdaje celkové	výdaje na investice	výdaje celkové	výdaje na investice	výdaje celkové	výdaje na investice	2011	2012	2013
Čtveřín	3 719 310	785 630	5 116 030	1 839 730	6 149 111	2 185 664	21,12	35,96	35,54
Dalešice	1 645 010	63 600	2 020 790	88 800	1 993 316	362 658	3,87	4,39	18,19
Frýdštejn	6 678 430	0	6 600 330	52 600	5 894 060	67 250	0,00	0,80	1,14
Chuchelna	7 834 950	341 980	11 744 840	2 831 000	10 097 680	461 924	4,36	24,10	4,57
Jenišovice	11 299 850	1 737 750	10 212 370	1 801 440	22 332 938	12 812 299	15,38	17,64	57,36
Jílové u Držkova	2 018 770	90 080	1 968 770	103 190	2 762 445	0	4,46	5,24	0,00
Klokočí	2 043 700	850 020	1 568 100	434 480	1 356 498	307 821	41,59	27,71	22,69
Koberovy	13 116 860	6 139 940	12 964 680	5 818 580	9 974 200	2 420 513	46,81	44,88	24,26
Kobyly	4 230 140	354 630	4 598 520	511 390	4 872 851	308 550	8,38	11,12	6,33
Lažany	1 601 840	337 540	2 282 130	241 060	1 634 450	0	21,07	10,56	0,00
Lišný	2 114 920	0	3 138 170	169 400	2 243 968	114 950	0,00	5,40	5,12
Loučky	1 293 800	0	1 504 560	0	1 294 743	0	0,00	0,00	0,00
Loužnice	1 772 630	16 000	2 243 130	415 210	2 032 338	0	0,90	18,51	0,00
Malá Skála	12 570 770	618 700	12 844 080	864 210	18 207 799	6 375 958	4,92	6,73	35,01
Maršovice	5 719 000	1 133 610	4 705 620	711 960	4 649 846	452 800	19,82	15,13	9,73
Mírová pod Kozákovem	17 677 090	863 790	19 007 790	4 295 020	21 116 816	4 016 699	4,89	22,60	19,02
Ohrazenice	9 322 220	3 183 190	7 768 160	1 410 730	10 590 157	4 480 224	34,15	18,16	42,30
Paceřice	14 753 100	12 279 870	2 705 630	205 090	3 803 310	628 767	83,24	7,58	16,53
Pěnčín (JB)	20 797 060	6 464 630	21 675 230	7 611 170	42 738 163	28 179 217	31,08	35,11	65,93
Pěnčín (LB)	6 021 690	554 160	5 642 700	173 060	6 736 281	1 237 691	9,20	3,07	18,37
Přepeře	9 047 710	2 606 210	7 745 020	1 094 100	10 852 578	3 795 103	28,81	14,13	34,96
Příšovice	16 496 950	2 057 810	19 907 320	3 470 850	24 917 118	9 164 726	12,47	17,44	36,78
Radčice	1 300 850	309 740	1 887 620	744 680	1 438 807	321 603	23,81	39,45	22,35
Radimovice	2 529 950	769 240	1 787 340	181 620	3 919 101	2 375 888	30,41	10,16	60,62
Radostná pod Kozákovem	3 154 610	940 590	6 058 420	3 457 240	5 989 297	3 792 961	29,82	57,07	63,32
Rakousy	844 810	0	710 960	12 000	1 893 269	206 564	0,00	1,69	10,91
Semily	212 142 210	37 851 620	157 438 470	33 443 150	143 091 432	17 905 569	17,84	21,24	12,51
Skuhrov	5 343 740	740 520	5 156 960	1 122 180	4 406 893	173 247	13,86	21,76	3,93
Soběslavice	2 052 990	117 010	2 930 180	20 580	2 463 599	36 880	5,70	0,70	1,49
Svijanský Újezd	4 036 130	268 500	5 212 350	891 460	4 717 708	236 611	6,65	17,10	5,01
Svijany	14 522 630	11 377 340	9 292 860	4 783 200	6 322 848	3 252 818	78,34	51,47	51,44
Sychrov	4 137 160	738 070	4 115 920	437 740	4 156 927	706 152	17,84	10,64	16,98
Vlastiboř	1 041 000	15 700	963 270	0	2 188 200	0	1,51	0,00	0,00
Vlastibořice	8 596 910	4 511 620	7 206 200	2 974 690	5 031 460	377 785	52,48	41,28	7,50
Záhoří	8 143 470	2 436 220	7 257 800	2 410 000	5 457 783	366 133	29,92	33,21	6,70
Žďárek	1 067 210	0	1 206 480	37 680	1 852 468	604 925	0,00	3,12	32,65
Železný Brod	147 300 000	18 793 130	121 495 200	15 645 520	138 146 596	38 633 105	12,76	12,88	27,96
CELKEM	587 989 470	119 348 440	500 684 000	100 304 810	547 327 054	146 363 055	20,30	20,03	26,74

Zdroj: www.rozpočetobce.cz

Jednotlivé obecní rozpočty se vyznačují velkými rozdíly v podílu investic na celkových rozpočtových výdajích. Tento ukazatel je do značné míry závislý na realizaci jednotlivých investičních akcí. V době realizace takové investice pořizované často s dotační podporou dochází ke skokovému nárůstu výdajů na investice a podílu těchto výdajů na celkových výdajích. Např. obec Svijany měla v letech 2011 a 2012 podíl investic na celkových výdajích 78 resp. 51 %, ale v roce 2010 pouze 24 %. Podobně v obci Vlastibořice byl podíl investic na celkových výdajích v letech 2011 a 2012 52 a 41 %, v roce 2013 pouze 7,5 %. Markantní rozdíly ve výši investic mezi jednotlivými lety jsou zřejmé i u dalších obcí, např. u Paceřic nebo Radostné pod Kozákovem. Celkově je zajímavý fakt, že nejnižší podíly investic mají s výjimkou obce Klokočí všechny obce do 200 obyvatel a některé další obce v kategorii 200 – 500 obyvatel. Této skutečnosti odpovídá i fakt, že většina obcí hospodaří bez dluhů. Zároveň ale platí, že i v dlouhodobém pohledu (10 let a více) existují obce s vyšším podílem investic na celkových výdajích. Byť by se z uvedeného mohlo zdát, že malé obce nerealizují větší akce z důvodu nedostatku finančních prostředků nebo neochoty bank poskytnout jim úvěr, tento faktor dle vyjádření obcí neplatí vždy. Některé obce rovněž řadu akcí vedou jako opravy a nikoli rekonstrukce a v takovém případě se tyto výdaje v investičních výdajích neobjeví. Obce, které jsou v dobré finanční kondici, jsou pro banky dobrým klientem a s pomocí dotací a úvěrů si tak mohou vybudovat např. sportovní areály, kulturní zařízení či jiné typy infrastruktury. Může se však stát, že tyto areály budou mít vysoké provozní náklady, které obce výrazně finančně zatíží. Volba rozpočtových priorit je ale samozřejmě plně v kompetenci zastupitelstva každé obce.

Celkově lze tedy prohlásit, že v území je možné sdružit vlastní prostředky, byť finanční možnosti zejména menších obcí jsou velmi omezené. U dalších obcí mohou být další výdaje limitované právě probíhajícími významnými investičními akcemi, které znemožňují alokovat finanční prostředky do dalších oblastí. Hendikepem může být i výše dluhů, to se však v MAS Achát týká pouze Semil a částečně Jenišovic. Pozitivní efekt však má nové rozpočtové určení daní, které přiznává obcím větší finanční prostředky.

Na činnost různých spolků a sdružení a pořádání různých akcí přispívají i jednotlivé obce, většinou jde o částky v řádu tisíců Kč. Jednotlivé subjekty v území mohou rovněž využít řady dalších dotačních titulů, především z fondů EU přes jednotlivé operační programy.

2.3.6. Problémy a potřeby řešitelné prostřednictvím ESI fondů

Komunitně vedená strategie místního rozvoje MAS Achát 2014 – 2020 je komplexním rozvojovým dokumentem, který mj. definuje všechny významné a relevantní rozvojové problémy a potřeby území bez ohledu na způsob jejich řešení. Proto pouze malá část výše nastíněných problémů a potřeb je řešitelná prostřednictvím ESI fondů, konkrétně operačních programů financovatelných přes MAS.

Z Programu rozvoje venkova je řešitelná podpora zemědělských a lesnických subjektů vč. podpory jejich materiálového vybavení a rekonstrukce a pořízení nemovitostí, mimozemědělských aktivit (vazba nejen na cestovní ruch), odbytu a podpory lokalizace jejich produktů, jejich školení a vzdělávání. Z Programu rozvoje venkova je podporována i prostupnost krajiny, částečně i podpora ekologického hospodaření v lesích vč. podpory retence vody.

Z Integrovaného regionálního operačního programu je podporovatelný rozvoj cyklodopravy, zvýšení bezpečnosti dopravy a výstavba a modernizace přestupních terminálů veřejné dopravy. Vybavení IZS je z IROP realizovatelné pouze ve vybraných ORP dotčených zvýšenými riziky z mimořádných událostí (zde ORP Semily a ORP Jablonec nad Nisou). Dále je zde podporovatelné zvýšení kvality a dostupnosti především sociálních služeb vedoucích k sociální inkluzi. Z oblasti ekonomiky je podporovatelný rozvoj sociálního podnikání. Prostřednictvím IROP lze řešit rozvojové problémy a potřeby v oblasti vzdělávání. V oblasti památkové péče lze z IROP řešit pouze péči o národní kulturní památky, tedy zámek Sychrov a dále památkovou zónu Železný Brod.

Z Operačního programu Zaměstnanost je řešitelný pouze omezený okruh problémů. Podporovat zde lze sociální začleňování a sociální služby vedoucí k sociálnímu začleňování. V oblasti ekonomiky lze z OP řešit zlepšení podmínek pro vznik a rozvoj sociálních podniků, dále služby na podporu zaměstnanosti vč. vzdělávání zaměstnanců.

Z Operačního programu Životní prostředí je řešitelná pouze likvidace invazních druhů rostlin.

Ostatní potřeby a problémy je nutné řešit bez účasti MAS prostřednictvím individuálních výzev přímo pro jednotlivé žadatele z výše uvedených i dalších existujících operačních programů, národních a krajských dotačních titulů, případně dalších zdrojů, včetně vlastních prostředků měst a obcí a dalších žadatelů.

2.3.7. Analýza rozvojových potřeb území

Velká většina obcí (30 z 37) má k dispozici **územní plán** jako základní dokument rozvoje obce. Rovněž 30 obcí má i Program obnovy venkova zpracovaný v různé míře podrobnosti. Z logiky věci tímto dokumentem nedisponují města Semily a Železný Brod, tento rozvojový dokument tak chybí pouze v 5 obcích, největší z nich je obec Pěňčín na Jablonecku s téměř 2 000 obyvateli. Města Semily a Železný Brod mají zpracovaný program rozvoje města. V některých obcích proběhly nebo probíhají „Komplexní pozemkové úpravy“, jejichž cílem je mj. zjednodušení značné parcelové roztržitosti v extravilánech obcí a vytváření protierozivních opatření.

V území se nachází značné množství objektů **brownfields**, které by při svém využití mohly představovat významný potenciál pro rozvoj, čemuž brání vysoké finanční náklady na revitalizaci, nejasné majetkové a právní vztahy apod. Opětovné využití takovýchto objektů lze proto považovat za rozvojovou potřebu území.

Mezi základní rozvojové potřeby patří dostatečné **plochy pro rozvoj bydlení**. Více než polovina obcí (21) jimi disponuje, ale vybavené sítěmi technické infrastruktury jsou jen v 9 obcích. Pro další rozvoj území je proto třeba rozšířit nabídku těchto ploch a především investovat do jejich technické vybavenosti.

Na území MAS vykonává svou **ekonomickou činnost** několik významných subjektů a velké množství malých firem a podnikatelů fyzických osob. Z dostupných dat nelze určit, které z těchto subjektů v sobě mají rozvojový potenciál a jaká je jejich aktuální hospodářská situace. Pro harmonický rozvoj celé MAS je však důležité, aby tyto subjekty fungovaly pokud možno nadále. V MAS neexistuje jeden majoritní zaměstnavatel, což je jistě výhodou pro případ jeho ekonomických potíží.

Ekonomickou prosperitu ekonomických subjektů v oblasti nemůže sama MAS žádným relevantním způsobem ovlivnit, záleží především na celkovém vytváření příznivého podnikatelského prostředí po stránce právní a administrativní z centrální úrovně státu. Lokalizaci firem může napomoci např. nabídka prostor pro podnikání, viz výše zmíněné plochy brownfields případně nabídka nových rozvojových ploch (greenfields), které však svým umístěním a charakterem nebudou mít negativní vliv na životní prostředí v lokalitě. Podporovat je třeba šíření inovací a ekologických a inovativních postupů v podnikání, stejně jako spolupráci podnikatelské sféry s vědou a výzkumem. S tím souvisí i investice do materiálového vybavení především malých a středních podniků (vč. zemědělských subjektů, kde je žádoucí i podpora odbytu a lokalizace jejich produktů). Podporovat je nutné i sociální podnikání, které může být řešením pro zaměstnání osob obtížně uplatnitelných na trhu práce a zároveň být stabilizačním prvkem vývoje místních komunit. Žádoucí je rovněž podpora spolupráce veřejného a soukromého sektoru v rozvoji území.

Nejen pro rozvoj podnikání, ale i pro celkový rozvoj území jsou nezbytné investice do **dopravní infrastruktury**, zejména silniční sítě. Největším problémem zůstává hlavně špatná kvalita krajských i místních komunikací. V oblasti veřejné dopravy je hlavní rozvojovou potřebou zachování minimálně současného rozsahu dopravní obslužnosti a zlepšení doprovodné infrastruktury silniční i železniční dopravy (hlavně stav autobusových a železničních stanic a zastávek). Významným rozvojovým impulsem je ale i podpora nemotorové dopravy (cyklistické a pěší), a to jako alternativy automobilové dopravy pro každodenní dojíždění do školy i do zaměstnání i pro účely cestovního ruchu. Nedostatečná je nejen infrastruktura pro bezpečný pohyb cyklistů i pěších (cyklotrasy a pěší trasy), ale chybí i doprovodné prvky (odpočívadla, místa pro bezpečné odstavení kol i pro přestup na železnici).

Nezbytnou rozvojovou potřebou je rovněž rozvoj sítí **technické infrastruktury**. Nejvíce se tento problém týká kanalizace, vodovodů, dále veřejného osvětlení a veřejného rozhlasu, nutné jsou i rekonstrukce elektrického vedení. Zcela zásadní pro posílení konkurenceschopnosti celého území je podpora zavádění vysokorychlostního internetu v obcích i domácnostech.

V oblasti **bezpečnosti** je hlavní potřebou posílení vybavenosti složek Integrovaného záchranného systému, zejména jednotek sborů dobrovolných hasičů a jednotek městské policie. Žádoucí je podporovat další rozvoj bezpečnostních a varovných systémů (kamery, varovné informační systémy a další způsoby informování obyvatel).

Zásadním faktorem pro zvýšení atraktivity života ve zdejších městech a obcích je relevantní **kulturní a sportovní vyžití**. V MAS Achát působí velké množství různých neziskových organizací a spolků, které jsou v různé míře i finančně podporovány z rozpočtů obcí, případně Libereckého kraje, obecně však v souladu s celorepublikovými trendy platí, že činnost těchto spolků je do velké míry závislá na nezištné dobrovolné práci jejich členů ve volném čase. Pro další rozvoj oblasti je proto třeba udržet a rozvíjet lidský potenciál těchto kulturních a sportovních spolků, podporovat občanskou angažovanost, zlepšovat prostředí míst, kde se občané mají možnost setkávat.

Pro další podporu atraktivity života bude prospěšné nejenom podporovat jednotlivé kulturní a sportovní aktivity, ale podporovat i jejich vzájemné propojování do aktivit, které budou podporovány více obcemi v oblasti a posílí se tak kulturní a sportovní život v oblasti. S tím souvisí i podpora „**návratu ke kořenům**“, tedy aktivit podporujících a propagujících místní historické povědomí ve formě ožívování místních tradic, údržby místních památných míst, zpracování historických dokumentů do formy atraktivní i pro mladší generace, obnovy dřívějších „kultovních“ míst. Důležité je rovněž zlepšení samotné infrastruktury pro kulturní a sportovní vyžití (blíže viz kapitola 2.3.4. Oblasti s potenciálem rozvoje).

Se společenským vyžitím souvisí i problematika adekvátní **občanské vybavenosti**, která v některých obcích není zajištěna v dostatečné míře, přitom je třeba mít na paměti, že jde o jeden ze zásadních prvků atraktivity obcí. Pro zabránění vylidňování obcí je nutné tuto infrastrukturu udržet a dále posilovat. Prioritou do budoucna zde zůstává školství (blíže viz kapitola 2.3.4 Oblasti s potenciálem rozvoje). Problémem je rovněž řídká síť sociálních a zdravotních služeb, kterou je třeba udržet a snažit se posilovat. V souladu se současnými trendy je možné zajistit aspoň část z nich terénní formou.

Významným prvkem pro harmonický rozvoj společnosti je **sociální začleňování** osob sociálním vyloučením ohrožených nebo již postižených. Jedná se o komplex opatření ležících na pomezí sociálních služeb, aktivní politiky zaměstnanosti, bydlení a prevence a bezpečnosti, které je třeba podporovat.

Cestovní ruch je oblastí s velmi významným rozvojovým potenciálem. Pro iniciaci tohoto potenciálu je však nutný cílený marketing, spolupráce jednotlivých aktérů na poli cestovního ruchu (informační centra, ubytovací a stravovací služby, provozovatelé atraktivit), investice do turistické a podpůrné infrastruktury. Nutné je vytvořit síť lokálních atraktivit, výhodně navázaných na lokální turistická centra (např. Turnov, Semily, Železný Brod, Malá Skála), což povede k rozšíření jejich portfolia nabídky cestovního ruchu a zajištění celoroční turistické sezóny. Značný je dosud nevyužitý potenciál agroturistiky a venkovských / ozdravných pobytů na farmách. Je třeba podporovat rozvíjející se podporu, propagaci a lokalizaci regionálních produktů a potravin.

S tím souvisí i péče o **vzhled obce** (nejen veřejných, ale i soukromých nemovitostí a pozemků), která je v některých lokalitách zanedbávána a má negativní dopady na cestovní ruch. Pro podporu celkové atraktivity obcí pro místní i návštěvníky je proto žádoucí podpora systému zajišťujícího alespoň nejnutnější péči o pozemky a úklid.

Jedním ze základních faktorů kvality života je zachovalé **životní prostředí**. Významné přírodní hodnoty jsou přitom jedním z nejvýznamnějších pozitiv MAS Achát. Pro jejich zachování i pro budoucí generace je nutné zajistit kvalitní péči o všechny kategorie chráněných území. S problematikou životního prostředí je úzce spojena i péče o krajinu, kde je nutné zajistit její údržbu a prostupnost (péče o pozemky, obnova a údržba zvykových cest), ale i ekologickou stabilitu (mj. podpora ekologického hospodaření). Způsob zemědělského hospodaření společně s nedostatečným čištěním odpadních vod (z domácností i průmyslu) jsou hlavními příčinami špatné kvality povrchových i podzemních vod. Dle měření ČHMÚ je kvalita ovzduší vyhovující, ale situaci výrazně zhoršují časté inverzní stavy a emise z lokálních topenišť spalujících i nekvalitní polské uhlí. Sběr odpadů funguje standardně, lepší nabídkou pro odkládání odpadů (rozšíření sběru o další složky tříděného odpadu - nápojové kartony, elektro, textil - a zvýšení počtu sběrných míst) společně s důsledným postihem nezákonného odkládání odpadů je třeba bránit vzniku černých skládek.

V území dosud existují značné rezervy pro využití **alternativních zdrojů energie**. Řeka Jizera je již významně využita, ale potenciál je v instalaci solárních/fotovoltaických panelů na střeších domů a využití biomasy. Významné jsou pak možné úspory energie ve formě zateplování soukromých i veřejných objektů. Integrální součástí všech těchto opatření na poli životního prostředí je podpora environmentálního vzdělávání a chování ve vztahu k okolí ve školách i mezi veřejností.

V území je možné **sdužit vlastní prostředky**, byť rozpočtové možnosti jednotlivých obcí, zejména těch nejmenších jsou značně omezené. Kromě dnes prioritně využívaných dotací z fondů EU poskytují různé granty a dotace stát i Liberecký kraj. V území jsou činné i různé nadace, např. Nadace Partnerství a Nadace VIA. Předpokladem úspěšného rozvoje je kvalitní veřejná správa obcí, přitom obce se dnes potýkají s nedostatkem osob ochotných účastnit se správy obcí. Důležitá je v tomto směru i kontinuální podpora růstu vzdělanosti pracovníků veřejné správy. S touto problematikou úzce souvisí možnost rozvoje meziobecní, meziregionální i mezinárodní spolupráce, vč. spolupráce s dalšími MAS na různých tématech (např. cestovní ruch, pracovní příležitosti, životní prostředí a vzdělávání), která je významnou rozvojovou příležitostí.

2.3.8. Monitoring absorpčních kapacit

Rámcová východiska

Realizováno v souladu s principem „bottom – up“

- Zapojení široké veřejnosti – členové MAS Achát, podnikatelé, neziskové organizace, obce, zájmové skupiny, občané.
- Zajištěna informovanost dostupnými informačními a komunikačními médii – webové stránky, Facebook, zpravodaje, vývěsky, e-mail, SMS.
- Podněty a náměty získávané - elektronickou formou od široké veřejnosti, řízenou diskusí u kulatého stolu, komunitním projednáváním.
- Získané informace jsou podkladem pro vymezení absorpční kapacity oblastí na základě monitoringu rozvojových potřeb a záměrů v území.

Monitoring probíhal průběžně, po celou dobu realizace. Vymezení rozvojových potřeb území je uvedeno níže, s tím, že řazení je sestupné dle důležitosti.

Vymezení hlavních rozvojových potřeb MAS Achát

Život v obcích - tato potřeba obsahuje širokou základnu aktivit, které vytvářejí základ obytné funkce území. Jedná se především o sociální a zdravotní péči (dostupná zdravotnická zařízení a sociální služby), školství a vzdělávání (podpora stávajících školských zařízení, jejich modernizace, dostupnost a kapacita), kulturu a sport (podpora komunitního života v obcích, podpora spolkového života, kulturních a společenských akcí, výstavba a rekonstrukce oddychových zón, sportovišť, vodních ploch), bezpečnost (modernizace či zavedení kamerových systémů, výstavba či opravy chodníků, přechody pro chodce, bezbariérové obce, rekonstrukce komunikací), a patří sem také aktivity ohledně vzhledu obcí (úpravy veřejných prostranství, péče o zeleň). Z území zjištěná potřeba soustředit se především na tuto oblast dokresluje výstupy analytické části a výsledky komunitního projednávání.

Podnikání, výroba, zaměstnanost - Zaměření aktivit přímo na tuto oblast se soustředí zejména na realizaci aktivit souvisejících např. s regionálními produkty, rozvojem podnikání, sociálními podniky či vybavením podniků. Zájem zejména o vybavení v rostlinné i živočišné výrobě a rekonstrukci skladových prostor, hal a stájí projevují rovněž drobní zemědělci z území.

Doprava - dopravní infrastruktura a dopravní obslužnost, je zde potřeba rekonstruovat místní komunikace, včetně chodníků, mostů, autobusových a vlakových zastávek a také cyklostezek včetně doprovodného zázemí, jako jsou parkoviště, kolové úschovny apod., a zároveň aktivně spolupracovat s Libereckým krajem na obnově komunikací I., II. a III. třídy v majetku kraje. Zároveň je nutné podporovat hromadnou dopravu a minimálně zachovat její rozsah, zejména v menších obcích.

Technická infrastruktura- zde je potřeba rekonstrukce vodovodních řadů, hledání nových zdrojů pitné vody, zachování kvality pitné vody, budování či rekonstrukce kanalizací, čistíren odpadních vod. S ohledem na nákladnost výše uvedených záměrů, je nutné vždy zvážit ekonomickou výhodnost plánovaných akcí a v případě vysoké nákladovosti přistoupit k individuálním řešení např. DČOV apod.

Turistický ruch - aktivity v úseku cestovního ruchu úzce souvisí se životem v obcích. Je zde předpoklad rozšíření ubytovacích a stravovacích zařízení v souvislosti s rozšířením turisticky méně využívaných míst, rozvoj doplňkových aktivit (stavby rozhleden, účelových parků, horolezeckých stěn, nástupních míst pro vodáckou turistiku, apod.) a cílený marketing turistických aktivit.

Vzdělávání, školství – zde je zájem zejména o modernizaci škol a školských zařízení a zázemí (školní družiny, kluby, toalety, kuchyně), rekonstrukce odborných učeben a stavby venkovních učeben, bezbariérový vstup do budov, kvalitní a moderní učební pomůcky a spolupráce škol na mimoškolních aktivitách pro děti i dospělé.

Vybavenost obcí a služby – jedná se především o výstavbu ubytovacích kapacit či rekonstrukci drobných provozoven v obcích a opravy domů a bytů a příprava pozemků pro individuální bytovou výstavbu. Dále dostupnost zdravotnických zařízení, podpora drobného podnikání (obchod, služby), zázemí pro spolkovou činnost, sportoviště apod.

Životní prostředí – zde je potřeba zejména zajistit kvalitní péči o všechny kategorie chráněných území, údržbu a prostupnost krajiny. Další oblastí, které je potřeba se věnovat, je kvalita povrchových i podzemních vod, kvalita ovzduší (jedná se zejména o lokální topeniště) a zateplení soukromých i veřejných budov. Patří sem i revitalizace vodních toků a ploch (potoků, řek, rybníků, studánek, nádrží a náhonů), výstavba či obnova sběrných dvorů a aktivity zabývající se tříděním odpadů.

Řízení obcí, informovanost, spolupráce - tady mají obce zájem především o rekonstrukce veřejného rozhlasu, veřejného osvětlení, internetového pokrytí, zvýšení kvality služeb poskytovaných veřejnosti formou elektronizace úřadu či zlepšení propagace obce nebo zefektivnění práce hasičských jednotek.

Bezpečnost - zde je nutnost posílení a modernizace vybavení složek IZS, jednotek dobrovolných hasičů a městské policie. Také je zde potřeba modernizovat či zavést kamerové systémy, modernizovat veřejná osvětlení, zpracovat pasporty komunikací a následně doplnit dopravní značení.

3. Strategická část

3.1. Stanovení vize, strategických cílů, specifických cílů a opatření

Mise

Integrovaná strategie území MAS Achát je zpracována jako ucelený rozvojový dokument, který spojuje nejen jednotlivé subjekty zapojené do MAS, ale především jsou na jejím základě propojeny jejich záměry, projekty a v neposlední řadě také zdroje, a to jak finanční a materiální, tak i lidské. Tím je vytvořen předpoklad pro úspěšné realizace záměrů žadatelů za finanční podpory v území MAS Achát z fondů Společného strategického rámce v programovém období 2014 - 2020.

Mezi východiska pro tvorbu návrhové části patří zejména výše zpracované analytické závěry, včetně analýzy problémů a potřeb, závěry relevantních strategických dokumentů obcí, svazků obcí, dílčí výstupy z komunitních projednávání a shrnutí monitoringu absorpční kapacity v klíčových rozvojových oblastech. Strategie je zpracována v souladu s dostupnou verzí příslušné metodiky.

Mise:

Vytvořit předpoklady pro kvalitní život obyvatel v území MAS Achát s efektivním využitím potenciálu území a různých forem vnější podpory.

V rámci naplňování MISE, resp. celé strategie budou uplatňovány především následující **principy**:

- princip rovného přístupu k informacím pro všechny subjekty v území MAS Achát (veřejná správa, podnikatelé, neziskové organizace, veřejnost);
- princip občanské společnosti (aktivní zapojení obyvatel území do rozvoje MAS Achát);
- princip partnerství a spolupráce členů MAS Achát;
- princip udržitelného rozvoje (soulad přírodních, kulturních a historických hodnot za současného naplnění sociálních potřeb a dlouhodobé ekonomické prosperity území);
- podpora záměrů se synergickým efektem.

Dlouhodobá vize

MAS Achát je:

- harmonicky rozvinutou oblastí a dobrým místem k životu, s kvalitní občanskou vybaveností a společensky aktivními obyvateli, kteří mají vztah k území
- územím s rozvinutým hospodářstvím, včetně moderní inovativní výroby a ekologicky orientovaného zemědělství
- územím s kvalitní nabídkou cestovního ruchu v souladu s ochranou životního prostředí a vyhovující dopravní a technickou infrastrukturou

3.1.1. Strategické a specifické cíle

Strategické cíle	
1. Kvalitní podmínky pro život v území	zajištění bezpečnosti obyvatel a návštěvníků, rozvoj občanské společnosti a chytrá administrace, zajištění dopravní dostupnosti území a obslužnosti veřejnou dopravou, stabilizace a rozvoj technické infrastruktury v území, rozvoj kvalitní a dostupné občanské vybavenosti
2. Zvýšení výkonosti regionální ekonomiky	posilování nabídky atraktivit cestovního ruchu, vytváření podmínek pro podporu podnikání v území, řízení a organizace ekonomického rozvoje území, sociální podnikání a zaměstnanost v území
3. Kvalitní životní prostředí jako základ obytné a rekreační funkce	kvalitně udržovaná a prostupná krajina, ochrana složek životního prostředí, podpora a rozvoj moderních forem ochrany životního prostředí

Strategický cíl 1. Kvalitní podmínky pro život v území	
Specifický cíl	1.1. Moderní řízení obcí s důrazem na zajištění bezpečnosti obyvatel a majetku
Specifický cíl	1.2. Stabilizace a rozvoj technické infrastruktury v území
Specifický cíl	1.3. Kvalitní a dostupné občanské služby
Specifický cíl	1.4. Příjemný vzhled obcí na území MAS
Strategický cíl 2. Zvýšení výkonnosti regionální ekonomiky	
Specifický cíl	2.1. Posilování nabídky atraktivit cestovního ruchu
Specifický cíl	2.2. Vytváření podmínek pro podporu podnikání v území
Specifický cíl	2.3. Podpora zaměstnanosti v území
Strategický cíl 3. Kvalitní životní prostředí jako základ obytné a rekreační funkce	
Specifický cíl	3.1. Kvalitně udržovaná a prostupná krajina
Specifický cíl	3.2. Ochrana složek životního prostředí

Následující přehled ukazuje strategické a specifické cíle návrhové části SCLLD MAS Achát, a to včetně indikátorů potřebných pro kvantifikaci a hodnocení cílů strategie.

Strategický cíl 1. Kvalitní podmínky pro život v území	
Specifický cíl	Indikátory
1.1. Moderní řízení obcí s důrazem na zajištění bezpečnosti obyvatel a majetku	○ Počet zařízení a technologií vedoucí ke zvýšení bezpečnosti a ochrany zdraví a majetků ○ Změna počtu dopravních nehod na úsecích dotčených intervencí (%) ○ Počet informačních systémů nově vybudovaných nebo upravených ○ Počet projektů v oblasti veřejných služeb
1.2. Stabilizace a rozvoj technické infrastruktury v území	○ Počet obyvatel nově připojených na vodovod ○ Počet obyvatel nově připojených na kanalizaci ○ Délka nových a rekonstruovaných kanalizačních řadů (km) ○ Délka nových a rekonstruovaných místních komunikací celkem (km) ○ Délka nově vybudovaných cyklostezek a cyklotras ○ Délka rekonstruovaných cyklostezek a cyklotras ○ Počet nově vytvořených parkovacích míst ○ Počet nově pořízených vozidel pro veřejnou dopravu ○ Počet obyvatel obsluhovaných zlepšenou veřejnou dopravou (počet) ○ Počet realizací, vedoucích ke zvýšení bezpečnosti v dopravě (realizace)

Strategický cíl 1. Kvalitní podmínky pro život v území	
Specifický cíl	Indikátory
1.3. Kvalitní a dostupné občanské služby	○ Počet podpořených projektů zaměřených na podporu sociálních služeb (počet) ○ Plocha nově vybudovaných objektů pro zájmové a volnočasové aktivity (m²) ○ Počet podpořených projektů zaměřených na podporu vzdělávání (počet) ○ Počet podpořených projektů na podporu zdravotnictví (počet) ○ Počet podpořených kulturních akcí (počet) ○ Počet podpořených projektů zaměřených na podporu kultury a volnočasových aktivit (počet)
1.4. Příjemný vzhled obcí na území MAS	○ Plocha regenerovaného a revitalizovaného území celkem (ha) ○ Plocha nově založené nebo rekonstruované veřejné zeleně (ha)

Strategický cíl 2. Zvýšení výkonnosti regionální ekonomiky.	
Specifické cíle	Indikátory
2.1. Posilování nabídky atraktivit cestovního ruchu	○ Délka nově vybudovaných nebo rekonstruovaných cyklostezek a cyklotras (km) ○ Kapacita ubytovacích zařízení cestovního ruchu - lůžek (počet) – zvýšení ○ Počet nových a technicky zhodnocených objektů turistické infrastruktury (počet) ○ Počet vytvořených produktů pro orientaci a směřování návštěvníků (počet) ○ Počet vytvořených marketingových produktů pro cestovní ruch (počet)
2.2. Vytváření podmínek pro podporu podnikání v území	○ Počet projektů na podporu MSP (počet) ○ Míra zaměstnanosti v regionu celkem (%) – zvýšení ○ Počet podnikatelů celkem (počet) – zvýšení
2.3. Podpora zaměstnanosti v území	○ Míra zaměstnanosti v regionu celkem (%) – zvýšení ○ Počet podnikatelů celkem

Strategický cíl 3. Kvalitní životní prostředí jako základ obytné a rekreační funkce	
Specifické cíle	Indikátory
3.1. Kvalitně udržovaná a prostupná krajina	○ Plocha regenerovaného a revitalizovaného území celkem (ha) ○ Délka nově vyznačených cyklotras a pěších tras
3.2. Ochrana složek životního prostředí	○ Podíl recyklovaných odpadů (%) – zvýšení ○ Sběrná místa a sběrné dvory ○ Počet podpořených projektů zaměřených na snižování energetické náročnosti (počet) ○ Počet informačních akcí (počet)

3.1.2. Rozvojová opatření a jejich provázanost

Strategický cíl 1. Kvalitní podmínky pro život v území

Specifický cíl 1. 1. Moderní řízení obcí s důrazem na zajištění bezpečnosti obyvatel a majetku

Opatření:

1.1.1. Kvalitní bezpečnostní a varovné systémy

Opatření nelze podpořit prostřednictvím programových rámců SCLLD MAS Achát (s výjimkou doplňkových aktivit v rámci IROP, SC 1.2). Lze využít také krajské dotační tituly, programy MMR ČR, program EFEKT MPO ČR ad.

Aktivity: kamerové systémy, veřejné osvětlení, bezpečnost silničního provozu, zkvalitnění prvků Integrovaného záchranného systému

Příjemci: obce, svazky obcí, správci a provozovatelé veřejných komunikací

Hlavní cílové skupiny: veřejnost

Opatření:

1.1.2. Růst kvality a modernizace veřejné správy a veřejných služeb

Opatření nebude podpořeno prostřednictvím programových rámců SCLLD MAS Achát, žadatelé mohou využít individuální výzvy v IROP, krajské dotační tituly, programy MMR apod.

Aktivity: elektronizace úřadu, vybudování či rekonstrukce veřejného rozhlasu, zlepšení podmínek pro práci hasičů

Příjemci: obce, svazky obcí

Hlavní cílové skupiny: veřejnost

Specifický cíl 1.2. Stabilizace a rozvoj technické infrastruktury v území

Opatření:

1.2.1. Výstavba a rekonstrukce sítí technické infrastruktury

Opatření nelze podpořit v rámci programových rámců SCLLD MAS Achát, lze podpořit pomocí individuálních projektů žadatelů z OPŽP, MMR a krajských dotačních titulů.

Aktivity: rekonstrukce zastaralé vodovodní a kanalizační v obcích, výstavba vodovodní sítě v nových lokalitách, studny, DČOV

Příjemci: obce, vlastníci budov a pozemků

Hlavní cílové skupiny: veřejnost – obyvatelé

Opatření:

1.2.2. Dopravní infrastruktura

Opatření bude částečně podporováno v rámci programového rámce IROP specifický cíl 1.2., dále z programů MMR, SFDI a krajských dotačních titulů.

Aktivity: rekonstrukce a nová výstavba chodníků, včetně doprovodných aktivit – zeleň, přechody pro chodce apod., cyklostezky a cyklotras propojujících obce a jejich místní části, budování parkovacích ploch, dopravních terminálů, bezpečnostní opatření, podpora hromadné dopravy. Vybavení komunikací doplňkovou infrastrukturou (čekárny, odstavné prostory pro nemotorová vozidla, ad.).

Příjemci: obce, dobrovolné svazky obcí, organizace zřizované nebo zakládáné kraji, obcemi nebo DSO, dopravci ve veřejné linkové dopravě podle zákona č. 111/1994 Sb., o silniční dopravě, subjekty zajišťující dopravní obslužnost, uvedené v § 8 odst. 1 zákona č. 194/2010 Sb., o veřejných službách v přepravě cestujících a o změně dalších zákonů, tedy stát, kraje a obce, pokud poskytují veřejné služby v přepravě cestujících samy, a dopravci, kteří jsou provozovateli veřejné linkové dopravy podle zákona č. 111/1994 Sb., o silniční dopravě, na základě smlouvy o veřejných službách v přepravě cestujících

Hlavní cílové skupiny: obyvatelé a návštěvníci regionu, dojíždějící za prací a službami, užívající veřejnou dopravu

Opatření:

1.2.3. Dopravní infrastruktura pro cestovní ruch

Aktivity tohoto opatření lze naplnit v rámci přeshraniční spolupráce a krajských dotačních titulů.

Aktivity: Budování cyklostezek, turistických a naučných stezek, parkovacích či odstavných ploch, infosystémů a podobných atraktivit včetně odpočívadel a mobiliáře, spolupráce uvnitř MAS i navenek

Příjemci: obce, svazky obcí, podnikatelské subjekty, NNO

Hlavní cílové skupiny: veřejnost, turisté, návštěvníci

Specifický cíl 1.3. Kvalitní a dostupné občanské služby

Opatření:

1.3.1. Výstavba a rekonstrukce infrastruktury pro kulturu a sport

Aktivity nelze podpořit v rámci programových rámců SCLLD MAS Achát. Budou podpořeny prostřednictvím individuálních projektů žadatelů z programů MMR a krajských dotačních titulů.

Aktivity: dětská hřiště s herními prvky, sportoviště, víceúčelové objekty či zařízení včetně zázemí

Příjemci: obce, svazky obcí, NNO, organizace zřizované nebo zakládané kraji, obcemi nebo DSO, podnikatelské subjekty (FO a PO)

Hlavní cílové skupiny: veřejnost – obyvatelé regionu, návštěvníci

Opatření:

1.3.2. Dostupné a kvalitní sociální služby, sociální začleňování

Opatření bude podpořeno v rámci SCLLD MAS Achát, OPZ - investiční priorita 2. 3., specifický cíl 2.3.1.

Aktivity: terénní programy, práce se znevýhodněnými osobami, nízkoprahová zařízení pro děti a mládež, služby pro nezaměstnané, lidi v nouzi, odborné sociální poradenství, sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi, kontaktní centra, osobní asistence, odlehčovací služby, komunitní a polyfunkční centra

Příjemci: poskytovatelé sociálních služeb registrovaných dle zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, obce, svazky obcí, NNO, vzdělávací a poradenské instituce, školy a školská zařízení, popř. další možní příjemci dle dotačních titulů

Hlavní cílové skupiny: osoby sociálně vyloučené nebo sociálním vyloučením ohrožené, osoby se zdravotním postižením, osoby s kombinovanými diagnózami, osoby žijící v sociálně vyloučených lokalitách, národnostní menšiny, osoby pečující o malé děti, osoby pečující o jiné závislé osoby, rodiče samoživitelé, osoby dlouhodobě či opakovaně nezaměstnané, osoby ohrožené předlužeností, domácím násilím, závislostmi, osoby v nebo po výkonu trestu, osoby opouštějící institucionální zařízení

Opatření:

1.3.3. Dostupná a kvalitní zdravotní péče

Opatření nelze vzhledem k nastavení podmínek jednotlivých operačních programů pro metodu CLLD podpořit v programových rámcích SCLLD MAS Achát.

Aktivity: podpora dostupnosti a kvality zdravotnických a doprovodných sociálních služeb zejména v malých obcích, rekonstrukce zdravotních středisek, vybavení a modernizace pracovišť, zajištění vhodných podmínek pro lékaře (prostory, bydlení) – možná aktivita pro spolupráci obcí

Příjemci: příspěvkové organizace zřizované Ministerstvem zdravotnictví ČR, kraje, organizace zřizované nebo zakládané kraji, obce, organizace zřizované nebo zakládané obcemi, svazky obcí, podnikatelské subjekty (FO a PO), církve, církevní organizace, subjekty poskytující veřejnou službu v oblasti zdravotní péče podle zákona č. 372/2011 nebo zákona č. 258/2000 Sb., v platných zněních

Hlavní cílové skupiny: veřejnost, pracovníci zdravotních a sociálních služeb

Opatření:

1.3.4. Zabezpečení kvalitního a dostupného vzdělávání

Opatření bude podpořeno v rámci zpracování Místních akčních plánů rozvoje vzdělávání (MAP), OP VVV a individuálními projekty jednotlivých žadatelů (škol a školských zařízení), včetně pomoci MAS Achát v rámci animačních aktivit MAS (OP VVV) a dalších vlastních projektů MAS Achát, které plánuje realizovat v této oblasti (podpora čtenářské a finanční gramotnosti apod.).

Aktivity: pořízení didaktických pomůcek, vzdělávání pedagogů, práce se žáky se speciálními vzdělávacími potřebami, síťování MŠ a ZŠ, podpora spolupráce MŠ a ZŠ s cílem usnadnění přechodu z předškolního do základního vzdělávání, podpora spolupráce pedagogů MŠ, ZŠ a SŠ, odborníků – asistenti, školní psychologové, pedagogickou psychologické poradny, vzdělávací programy v oblastech přírodních věd, matematiky, čtenářské gramotnosti apod.

Příjemci: vzdělávací instituce, školy a školská zařízení v oblasti předškolního, základního a středního vzdělávání, NNO, obce a jimi zřizované organizace, zařízení péče o děti do 3 let, další subjekty podílející se na realizaci vzdělávacích aktivit, církve a církevní organizace a další žadatelé dle relevantních dotačních titulů

Hlavní cílové skupiny: žáci, pedagogové a další pracovníci škol a školských zařízení, rodiče.

Opatření:

1.3.5. Zabezpečení dostupnosti infrastruktury pro vzdělávání a celoživotní učení

Opatření bude podpořeno v rámci SCLLD MAS Achát v programovém rámci IROP, specifický cíl 2.4.

Aktivity: výstavba, rekonstrukce, vybavení odborných učeben, laboratoří pro výuku cizích jazyků, přírodních věd, řemeslných oborů, finanční gramotnosti, používání digitálních technologií, úprava budov a učeben, tak aby byla zajištěna sociální inkluze nejen pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami a pro potřeby vzdělávání v rámci konceptu celoživotního učení, neformální vzdělávání mládeže

Příjemci: vzdělávací instituce, školy a školská zařízení v oblasti předškolního, základního a středního vzdělávání, NNO, obce a jimi zřizované organizace, zařízení péče o děti do 3 let, další subjekty, podílející se na realizaci vzdělávacích aktivit, církve a církevní organizace a další žadatelé dle relevantních dotačních titulů

Hlavní cílové skupiny: děti, žáci, mládež, pedagogičtí pracovníci, osoby se speciálními vzdělávacími potřebami, osoby s potřebami vzdělávání v rámci konceptu celoživotního učení

Opatření:

1.3.6. Podpora místních spolků a tradic, společenských akcí, zapojení občanů do života v obcích

Opatření bude podpořeno v rámci projektů spolupráce PRV (činnosti spolupráce v rámci iniciativy LEADER, vazba na článek 44), programů Ministerstva pro místní rozvoj, Ministerstva kultury ČR a krajských dotačních titulů.

Aktivity: osvěta činnosti místních NNO, podpora kulturních, vzdělávacích a sportovních akcí, podpora tradičních akcí (jarmarky, slavnosti, poutě...), podpora tvorby nových akcí specifických pro region apod.

Příjemci: obce, svazky obcí, NNO, podnikatelské subjekty (FO a PO), školy a školská zařízení, církve a církevní instituce a další příjemci definovaní v relevantních dotačních titulech

Hlavní cílové skupiny: obyvatelé a návštěvníci, veřejnost

Opatření:

1.3.7. Prorodinná opatření

Opatření bude podpořeno v rámci programového rámce SCLLD MAS Achát, OPZ, SC 2.3.1.

Aktivity: dětská a rodinná centra, dětské kluby, dětské skupiny, příměstské tábory, individuální péče o děti, podpora sladování rodinného a pracovního života

Příjemci: NNO, obce, vzdělávací a poradenské instituce, obchodní korporace, OSVČ a další relevantní příjemci dle aktuálních pokynů OPZ

Cílové skupiny: ženy ohrožené na trhu práce, rodiče s malými dětmi, osoby pečující o závislé osoby.

Specifický cíl 1.4. Příjemný vzhled obcí na území MAS

Opatření:

1.4.1. Opravy kulturních zařízení a veřejných budov

Opatření nelze přímo podpořit v rámci programových rámců SCLLD MAS Achát. Žadatelé mohou využít národní dotační tituly, např. MMR, Ministerstvo kultury a krajské dotační tituly.

Aktivity: rekonstrukce kluboven, sokoloven, obecní úřady, další veřejné i soukromé budovy

Příjemci: obce, svazky obcí, školy a školská zařízení, NNO, podnikatelské subjekty (FO a PO)

Hlavní cílové skupiny: veřejnost

Opatření:

1.4.2. Péče o veřejná prostranství a zeleň v obcích

Opatření nelze podpořit v rámci programových rámců SCLLD MAS Achát. Žadatelé mohou využít národní dotační tituly, např. programy MMR, nadace (např. Nadace ČEZ, Nadace VIA, Nadace Partnerství), krajské dotační tituly, v některých případech OPŽP.

Aktivity: obnova a zlepšení vzhledu veřejných prostranství, nákup techniky pro zlepšení vzhledu obcí, ošetření a výsadba veřejné zeleně, revitalizace požárních nádrží, péče a údržba o parky a aleje

Příjemci: obce, svazky obcí, NNO, podnikatelské subjekty (FO a PO)

Hlavní cílové skupiny: veřejnost

Opatření:

1.4.3. Opravy kulturních a sakrálních památek na území MAS včetně památkových zón, rezervací a lokálně významných památek a míst

Vzhledem ke skutečnosti, že v rámci IROP, SC 3.1 lze podpořit pouze národní kulturní památky a památky UNESCO a Zefektivnění ochrany a využívání sbírkových a knihovnických fondů a jejich zpřístupnění, není připraven programový rámec v rámci SCLLD MAS Achát, žadatelé mohou podávat individuální projekty k ŘO. Dále lze využít národních dotačních titulů, např. z MMR na podporu drobných sakrálních památek, MZE, Ministerstva kultury na podporu ohrožených památek a krajských dotačních titulů.

Aktivity: restaurování památek včetně národních a nemovitých kulturních památek, hřbitovů, hřbitovnických zdí, kostelů, kaplí, křížků a památníků, lidové architektury, podpora muzeí a knihoven, záchrana přírodního a duševního dědictví, depozitáře apod.

Příjemci: vlastníci památek nebo subjekty s právem hospodaření (dle zápisu v katastru nemovitostí nebo nájemní smlouvy)

Hlavní cílové skupiny: vlastníci památek nebo subjekty s právem hospodaření, návštěvníci, místní obyvatelé, podnikatelé

Strategický cíl 2. Zvýšení výkonnosti regionální ekonomiky.

Specifický cíl 2.1. Posilování nabídky atraktivit cestovního ruchu

Opatření:

2.1.1. Podpora regionálních produktů, vzniku prodejen regionálních produktů a jejich zařazení do obchodní sítě

Opatření bude podpořeno z krajských dotačních titulů, zaměřených na podporu regionálních produktů.

Aktivity: propagace místních výrobců a podnikatelů, katalogy místních firem a organizací, nákup vybavení ad.

Příjemci: podnikatelské subjekty (FO a PO) – mikropodniky a malé podniky ve venkovských oblastech, zemědělci

Hlavní cílové skupiny: veřejnost, zejména obyvatelé a návštěvníci regionu

Opatření:

2.1.2. Podpora rozvoje doprovodné infrastruktury pro cestovní ruch

Aktivity tohoto opatření je možné naplnit v rámci projektů spolupráce PRV, přeshraniční spolupráce, podprogramu MMR „Cestování dostupné všem“ a krajských dotačních titulů.

Aktivity: propagace a marketing návštěvnických cílů, tvorba a distribuce propagačních materiálů, informační a turistická centra, půjčovny, sportovně - rekreační zařízení, zábavní parky, expozice a jejich podpora, dopravní značení a parkovací místa ad.

Příjemci: obce, svazky obcí, podnikatelské subjekty, NNO a další příjemci dle relevantních dotačních titulů

Hlavní cílové skupiny: veřejnost, turisté a návštěvníci regionu

Opatření:

2.1.3. Využití potenciálu pro rozvoj cestovního ruchu

Opatření lze naplnit v rámci podprogramu MMR „Cestování dostupné všem“, krajských dotačních titulů a PRV tematická zemědělsko - environmentální turistika).

Aktivity: tvorba produktů na základě využití přírodních atraktivit, historických či průmyslových zajímavostí severní části CHKO Český ráj, aktivity podél Jizery, historie a současnost sklářství ad.

Příjemci: obce, svazky obcí, podnikatelské subjekty (FO + PO), NNO

Hlavní cílové skupiny: návštěvníci regionu

Specifický cíl 2.2.: Vytváření podmínek pro podporu podnikání v území

Opatření:

2.2.1. Podpora drobného podnikání v obcích

Opatření bude podpořeno v rámci programového rámce MAS Achát, PRV, čl. 19.1.b). Zvýhodnění projektů počítající s revitalizací nefunkčních stávajících objektů (brownfields).

Aktivity: podpora podnikání v nezemědělské činnosti, rekonstrukce a vybavení prostor pro podnikatele, podpora živností a řemesel, ubytovací a stravovací služby ad.

Příjemci: podnikatelské subjekty (FO a PO) – mikropodniky a malé podniky ve venkovských oblastech

Hlavní cílové skupiny: podnikatelské subjekty, zejména drobní a malí podnikatelé

Opatření:

2.2.2. Investice do zemědělských podniků v rostlinné i živočišné výrobě

Opatření bude podpořeno v rámci programových rámců SCLLD MAS Achát, PRV, článek 17.1.a), Investice do zemědělských podniků.

Aktivity: nákup strojů a vybavení, investice do zemědělských staveb a technologií, pořízení mobilních strojů pro zemědělskou výrobu, investice do peletovacích zařízení pro vlastní spotřebu v zemědělském podniku

Příjemci: zemědělský podnikatel

Hlavní cílové skupiny: zemědělský podnikatel

Opatření:

2.2.3. Podpora místních výrobců zemědělských produktů

Opatření bude podpořeno v rámci programových rámců SCLLD MAS Achát, PRV, článek 17.1.b). Zpracování a uvádění na trh zemědělských produktů

Aktivity: Hmotné i nehmotné investice, které se týkají zpracování zemědělských produktů a jejich uvádění na trh (investice do výstavby a rekonstrukce staveb, pořízení zařízení pro zpracování a skladování zemědělských produktů, finální úpravu, balení, značení výrobků). Dále bude podporováno zvyšování a monitorování kvality produktů, investice související s uváděním zemědělských a potravinářských produktů na trh (včetně investic do marketingu) a investice do zařízení na čištění odpadních vod ve zpracovatelském provozu.

Příjemci: zemědělský podnikatel

Hlavní cílové skupiny: zemědělský podnikatel

Specifický cíl 2.3. Podpora zaměstnanosti v území

Opatření:

2.3.1. Podpora spolupráce veřejného a soukromého sektoru v rozvoji území

Opatření lze podpořit v rámci programových rámců SCLLD MAS Achát Program rozvoje venkova, článek 44. Činnosti spolupráce v rámci iniciativy LEADER. Dále mohou žadatelé využít národní a krajské dotační tituly.

Aktivity: společné aktivity – informační, marketinkové, společenské ad.

Příjemci: obce, NNO, zaměstnavatelé, zaměstnanci

Hlavní cílové skupiny: Obyvatelé, návštěvníci

Opatření:

2.3.2. Vzdělávání a poradenství

Opatření nelze podpořit v rámci programových rámců SCLLD MAS Achát. Žadatelé mohou využít případné národní a krajské dotační tituly.

Aktivity: setkávání, konzultace záměrů, odborné proškolení zaměstnanců ad.

Příjemci: obce, NNO, zaměstnavatelé, zaměstnanci

Hlavní cílové skupiny: Obyvatelé

Opatření:

2.3.3. Podpora zaměstnanosti

Zvýšení zapojení lokálních aktérů do řešení problémů nezaměstnanosti a sociálního začleňování ve venkovských oblastech. Opatření bude podpořeno v rámci programového rámce SCLLD MAS Achát OPZ, SC 2.3.1.

Aktivity: podpora zaměstnanosti, vytváření podmínek pro vznik sociálních podniků, rozvoj existujících aktivit v oblasti sociálního podnikání, podpora nárůstu zaměstnanosti v sociálních podnicích, vytváření a zachování pracovních míst pro cílové skupiny, vzdělávání zaměstnanců...

Příjemci: podnikatelské subjekty (FO a PO) – mikropodniky a malé podniky ve venkovských oblastech, obce, svazky obcí, NNO, církve, církevní organizace

Hlavní cílové skupiny: osoby sociálně vyloučené nebo ohrožené sociálním vyloučením, osoby dlouhodobě nezaměstnané, osoby se zdravotním postižením, osoby v nebo po výkonu trestu, osoby opouštějící institucionální zařízení apod.

Opatření:

2.3.4. Zlepšení propagace cestovního ruchu a koordinace aktérů

Opatření lze naplnit prostřednictvím národních a krajských dotačních titulů, dále spoluprací sektorů např. v rámci společné propagace na výstavách a veletrzích apod.

Aktivity: podpora společné organizace cestovního ruchu na území MAS, společné aktivity v oblasti cestovního ruchu

Příjemci: obce, svazky obcí, podnikatelské subjekty, NNO

Hlavní cílové skupiny: zejména návštěvníci regionu, veřejnost

Strategický cíl 3. Kvalitní životní prostředí jako základ obytné a rekreační funkce

Specifický cíl 3.1. Kvalitně udržovaná a prostupná krajina

Opatření:

3.1.1. Prostupná a udržovaná krajina s možností poznávání

Opatření nebude podporováno v rámci programových rámců SCLLD MAS Achát s ohledem na navrženou alokaci PRV. Aktivita tohoto specifického cíle je možno naplnit pomocí individuálních projektů např. PRV článek 17.1.c. Zemědělská infrastruktura, OPŽP, programů přeshraniční spolupráce a krajských dotačních titulů.

Aktivita: hmotné a nehmotné investice, které souvisejí s rekonstrukcí a budováním zemědělské infrastruktury vedoucí ke zlepšení kvality či zvýšení hustoty polních cest, rekonstrukce a budování polních cest včetně obnovy a nové výstavby souvisejících objektů a technického vybavení. Polní cesty musí být realizovány na území, kde jsou dokončeny pozemkové úpravy a mimo intravilán obce

Příjemci: obec nebo zemědělský podnikatel

Hlavní cílové skupiny: zemědělství podnikatelé, veřejnost

Opatření:

3.1.2. Kvalitní péče o chráněná území

Opatření lze naplnit prostřednictvím individuálních projektů žadatelů do OPŽP, národních a krajských dotačních titulů.

Příjemci: podnikatelské subjekty (FO a PO) – mikropodniky a malé podniky ve venkovských oblastech, NNO, zemědělci, majitelé nemovitostí v chráněných územích

Hlavní cílové skupiny: obyvatelé, návštěvníci

Opatření:

3.1.3. Podpora ekologického hospodaření v krajině, zapojení mimoprodukčních aktivit do hospodaření

Opatření lze naplnit prostřednictvím individuálních projektů žadatelů do PRV, OPŽP, národních a krajských dotačních titulů.

Příjemci: podnikatelské subjekty (FO a PO) – mikropodniky a malé podniky ve venkovských oblastech, zemědělci

Hlavní cílové skupiny: podnikatelské subjekty (FO a PO) – mikropodniky a malé podniky ve venkovských oblastech, zemědělci

Specifický cíl 3.2. Ochrana složek životního prostředí

Opatření:

3.2.1. Efektivní nakládání s odpady

Opatření lze naplnit prostřednictvím individuálních projektů žadatelů do OPŽP, SFŽP, národních a krajských dotačních titulů.

Aktivita: sběrné dvory, kompostování bioodpadů, nové kontejnery na tříděný odpad

Příjemci: podnikatelské subjekty (FO a PO) – mikropodniky a malé podniky ve venkovských oblastech, zemědělci, obce, svazky obcí

Hlavní cílové skupiny: veřejnost

Opatření:

3.2.2. Zlepšování kvality ovzduší v lidských sídlech

Opatření lze naplnit prostřednictvím individuálních projektů žadatelů do OPŽP, národních a krajských dotačních titulů.

Aktivita: energetický audit, zateplení škol a veřejných budov, výměna lokálních zdrojů vytápění

Příjemci: podnikatelské subjekty (FO a PO) – mikropodniky a malé podniky ve venkovských oblastech, zemědělci, obce, svazky obcí, majitelé nemovitostí

Hlavní cílové skupiny: veřejnost

Opatření:

3.2.3. Zlepšení kvality vod

Opatření lze naplnit prostřednictvím individuálních projektů žadatelů do OPŽP, SFŽP, národních a krajských dotačních titulů.

Aktivita: revitalizace rybníků, říčních koryt a potoků, výstavba kanalizací, čistíren odpadních vod, domovních čistíren

Příjemci: podnikatelské subjekty (FO a PO) – mikropodniky a malé podniky ve venkovských oblastech, zemědělci, NNO, obce, svazky obcí, majitelé nemovitostí.

Hlavní cílové skupiny: veřejnost

Opatření:

3.2.4. Využití potenciálu obnovitelných zdrojů energie a úspory energie

Opatření lze naplnit prostřednictvím individuálních projektů žadatelů do OPŽP, OPPIK národních a krajských dotačních titulů.

Aktivita: úspory energie, obnovitelné zdroje energie

Příjemci: podnikatelské subjekty (FO a PO) – mikropodniky, malé podniky a střední podniky ve venkovských oblastech

Hlavní cílové skupiny: veřejnost

Opatření:

3.2.5. Spolupráce při projektech nadregionálního významu (likvidace invazních druhů rostlin,...)

Opatření lze naplnit společnými projekty v rozsahu významného konečného efektu – např. likvidace či zásadní omezení výskytu invazních rostlin, protipovodňová opatření ad.

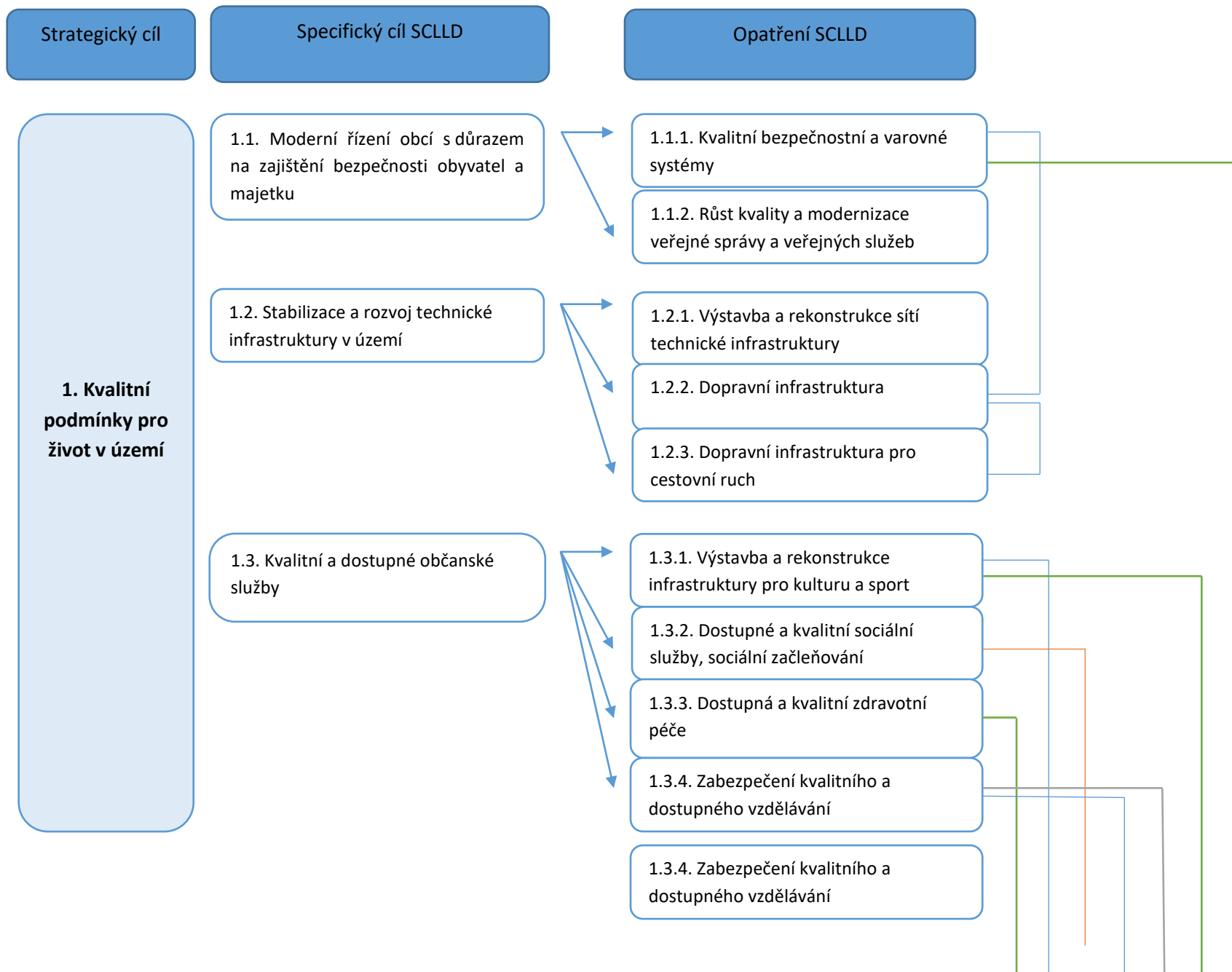
Příjemci: obce, NNO, obyvatelé – vše na území řešení společného projektu

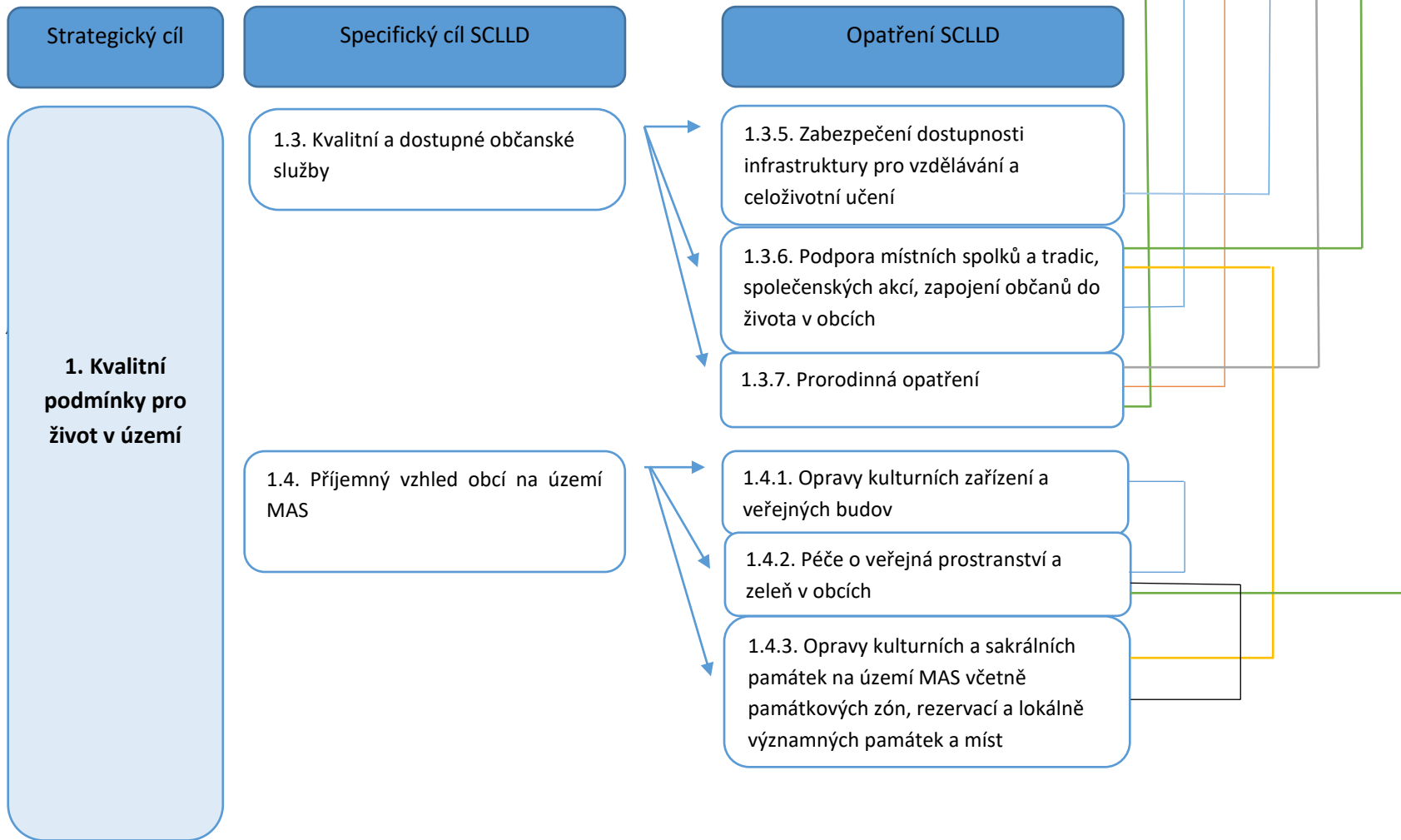
Hlavní cílové skupiny: veřejnost

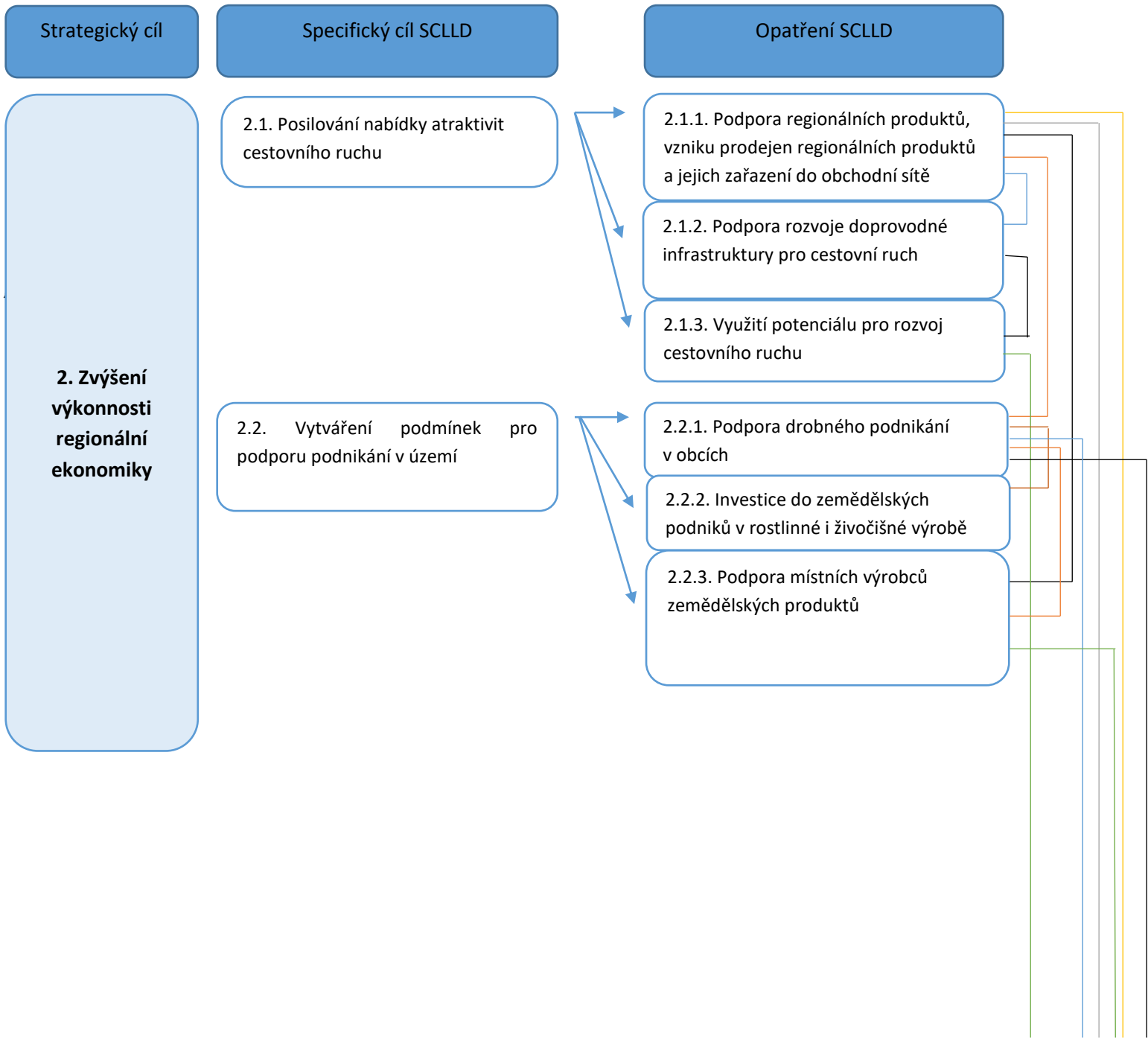
Strategie povede v území MAS Achát k:

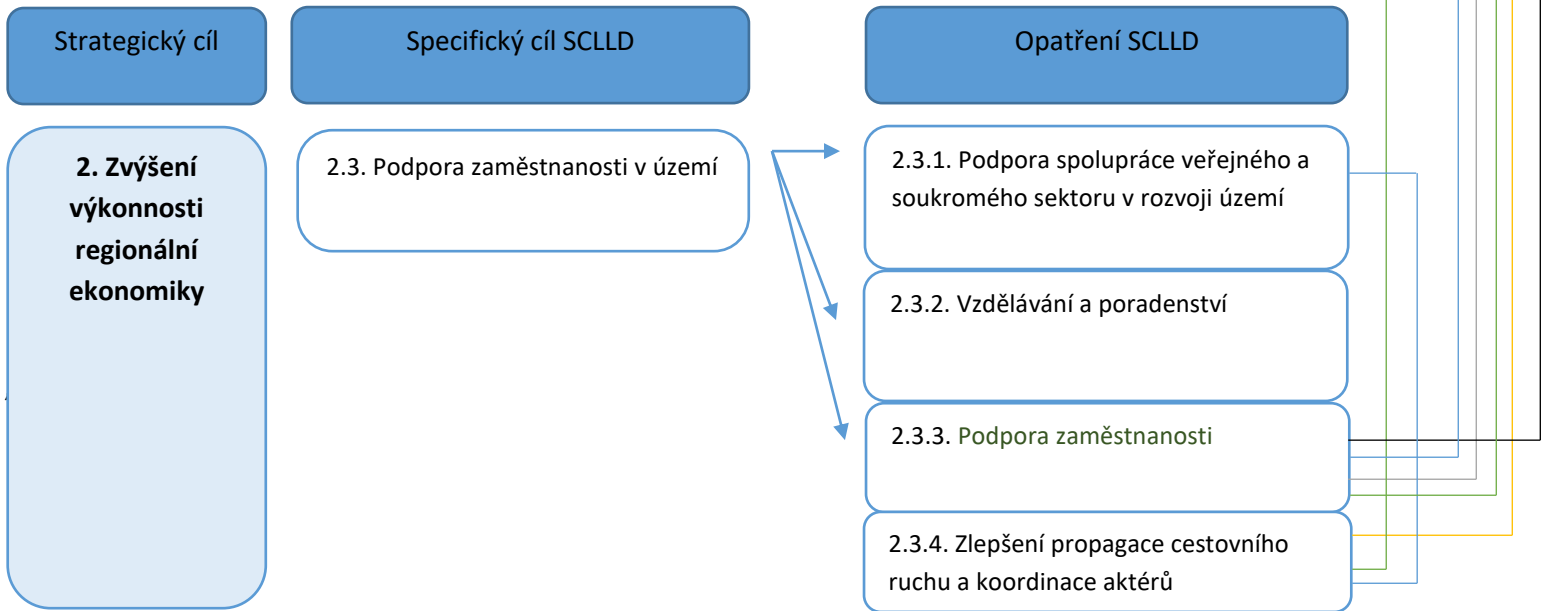
- využívání nového know-how a nových technologií ke zvýšení konkurenceschopnosti místních produktů a služeb,
- zlepšování kvality života a životního prostředí ve venkovských oblastech,
- zvyšování přidané hodnoty místních produktů,
- efektivnímu využívání kulturního dědictví

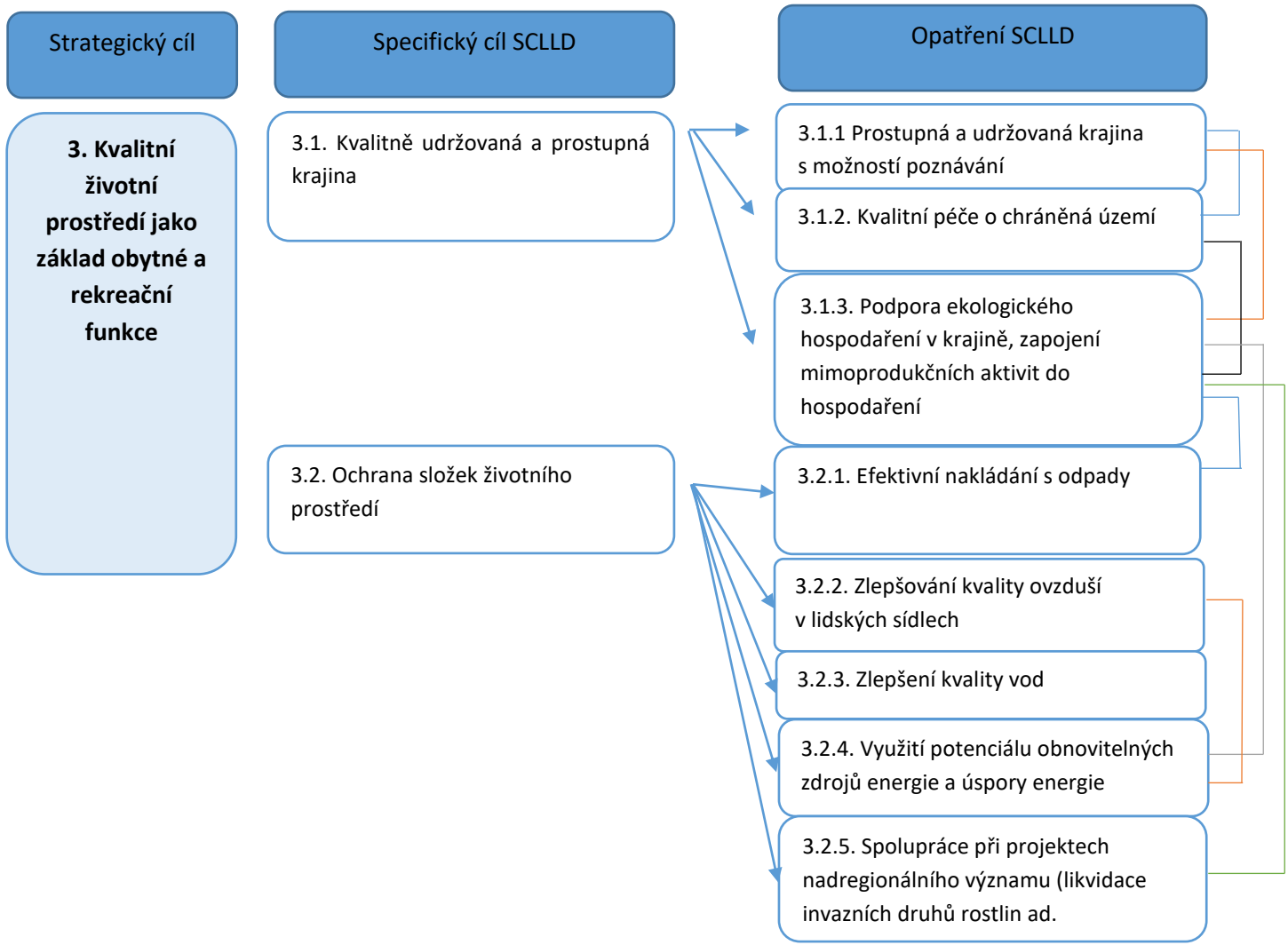
Grafické vyjádření vzájemné provázanosti na úrovni opatření

3.1.3. Prioritizace návrhové části SCLLD MAS Achát

Výše uvedená návrhová část byla zpracována na základě všech dostupných datových a koncepčních vstupů, závěrů komunitních projednávání se všemi relevantními územními aktéry regionálního rozvoje a zpracovaného monitoringu absorpční kapacity území. Formulované strategické cíle, specifické cíle a opatření jsou interpretací žádoucích atributů rozvoje MAS Achát v programovacím období 2014 – 2020. Dílčí opatření byla podrobena prioritizaci v rámci řešitelského týmu a taktéž s využitím bodovací metody v širší skupině regionálních aktérů. Níže je uvedena specifikace výsledků prioritizace opatření MAS Achát.

V rámci stanovování priorit jednotlivým opatřením návrhové části lze konstatovat dominantní postavení tří základních oblastí:

- 1. Kvalitní podmínky pro život v území**
- 2. Zvýšení výkonnosti regionální ekonomiky**
- 3. Kvalitní životní prostředí jako základ obytné a rekreační funkce**

Tato prioritizace zcela odpovídá všem zpracovaným a interpretovaným analytickým výstupům a identifikuje tak reálné potřeby a problémy řešeného území.

3.1.3.1. Kvalitní podmínky pro život v území

Nejvíce prioritizovaný strategický cíl SCLLD. Nejvíce hodnocená opatření v rámci tohoto strategického cíle se týkají rozvoje dopravní infrastruktury, obslužnosti a bezpečnosti. Vysoce bodovaná (prioritizovaná) opatření směřují do oblasti dostupnosti zdravotnictví, sociálních služeb a sítě základních škol. Další nadprůměrně bodovaná opatření se týkají podpory občanského života – podpora akcí, spolků, vybavení.

3.1.3.2. Zvýšení výkonnosti regionální ekonomiky

Druhým prioritizovaným strategickým cílem je „Zvýšení výkonnosti regionální ekonomiky“. Ten je pozitivně vnímán z hlediska vytváření podmínek pro podporu podnikatelských aktivit, regionálních produktů a jejich lokalizace a z hlediska využití cestovního ruchu, jakožto územně dostupnému řešení rozvoje a zvýšení konkurenceschopnosti regionální ekonomiky. V rámci ČR se jedná o prioritizované oblasti zaměřené na rozvoj atraktivit, včetně jejich propagace, rozvoj základní a doprovodné infrastruktury a služeb.

3.1.3.3. Kvalitní životní prostředí jako základ obytné a rekreační funkce

Třetím dominantním strategickým cílem je „Kvalitní životní prostředí jako základ obytné a rekreační funkce“. Prioritizovaná opatření lze rozdělit na čtyři základní skupiny: řešení problematiky odpadů, prostupná a udržovaná krajina, zlepšení kvality vod a využití OZE a snižování energetické náročnosti.

3.2. Integrované a inovativní prvky v SCLLD

Zpracovaná SCLLD MAS Achát je komplexně pojatá jako integrovaná. Metodicky to tedy znamená, že většina opatření návrhové části směřuje do oblastí s přidanou hodnotou pro celé území MAS nebo pro definované specifické oblasti MAS nebo pro vymezené cílové skupiny obyvatel, návštěvníků, podnikatelů, organizací. Integrovanost je tedy definována funkčně (obsahově) nebo územně. Významným prvkem pro zajištění integrovaného přístupu je rozvinutá spolupráce všech klíčových aktérů územního rozvoje – tento kooperativní komunitní přístup vstupuje zejména do oblastí cestovního ruchu, rozvoje dopravní infrastruktury a obslužnosti a budování systému „smart administration“. Za zásadní lze v oblasti integrovaného přístupu považovat tzv. sdílení občanské vybavenosti, jako např. kulturních zařízení, sportovních areálů, školských zařízení, zařízení sociálních služeb. Tento prvek lze též považovat za značně inovativní, v aktuálních podmínkách rozvoje území nepříliš aplikovaný.

Inovativním prvkem je též kooperativní přístup a jednotná organizace aktivit v regionu a jejich propagace, a to nejen v oblasti cestovního ruchu. V oblasti rozvoje turistiky je žádoucí koordinovat přípravu produktů cestovního ruchu

napříč územím a zajistit společný marketing a propagaci a klíčovou organizaci v území (rezervační systémy, přímé oslovení konkrétních cílových skupin, koordinovaná nabídka cestovním kancelářím a jiným organizacím zajišťující příjezdový cestovní ruch).

Inovativním prvkem SCLLD je též rozdělení řešeného území do tří specifických oblastí. Toto rozdělení umožňuje efektivní řešení specifických problémů a potřeb daného území bez zatížení území ostatních.

Celá řada opatření návrhové části SCLLD také směřuje do oblasti rozvoje efektivní veřejné správy a budování systému „smart administration“ společným postupem na celém území MAS, což vede k posilování důležitého partnerství veřejného a soukromého sektoru a k posilování funkcí občanské společnosti.

Z hlediska tvorby SCLLD byla použita pro hodnocení důležitosti analytických výroků a pro prioritizaci opatření návrhové části inovativní bodovací metoda, která umožnila stanovení priorit SCLLD a zajistila logickou provázanost analytické a návrhové části SCLLD.

Strategie komunitně vedeného místního rozvoje usiluje o rozvoj území jako celku. Každý projekt lze označit v rámci rozvoje jako inovativní, protože přináší pro žadatele nové možnosti rozvoje, uplatnění na trhu ať již výrobky, technologiemi či prorodinnými opatřeními dle aktuálních požadavků společnosti. Nemalou roli hraje také rozvoj spolupráce regionu. Inovativní znaky se objevují ve všech navrhovaných cílech a opatřeních. Při realizaci strategie budou upřednostňovány takové inovace, které umožní dlouhodobý udržitelný rozvoj území s využitím jeho vnitřních zdrojů a potenciálů s co nejvyšší možnou formou spolupráce mezi všemi sektory. Lze říci, že většina projektů, které budou realizovány ve strategii komunitně vedeného místního rozvoje, přinesou do regionu inovaci a rozvoj. Regionu se otvírají možnosti inovace se zaměřením na drobné podnikatele a zemědělce, kterým přinese nové technologie a moderní stroje, co bude mít příznivý vliv i na ekologický dopad, následně se zvýší odbyt jejich kvalitnějších výrobků na trhu, pozitivní dopad bude i v zaměstnanosti. Princip inovativnosti chápeme, jako nový pohled na tradiční věci, kde hlavní slovo mají aktéři a partneři území MAS, a kde je MAS motivuje k myšlení směrem ke komplexnímu a strategickému uvažování. MAS nebere SCLLD primárně jako zdroj financování, ale jako proces utváření nových vazeb mezi aktéry území s důrazem na soudržnost, inovace, komunikaci a klade důraz na udržitelnost i po skončení realizace projektu. Strategie je nastavena k přijímání moderních trendů inovací ve společensky významných tématech, k hledání nových řešení a má velký potenciál k jejich nalezení. Zároveň je plně otevřena ke spolupráci v projektech na národní úrovni, která přispěje k utváření, výměně a implementaci inovativních řešení společenských výzev současnosti.

Plánování strategie proběhlo zcela komunitně, na základě komunikace s občany, partnery MAS, dotazníkových šetření, osobní komunikace či veřejného projednávání. Během veškerých jednání byly pečlivě zmapovány požadavky a potřeby obyvatel území MAS a v rámci dotačních možností zahrnuty do strategie. To, že je od počátku strategie koncipována jako integrovaná je vidět v širokém spektru podporovaných aktivit, které jsou k dispozici v zásobníku projektů. Již realizované projekty v minulém období (projekty spolupráce LEADER) byly koncipovány na základě spolupráce neziskového, veřejného a podnikatelského sektoru. Stejně tak cíle a opatření nové SCLLD jsou směřovány na různé typy žadatelů nebo kombinaci žadatelů v rámci jednoho projektu.

Příkladem může být:

- Záměr spolupracujících škol na Malé Skále a v Koberovech a jejich zřizovatelů: Rozvoj mimoškolní činnosti, servis pro rodiče, dopravní obslužnost (1.3.7. Prorodinná opatření) a koordinovaný rozvoj vybavenosti škol - bezbareirovost, technické předměty (1.3.4. Zabezpečení kvalitního a dostupného vzdělávání)
- Koordinovaný přístup k realizaci záměrů zemědělských prvovýrobců a producentů FIPOBEX, TOMPELI,..) a obce Pěnčín s dílčími projekty produktů cestovního ruchu, investice do zemědělské výroby, výroba místních výrobků, realizace infrastruktury, společná propagace území a místních produktů (2.3.1. Podpora spolupráce veřejného a soukromého sektoru v rozvoji území, 2.1.1. Podpora regionálních produktů, vzniku prodejen regionálních produktů a jejich zařazení do obchodní sítě, 2.2.3. Podpora místních výrobců zemědělských produktů, 1.2.2. Dopravní infrastruktura, 2.3.4. Zlepšení propagace cestovního ruchu a koordinace aktérů).

3.3. Vazba na strategické dokumenty

3.3.1. Strategické dokumenty na místní úrovni

V rámci dotazníkového šetření byly prověřeny strategické dokumenty na místní úrovni (z celkového počtu obcí a měst). 30 obcí a měst (tj. 81 %) má vypracovaný dokument na úrovni Programu obnovy venkova tak, jak byl známý v předchozím období. V současné době některé obce zahajují aktualizace svých strategických dokumentů. Po celkové analýze jednotlivých dokumentů lze vysledovat následující zaměření specifických cílů obcí:

1. Technická infrastruktura

Opatření:

Rekonstrukce místních komunikací a mostů
Rekonstrukce veřejného osvětlení
Zajištění dopravní obslužnosti
Kanalizace
Rekonstrukce a dobudování vodovodních sítí

2. Občanská vybavenost

Opatření:

Kvalitní a dostupná zdravotní péče
Rozvoj sociálních služeb
Opravy a budování sportovišť a dětských hřišť
Kvalitní a dostupné vzdělávání
Dostatek kulturních a sportovních akcí, nabídka volnočasových aktivit v obcích
Podpora spolkové činnosti
Rozvoj podmínek pro růst bytového fondu na území MAS

3. Efektivní a komunikující veřejná správa

Opatření:

Modernizace veřejné správy (elektronizace, rozhlas, internet)
Zajištění bezpečnosti v obcích (kamerový systém, bezpečnost silničního provozu, IZS, ad.)

4. Životní prostředí

Opatření:

Zvyšování energetických úspor
Efektivní nakládání s odpady
Péče o vodní toky a plochy na území MAS

5. Vzhled obcí

Opatření:

Péče o veřejná prostranství a zeleň v obcích
Opravy kulturních zařízení, veřejných budov

6. Ochrana a rozvoj kulturního dědictví venkova

Opatření:

Opravy kulturních a sakrálních památek
Údržba národních a nemovitých kulturních památek, památkových zón a rezervací

7. Rozvoj cestovního ruchu

Opatření:

Rozvoj doprovodné infrastruktury pro cestovní ruch
Budování cyklostezek, turistických a naučných stezek, hiposteze a podobných atraktivit
Rozvoj ubytovacích služeb
Rozvoj spolupráce veřejného a soukromého sektoru v oblasti CR
Využití atraktivit území k rozvoji nových produktů CR

8. Podpora podnikání, rozvoj ekonomického potenciálu měst a obcí

Opatření:

Využití objektů typu Brownfields
Využití bývalého vojenského prostoru
Podpora drobného podnikání v obcích
Podpora regionálních produktů

9. Rozvoj lidských zdrojů, zaměstnanost

Opatření:

Řešení problémů sociálně vyloučených lokalit
Prevence sociálně patologických jevů
Sociální začleňování, zvýšení uplatnitelnosti osob ohrožených sociálním vyloučením nebo sociálně vyloučených ve společnosti a na trhu práce
Rozvoj sektoru sociální ekonomiky
Zvýšení zapojení lokálních aktérů do řešení problémů nezaměstnanosti a sociálního začleňování ve venkovských oblastech

10. Zemědělství a lesnictví

Opatření:

Podpora ekologického hospodaření v krajině
Podpora zemědělských subjektů
Zapojení mimoprodukčních aktivit do hospodaření
Podpora agroturistiky
Obnova lesních porostů po kalamitách
Neproduktivní investice v lesích (naučné stezky, rozhledny)

3.3.2. Strategické dokumenty na úrovni MAS

3.3.2.1. Mikroregionální dokumenty

V následujícím textu jsou uvedeny dokumenty, jež byly zkoumány v rámci zpracování Strategie, včetně cílů těchto dokumentů. Na tomto základě můžeme říci, že návrhová část SCLLD MAS Achát je v souladu se strategickými dokumenty mikroregionů na území MAS.

Mikroregion Jizera

Hlavní strategické cíle:

- Zkvalitnění dopravní a technické infrastruktury, optimalizace dopravní obslužnosti území, ochrana majetku před povodněmi a přívalovými dešti, udržení a zlepšení kvalitního stavu životního prostředí a životních podmínek obyvatelstva.
- Vytvoření příznivých podmínek pro stávající a nové podnikatelské investice a rozšíření ekonomických aktivit v mikroregionu.

- Podpora cestovního ruchu ve všech obcích, údržba a rozvoj venkovské zástavby a rozvoj turistiky, dobudování zařízení cestovního ruchu, sportu a rekreace, zvyšování kvality služeb a využití kapacit zařízení, rozvoj vhodných forem turistiky.
- Optimalizace kapacit a dostupnosti vzdělávacích, zdravotnických, sociálních a kulturních zařízení, zlepšování bytových podmínek a občanského vědomí obyvatelstva, zkvalitnění komunikace a přístupu k informacím a prezentace mikroregionu.
- Udržení a zkvalitnění všech složek životního prostředí (ovzduší, voda, půda, vegetace) při zajištění hospodářských činností v mikroregionu, zejména zemědělské i lesnické činnosti, a při zajištění udržitelného rozvoje venkova, včetně zvýšení ekologického vědomí obyvatelstva.
- Optimalizace a obnova zemědělské činnosti při zachování a rozvíjení ostatních funkcí krajiny, poskytnutí zaměstnanosti v zemědělství a přidružených oborech, zkvalitnění venkovského způsobu života.

Mikroregion Kozákov

Návrh strategie:

- Zkvalitňování infrastruktury včetně dopravních staveb a umístování investic
- Informatika a navazující služby
- Technické zabezpečení území
- Podnikání a tradiční řemesla
- Podpora rozvoje cestovního ruchu
- Bydlení
- Vzdělávání a aktivity volného času
- Péče o životní prostředí
- Péče o lidský potenciál

Mikroregion Podkozákovo

Přehled hlavních strategických cílů a opatření v prioritních oblastech:

1. Technická a dopravní infrastruktura

Hlavní strategický cíl - Technická příprava území a zlepšení logistických podmínek pro současné a budoucí investory, zlepšení stavu životního prostředí a životních podmínek obyvatelstva

2. Ekonomický rozvoj (průmyslová, zemědělská a lesní výroby, služby)

Hlavní strategický cíl - Transformace výrobního prostředí na úroveň standardní tržní ekonomiky cestou restrukturalizace, optimalizace a inovace oborů, výroby a technologií za účasti zahraničních i tuzemských investorů.

3. Cestovní ruch, sport, rekreace

Hlavní strategický cíl - Dobudování zařízení cestovního ruchu, sportu a rekreace, zvyšování kvality služeb a využití kapacit zařízení a rozvoj vhodných forem turistiky a přeshraničního i tuzemského cestovního ruchu.

4. Lidské zdroje

Hlavní strategický cíl - Optimalizace kapacit a dostupnosti vzdělávacích, zdravotnických, sociálních a kulturních zařízení, zlepšování bytových podmínek a občanského vědomí obyvatelstva.

5. Životní prostředí

Hlavní strategický cíl - Zajištění zdravého venkovského životního prostředí, ochrana a využívání přírodního a nerostného bohatství krajiny při uplatňování zásad trvale udržitelného rozvoje.

3.3.2.2. Další dokumenty

Komunitní plán sociálních služeb Semilská

Vize, cíle a opatření pro cílovou skupinu osob ohrožených sociálním vyloučením:

- Zajistit a udržet dostatečnou kapacitu dostupných služeb pro osoby, které se pohybují na hranici sociálního vyloučení tak, aby bylo dosaženo co největší minimalizace rizik jejich vyloučení.

Cíl 6 - Podpora terénních, ambulantních a pobytových služeb pro osoby závislé na drogách a alkoholu

Komunitní plán sociálních služeb Železnobrodská

Strategické cíle:

Cíl 1 – Dobrá dostupnost informací a osvěta v oblasti sociálních služeb

Cíl 2 - Zajištění optimální péče o seniory

Cíl 3 - Podpora sociální integrace osob se zdravotním postižením

Cíl 4 - Podpora a pomoc rodinám s dětmi, sanace rodiny

Cíl 5 - Podpora prevence vzniku nežádoucích sociálně patologických jevů mezi dětmi a mládeží - pomoc osobám ohroženým sociálním vyloučením

Komunitní plán sociálních služeb Turnovska

Strategické cíle:

Cíl 1 - Podpora sociální integrace osob se zdravotním postižením

Cíl 2 - Zajištění komplexní péče o seniory

Cíl 3 - Podpora a pomoc rodinám s dětmi

Cíl 4 - Podpora prevence vzniku nežádoucích sociálně patologických jevů mezi dětmi a mládeží

Cíl 5 - Pomoc osobám ohroženým sociálním vyloučením

Strategie rozvoje Euroregionu Nisa 2014 – 2020

Priorita 1: Dopravní dostupnost

Priorita 2: Hospodářství a cestovní ruch

Priorita 3: Životní prostředí

Priorita 4: Bezpečnost

Priorita 5: Kultura a vzdělávání

Strategie trvale udržitelného rozvoje cestovního ruchu v turistickém regionu Český ráj

Strategické cíle:

Cíl 1: Udržení kvality přírodního, historického a kulturního dědictví regionu a jeho efektivní využití pro cestovní ruch.

Cíl 2: Zajištění organizace cestovního ruchu-řízení a koordinace aktivit, rozvoj spolupráce a implementace projektů na celém území turistického regionu Český ráj.

Cíl 3: Efektivní marketing.

Cíl 4: Kvalitní základní i doplňková infrastruktura a služby v cestovním ruchu.

Cíl 5: Prodloužení turistické sezóny.

Cíl 6: Rozvoj cestovního ruchu v okrajových částech turistického regionu.

Cíl 7: Růst významu cestovního ruchu pro rozvoj regionu, pozitivní vliv cestovního ruchu na kvalitu života místních obyvatel.

Cíl 8: Kvalitní dopravní infrastruktura využívající zejména hromadnou a alternativní dopravu.

3.3.3. Strategické dokumenty na krajské úrovni

Většina strategických dokumentů Libereckého kraje se soustředí na území celého kraje. Do úrovně obcí jsou problémy rozpracovány pouze v některých z nich. Přesto lze konstatovat, že závěry a strategické návrhy SCLLD MAS Achát jsou v souladu se závěry těchto krajských koncepcí:

- Strategie rozvoje Libereckého kraje 2006 – 2020
- Program rozvoje Libereckého kraje 2014 – 2020
- Strategie udržitelného rozvoje Libereckého kraje 2006 – 2020
- Program rozvoje hospodářsky slabých oblastí Libereckého kraje
- Regionální inovační strategie Libereckého kraje
- Regionální surovinová politika Libereckého kraje
- Územní energetická koncepce Libereckého kraje
- Plán odpadového hospodářství Libereckého kraje
- Plán rozvoje vodovodů a kanalizací Libereckého kraje
- Program rozvoje cestovního ruchu Libereckého kraje
- Program rozvoje cyklistické dopravy v Libereckém kraji pro období 2008 – 2013
- Analýza sociálně vyloučených lokalit Libereckého kraje
- Střednědobý plán rozvoje sociálních služeb 2014 – 2017
- Dlouhodobý záměr vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy Libereckého kraje
- Koncepce environmentálního vzdělávání, výchovy a osvěty Libereckého kraje
- Koncepce ochrany přírody a krajiny Libereckého kraje
- Koncepce ochrany před povodněmi
- Strategie podpory sportu v Libereckém kraji v letech 2014 – 2016
- Zdravotní politika Libereckého kraje
- Integrovaný program ke zlepšení kvality ovzduší Libereckého kraje, aktualizace 2012
- Analýza stavu dopravy na území Libereckého kraje
- Program ochrany půdy

V rámci Libereckého kraje jsou vymezeny hospodářsky slabé oblasti a ostatní hospodářsky podprůměrné generelové jednotky, které jsou krajem podporovány účelovou investiční nebo neinvestiční dotací z Dotačního fondu LK. V rámci území MAS Achát jsou do hospodářsky slabých oblastí začleněny 3 obce: Chuchelna, Záhoří, Semily. Do hospodářsky podprůměrných oblastí 19 obcí (!): Čtveřín, Jílové u Držkova, Kobyly, Lažany, Loužnice, Paceřice, Pěňčín (JN), Pěňčín (LB), Příšovice, Radčice, Radimovice, Skuhrov, Soběslavice, Svijanský Újezd, Svijany, Sychrov, Vlastiboř, Vlastibořice a Žďárek.

3. 4. Akční plán s popisem programových rámců opatření (fichí) SCLLD

Programová opatření (fiche) v rámci SCLLD MAS Achát byla vytvořena na základě možnosti skloubit potřeby území s operačními programy EU 2014+.

Analytická část SCLLD sloužila jako podklad ke stanovení klíčových oblastí rozvoje a následně pak specifických cílů a opatření ve strategické části SCLLD. Tyto klíčové oblasti, specifické cíle a opatření jsou ale mnohem širší, více územně zaměřené a v některých částech odlišné od možností, které poskytují jednotlivé OP, jež jsou povinným základem tvorby jednotlivých programových rámců.

MAS Achát má možnost financovat Strategii komunitně vedeného místního rozvoje prostřednictvím programových rámců ve čtyřech operačních programech. Jedná se o Integrovaný regionální operační program (IROP), Operační program zaměstnanost (OPZ), Program rozvoje venkova (PRV) a Operační program životní prostředí (OPŽP).

Finanční alokace pro jednotlivé programové rámce je určena na období 2016 – 2023, tj. 8 let.

Předpokládaná navržená alokace:

IROP	45.998 tis. Kč
OPZ	11.791 tis. Kč
PRV	15.946 tis. Kč
OPŽP	5.918 tis. Kč (pozn. programový rámec nevytvořen na základě argumentace v analytické části SLLD)
celková předpokládaná alokace	73.735 tis. Kč (OPŽP nezapočítán)

Tabulka č.: 54 Přehled specifických cílů MAS Achát

Přehled specifických cílů			
Strateg. cíle	Strategický cíl 1. Kvalitní podmínky pro život v území	Strategický cíl 2. Zvýšení výkonnosti regionální ekonomiky	Strategický cíl 3. Kvalitní životní prostředí jako základ obytné a rekreační funkce
Specifické cíle	1.1. Moderní řízení obcí s důrazem na zajištění bezpečnosti obyvatel a majetku	2.1. Posilování nabídky atraktivit cestovního ruchu	3.1. Kvalitně udržovaná a prostupná krajina
	1.2. Stabilizace a rozvoj technické infrastruktury v území	2.2. Vytváření podmínek pro podporu podnikání v území	3.2. Ochrana složek životního prostředí
	1.3. Kvalitní a dostupné občanské služby	2.3. Podpora zaměstnanosti v území	
	1.4. Příjemný vzhled obcí na území MAS		

MAS Achát bude realizovat své cíle pomocí Programových rámců (tzn. výzva a výběr projektů přímo v regionu z alokace rezervované pro Strategii MAS Achát), dále s pomocí projektů spolupráce MAS (PRV) a individuálními projekty, kde může být MAS Achát nositelem a koordinátorem. Mezi činnosti MAS Achát patří také poskytovat podporu a poradenství dalším subjektům v území, které se budou podílet na naplnění Strategie MAS Achát.

Pro každý z relevantních dotačních programů podporovaných z fondů EU je v rámci SCLLD MAS Achát vypracován samostatný programový rámec dle platné metodiky dotačních programů na období 2014 – 2020. V rámci SCLLD MAS Achát jsou rozpracovány Programové rámce související s uplatňováním metody komunitně vedeného místního rozvoje v implementačním procesu tak, jak je popsán v implementační části této strategie. Jedná se o Programové rámce **Integrovaného regionálního operačního programu, Operačního programu Zaměstnanost a Programu rozvoje venkova.**

Klíčové oblasti rozvoje území a z nich vzešlé strategické cíle, specifické cíle a opatření, která jsou obsahem návrhové části SCLLD MAS Achát, vycházejí ze zjištění podložených analytickou částí SCLLD - metodou komunitně vedeného místního rozvoje. Strategické cíle, specifické cíle a opatření jsou v návrhové části mnohem širší, v některých aspektech odlišná od možností, které poskytují dotační programy, jež jsou povinným základem tvorby jednotlivých programových rámců.

3.4.1. Programový rámec Integrovaného regionálního operačního programu

Integrovaný regionální operační program (IROP) umožňuje čerpat finanční prostředky v rámci komunitně vedeného místního rozvoje v Prioritní ose 4. Tato prioritní osa podporuje ve specifickém cíli **4.1. Posílení komunitně vedeného místního rozvoje za účelem zvýšení kvality života ve venkovských oblastech a aktivizace místního potenciálu**, a to aktivity z prioritních os 1, 2 a 3, konkrétně ze specifických cílů:

- 1.2 Zvýšení podílu udržitelných forem dopravy
- 1.3 Zvýšení připravenosti k řešení a řízení rizik a katastrof
- 2.1 Zvýšení kvality a dostupnosti služeb vedoucí k sociální inkluzi
- 2.2 Vznik nových a rozvoj existujících podnikatelských aktivit v oblasti sociálního podnikání
- 2.3 Rozvoj infrastruktury pro poskytování zdravotních služeb a péče o zdraví
- 2.4 Zvýšení kvality a dostupnosti infrastruktury pro vzdělávání a celoživotní učení
- 3.1 Zefektivnění prezentace, posílení ochrany a rozvoje kulturního dědictví
- 3.3 Podpora pořizování a uplatňování dokumentů územního rozvoje

a ve specifickém cíli **4.2. Posílení kapacit komunitně vedeného místního rozvoje za účelem zlepšení řídicích a administrativních schopností MAS**.

Problematika, kterou řeší IROP, souvisí prakticky s prvním a druhým strategickým cílem rozvoje území působnosti MAS Achát a s většinou jejich cílů specifických. Jejich podporu v rámci SCLLD ale omezuje finanční alokace a některá územní zaměření specifických cílů os 1, 2 a 3.

Strategický cíl 1. Kvalitní podmínky pro život v území (SCLLD MAS Achát)

Specifický cíl: 1.2. Stabilizace a rozvoj technické infrastruktury v území

Opatření: 1.2.2. Dopravní infrastruktura

Prioritní osa 4 IROP, specifický cíl 4.1 Posílení komunitně vedeného místního rozvoje za účelem zvýšení kvality života ve venkovských oblastech a aktivizace místního potenciálu.

Vazba na specifický cíl 1.2 IROP: Zvýšení podílu udržitelných forem dopravy

Strategický cíl 1. Kvalitní podmínky pro život v území (SCLLD MAS Achát)

Specifický cíl: 1.3. Kvalitní a dostupné občanské služby

Opatření: 1.3.5. Zabezpečení dostupnosti infrastruktury pro vzdělávání a celoživotní učení

Prioritní osa 4 IROP, specifický cíl 4.1. Posílení komunitně vedeného místního rozvoje za účelem zvýšení kvality života ve venkovských oblastech a aktivizace místního potenciálu.

Vazba na specifický cíl 2.4 IROP: Zvýšení kvality a dostupnosti infrastruktury pro vzdělávání a celoživotní učení

Strategický cíl 2. Zvýšení výkonnosti regionální ekonomiky (SCLLD MAS Achát)

Specifický cíl: 2.3. Podpora zaměstnanosti v území

Opatření: 2.3.3. Podpora zaměstnanosti

Prioritní osa 4 IROP, specifický cíl 4.1. Posílení komunitně vedeného místního rozvoje za účelem zvýšení kvality života ve venkovských oblastech a aktivizace místního potenciálu.

Vazba na specifický cíl 2.2 IROP: Vznik nových a rozvoj existujících podnikatelských aktivit v oblasti sociálního podnikání

3.4.1.1. Návaznost řešených opatření na analytickou část

Strategický cíl 1. Kvalitní podmínky pro život v území

Specifický cíl: 1.2. Stabilizace a rozvoj technické infrastruktury v území

Opatření: 1.2.2. Dopravní infrastruktura

Fyzický stav místních komunikací je dle dotazníkového šetření převážně neuspokojivý. Z 37 obcí 16 uvedlo, že nemá chodníky podél hlavních komunikací. Nedostatečné je zajištění dopravně bezpečnostními prvky jako jsou přechody pro chodce, osvětlení rizikových míst, brzdící pásy, dopravní značení při křížení s komunikacemi vyšší třídy apod. (kapitola 2.1.5. Doprava). V souvislosti s přesunem pracovních příležitostí vznikají požadavky na zajištění bezpečných koridorů pro pohyb pěších či cyklistů (Malá Skála – Líšný, Svijany, Příšovice – Přepeře – Turnov, průjezdy městy Železný Brod, Semily ad.), (kapitola 2. 1. 10. Podnikání, výroba, zaměstnanost – podíl vyjíždějících osob). V řadě obcí jsou připravovány projekty zvyšující bezpečnost pohybu (chodník Paceřice – Husa, bezbariérové úpravy nástupišť HD v Mírové p. Koz. ad.).

SWOT analýza k oblasti Doprava, zejména **slabé stránky**: Chybějící chodníky v obcích, chybějící dopravní bezpečnostní prvky (přechody, osvětlení, brzdící pásy, kamerové systémy aj.), nedostatečná doprovodná infrastruktura pro nemotorovou dopravu (lavičky, přístřešky,...), špatná vybavenost a fyzický stav některých železničních a autobusových zastávek (lavičky, koše, informační systém), souběhy a křížení cyklotras po silnicích II. a III. třídy.

Strategický cíl 1. Kvalitní podmínky pro život v území

Specifický cíl: 1.3. Kvalitní a dostupné občanské služby

Opatření: 1.3.5. Zabezpečení dostupnosti infrastruktury pro vzdělávání a celoživotní učení

Vazba na analytickou část: Řada škol má požadavek rekonstrukce a vybavení odborných učeben, např. přírodovědných, jazykových, řemeslných a zároveň mají školy zájem o pořizování venkovních učeben nebo učeben pro práci s PC (kapitola 2. 1. 11. Vzdělávání, školství). Dále je zde potřeba rozšířit zájmové a neformální vzdělávání dětí a mládeže, či vznik dětských skupin nebo klubů (2.1.10.3.).

SWOT analýza k oblasti Vzdělávání, školství, zejména následující oblasti: slabé stránky - nepřipravenost MŠ a ZŠ na vývoj počtu dětí a legislativní změny, nižší vybavenost odbornými učebnami, příležitosti - zkvalitňování školské infrastruktury (vybavení tříd ad.), rozvoj meziobecní spolupráce v oblasti školství, vzdělávání a mimoškolních aktivit. Hrozby - migrace obyvatel, tlak na další redukce sítě škol všech stupňů.

Strategický cíl 2. Zvýšení výkonnosti regionální ekonomiky

Specifický cíl: 2.3. Podpora zaměstnanosti v území

Opatření: 2.3.3. Podpora zaměstnanosti

Vazba na analytickou část: Mezi podnikajícími subjekty i NNO je zájem o rozšiřování sociálních podniků, které by mohly v dalším období přispět ke snižování nezaměstnanosti, případně nahradit dojíždku za prací. Existující sociální podniky na území MAS Achát se zabývají především drobnou dílenskou výrobou či kompletacemi výrobků (informace z dotazníkových šetření, oddíl 2.1.10.4.).

V území působí množství významných firem, které by mohly by přispět ke snížení nezaměstnanosti a stabilizaci pracovních příležitostí v území. V této kategorii zaměstnavatelů se jedná o subjekty, které nejčastěji nepožadují specifické profese, ale především manuální zručnost a zdravotní způsobilost a dispozice pracovníků, v oblasti zemědělství pak sezónní a málo kvalifikované činnosti (oddíl 2.1.10.4., 2.1.10.5.).

SWOT analýza ke kapitole 2.1.10. Podnikání, výroba zaměstnanost, zejména následující oblasti: **Slabé stránky** - Množství nevyužívaných nebo jen částečně využívaných objektů typu brownfields, nedostatek stabilizovaných

podnikatelských subjektů, vysoká vyjíždka za prací, slabé zastoupení firem s inovačním potenciálem, nedostatečné technické vybavení řady firem. **Příležitosti** – podpora sociálního podnikání, rozvoj podnikání, s rozvojem průmyslu možnost více pracovních příležitostí pro obyvatele, rozvoj a podpora podnikání (využití brownfields, volných ploch). **Hrozby** - zhoršení ekonomické situace, ztráta pracovních míst, zánik ekonomických subjektů, odliv obyvatel do míst s větší nabídkou pracovních příležitostí.

3.4.1.2. Vazba na horizontální témata PR IROP

Horizontální témata v PR IROP jsou sledována ze tří základních pohledů:

1) Rovné příležitosti a nediskriminace

Horizontální principy pro oblast rovných příležitostí a nediskriminace budou pozitivně ovlivněny projekty realizovanými v programovém rámci SCLLD prioritní osy 4, SC 4.1. Posílení komunitně vedeného místního rozvoje za účelem zvýšení kvality života ve venkovských oblastech a aktivizace místního potenciálu v několika opatřeních, především v opatření 1.2.2. Dopravní infrastruktura, kdy realizované projekty budou vždy přínosem pro všechny obyvatele, 1.3.5. Zabezpečení dostupnosti infrastruktury pro vzdělávání a celoživotní učení, kde bude budována infrastruktura za účelem posilování klíčových kompetencí všech osob zapojených do vzdělávání. Pozitivní dopad budou mít i opatření 2.3.3. Podpora zaměstnanosti, kdy rozšíření nebo kvalitnější vybavení či bezbariérovost provozoven dovolí začlenit cílové skupiny do pracovního procesu a tyto osoby tak nebudou na trhu práce diskriminovány. Všechna opatření SCLLD MAS Achát výše neuvedená mají buď pozitivní, příp. neutrální dopad na oblast rovných příležitostí a nediskriminace.

2) Rovné příležitosti mužů a žen

Pozitivní dopad projektů realizovaných v rámci integrovaného nástroje SCLLD se projeví ve všech třech programových rámcích (1.2.2., 1.3.5., 2.3.3.) Aktivit projektů se mohou účastnit všechny osoby splňující podmínky pro cílové skupiny bez ohledu na další charakteristiky zapojených osob. Všechna opatření přispějí k uplatnění osob z cílových skupin na trhu práce, jejich vzdělávání a tím ke snižování diskriminace a podpoře rovných příležitostí. Všechna opatření SCLLD MAS Achát výše neuvedená mají buď pozitivní, příp. neutrální dopad na oblast rovných příležitostí mužů a žen.

3) Udržitelný rozvoj

Dopad realizace projektů do oblasti udržitelného rozvoje bude pozitivní zejména v opatření 1.2.2. Dopravní infrastruktura, které svým charakterem přispívá k rozvoji udržitelné dopravy. Všechna další opatření SCLLD MAS Achát výše neuvedená mají buď pozitivní, příp. neutrální dopad na oblast udržitelného rozvoje.

3.4.1.3. Stabilizace a rozvoj technické infrastruktury v území

Název opatření:	1.2.2. Dopravní infrastruktura
Vazba na specifický cíl IROP	Prioritní osa 4, SC 4.1. Posílení komunitně vedeného místního rozvoje za účelem zvýšení kvality života ve venkovských oblastech a aktivizace místního potenciálu. Vazba na prioritní osu 1, SC 1.2. Zvýšení podílu udržitelných forem dopravy
Popis opatření:	Východiskem je analytická část, kapitola 2.1.5 Doprava, vazba podrobně popsána v kapitole 3.4.1.1. Návaznost řešených opatření na analytickou část: • zajištění bezpečné dopravy pro pěší a cyklo dopravu v návaznosti na prostředky hromadné dopravy • zajištění dopravní dostupnosti do zaměstnání, za službami a vzděláváním • využití potenciálu nemotorové dopravy k mobilitě pracovních sil • začlenění sociálně vyloučených lokalit
Typy projektů:	Bezpečnost • rekonstrukce, modernizace a výstavba chodníků podél silnic I., II. a III. třídy a místních komunikací, přizpůsobených osobám s omezenou schopností pohybu a orientace • rekonstrukce, modernizace a výstavba bezbariérových komunikací pro pěší k zastávkám veřejné hromadné dopravy • rekonstrukce, modernizace a výstavba podchodů nebo lávek pro chodce přes silnice I., II. a III. třídy, místní komunikace, železniční, přizpůsobených osobám s omezenou

	schopností pohybu a orientace a navazujících na bezbariérové komunikace pro pěší Výstavba parkovacích míst pro motorová vozidla výstavba systémů P+R (parkoviště pro osobní vozy s možností přestupu na VHD), K+R (forma kombinované přepravy s návazností individuální automobilové dopravy na VHD) výstavba návazných systémů B+R (prostor pro bezpečné uschování kola s možností přestupu na VHD) v případě samostatných projektů na parkovací systémy (P+R, P+G, B+R) je nezbytné přizpůsobit velikost projektu očekávané vytíženosti a využitelnosti pro podporu multimodality a využití VHD Cyklodoprava výstavba samostatných stezek pro cyklisty nebo stezek pro cyklisty a chodce se společným nebo odděleným provozem výstavba jízdních pruhů pro cyklisty nebo společných pásů pro cyklisty a chodce v přidruženém prostoru silnic a místních komunikací realizace liniových opatření pro cyklisty v hlavním dopravním prostoru silnic a místních komunikací v podobě vyhrazených jízdních pruhů pro cyklisty, piktogramových koridorů pro cyklisty nebo vyhrazených jízdních pruhů pro autobusy a jízdní kola rekonstrukce nebo modernizace samostatných stezek pro cyklisty nebo stezek pro cyklisty a chodce se společným nebo odděleným provozem rekonstrukce nebo modernizace jízdních pruhů pro cyklisty nebo společných pásů pro cyklisty a chodce v přidruženém prostoru silnic a místních komunikací úprava liniových opatření pro cyklisty v hlavním dopravním prostoru silnic a místních komunikací v podobě vyhrazených jízdních pruhů pro cyklisty, piktogramových koridorů pro cyklisty nebo vyhrazených jízdních pruhů pro autobusy a jízdní kola doplňkově lze do projektu zařadit zeleň, např. zelené pásy a liniové výsadby u cyklostezek a cyklotras podpořeny mohou být cyklostezky a cyklotrasy sloužící k dopravě do zaměstnání, škol a za službami. Dle skutečností zjištěných během přípravy SCLLD (komunitní projednávání, zjišťování absorpční kapacity, dotazníková šetření, analýza problémů a potřeb apod.) plánuje MAS Achát zaměření projektů především do oblasti cyklodopravy, bezpečnosti a odstraňování barier.
Příjemci podpory:	Obce; dobrovolné svazky obcí; organizace zřizované nebo zakládávané obcemi; organizace zřizované nebo zakládávané dobrovolnými svazky obcí MAS Achát, vzhledem k zaměření své strategie na podporu místních subjektů, neplánuje podporu finančně náročných projektů jiných žadatelů (kraj apod.).
Minimální/ maximální výše celkových způsobilých výdajů	Minimální a maximální výše způsobilých výdajů bude nastavena ve Výzvě MAS.
Principy preferenčních kritérií:	Preferenční kritéria budou nastavena ve výzvě MAS.
Indikátory výsledků	
kód NČI 2014+	Název indikátoru
7 63 10	Podíl cyklistiky na přepravních výkonech
7 51 20	Podíl veřejné osobní dopravy na celkových výkonech v osobní dopravě
Indikátory výstupů	
kód NČI 2014+	Název indikátoru
7 50 01	Počet realizací, vedoucích ke zvýšení bezpečnosti v dopravě(realizace)
7 61 00	Délka nově vybudovaných cyklostezek a cyklotras
7 62 00	Délka zrekonstruovaných cyklostezek a cyklotras
7 40 01	Počet vytvořených parkovacích míst
7 64 01	Parkovací místa pro kola

3.4.1.4. Kvalitní a dostupné občanské služby

Název opatření:	1.3.5. Zabezpečení dostupnosti infrastruktury pro vzdělávání a celoživotní učení
Vazba na specifický cíl IROP:	Prioritní osa 4, SC 4.1. Posílení komunitně vedeného místního rozvoje za účelem zvýšení kvality života ve venkovských oblastech a aktivizace místního potenciálu. Vazba na prioritní osu 2, SC 2.4 Zvýšení kvality a dostupnosti infrastruktury pro vzdělávání a celoživotní učení
Popis opatření:	Východiskem je analytická část, Kapitola 2. 1. 11 Vzdělávání, školství. Vazba podrobně popsána v kapitole 3.4.1.1 Návaznost řešených opatření na analytickou část: rozšiřování kapacit pro předškolní a základní vzdělávání - dostupné školství účinnější přístup ke vzdělávání v celém spektru dovedností a činností (praktické, IT, jazykové, přírodovědné, technické, řemeslné) - vybavení a rekonstrukce odborných učeben (vzdělávací centrum, výuka cizích jazyků ad.) rovný přístup ve vzdělání - posílení kapacity pro SVP, vybavení, posílení kapacity pro talentované dostupná nabídka neformálního vzdělávání a celoživotního vzdělávání
Typy projektů:	Podpora infrastruktury pro předškolní vzdělávání – podpora dětských skupin a mateřských škol stavby, stavební úpravy, pořízení vybavení za účelem zajištění dostatečné kapacity kvalitních a cenově dostupných zařízení péče o děti, ve vazbě na území, kde je prokazatelný nedostatek těchto kapacit, a tím umožnění lepšího zapojení rodičů s dětmi předškolního věku na trh práce vč. případných úprav venkovního prostranství (zeleně, herní prvky) podpora sociální inkluze prostřednictvím stavebních úprav budov, učeben a venkovních prostor, bezbariérová řešení, pořízení vybavení, kompenzačních pomůcek a kompenzačního vybavení, nezbytných pro zajištění rovného přístupu ke vzdělávání sociálně vyloučeným osobám Podpora infrastruktury pro základní vzdělávání v základních školách stavební úpravy, pořízení vybavení pro zajištění rozvoje žáků v následujících klíčových kompetencích: v oblastech komunikace v cizích jazycích, v oblasti technických a řemeslných oborů, přírodních věd, ve schopnosti práce s digitálními technologiemi podpora sociální inkluze prostřednictvím stavebních úprav budov a učeben, školních poradenských pracovišť, pořízení vybavení a kompenzačních pomůcek a kompenzačního vybavení pro děti se SVP, nezbytných pro zajištění rovného přístupu ke vzdělávání sociálně vyloučeným osobám Podpora infrastruktury škol a školských zařízení pro střední a vyšší odborné vzdělávání Stavební úpravy, pořízení vybavení pro zajištění rozvoje klíčových kompetencí v oblastech komunikace v cizích jazycích a v oblasti technických a řemeslných oborů, přírodních věd a schopnosti práce s digitálními technologiemi, za účelem zvýšení kvality vzdělávání ve vazbě na budoucí uplatnění na trhu práce. Podpora infrastruktury pro celoživotní vzdělávání v oblastech komunikace v cizích jazycích, v oblasti technických a řemeslných oborů, přírodních věd, ve schopnosti práce s digitálními technologiemi. Stavební úpravy, pořízení vybavení pro vybudování a zkvalitnění kapacity pro účely dalšího vzdělávání ve vazbě na potřeby sladění nabídky a poptávky na reg. trhu práce. Podpora infrastruktury pro zájmové a neformální vzdělávání mládeže stavební úpravy, pořízení vybavení pro zajištění rozvoje klíčových kompetencí formou zájmového a neformálního vzdělávání: v oblastech komunikace v cizích jazycích, v oblasti technických a řemeslných oborů, přírodních věd, ve schopnosti práce s digitálními technologiemi Doplňkové aktivity jako doplňková aktivita bude podporováno zahrnutí zeleně v okolí budov a na budovách, např. zelené zdi a střechy a zahrady Na území působnosti MAS Achát byla pomocí komunitních projednávání SCLLD a zejména dotazníkových šetření v obcích a na školách zjištěna potřeba zejména zvyšování kapacit MŠ, budování zařízení pro dětské skupiny, rekonstrukce a vybavení odborných učeben a rekonstrukce budov pro neformální vzdělávání.
Příjemci podpory:	Školy a školská zařízení v oblasti předškolního, základního a středního vzdělávání, další subjekty podílející se na realizaci vzdělávacích aktivit, obce, organizace zřizované nebo zakládávané obcemi, nestátní neziskové organizace, církve a církevní organizace. MAS Achát neplánuje podporovat kraj a organizační složky státu z důvodů finanční náročnosti jejich projektových záměrů a zaměření SCLLD na podporu místních subjektů.

Minimální/ maximální výše celkových způsobilých výdajů	Minimální a maximální výše způsobilých výdajů bude nastavena ve Výzvě MAS.
Principy preferenčních kritérií:	Preferenční kritéria budou nastavena ve výzvě MAS.
Indikátory výsledků	
kód NČI 2014+	Název
5 00 30	Podíl osob předčasně opouštějících vzdělávací systém
5 00 20	Podíl tříletých dětí umístěných v předškolním zařízení (%)
5 01 20	Počet osob využívajících zařízení péče o děti do 3 let
Indikátory výstupů	
kód NČI 2014+	Název
5 00 00	Počet podpořených vzdělávacích zařízení
5 00 01	Kapacita podporovaných zařízení péče o děti nebo vzdělávacích zařízení

3.4.1.5. Podpora zaměstnanosti v území

Název opatření:	2.3.3. Podpora zaměstnanosti
Vazba na specifický cíl IROP	Prioritní osa 4, SC 4.1. Posílení komunitně vedeného místního rozvoje za účelem zvýšení kvality života ve venkovských oblastech a aktivizace místního potenciálu. Vazba na prioritní osu 2, SC 2.2 Vznik nových a rozvoj existujících podnikatelských aktivit v oblasti sociálního podnikání.
Popis opatření:	Východiskem je analytická část, kapitola 2. 1. 10 Podnikání, výroba, zaměstnanost. Vazba podrobně popsána v kapitole 3.4.1.1. Návaznost řešených opatření na analytickou část: • podpora lokálních subjektů za účelem vzniku nových a rozvoje existujících podnikatelských aktivit v oblasti sociálního podnikání
Typy projektů:	Podpora je cílena na vznik a rozvoj sociálních podniků. Jedná se o aktivity, které umožní sociálně vyloučeným osobám a osobám ohroženým sociálním vyloučením vstup na trh práce a do podnikatelského prostředí. Vhodné je provázání investičních potřeb s aktivitami, které v této oblasti budou realizovány prostřednictvím OP Zaměstnanost. IROP bude podporovat nákup objektů, zařízení, vybavení a stavební úpravy, které vytvoří podmínky pro sociální podnikání. Podpora nemůže být chápána pouze jako dotace na zřízení pracovních míst pro znevýhodněné zaměstnance, ale jde o investiční podporu vznikajících a udržitelných podnikatelských aktivit, které budou nadále ověřovat a rozvíjet koncept a principy sociálního podnikání. Nelze financovat stávající podnikatelské aktivity ani provozní výdaje žadatele. Způsobilé výdaje projektu se týkají pouze rozšíření společnosti. Musí dojít k vytvoření nových pracovních míst pro osoby ze znevýhodněných cílových skupin. Požadován je růst počtu zaměstnaných osob z cílových skupin, který nesmí nastat předchozím snížením stávajícího počtu zaměstnanců. Sociální podnik vytváří nová pracovní místa pro osoby ze znevýhodněných cílových skupin. Celý podnik funguje na principech sociálního podniku, které má uvedené ve svých základacích dokumentech. Příklad projektu Zakoupený objekt je rekonstruován, aby v něm mohl být provozován sociální podnik. Při rekonstrukci a nákupu zařízení a vybavení jsou zohledňovány specifické potřeby cílových skupin, např. bezbariérové úpravy prostor, zázemí pro znevýhodněné zaměstnance. <u>Rozšíření kapacity projektu</u> Rekonstrukce objektu, aby v něm mohl být provozován sociální podnik, při rekonstrukci a nákupu zařízení a vybavení jsou zohledňovány specifické potřeby cílových skupin. Ve

	stávajícím sociálním podniku může dojít k zakoupení nových prostor a rozšíření kapacity podniku nebo sociální podnik začne provozovat novou podnikatelskou aktivitu. Vždy se musí vytvořit nová pracovní místa pro osoby z cílových skupin, vzroste tedy počet zaměstnaných osob z cílových skupin. Aktivity osob samostatně výdělečně činných v sociálním podnikání Osoba samostatně výdělečně činná spadá do znevýhodněných cílových skupin a zároveň splňuje principy sociálního podnikání. Realizací projektu vznikne nová podnikatelská aktivita nebo dojde k rozšíření nabízených produktů a služeb. Žadatel předkládá se žádostí o podporu podnikatelský plán.
Příjemci podpory:	Osoby samostatně výdělečně činné, malé a střední podniky, obce, organizace zřizované nebo zakládané obcemi, dobrovolné svazky obcí, organizace zřizované nebo zakládané DSO, NNO, církve a církevní organizace. MAS Achát neplánuje podporovat kraj z důvodů finanční náročnosti jejich projektových záměrů a zaměření SCLLD na podporu místních subjektů.
Minimální/ maximální výše celkových způsobilých výdajů	Minimální a maximální stanovení výše způsobilých výdajů bude nastavena ve Výzvě MAS.
Principy preferenčních kritérií:	Preferenční kritéria budou nastavena ve výzvě MAS.
Indikátory výsledků	
kód NČI 2014+	Název indikátoru
1 04 11	Míra nezaměstnanosti osob s nejnižším vzděláním
Indikátory výstupů	
kód NČI 2014+	Název indikátorů
1 00 00	Počet podniků pobírajících podporu
1 01 02	Počet podniků pobírajících granty
1 04 03	Zvýšení zaměstnanosti v podporovaných podnicích se zaměřením na znevýhodněné skupiny
1 01 05	Počet nových podniků, které dostávají podporu
1 03 00	Soukromé investice odpovídající veřejné podpoře podniků (granty)
1 04 00	Zvýšení zaměstnanosti v podporovaných podnicích

3.4.2. Programový rámec Operačního programu zaměstnanost

Operační program Zaměstnanost (dále také OPZ) umožňuje realizaci Komunitně vedeného místního rozvoje v investiční prioritě 2.3., specifickém cíli 2.3.1. „Zvýšit zapojení lokálních aktérů do řešení problémů nezaměstnanosti a sociálního začleňování ve venkovských oblastech“.

Přes poměrně nízkou míru nezaměstnanosti je v území MAS Achát latentní hrozba nárůstu nezaměstnanosti. Na území došlo k významnému útlumu sklářského a textilního průmyslu, došlo k poklesu nabídky pracovních míst. Značná část obyvatel dojíždí za prací mimo území MAS, pracuje v automobilovém průmyslu, což může mít při poklesu výkonnosti tohoto odvětví „dominový efekt“ na kooperující dodavatele a tím i na nabídku pracovních míst v okolí (kapitola 2.1.9., 2.1.10.3., 2. 1. 11., 2. 1. 13.).

Téma vzdělávání a zaměstnanosti patří mezi důležité oblasti rozvoje území MAS Achát. Jsou zřejmé i další souvislosti vyplývající ze SWOT analýzy:

- nedostatečná síť sociálních služeb
- nedostatek stabilizovaných podnikatelských subjektů
- slabé zastoupení firem s inovačním potenciálem
- zhoršení ekonomické situace – snížení koupěschopnosti, ztráta pracovních míst, zánik ekonomických subjektů, odliv obyvatel do míst s vyšší nabídkou pracovních příležitostí
- degradace sociální infrastruktury a základních služeb na venkově
- nárůst sociálně nepřízpůsobivých občanů a s tím související zhoršení bezpečnosti

- zánik nebo stěhování velkých zaměstnavatelů
- odliv ekonomicky aktivních, vzdělaných lidí.

Tyto oblasti také souvisí s aktivitami OPZ a je zde také návaznost na aktivity OP VVV, IROP a PRV.

Aktivity, které lze realizovat v OPZ v rámci SCLLD MAS Achát:

- strategický cíl č. 1 - Kvalitní podmínky pro život v území
- strategický cíl č. 2 - Zvýšení výkonnosti regionální ekonomiky

3.4.2.1. Návaznost řešených opatření OPZ na analytickou část

Strategický cíl 1. Kvalitní podmínky pro život v území

Specifický cíl : 1.3. Kvalitní a dostupné občanské služby

Opatření : 1.3.2. Dostupné a kvalitní sociální služby, sociální začleňování

Vazba na analytickou část: V letech 2013 a 2014 došlo k vytvoření Akčních plánů sociálních služeb, které navazují a vycházejí ze strategických dokumentů, kterými jsou Komunitní plány sociálních služeb regionu Semilská, Turnovska a Jablonecka (2.1.9.3.).

Z hlediska cílové skupiny: Osoby se zdravotním postižením, je za prioritní považována potřebnost služeb zajišťovaných v přirozeném prostředí klienta (osobní asistence, terénní pečovatelská služba), dále služby rané péče, hospicové péče a denního stacionáře. Za další prioritu je považováno mapování a odstraňování bariér, které znesnadňují život zdravotně postižených občanů (kapitola 2.1.9. Život v obcích, podkapitola 2.1.9.3. Sociální a zdravotní služby).

SWOT analýza ke kapitole 2.1.9. Život v obcích, zejména následující oblasti: **Silné stránky** - Velké množství neziskových organizací a spolků, Dobrovolná účast osob na kulturním, společenském a sportovním životě v obcích. **Slabé stránky** – špatná dopravní dostupnost kulturního vyžití a občanské vybavenosti veřejnou dopravou, velmi řídká síť zdravotnických a sociálních služeb, nedostatečné zajištění sociálních služeb u menších obcí, nedostatečná kapacita pečovatelské služby, nízká informovanost o sociálních službách. **Příležitosti** – volná kapacita stávajících objektů občanské vybavenosti (př. ozdravovna Radostín, KD Pěnčín (LB),...), rozvoj personálních kapacit pro práci s dětmi a mládeží, seniory, osobami ohroženými soc. vyloučením, aktivnější role v dobrovolných svazcích obcí a sdruženích. **Hrozby** – tlak na centralizaci zdravotnických služeb do velkých měst, nedostatečná kapacita zdravotních a sociálních služeb v souvislosti se stárnutím populace.

Strategický cíl 1. Kvalitní podmínky pro život v území

Specifický cíl: 1.3. Kvalitní a dostupné občanské služby

Opatření: 1.3.7. Prorodinná opatření

Vazba na analytickou část: Zejména na venkovských a malotřídních školách byla zaznamenána nedostatečná kapacita školních družin. Do školních družin jsou přijímány pouze děti 1. – 3. ročníku ZŠ (kapitola 2. 1. 11. Vzdělávání, školství). Nejenom tato skutečnost má za následek odliv dětí do městských škol, kde je dostatek odpoledních volnočasových aktivit, zájmových kroužků a delší provozní doba školských zařízení. Aby měli rodiče možnost zapojit se plnohodnotně do pracovního procesu, je důležité poskytnout, zejména v menších obcích, dostatečnou provozní dobu a kapacitu jak MŠ, tak školních družin nebo klubů, popřípadě nabídnout alternativu dětských skupin.

SWOT analýza k oblasti Vzdělávání a školství zaznamenává jako jednu ze **slabých** stránek oblasti malou kapacitu školních družin, či neexistenci zařízení pro děti do 3 let. Mezi **příležitostmi** je jmenována spolupráce obcí při zajištění existence škol a jejich dostupnosti, nebo rozvoj personálních kapacit pro práci s dětmi a mládeží, či rozšíření nabídky mimoškolních aktivit.

Rozšíření kapacity školních družin prostřednictvím realizace dětských klubů nebo skupin má význam jak z hlediska zaměstnanosti a uplatnění rodičů malých dětí (zejména žen na trhu práce), tak z hlediska zvýšení počtu pracovních míst pro pečující osoby v dětských klubech, asistenty dětí nebo pracovníky příměstských táborů.

Strategický cíl 2. Zvýšení výkonnosti regionální ekonomiky

Specifický cíl: 2.3. Podpora zaměstnanosti v území

Opatření: 2.3.3. Podpora zaměstnanosti

Vazba na analytickou část: Jako největší problém v území je vnímána vysoká dojíždka za prací mimo území MAS a také jednostranné zaměření podniků na automobilový průmysl. Vzhledem ke stárnutí obyvatel regionu je potřeba podporovat zaměstnavatele v místě (2. 1. 10.).

Na území MAS Achát se nachází řada lokalit, kde hrozí sociální vyloučení, a to zejména ve městě Semily a Železný Brod nebo v obcích s malou dopravní obslužností. Obyvatelé těchto lokalit mají většinou jen základní vzdělání a právě v těchto lokalitách je nejvyšší míra nezaměstnanosti (kapitola 2. 1. 10. Podnikání, výroba, zaměstnanost).

SWOT analýza ke kapitole 2. 1. 10. Podnikání, výroba, zaměstnanost, zejména následující oblasti: Slabé stránky - Množství nevyužívaných nebo jen částečně využívaných objektů typu brownfields, míra nezaměstnanosti, nedostatek stabilizovaných podnikatelských subjektů, vysoká vyjíždka za prací, slabé zastoupení firem s inovačním potenciálem, nedostatečné technické vybavení řady firem. Příležitosti – Podpora sociálního podnikání, rozvoj podnikání, Podpora aktivní politiky zaměstnanosti vč. osob obtížně umístitelných na trhu práce. Hrozby - zhoršení ekonomické situace, snížení koupěschopnosti.

3.4.2.2. Vazba na horizontální témata PR OP Zaměstnanost

V OPZ a tím i v Programových rámcích SCLLD MAS Achát, zaměřených na OPZ jsou posuzována tři témata:

- udržitelný rozvoj
- podpora rovných příležitostí a nediskriminace
- podpora rovnosti mezi muži a ženami

Ve specifickém cíli 2.3.1. OPZ

Ověření, že projekt nemá negativní vliv na rovnost žen a mužů a princip nediskriminace, musí být vždy promítnuto do výběru žádostí o podporu. Všichni žadatelé musí v žádosti vyznačit, jaký dopad bude mít realizace projektu na dodržování principů rovnosti žen a mužů a nediskriminaci.

Zapojení principu rovnosti žen a mužů a nediskriminace znamená potírání diskriminace na základě pohlaví, rasy, etnického původu, náboženského vyznání, víry, zdravotního postižení, věku či sexuální orientace.

Téma rovných příležitostí se vztahuje i na další znevýhodněné skupiny jako jsou migranti, dlouhodobě nezaměstnaní, osoby s nízkou kvalifikací, osoby z obtížně dopravně dostupných oblastí, drogově závislí, propuštění vězni, absolventi škol; souhrnně skupiny ohrožené sociálním vyloučením.

Na environmentální témata a ochranu životního prostředí mohou být zaměřeny např. vzdělávací aktivity pro účastníky programů, zaměstnanost nebo sociální podnikání.

Programové rámce SC 2.3.1. OPZ umožňují na tyto výzvy reagovat vytvářením a rozvojem konkrétních školicích programů, podporou vytváření nových pracovních míst s různými formami zaměstnání, podporou sladování rodinného a pracovního života, odstraňováním bariér rovného přístupu k zaměstnání a rozvoji programů cílených na odstraňování diskriminace na základě pohlaví, etnického původu, zdraví nebo věku.

Předpokládáme pozitivní vliv na podporu rovných příležitostí a nediskriminaci, stejně tak jako na podporu rovnosti mezi muži a ženami. Předpokládáme neutrální vliv na udržitelný rozvoj. V žádném případě nesmí mít projekty potenciálních příjemců negativní vliv na udržitelný rozvoj.

3.4.2.3. Definice opatření SCLLD 1.3.2. Dostupné a kvalitní sociální služby, sociální začleňování

1) Specifický cíl SCLLD:

1.3. Kvalitní a dostupné občanské služby

1.1) Opatření SCLLD:

1.3.2. Dostupné a kvalitní sociální služby, sociální začleňování

A) Popis vazby opatření na specifický cíl 2.3.1. OPZ Zvýšit zapojení lokálních aktérů do řešení problémů nezaměstnanosti a sociálního začleňování ve venkovských oblastech.

V rámci tohoto opatření budou podporovány například tyto typy projektů: odborné sociální poradenství, terénní programy, sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi, nízkoprahová zařízení pro děti a mládež ad. Realizací těchto projektů dojde k naplnění požadavků na navýšení kapacity lokálních aktérů v této oblasti, a tím k naplnění specifického cíle 2.3.1. OPZ.

Jak je uvedeno v analytické části SCLLD, v území působnosti MAS Achát je jedna sociálně vyloučená lokalita dle platného seznamu, o jedné lokalitě nebylo o zařazení do seznamu rozhodnuto, nicméně na území se nachází několik lokalit, kde sociální vyloučení může hrozit.

Rodiče z této skupiny obyvatel mnohdy vychovávají děti v nemotivujícím a nevhodném prostředí, děti mají díky společensky nežádoucímu chování svých rodičů zkreslené představy o fungování společnosti a nejsou vybaveny potřebnými kompetencemi pro život ve společnosti. Hrozba ztráty zaměstnání především u profesí s velmi nízkými platy, může do dluhové pasti vtáhnout i osoby zatím pracující. NNO působící na území MAS Achát v oblasti sociálních služeb poskytovaných dle zákona č. 108/2006 Sb. o sociálních službách, trápí nejisté a časově nerovnoměrně rozložené financování na zajištění provozování jejich činností. Potřebné jsou také sociální služby, které jsou nad rámec tohoto zákona nebo mimo jeho režim, případně se jedná o činnosti doplňkové a fakultativní. Ve všech těchto oblastech je velkým problémem zajištění financování a s tím spojené udržitelnosti realizovaných aktivit i po skončení finančních zdrojů např. z dotace. Udržitelnost aktivit je ovšem nutná právě pro potřebnost a smysluplnost aktivit, kdy je neefektivní začínat aktivitu vždy znovu v případě nalezení vhodného zdroje financování.

B) Popis cíle opatření:

- Zvýšení dostupnosti sociálních služeb
- Podpora udržitelnosti rodinných a sociálních center
- Podpora komunitního života
- Integrace sociálně ohrožených skupin na trh práce
- Snižování počtu osob sociálně vyloučených a sociálním vyloučením ohrožených

C) Popis provázanosti navrhovaných opatření, a to včetně provázanosti na ostatní operační programy:

IROP: prioritní osa 4: Komunitně vedený místní rozvoj, SC 4.1 Posílení komunitně vedeného místního rozvoje za účelem zvýšení kvality života ve venkovských oblastech a aktivizace místního potenciálu

Opatření 1.3.2. Dostupné a kvalitní sociální služby, sociální začleňování je principiálně provázáno na komunitní plánování na území MAS Achát. Aktivity podporované v rámci SC 4.1 IROP mají vzájemné přímé či nepřímé vazby realizované prostřednictvím SCLLD MAS Achát a činností její kanceláře.

D) Priorizace navrhovaných opatření:

Opatření SCLLD: 1.3.2. Dostupné a kvalitní sociální služby, sociální začleňování

Opatření 1.3.2. Dostupné a kvalitní sociální služby, sociální začleňování je v rámci SCLLD MAS Achát řazeno jako strategický cíl 1. Kvalitní podmínky pro život v území. Toto opatření je v programovém rámci OPZ plánováno realizovat jako prioritu 1) opatření financovaná z alokované částky.

Na opatření je v rámci CLLD MAS Achát alokováno 2,5 mil. Kč z 11,9 mil. Kč. Dle zásobníku projektů zjištěných komunitním projednáváním je na území poptávka realizovat v daném opatření projekty za více než 5 mil. Kč. Vzhledem k zjištěnému zájmu v území by při navýšení celkové alokace byl prostor pro navýšení dílčí alokace tohoto opatření.

E) Časový harmonogram realizace opatření ve vazbě na finanční plán:

pořadové číslo výzvy MAS	Název, stručný popis zaměření výzvy (vč. Uvedení opatření SCLLD)	finanční alokace plánované výzvy - celkové způsobilé výdaje (celkem v Kč)	plánovaný termín vyhlášení výzvy (měsíc, rok)
1.	<i>Opatření SCLLD: 1.3.7. Prorodinná opatření</i>	4 000 000	VI.17
2.	<i>Opatření SCLLD: 1.3.2.Dostupné a kvalitní sociální služby, sociální začleňování</i>	1 500 000	VI.17
3.	<i>Opatření SCLLD: 1.3.7. Prorodinná opatření</i>	2 791 000	II.18
4.	<i>Opatření SCLLD: 2.3.3. Podpora zaměstnanosti</i>	2 500 000	II.18
5.	<i>Opatření SCLLD: 1.3.2.Dostupné a kvalitní sociální služby, sociální začleňování</i>	1 000 000	II.19

MAS rozložila čerpání alokace podle připravenosti jednotlivých záměrů z území a zároveň s ohledem na předpokládanou délku projektů (24 měsíců) a přidělenou alokaci a doporučení ŘO.

F) Popis možných zaměření projektů

oA. Podpora poskytování vybraných sociálních služeb v souladu se zákonem č. 108/2006 Sb., s cílem sociálního začlenění a prevence sociálního vyloučení osob sociálně vyloučených či sociálním vyloučením ohrožených

Podporovány budou pouze sociální služby poskytované terénní a ambulantní formou. Jako pobytové budou podporovány jen odlehčovací služby podle par. 44 zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách. Podporovány mohou být tyto druhy sociálních služeb:

- odborné sociální poradenství
- terénní programy
- sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi
- raná péče
- kontaktní centra
- nízkoprahová zařízení pro děti a mládež
- sociální rehabilitace
- sociálně terapeutické dílny
- služby následné péče
- osobní asistence
- odlehčovací služby

Budou podporovány pouze sociální služby, jejichž aktivity jsou v souladu se schválenou SCLLD MAS Achát a se střednědobým plánem rozvoje sociálních služeb kraje/obce + sociální služby zařazené do krajské sítě podporovaných sociálních služeb. Vyjmenované druhy sociálních služeb mohou být podporovány pouze v rozsahu základních činností ve smyslu zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách (důvodem je vyrovnávací platba).

oB. Podpora komunitní sociální práce jako prostředků sociálního začleňování nebo prevence sociálního vyloučení

Podporovány budou aktivity směřující k profesionální realizaci sociální práce jako aktivity zaměřené na pomoc komunitám zlepšit nebo obnovit jejich schopnost sociálního fungování v jejich přirozeném prostředí. Komunitní sociální práce představuje činnosti realizované nad rámec zákona č. 108/2006 Sb., v přirozené komunitě. Aktivity podporované v rámci komunitní sociální práce musí mít přirozenou vazbu na sociální začleňování nebo prevenci sociálního vyloučení osob. Gestorem komunitní sociální práce je kvalifikovaný sociální pracovník (dle zákona č.

108/2006 Sb.), například sociální pracovník obce či dobrovolného svazku obcí. Komunitní sociální práce je uskutečňována podle pravidel definovaných MPSV pro tuto činnost.

○ **C. Další programy a činnosti v rámci sociálního začleňování nad rámec/mimo režim zákona č. 108/2006 Sb.**

Jedná se o programy a činnosti se společensky prospěšným charakterem (nikoliv komerčním), které mají pozitivní dopad na osoby z cílových skupin na území MAS Achát. Podporovány budou programy a činnosti realizované v přirozeném sociálním prostředí osob z cílových skupin, tj. aktivity realizované terénní nebo ambulantní formou.

Musí být zajištěno, že se skutečně bude jednat o programy a činnosti nad rámec/mimo režim zákona č. 108/2006 Sb. – tzn. nelze podporovat programy, které mají charakter sociální služby, avšak nejsou jako sociální služba registrovány.

Podporovány budou zejména následující programy a činnosti:

- programy prevence a řešení problémů v sociálně vyloučených lokalitách
- aktivity směřující k podpoře mladých lidí ze sociálně znevýhodněného prostředí
- aktivity a programy sekundární a terciální prevence pro osoby ohrožené závislostmi nebo osoby závislé na návykových látkách
- probační a resocializační programy pro osoby s alternativními tresty a opouštějícími zařízení pro výkon trestu odnětí svobody
- aktivity zaměřené na vzdělávání osob z cílových skupin, tj. zejména osob sociálně vyloučených nebo sociálním vyloučením ohrožených + jako doplněk k projektům zaměřeným na vzdělávání cílové skupiny osob (klientů), také vzdělávání pracovníků organizací (NNO, obce – tzv. pracovníci, kteří pracují přímo s klienty). Vzdělávání pro tuto cílovou skupinu by mělo být do projektu zahrnuto nikoliv jako hlavní aktivita projektu, ale jako smysluplný doplněk k hlavní činnosti, přičemž žadatel by měl vždy dobře zdůvodnit benefit pro klienty. Vzdělávání pracovníků organizací je možno např. formou krátkých WS, seminářů apod. dle skutečných potřeb konkrétních pracovníků na území MAS Achát a to v maximálním rozsahu do 24 hodin ročně (nikoliv tedy realizace nebo vytváření ucelených komplexních vzdělávacích programů).
- aktivizační, asistenční a motivační programy přispívající k sociálnímu začleňování nebo k prevenci sociálního vyloučení (např. získávání základních sociálních a profesních dovedností, pracovní rehabilitace atd.)
- aktivity zaměřené na předcházení ekonomické nestability osob z cílových skupin
- aktivity podporující mimosoudní způsob řešení konfliktů v oblasti bydlení, pracovních právních vztahů apod.
- aktivity zaměřené na podporu neformální péče (tj. péče poskytovaná v rámci rodin nebo komunit osobami blízkými nebo jinými) a sdílené péče (tj. kombinace péče poskytované profesionálními poskytovateli a neformálními pečovateli), včetně rozvoje domácí paliativní péče (např. terénní mobilní týmy, vzdělávání a poradenství pro osoby pečující atd.)
- aktivity místních samospráv při optimalizaci zajištění činností a výkonu sociální práce na svém území. Projekt musí mít vždy přímý dopad na cílovou skupinu osob (klientů).

Souhrnné informace k sociálním službám:

V rámci jednoho projektu bude možno kombinovat výše uvedené aktivity A, B a C. V žádosti o finanční podporu musí žadatel jednotlivé aktivity jednotlivě rozlišit. Odlišné režimy financování/vykazování nákladů u sociálních služeb a dalších aktivit nad rámec zákona č. 108/2006 Sb. bude žadatel muset rozlišit i v rozpočtu. Aktivity B a C budou podporovány mimo režim veřejné podpory.

Žadatel je povinen řídit se při přípravě projektu pokyny platnými v rámci OPZ. Během celé realizace projektu je nutno řídit se platnými podmínkami v rámci OPZ.

G) Podporované cílové skupiny:

Sociální služby – aktivity A. a B.:

- osoby sociálně vyloučené a osoby sociálním vyloučením ohrožené
- osoby se zdravotním postižením (vč. osob s duševním onemocněním)
- osoby s kombinovanými diagnózami
- osoby žijící v sociálně vyloučených lokalitách
- imigranti a azylanti
- bezdomovci a osoby žijící v nevyhovujícím nebo nejistém ubytování
- oběti trestné činnosti
- osoby pečující o malé děti
- osoby pečující o jiné závislé osoby
- rodiče samoživitelé
- osoby dlouhodobě či opakovaně nezaměstnané
- osoby ohrožené předlužeností
- osoby ohrožené domácím násilím a závislostmi
- osoby v nebo po výkonu trestu
- osoby opouštějící institucionální zařízení
- osoby ohrožené vícenásobnými riziky
- osoby ohrožené specifickými zdravotními riziky

Aktivity C. také:

- sociální pracovníci, pracovníci v sociálních službách (sociální pracovníci a pracovníci v sociálních a zdravotních službách budou cílovou skupinou v případě, že součástí projektu zaměřeného primárně na podporu cílové skupiny klientů bude doplňková aktivita zaměřená a vzdělávání pracovníků)
- neformální pečovatelé

H) Typy příjemců podpory:

- poskytovatelé sociálních služeb registrovaní dle zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách
- nestátní neziskové organizace
- obce dle zákona č. 128/2000 Sb., o obcích
- organizace zřizované obcemi působící v sociální oblasti
- dobrovolné svazky obcí
- vzdělávací a poradenské instituce
- školy a školská zařízení

V procesu vyhlášení výzev MAS nositel SCLLD uvede výčet možných příjemců dotace do souladu s výčtem uvedeným ve výzvě ŘO OPZ pro MAS č. 47, tj. uvede všechny relevantní příjemce podpory.

I) Absorpční kapacita MAS:

Na základě komunitních projednávání a dotazníkových šetření na území MAS Achát se projevily potřeby realizace projektových záměrů v oblasti sociálních služeb poskytovaných dle zákona č. 108/2006 Sb. především v oblastech terénních a ambulantních programů, sociálního poradenství, kontaktních a nízkoprahových center.

V území působí v této oblasti přibližně deset subjektů a minimálně dva jsou připraveni realizovat své projekty (Most ke vzdělání, Andílek, DDM, větší obce apod.).

Dále je potřebné realizovat aktivity, které se zaměřují především na předcházení problémů v potencionálně sociálně vyloučených lokalitách (např. aktivity prevence kriminality), na sociální začleňování vyloučených osob (např. dostupné bydlení spojené s dalšími aktivitami vedoucími společně k sociálnímu začleňování) a na prevenci sociálního vyloučení u osob ohrožených sociálním vyloučením (prevence ztráty bydlení, motivace k udržení

zaměstnání, protidluhové poradenství) apod. Jako potřebné se jeví provázání sociálních služeb s nástroji aktivní politiky zaměstnanosti nebo se sociálním podnikáním.

Z připravovaných projektů žadatelů je možné jmenovat např. projekty se zaměřením na terénní programy sociálních služeb, domovy napůl cesty, nízkoprahová centra, terapeutické dílny, osobní asistenci nebo ranou péči.

J) Vliv opatření na naplňování horizontálních témat OPZ:

Rovné příležitosti a ochrana před diskriminací – pozitivní - Cílem opatření je omezit rizika sociálního vyloučení resp. snížit počet osob sociálně vyloučených v regionu. Prostřednictvím opatření budou posíleny mechanismy, které umožní rovný přístup a přispějí k potlačení sociálního vyloučení.

Rovnost žen a mužů – neutrální

Udržitelný rozvoj – neutrální

Cílovou skupinou projektu může být každý, kdo splňuje znaky cílové skupiny, bez ohledu na další charakteristiky.

K) Principy pro určení preferenčních kritérií:

- Aktivní zapojení cílových skupin do přípravy projektu
- Inovativnost projektu
- Soulad projektu se strategií rozvoje regionu
- Dopad projektu na území více obcí či jejich částí (MAS bude preferovat, aby projekty nebyly izolované a byly určeny pro širší část území)
- Soulad s principy LEADER

Preferenční kritéria budou nastavovány s ohledem na požadavky ŘO, potřeby regionu a tak, aby nedocházelo k diskriminaci vůči žádné skupině obyvatel.

L) Výše dotace:

Výše příspěvku se bude řídit rozpady financování dle výzvy ŘO pro MAS č. 47.

M) Monitorovací indikátory

Monitorovací indikátory výstupů			
Číslo	Název	Výchozí stav	Cílový stav
6 00 00	Celkový počet účastníků	0	30
6 70 01	Kapacita podpořených služeb (místa)	0	12
6 20 00	Počet projektů, které zcela nebo zčásti provádějí sociální partneři nebo nevládní	0	2
6 22 00	Počet projektů zaměřených na orgány veřejné správy a veřejné služby na celostátní, regionální a místní úrovni	0	1
Monitorovací indikátory výsledků			
Číslo	Název	Výchozí stav	Cílový stav
6 70 10	Využívání podpořených služeb	0	10
6 73 10	Bývalí účastníci projektů, u nichž intervence formou sociální práce naplnila svůj účel	0	6
6 73 15	Bývalí účastníci projektů v oblasti sociálních služeb, u nichž služba naplnila svůj účel	0	6

3.4.2.4. Definice opatření SCLLD 1.3.7. Prorodinná opatření

2) Specifický cíl SCLLD:

2.1) Opatření SCLLD:

1.3. Kvalitní a dostupné občanské služby

1.3.7. Prorodinná opatření

A. Popis vazby opatření na specifický cíl 2.3.1 OPZ Zvýšit zapojení lokálních aktérů do řešení problémů nezaměstnanosti a sociálního začleňování ve venkovských oblastech:

Toto opatření je v souladu se specifickým cílem 2.3.1 OPZ, přispívá ke zvýšení zaměstnanosti rodičů s malými dětmi a zvyšuje šance uplatnění této cílové skupiny na trhu práce.

V rámci tohoto opatření budou podporovány například tyto typy projektů: Podpora zařízení, která doplňují chybějící kapacitu stávajících institucionálních forem zařízení, s možností podpory příměstských táborů v době školních prázdnin; Podpora dětských skupin pro podniky a veřejnost; Vzdělávání pečujících osob.

B. Popis cíle opatření:

Zvýšení zaměstnanosti cílové skupiny rodičů s dětmi, možnost návratu žen do zaměstnání vzhledem k rozšíření kapacit a možností hlídání dětí i mimo provozní doby školní družiny, nebo v době školních prázdnin.

C. Popis provázanosti navrhovaných opatření, a to včetně provázanosti na ostatní operační programy:

IROP, prioritní osa 4 – Komunitně vedený místní rozvoj, SC 4.1 – Posílení komunitně vedeného místního rozvoje za účelem zvýšení kvality života ve venkovských oblastech a aktivizace místního potenciálu. Opatření 1.3.7. Prorodinná opatření je principiálně provázáno na komunitní plánování na území MAS Achát. Aktivity podporované v rámci SC 4.1 IROP mají vzájemné přímé či nepřímé vazby realizované prostřednictvím SCLLD MAS Achát a činností její kanceláře.

Opatření SCLLD: 1.3.4. Zabezpečení kvalitního a dostupného vzdělávání, 1.3.5. Zabezpečení dostupnosti infrastruktury pro vzdělávání a celoživotní učení, 1.3.6. Podpora místních spolků a tradic, společenských akcí, zapojení občanů do života v obcích, 1.3.7 Prorodinná opatření, 2.2.1. Podpora drobného podnikání v obcích, 2.3.1. Podpora spolupráce veřejného a soukromého sektoru v rozvoji území, 2.3.3. Podpora zaměstnanosti

Zabezpečením dostupnosti infrastruktury pro vzdělávání a celoživotní učení dojde krom zvýšení zabezpečení kvalitního a dostupného vzdělávání také k podpoře místních spolků, společenských akcí, podpoře drobného podnikání v obcích, podpoře zaměstnanosti. Pokud dojde k podpoře v rámci OP Z, dojde ke zvýšení zaměstnanosti a tím nepřímo k rozvoji venkovské společnosti. Realizací těchto opatření dochází ke zvýšení kvality života na území MAS Achát.

D) Priorizace navrhovaných opatření:

Opatření 1.3.7. Prorodinná opatření

Toto opatření je plánováno realizovat jako prioritu aktivity OPZ Prorodinná opatření A) Podpora zařízení, která doplní chybějící kapacitu stávajících institucionálních forem zařízení (typu školní družiny, kluby) s možností podpory příměstských táborů v době školních prázdnin, B) Podpora dětských skupin pro podniky i veřejnost, C) vzdělávání pečujících osob.

Na opatření je v rámci SCLLD MAS Achát alokováno 6.791.000 Kč z 11.791.000 Kč. Dle zásobníku projektů je na území poptávka realizovat potřebné projekty za minimálně 9 mil. Kč. Na území je poptávka po možnostech zajištění hlídání dětí např. formou dětských skupin, příp. firemních školek, pro umožnění sladění rodinného a pracovního života zaměstnanců, mateřských center nebo dětských klubů. Zájem je rovněž o příměstské tábory v době školních prázdnin, které jsou i v průběhu školního roku. Vzhledem k zjištěnému zájmu v území by při navýšení celkové alokace byl prostor pro navýšení dílčí alokace tohoto opatření.

E) Časový harmonogram realizace opatření ve vazbě na finanční plán:

pořadové číslo výzvy MAS	Název, stručný popis zaměření výzvy (vč. Uvedení opatření SCLLD)	finanční alokace plánované výzvy - celkové způsobilé výdaje (celkem v Kč)	plánovaný termín vyhlášení výzvy (měsíc, rok)
1.	<i>Opatření SCLLD: 1.3.7. Prorodinná opatření</i>	4 000 000	VI.17
2.	<i>Opatření SCLLD: 1.3.2.Dostupné a kvalitní sociální služby, sociální začleňování</i>	1 500 000	VI.17
3.	<i>Opatření SCLLD: 1.3.7. Prorodinná opatření</i>	2 791 000	II.18
4.	<i>Opatření SCLLD: 2.3.3. Podpora zaměstnanosti</i>	2 500 000	II.18
5.	<i>Opatření SCLLD: 1.3.2.Dostupné a kvalitní sociální služby, sociální začleňování</i>	1 000 000	II.19

MAS rozložila čerpání alokace podle připravenosti jednotlivých záměrů z území a zároveň s ohledem na možnost max.doby čerpání (24 měsíců). Výzvy budou u opatření 1. 3. 7. zaměřeny v plném okruhu aktivit, které jsou popsány v popisu možných zaměření projektů.

F) Popis možných zaměření projektů

- **A. Podpora zařízení, která doplní chybějící kapacitu stávajících institucionálních forem zařízení (typu školní družiny – dětské kluby), s možností podpory příměstských táborů v době školních prázdnin**

- zařízení pro děti mladšího školního věku

- **B. Podpora dětských skupin pro podniky i veřejnost**

Aktivity:

- vznik, transformace a provoz dětských skupin dle zákona č. 247/2014 Sb., o poskytování služby péče o dítě v dětské skupině (transformací je myšlen příspěvek na úpravy zařízení, aby vyhovovalo podmínkám zákona č. 247/2014 Sb.)

- **C. Vzdělávání pečujících osob**

Jedná se o další profesní vzdělávání pro pečující osoby zaměřené na zlepšení jejich přístupu na trh práce, včetně výkonu samostatné výdělečné činnosti. Volba profesního vzdělávání musí odpovídat potřebám podporované cílové skupiny a musí mít vazbu na projektem deklarované pracovní uplatnění. Dosažené vzdělání by podpořeným osobám mělo usnadnit jejich uplatnění například v dětských skupinách, v dětských klubech, na příměstských táborech nebo jako OSVČ (převzato z výzvy OPZ č. 47 pro MAS na podporu strategií komunitně vedeného místního rozvoje, příloha č. 3).

G) Podporované cílové skupiny:

- osoby pečující o malé děti
- rodiče samoživitelé
- osoby vracející se na trh práce po mateřské/rodičovské dovolené
- osoby pečující o jiné závislé osoby
- rodiče dětí z druhého stupně základních škol

H) Typy příjemců podpory:

- nestátní neziskové organizace
- obce
- vzdělávací a poradenské instituce
- obchodní korporace
- OSVČ
- a další relevantní příjemci dle aktuálních pokynů OPZ

I) Absorpční kapacita MAS:

Při komunitním projednávání, z dotazníkových šetření a pravidelnou prací se školami bylo zjištěno, že rodiče dětí i samotní zřizovatelé školských zařízení mají velkou potřebu rozšířit nejenom provozní dobu družin a MŠ, ale také rozšířit kapacitu těchto zařízení. V území je tedy velký zájem o rozšíření zařízení typu dětská skupina, dětský klub či mateřské centrum, a to za účelem možnosti uplatnění rodičů s malými dětmi, zejména žen, na trhu práce. Současně je v území značná poptávka po příměstských táborech, hlavně v době školních prázdnin, nebo ředitelských volen, kdy koliduje pracovní doba rodičů a možnost čerpání dovolené.

O realizaci projektů projeví zájem zejména venkovské malotřídní školy, které nejsou schopny svou nízkou kapacitou školní družiny pokrýt požadavky rodičů na hlídání dětí v ranních i v odpoledních hodinách a SVC – realizace mateřského centra.

Při počtu 40 škol v území (21 MŠ a 19 ZŠ 1.-5. stupeň) a požadavku zhruba poloviny škol o rozšíření kapacity dětských skupin je absorpční kapacita na toto opatření mnohonásobně vyšší než přiznaná alokace.

J) Vliv opatření na naplňování horizontálních témat OPZ:

Udržitelný rozvoj - vzhledem k zaměření opatření **neutrální**

Rovné příležitosti a ochrana před diskriminací – pozitivní - Cílovou skupinou projektu může být každý, kdo splňuje znaky cílové skupiny, bez ohledu na další charakteristiky. Opatření je přímo zaměřeno na obě pozitivní témata, zejména uplatnění žen na trhu práce.

Rovnosti mužů a žen - pozitivní - Cílovou skupinou projektu může být každý, kdo splňuje znaky cílové skupiny, bez ohledu na další charakteristiky. Opatření je přímo zaměřeno na obě pozitivní témata, zejména uplatnění žen na trhu práce.

K) Principy pro určení preferenčních kritérií:

- Tvorba nových pracovních míst
- Aktivní zapojení cílových skupin do přípravy projektu
- Inovativnost projektu
- Soulad projektu se strategií rozvoje regionu
- Soulad s principy LEADER

Preferenční kritéria budou nastavovány s ohledem na požadavky ŘO, potřeby regionu a tak, aby nedocházelo k diskriminaci vůči žádné skupině obyvatel.

L) Výše dotace:

Výše příspěvku se bude řídit rozpady financování dle výzvy ŘO pro MAS č. 47.

M) Monitorovací indikátory:

Monitorovací indikátory výstupů			
Číslo	Název	Výchozí stav	Cílový stav
6 00 00	Celkový počet účastníků	0	280
5 00 01	Kapacita podpořených zařízení péče o děti nebo vzdělávacích zařízení	0	100
5 01 00	Počet podpořených zařízení péče o děti předškolního věku	0	2
6 26 00	Účastníci, kteří získali kvalifikaci po ukončení své účasti	0	1
6 27 00	Účastníci zaměstnaní po skončení své účasti, včetně OSVČ	0	56
6 28 00	Znevýhodnění účastníci, kteří po skončení své účasti hledají zaměstnání, jsou v procesu vzdělávání/odborné přípravy, rozšiřují si kvalifikaci nebo jsou zaměstnaní, a to i OSVČ	0	45
6 29 00	Účastníci zaměstnaní 6 měsíců po své účasti	0	56

6 31 00	Účastníci ve věku nad 54 let zaměstnaní 6 měsíců po své účasti, včetně OSVČ	0	3
6 32 00	Znevýhodnění účastníci ve věku nad 54 let zaměstnaní 6 měsíců po skončení své účasti, včetně OSVČ	0	2
Monitorovací indikátory výsledků			
Číslo	Název	Výchozí stav	Cílový stav
5 01 10	Počet osob využívajících zařízení péče o děti předškolního věku	0	10
5 01 20	Počet osob využívajících zařízení péče o děti ve věku do 3 let	0	5

3.4.2.5. Definice opatření SCLLD: 2.3.3. Podpora zaměstnanosti

3) Specifický cíl SCLLD: 2.3. Podpora zaměstnanosti v území

3.1) Opatření SCLLD: 2.3.3. Podpora zaměstnanosti

A) Popis vazby opatření na specifický cíl 2.3.1 OPZ, Zvýšit zapojení lokálních aktérů do řešení problémů nezaměstnanosti a sociálního začleňování ve venkovských oblastech

Opatření je v souladu se specifickým cílem 2.3.1. OPZ, aktivita Zaměstnanost

Opatření vychází z problémů a potřeb, které byly stanoveny na základě výsledků socioekonomické analýzy, SWOT analýzy a zjišťování mezi cílovými skupinami. Opatření je zaměřeno na podporu stabilizace a rozvoje pracovních příležitostí osob z cílových skupin.

V rámci tohoto opatření budou podporovány například tyto typy projektů: Zvyšování uplatitelnosti osob ohrožených sociálním vyloučením nebo osob sociálně vyloučených ve společnosti na trhu práce; Rekvalifikace a další profesní vzdělávání; Podpora vytváření nových pracovních míst; Podpora umístění na uvolněná pracovní místa; Podpora flexibilních forem zaměstnávání

B) Popis cíle opatření:

- Podpora segregovaných osob ohrožených vyloučením s cílem podpořit jejich integraci a uplatnitelnost na trhu práce.
- Tvorba nových pracovních míst pro osoby sociálně znevýhodněné, jako přechodné zaměstnání k upevnění návyku běžného pracovního prostředí, před uplatněním na volném trhu práce.
- Navýšení počtu zaměstnanců z cílových skupin tvorbou nových pracovních míst.
- Podpora začínajících podnikatelů.
- Podpora aktivit v území vytvářejících nová pracovní místa.

C) Popis provázanosti navrhovaných opatření, a to včetně provázanosti na ostatní operační programy:

IROP, prioritní osa 4 – Komunitně vedený místní rozvoj, SC 4.1 – Posílení komunitně vedeného místního rozvoje za účelem zvýšení kvality života ve venkovských oblastech a aktivizace místního potenciálu. Opatření 2.3.3. Podpora zaměstnanosti je principiálně provázána na komunitní plánování na území MAS Achát. Aktivity podporované v rámci SC 4.1 IROP mají vzájemné přímé či nepřímé vazby realizované prostřednictvím SCLLD MAS Achát a činností její kanceláře.

I přes to, že opatření primárně vychází ze specifického cíle 2.3 Podpora zaměstnanosti v území, tak sekundárně naplňuje také specifický cíl SCLLD 2.2. Vytváření podmínek pro podporu podnikání v území ale i strategický cíl 1. Kvalitní podmínky pro život v území a strategický cíl 2. Zvýšení výkonnosti regionální ekonomiky.

Neméně podstatnou vazbou je i provazba na PRV, článek 17, odst. 1., písm. a) Investice do zemědělských podniků, článek 17, odst. 1., písm. b) Zpracování a uvádění na trh zemědělských produktů, článek 19., odst. 1., písm. b) Podpora investic na založení nebo rozvoj nezemědělských činností. V rámci PRV budou podporovány investice do zemědělských produktů a zpracování a uvádění na trh zemědělských produktů a podpory nezemědělských činností.

D) Priorizace navrhovaných opatření:

Opatření 2.3.3. Podpora zaměstnanosti je v rámci strategie MAS Achát řazeno, jako priorita 2 Zvýšení výkonnosti regionální politiky. Dále je toto opatření provázáno s většinou strategických cílů SCLLD MAS Achát, zejména se *Strategickým cílem 1*. Kvalitní podmínky pro život v území.

Toto opatření je plánováno realizovat jako prioritu aktivity OP Zaměstnanost, A) Zvyšování uplatnitelnosti osob ohrožených sociálním vyloučením nebo osob sociálně vyloučených ve společnosti a na trhu práce, C) Rekvalifikace a další profesní vzdělávání, F) Podpora vytváření nových pracovních míst, G) Podpora umístění na uvolněná pracovní místa, H) Podpora flexibilních forem zaměstnání, I) Prostupné zaměstnávání, J) Podpora zahájení podnikatelské činnosti.

Realizace tohoto opatření je plánována na základě provázanosti s realizací projektů v rámci podpory IROP (výzva v roce 2017). Na opatření jsou v rámci SCLLD MAS Achát alokovány 2,5 mil. Kč z 11.791 mil. Kč. Dle zásobníku projektů zjištěných komunitním projednáváním je na území poptávka realizovat v daném opatření projekty za více než 8 mil. Kč. Vzhledem k zjištěnému zájmu v území by při navýšení celkové alokace byl prostor pro navýšení dílčí alokace tohoto opatření.

E) Časový harmonogram realizace opatření ve vazbě na finanční plán:

pořadové číslo výzvy MAS	Název, stručný popis zaměření výzvy (vč. Uvedení opatření SCLLD)	finanční alokace plánované výzvy - celkové způsobilé výdaje (celkem v Kč)	plánovaný termín vyhlášení výzvy (měsíc, rok)
1.	<i>Opatření SCLLD: 1.3.7. Prorodinná opatření</i>	4 000 000	VI.17
2.	<i>Opatření SCLLD: 1.3.2.Dostupné a kvalitní sociální služby, sociální začleňování</i>	1 500 000	VI.17
3.	<i>Opatření SCLLD: 1.3.7. Prorodinná opatření</i>	2 791 000	II.18
4.	<i>Opatření SCLLD: 2.3.3. Podpora zaměstnanosti</i>	2 500 000	II.18
5.	<i>Opatření SCLLD: 1.3.2.Dostupné a kvalitní sociální služby, sociální začleňování</i>	1 000 000	II.19

MAS vzhledem na alokaci pro dané opatření a v návaznost na projekty podpořené v rámci IROP rozhodla podpořit toto opatření až v roce 2018 celou alokovanou částkou.

F) Popis možných zaměření projektů

- **A. Zvyšování uplatnitelnosti osob ohrožených sociálním vyloučením nebo osob sociálně vyloučených ve společnosti a na trhu práce**

Podpora nástrojů a činností vedoucích k motivaci a aktivizaci cílové skupiny k nalezení zaměstnání a jeho udržení.

Aktivita:

- Rozvoj základních kompetencí za účelem snazšího uplatnění na trhu práce (jazykové vzdělávání, PC kurzy, rozvoj finanční gramotnosti, soft skills, podpora čtenářské a numerické gramotnosti apod.)
- Aktivita zaměřené na zvýšení orientace osob v požadavcích trhu práce a realizace poradenských činností a programů, jejichž cílem je zjišťování osobnostních a kvalifikačních předpokladů osob pro volbu povolání (kariérové poradenství), pro zprostředkování vhodného zaměstnání
- Příprava k práci osob se zdravotním postižením
- Profilace a targeting
- Podpora JOB klubů
- Řízené poradenství ke změně kvalifikace
- Podpora získání či obnova pracovních návyků
- Podporována bude ambulantní i terénní forma pracovního a kariérového poradenství

- Aktivita je možné doplnit o zajištění doprovodných služeb typu dluhové poradenství, rodinné poradenství, psychologické poradenství, poradenství o oblasti bydlení apod.

Cílová skupina:

- Aktivita jsou vhodné zejména pro osoby dlouhodobě či opakovaně nezaměstnané, s kumulací hendikepů na trhu práce, které jsou nejvíce vzdáleny od trhu práce

○ **C. Rekvalifikace a další profesní vzdělávání**

Podpora při získání nové kvalifikace, při zvyšování, rozšiřování nebo prohlubování dosavadní kvalifikace, včetně jejího udržování a obnovování, jež povede ke zvýšení uplatnitelnosti na trhu práce.

Aktivita:

- Volba profesního vzdělávání musí odpovídat potřebám podporované cílové skupiny
- Podpora především akreditovaných rekvalifikací (dle potřeb budoucího zaměstnavatele)
- Aktivita projektu musí být vzájemně provázané do komplexního celku, projekt nelze postavit např. jen na bilanční a pracovní diagnostice
- Při realizaci rekvalifikací se musí příjemce podpory řídit zákonem č. 435/2004 Sb., o zaměstnanosti, a projektové záměry předem konzultovat s příslušným kontaktním pracovištěm ÚP ČR
- Budou podporovány i projekty zaměřené na přípravu a realizaci dalšího vzdělávání podle zákona č. 179/2006 Sb., o ověřování a uznávání výsledků dalšího vzdělávání

○ **F. Podpora vytváření nových pracovních míst**

Tvorba pracovních míst pro příslušníky cílových skupin

Aktivita:

- Podpora uplatnění na trhu práce formou příspěvku na úhradu mzdových nákladů zaměstnavatelům

○ **G. Podpora umístění na uvolněná pracovní místa**

Formou mzdových příspěvků bude podporováno umístování cílových skupin osob na tato pracovní místa, která budou z různých příčin (např. z důvodu přirozených úbytků jako je odchod do důchodu) na trhu práce uvolňována.

○ **H. Podpora flexibilních forem zaměstnání**

Vytváření podmínek pro uplatnění cílové skupiny na trhu práce.

Aktivita:

- Formou mzdových příspěvků bude podporováno vytváření nových pracovních míst na zkrácený úvazek
- Dále bude podporováno sdílení pracovního místa, rotace na pracovním místě, práce na dálku apod.

○ **I. Prostupné zaměstnávání**

Postupné zapojování cílové skupiny na trh práce s využitím nástrojů aktivní politiky zaměstnanosti a zvyšování motivace zaměstnavatelů k vytváření udržitelných pracovních míst.

Aktivita:

- Budou podporovány projekty, které budou za pomoci doprovodných opatření (podporované zaměstnání, komplexní práce s cílovou skupinou) a nástrojů aktivní politiky zaměstnanosti umožňovat postupné zapojování na trh práce cílovým skupinám
- Smyslem projektů by mělo být zvyšování motivace zaměstnavatelů k vytváření udržitelných pracovních míst
- Nutná návaznost na aktivity vybraných kontaktních pracovišť ÚP ČR, se kterými je nutné jednotlivé projektové záměry předem konzultovat

- Aktivity vedoucí k získání pracovních návyků a zkušeností jako jsou aktivizační pracovní příležitosti, pracovní místa na zkoušku, krátkodobé pracovní příležitosti, sezónní pracovní místa, pracovní trénink, placené odborné praxe a stáže apod.

Cílové skupiny:

- osoby dlouhodobě nezaměstnané
- osoby ohrožené sociálním vyloučením
- osoby sociálně vyloučené

Rizika:

- Dopady veřejné podpory

o J. Podpora zahájení podnikatelské činnosti

Aktivity před zahájením podnikání a na ně navazující aktivity po zahájení podnikání

Aktivity:

- Aktivity probíhající především formou vzdělávání a poradenství
- Podporovány budou osoby, které při zahájení projektu nebyly OSVČ (neměly oprávnění), nevylučuje se ale jejich předchozí zařazení mezi OSVČ, které bylo již ukončeno

Rizika: Dopady veřejné podpory

o K. Doprovodná opatření

Doprovodné aktivity umožňující začlenění podpořených osob na trh práce.

Aktivity:

- Příspěvek na zapracování (poskytuje se zaměstnavateli, pokud přijímá do pracovního poměru uchazeče o zaměstnání, kterému je věnována zvýšená péče)
- Tyto aktivity jsou dostupné podpořeným osobám pouze po dobu jejich účasti v projektu, resp. po dobu trvání hlavní formy podpory v rámci projektu, při splnění podmínek stanovených v pravidlech pro žadatele a příjemce OPZ (zařazení do nepřímých nákladů projektu)

G) Podporované cílové skupiny:

- Uchazeči o zaměstnání (osoby zařazené ÚP ČR do evidence uchazečů o zaměstnání)
- Zájemci o zaměstnání (osoby zařazené ÚP ČR do evidence zájemců o zaměstnání)
- Neaktivní osoby - osoby v produktivním věku, které nejsou ani zaměstnané (zaměstnáním se rozumí i výkon samostatně výdělečné činnosti) ani nezaměstnané (tj. evidované ÚP ČR jako uchazeče o zaměstnání)
- Osoby se zdravotním postižením
- Osoby s kumulací hendikepů na trhu práce (tj. splňují alespoň dvě z níže uvedených charakteristik: uchazeči o zaměstnání vedení v evidenci déle než 5 měsíců, osoby mladší 25 let, osoby ve věku nad 54 let, osoby s nízkou úrovní kvalifikace (stupeň ISCED 0 - 2), osoby pečující o dítě mladší 15 let či o osobu blízkou, osoby z národnostních menšin či osoby z jiného sociokulturního prostředí)
- Osoby jinak znevýhodněné - azylanti a imigranti, osoby před propuštěním z VTOS a propuštěné z VTOS, osoby závislé
- Osoby vracející se na trh práce po návratu z mateřské/rodičovské dovolené (tj. nevykonávaly zaměstnání nebo samostatnou výdělečnou činnost po dobu mateřské/rodičovské dovolené a v řádu měsíců se u nich očekává návrat na trh práce)
- Osoby sociálně vyloučené a osoby sociálním vyloučením ohrožené
- Osoby ohrožené domácím násilím a závislostmi

H) Typy příjemců podpory:

- Nestátní neziskové organizace
- Obce dle zákona č. 128/2000 Sb., o obcích

- Organizace zřizované obcemi působící v sociální oblasti
- Dobrovolné svazky obcí
- Vzdělávací a poradenské instituce
- Školy a školská zařízení
- Obchodní korporace (veřejná obchodní společnost, komanditní společnost, společnost s ručením omezeným, akciová společnost, evropská společnost, evropské hospodářské zájmové sdružení, družstva - družstvo, sociální družstvo, evropská družstevní společnost)
- OSVČ

V procesu vyhlášení výzev MAS nositel SCLLD uvede výčet možných příjemců dotace do souladu s výčtem uvedeným ve výzvě ŘO OPZ pro MAS č. 47, tj. uvede všechny relevantní příjemce podpory.

I) Absorpční kapacita MAS:

V rámci komunitního projednávání přípravy SCLLD Achát, programového rámce OPZ a komunikace s místními aktéry bylo zjištěno, že na území je zájem ze strany potenciálních žadatelů realizovat projekty v oblasti zaměstnanosti. K potenciálním žadatelům patří např. podnik zaměřený na údržbu veřejných prostranství, zpracování dřevěného odpadu, nebo kompletaci automobilových součástí. MAS kontaktovala více jak tři potenciální žadatele, kteří mají zájem výzvy se účastnit.

J) Vliv opatření na naplňování horizontálních témat OPZ:

Rovné příležitosti a ochrana před diskriminací – neutrální

Rovnost žen a mužů – neutrální

Udržitelný rozvoj – neutrální

K) Principy pro určení preferenčních kritérií:

- Tvorba a podpora nových pracovních míst
- Podpora tradičních řemesel
- Aktivní zapojení cílových skupin do přípravy projektu
- Inovativnost projektu
- Soulad se strategií rozvoje regionu a naplňování SCLLD MAS Achát
- Soulad s principy LEADER

L) Výše dotace:

Výše dotace se bude řídit dle výzvy ŘO. Celkové způsobilé výdaje projektů jsou v rozmezí stanoveného ve výzvě ŘO – od 400 tis. Kč do 10. mil. Kč.

M) Monitorovací indikátory

Monitorovací indikátory výstupů			
Číslo	Název	Výchozí stav	Cílový stav
5 01 05	Počet zaměstnavatelů, kteří podporují flexibilní formy práce	0	2
6 00 00	Celkový počet účastníků	0	6
6 26 00	Účastníci, kteří získali kvalifikaci po ukončení své účasti	0	1
6 28 00	Znevýhodnění účastníci, kteří po skončení své účasti hledají zaměstnání, jsou v procesu vzdělávání/odborné přípravy, rozšiřují si kvalifikaci nebo jsou zaměstnaní, a to i OSVČ	0	1
6 29 00	Účastníci zaměstnaní 6 měsíců po své účasti	0	2
6 31 00	Účastníci ve věku nad 54 let zaměstnaní 6 měsíců po své účasti, včetně OSVČ	0	1

6 32 00	Znevýhodnění účastníci ve věku nad 54 let zaměstnaní 6 měsíců po skončení své účasti, včetně OSVČ	0	1
Monitorovací indikátory výsledků			
Číslo	Název	Výchozí stav	Cílový stav
5 01 30	Počet osob pracujících v rámci flexibilních forem práce	0	3
6 27 00	Účastníci zaměstnaní po ukončení své účasti, včetně OSVČ	0	2

Omezení (co nelze financovat) v rámci investiční priority 2.3. OPZ

- Poskytování sociálních služeb podle zákona č. 108/2006 Sb.
- Zemědělská prvovýroba
- Duplicitní účast osob v projektech financovaných z OPZ se stejným věcným zaměřením
- Sociální služby hrazené ze státního rozpočtu, z rozpočtu krajů a z jiných výzev OPZ
- Duplicitní aktivity hrazené v rámci projektů KPSVL, tzn. financované z jiných výzev OPZ
- Vzdělávání členů realizačního týmu (např. vzdělávání projektových manažerů MAS apod.)
- Zahraniční stáže
- Volnočasové aktivity
- Osvětová činnost/kampaň jako samostatná aktivita (projekt)
- Sociální služby poskytované pobytovou formou, s výjimkou odlehčovacích služeb
- Tvorba vzdělávacích programů, vytvoření e-learningových kurzů
- PC kurzy a jazykové kurzy
- Další vzdělávání bez vazby na trh práce (např. univerzity 3. věku)
- Všeobecné psychologické poradenství, pokud nebude součástí komplexní poradenské práce s účastníkem projektu
- Aktivity zaměřené na osoby mladší 15 let (např. kariérové poradenství)
- Tzv. "ochutnávky" - nelze podporovat neplacenou práci, musela by za ni být odměna - soulad s § 109 zákona č. 262/2006 Sb., zákoník práce: „Za vykonanou práci přísluší zaměstnanci mzda, plat nebo odměna z dohody.“ (*X podporovat spíše placená pracovní místa na zkoušku*)
- Podpora a poradenství v rozvoji lidských zdrojů v podnicích
- Vzdělávání a profesní rozvoj zaměstnanců, podpora udržitelnosti pracovních míst pro příslušníky cílové skupiny - tato podpora je možná pouze „nepřímo“ formou poradenství nebo dalšího vzdělávání, není však možné poskytovat mzdové příspěvky již zaměstnaným či podnikajícím osobám z cílové skupiny
- Podpora udržitelnosti pracovních míst (poradenství, vzdělávání) musí být poskytována individuálně vytipovaným osobám z cílové skupiny, není možné např. hromadné vzdělávání pracovního týmu určitého zaměstnavatele (*X vzdělávání zaměstnanců bude podporováno z IP 1.3 OPZ*)
- Pracovní rehabilitace podle zákona č. 435/2004 Sb., o zaměstnanosti
- Mzdové příspěvky na vytvoření pracovních míst v sociálních službách (bude součástí tzv. vyrovnávací platby)

3.4.3. Programový rámec Program rozvoje venkova

Komunitně vedený místní rozvoj v rámci Programu rozvoje venkova České republiky bude realizován v rámci operace 19.2.1. Podpora provádění operací v rámci komunitně vedeného místního rozvoje a 19.3.1. Příprava a provádění činností spolupráce místní akční skupiny.

V rámci operace 19.2.1. budou podpořeny aktivity následujících článků (tučně zvýrazněné články budou podporovány Programovým rámcem PRV MAS Achát):

- článek 14 Předávání znalostí a informační akce
- **článek 17, odst. 1., písm. a) Investice do zemědělských podniků**
- **článek 17, odst. 1., písm. b) Zpracování a uvádění na trh zemědělských produktů**
- článek 17, odst. 1., písm. c) Lesnická infrastruktura
- článek 17, odst. 1., písm. c) Zemědělská infrastruktura
- článek 17, odst. 1., písm. c) Pozemkové úpravy
- **článek 19., odst. 1., písm. b) Podpora investic na založení nebo rozvoj nezemědělských činností**
- článek 24, odst. 1, písm. a) Zavádění preventivních protipovodňových opatření v lesích
- článek 25 Investice do ochrany melioračních a zpevňujících dřevin
- článek 25 Neproduktivní investice v lesích
- článek 26 Investice do lesnických technologií a zpracování lesnických produktů, jejich mobilizace a uvádění na trh
- článek 35, odst. 2., písm. c) Sdílení zařízení a zdrojů
- článek 35, odst. 2., písm. d) Horizontální a vertikální spolupráce mezi účastníky krátkých dodavatelských řetězců a místních trhů

V rámci SCLLD MAS ACHÁT jsou tedy podporovány zejména sektory zemědělství, potravinářství a hospodářského rozvoje území. Lesnictví není navrženo k podpoře zejména z následujících důvodů:

- z tohoto sektoru nebyli identifikováni potenciální žadatelé, kteří by měli zájem o podporu v rámci výzev MAS ACHÁT. Ani při tvorbě SCLLD nebyla ani při opakovaných dotazníkových šetřeních a komunitních projednáváních SCLLD MAS ACHÁT ze strany spolupracujících aktérů při analýze území identifikována konkrétní potřeba investic do rozvoje lesnické infrastruktury a technologií prostřednictvím CLLD MAS ACHÁT .
- v sektorech zemědělství, potravinářství a hospodářského rozvoje území byl při opakovaných dotazníkových šetřeních a komunitních projednáváních SCLLD MAS ACHÁT ze strany spolupracujících aktérů zjištěn zájem o podporu v rámci výzev MAS ACHÁT převyšující alokované finanční prostředky v rámci SCLLD MAS ACHÁT 2014 – 2020.
- Území MAS má celkově větší podíl zemědělské půdy (58,2 %) a nižší podíl lesní půdy (29,3 %), než činí průměr za celou ČR (53,2 % a 33,7 %) i Liberecký kraj (44,2 % a 44,5 %). Značná část této lesní půdy se nachází mimo prostor určený k podpoře v rámci PRV - CHKO Český ráj se rozkládá na území 10 obcí MAS, z toho 3 obce (Klokočí, Loučky a Rakousy) leží celé na území CHKO. Na území MAS se rovněž nacházejí lokality NATURA 2000 - evropsky významné lokality Údolí Jizery a Kamenice a Průlom Jizery u Rakous.

V rámci operace 19.3.1. budou podpořeny aktivity článku 44 **Činnost spolupráce v rámci iniciativy LEADER.**

Aktivity realizované v PRV v rámci CLLD odpovídají částem priorit a současně strategických cílů 1., 2. a 3. SCLLD MAS Achát.

3.4.3.1. Návaznost řešených opatření PRV na analytickou část

V rámci zpracovávání SCLLD byly vazby PRV na území MAS Achát identifikovány v analytické části SCLLD pro jednotlivé vybrané články PRV následovně:

Článek 17, odst. 1., písm. a) Investice do zemědělských podniků

Strategický cíl SCLLD 2. Zvýšení výkonnosti regionální ekonomiky

Specifický cíl:	2.2. Vytváření podmínek pro podporu podnikání v území
Opatření:	2.2.2. Investice do zemědělských podniků v rostlinné i živočišné výrobě

Vazba na analytickou část: kapitola 2. 1. 10. Podnikání, výroba, zaměstnanost, 2.1.10.5. Zemědělství.

Zemědělské podniky v území prošly v průběhu devadesátých let privatizací a transformací, jejich situace není úplně konsolidovaná, přesto vykazují jisté prvky stability, více na Semilsku, což souvisí s ustálenými vlastnickými vztahy. Přínosem pro lokální i regionální ekonomiku a rozvoj venkovských oblastí je úzká vazba mezi místní zemědělskou prvovýrobou a potravinářskou produkcí. V oblasti existuje několik úspěšných výrobců potravin.

Drobní zemědělci v území, zejména fyzické osoby a malá družstva, řeší v současné době základní investice do zemědělských staveb pro živočišnou i rostlinnou výrobu (rekonstrukce stodol, chlévů, oplocení pastvin, zábrany pro hospodářská zvířata apod.), ve větší míře potom investice směřují do nákupu zemědělských strojů jako jsou traktory, sekačky na trávu, mulčovače, sečky apod.

Na základě provedené SWOT analýzy byl mezi **slabé stránky** regionu zařazen nevyhovující stav některých provozních budov a zařízení, nedořešené majetkové vztahy k nemovitostem a půdě, na většině míst neproběhly komplexní pozemkové úpravy, nedostatek zpracovatelských kapacit pro místní produkci, nízká finalizace zemědělské výroby. Mezi **příležitosti** pak regionální zpracování zemědělských produktů, modernizace zemědělských podniků a technologií pro zpracování prvotních produktů.

Článek 17, odst. 1., písm. b) Zpracování a uvádění na trh zemědělských produktů

Strategický cíl SCLLD 2 Zvýšení výkonnosti regionální ekonomiky

Specifický cíl:	2.2. Vytváření podmínek pro podporu podnikání v území
Opatření:	2.2.3. Podpora místních výrobců zemědělských produktů

Vazba na analytickou část: kapitola 2. 1. 10. Podnikání, výroba, zaměstnanost.

Z podnikatelských právnických subjektů převažují akciové společnosti, společnosti s ručením omezeným a družstva s výměrami stovek až 1 500 ha. Větší část podnikatelů tvoří farmáři (fyzické osoby) s výměrou do 100 ha, spíše však hospodaří na menších plochách. Některé plochy na území MAS jsou obhospodařovány firmami, které nemají sídlo na území MAS (Agro Český ráj a.s. Všeň, Agrobien s.r.o. Turnov, Koptrans s.r.o. Praha, Zea Sedmihorky spol. s.r.o.).

K nejvýznamnějším subjektům podle počtu zaměstnanců patří Agro Rubín a.s., Agrocentrum Jizeran a.s., Agro Český ráj a.s. a SZP Sychrov a.s. Ve struktuře aktivit je živočišná i rostlinná výroba, zejména u menších subjektů se objevují aktivity spojené s produkcí místních výrobků (moštárna Lažany, f.Tompeli, f. Pulíček).

Článek 19., odst. 1., písm. b) Podpora investic na založení nebo rozvoj nezemědělských činností

Strategický cíl 2 Zvýšení výkonnosti regionální ekonomiky

Specifický cíl:	2.2. Vytváření podmínek pro podporu podnikání v území
Opatření:	2.2.1. Podpora drobného podnikání v obcích

Vazba na analytickou část: kapitola 2. 1. 10. Podnikání, výroba, zaměstnanost, 2. 1. 15. Turistický ruch

K 31. 12. 2012 bylo evidováno celkem 8 877 ekonomických subjektů, nejvíce v Semilech (25%) a Železném Brodě (19 %). Téměř 23 % je firem z průmyslu (téměř dvojnásobek oproti celé ČR). Druhá nejpočetnější je skupina Velkoobchod a maloobchod, opravy a údržba motorových vozidel s podílem 20%. Třetí nejpočetnější jsou ekonomické subjekty ve stavebnictví (13,8%).

Ve srovnání s ČR je v MAS vysoce nadprůměrné zastoupení firem z průmyslu, mírně nadprůměrné ze stavebnictví a zemědělství. Podprůměrně jsou naopak zastoupeny ekonomické subjekty z oblasti velkoobchodu, maloobchodu, oprav a údržby motorových vozidel, dále z profesní, vědecké a technické činnosti a z oblasti nemovitostí. Podíl vyjíždějících do zaměstnání mimo obec k celkovému počtu zaměstnaných je výrazně vyšší než průměr za Liberecký kraj i za celou ČR.

Dle zjištěných údajů sídlí v území MAS Achát pouze 1 velká firma (více než 250 zaměstnanců) – společnost Bus Line a.s., která je 3. největším autobusovým dopravcem v ČR. Středních firem (50 – 250 zaměstnanců) bylo podle údajů ČSÚ zjištěno celkem 25. (Neumatic cz, s.r.o., Sklostroj Turnov CZ, s.r.o., JVS Semilská pekárna, s.r.o. ad.). Z analýzy je zřejmé velké množství sklářských a strojírenských firem. Některé podniky zde mají pouze výrobní kapacity a sídlo se nachází mimo MAS (Schurter s.r.o., a Veseta spol. s r.o., GIGA, spol. s r.o. ad.).

Slabé stránky dle SWOT analýzy: nedostatek stabilizovaných podnikatelských subjektů, vysoká vyjízdka za prací.
Příležitosti: Podpora aktivní politiky zaměstnanosti, vč. osob obtížně umístitelných na trhu práce, rozvoj podnikání.

Článek 44 Činnost spolupráce v rámci iniciativy LEADER

Strategický cíl SCLLD 1 Kvalitní podmínky pro život v území

Specifický cíl:	1. 3. Kvalitní a dostupné občanské služby
Opatření:	1.3.6 Podpora místních spolků a tradic, společenských akcí, zapojení občanů do života v obcích

Vazba na analytickou část: kapitola 2.1.9. Život v obcích

Prakticky všechny obce pořádají pravidelně kulturní akce místního významu (plesy, zábavy, divadelní představení, dětské dny, pálení čarodějnic, mikulášská nadílka, rozsvěcení vánočního stromu, masopustní průvod, akce pro seniory apod.). Některé akce mají regionální význam (v Železném Brodě Železnobrodský jarmark, Velikonoční jarmark na Bělišti, Skleněné městečko, Skotské hry na Sychrově, Slavnosti Svijanského piva ve Svijanském Újezdě, v Semilech Semilský Pecan ad.).

Všechny obce disponují nějakým sportovním zařízením. Nejrozšířenější je víceúčelové hřiště, které je ve 28 obcích. Dětské hřiště je ve 24 obcích, tělocvičny (vč. školních) v 19 obcích, fotbalové hřiště (ne vždy předepsaných rozměrů) v 18 obcích, hřiště na nohejbal v 16 obcích, tenisové kurty v 15 obcích. Hřiště často plní více účelů, např. pro tenis, nohejbal, volejbal, může být proto řazeno do více kategorií. Koupaliště je ve 13 obcích, kluziště (často jen s přírodním mrazením) v 5 obcích. Víceúčelový stadion je pouze v Semilech. Ke sportovním účelům slouží i kulturní/společenské domy a sokolovny.

Nejběžnějšími sportovními oddíly v obcích jsou místní sdružení Sokola, které se věnují různým druhům sportů. Běžné je, že místní organizace Sokola mají i jednotlivé části obcí (např. v Koberovech, Malé Skála, Skuhrově, Železném Brodě, Záhoří). Jejich činnost je v obcích zaměřena nejenom na sport, ale i kulturu a volnočasové aktivity pro děti a mládež. K tradičním sportovním akcím patří hasičské soutěže, turnaje ve fotbale, volejbale, stolním tenise, nohejbale, tenise, turistické pochody, závody v přespolním běhu i cyklistické a lyžařské běžecké závody. Velkou tradici v oblasti mají turistické pochody.

Slabé stránky v rámci SWOT analýzy: malé množství finančních prostředků pro činnost neziskových organizací a spolků a údržbu kulturních zařízení, nízká úroveň propagace regionu, kulturních, společenských a sportovních akcí, jejich malá koordinace. **Příležitosti** - možnost rozvoje spolupráce (mezi obcemi, meziregionální, mezinárodní) v kultuře a sportu.

Strategický cíl SCLLD č. 2. Zvýšení výkonnosti regionální ekonomiky

Specifický cíl:	2.1. Posilování nabídky atraktivit cestovního ruchu
Opatření:	2.1.3. Podpora rozvoje doprovodné infrastruktury pro cestovní ruch
Specifický cíl:	2.3. Podpora zaměstnanosti v území
Opatření:	2.3.1. Podpora spolupráce veřejného a soukromého sektoru v rozvoji území

Vazba na analytickou část: kapitola 2. 1. 15 Turistický ruch

Velmi důležitým prostředkem pro rozvoj cestovního ruchu a pro první kontakt s návštěvníky a turisty se stávají informační centra. Již delší dobu je viditelná snaha o jejich rozšiřování a zkvalitňování služeb a nabídky. V celé sledované oblasti je jejich síť hustě rozšířena a je tak zajištěna dobrá informovanost turistů. Je však na zvážení, zdali poskytované služby odpovídají požadované kvalitě, nebo zda je informační centrum zřízeno pouze jako přidružená složka jiné složky města a poskytování informací není tak primární činností.

Jako nedostatečná se jeví vzájemná spolupráce a provázanost služeb v oblasti cestovního ruchu, poskytovaná různými podnikatelskými subjekty nebo např. obcemi. Rovněž propagace oblasti ze strany informačních center i podnikatelských subjektů, pracujících v oblasti cestovního ruchu, není dle dotazníkového šetření dostatečně efektivní.

Na tyto i další zjištěné skutečnosti poukazuje SWOT analýza: **Slabé stránky:** nedostatečná spolupráce mezi subjekty cestovního ruchu v MAS, informační roztržitost. **Příležitosti:** navázání spolupráce s dalšími informačními centry a turistickými webovými portály, včetně tvorby společných produktů, zvyšující se zájem domácích návštěvníků o dovolenou v České republice.

3.4.3.2. Vazba na specifická témata programového rámce Programu rozvoje venkova

Mezi průřezová (specifická) témata Programu rozvoje venkova patří inovace, životní prostředí a zmírňování změn klimatu a přizpůsobování se těmto změnám.

Základní témata hodnocení jsou úzce svázána s cíli PRV definovanými pro jednotlivá opatření, prioritní oblasti a priority, s průřezovými cíli (inovace, životní prostředí a zmírňování změny klimatu a přizpůsobování se této změně) a rovněž se specifickými intervencemi (metoda LEADER a Celostátní síť pro venkov). Ke každému cíli je přiřazen odpovídající ukazatel, jehož aktuální stav a vývoj bude předmětem vyhodnocení intervencí PRV v kontextu ostatních vlivů. Minimálně jednou během programového období bude zhodnocen příspěvek podpory z EZFRV vůči cílům pro každou z priorit pro rozvoj venkova. Hodnocení posoudí intervenční logiku programu a její provádění včetně doplňkovosti a synergií s ostatními nástroji včetně I. pilíře SZP.

- klíčovými aspekty hodnocení oblasti inovací bude analýza, jak PRV zlepšil podmínky pro inovace, výzkum a rozvoj ve venkovských oblastech, a to včetně vyhodnocení příspěvku inovativních aktivit realizovaných prostřednictvím operačních skupin EIP
- prvním krokem pro hodnocení vlivu PRV na životní prostředí je proces SEA, který ještě před realizací vlastních opatření zhodnotí působení na biodiverzitu, půdu, vodu, ovzduší či krajinu a další prvky životního prostředí. Pomocí specifických ukazatelů pak bude hodnocen vliv nejen opatření priority 4 a 5 PRV², ale i ostatních vedlejších účinků investičních podpor v rámci ostatních priorit
- zmírnění klimatických změn bude hodnoceno pomocí dílčí sady environmentálních ukazatelů, které měří dopad antropogenních emisí (např. objem CO₂, metanu, amoniaku, oxidů dusíku), úsporu elektrické energie, či produkci obnovitelných zdrojů energie. Hodnoceno bude i přizpůsobení se klimatickým změnám formou zvýšení odolnosti vůči rizikovým jevům - ztrátě biodiverzity, povodním, srážkám, krupobitím apod.³

2

Priorita 4: Obnova, zachování a zlepšení ekosystémů souvisejících se zemědělstvím a lesnictvím,
Priorita 5: Podpora účinného využívání zdrojů a podpora přechodu na nízkouhlíkovou ekonomiku v odvětvích zemědělství, potravinářství a lesnictví, která je odolná vůči klimatu

3

http://www.szif.cz/cs/CmDocument?rid=%2Fapa_anon%2Fcs%2Fdokumenty_ke_stazeni%2Fprv2014%2Fzakladni_informace%2Fprog_dokumenty%2F1448632500936.pdf

Průřezová témata budou v Programovém rámci Program rozvoje venkova SCLLD MAS Achát naplňována následovně:

Inovace: v rámci opatření 2.2.1. Podpora drobného podnikání v obcích, článek 19., odst. 1., písm. b) Podpora investic na založení nebo rozvoj nezemědělských činností. Dále opatření 2.2.2. Investice do zemědělských podniků v rostlinné i živočišné výrobě, článek 17, odst. 1., písm. a) Investice do zemědělských podniků, a v rámci opatření 2.2.3. Podpora místních výrobců zemědělských produktů, článek 17, odst. 1., písm. b) Zpracování a uvádění na trh zemědělských produktů. Inovace budou sledovány i v rámci opatření 1.3.6. Podpora místních spolků a tradic, společenských akcí, zapojení občanů do života v obcích, 1.4.1. Opravy kulturních zařízení a veřejných budov, 2.3.1. Podpora spolupráce veřejného a soukromého sektoru v rozvoji území a opatření 2.1.3. Podpora rozvoje doprovodné infrastruktury pro cestovní ruch, článek 44 Činnost spolupráce v rámci iniciativy LEADER.

Životní prostředí: v rámci opatření 2.2.2. Investice do zemědělských podniků v rostlinné i živočišné výrobě, článek 17, odst. 1., písm. a) Investice do zemědělských podniků, opatření 2.2.1. Podpora drobného podnikání v obcích, článek 19., odst. 1., písm. b) Podpora investic na založení nebo rozvoj nezemědělských činností, opatření 2.2.3. Podpora místních výrobců zemědělských produktů, článek 17, odst. 1., písm. b) Zpracování a uvádění na trh zemědělských produktů.

Zmírňování změn klimatu a přizpůsobování se této změně: v rámci opatření 2.2.2. Investice do zemědělských podniků v rostlinné i živočišné výrobě, článek 17, odst. 1., písm. a) Investice do zemědělských podniků, opatření 2.2.1. Podpora drobného podnikání v obcích, článek 19., odst. 1., písm. b) Podpora investic na založení nebo rozvoj nezemědělských činností, opatření 2.2.3. Podpora místních výrobců zemědělských produktů, článek 17, odst. 1., písm. b) Zpracování a uvádění na trh zemědělských produktů.

3.4.3.3. Fiche Investice do zemědělských podniků v rostlinné i živočišné výrobě

PRV F. 3.1.	Identifikace Fiche
Název Fiche	Investice do zemědělských podniků v rostlinné i živočišné výrobě
Vazba na článek nařízení PRV	Článek 17, odst. 1., písm. a) Investice do zemědělských podniků
Vymezení Fiche	
<i>Stručný popis Fiche</i>	Zvýšení celkové výkonnosti a udržitelnosti zemědělského podniku pomocí hmotných i nehmotných investic v živočišné a rostlinné výrobě.
<i>Vazba na cíle SCLLD</i>	Specifický cíl 2.2: Vytváření podmínek pro podporu podnikání v území
Oblasti podpory	<i>Opatření 2.2.2. Investice do zemědělských podniků v rostlinné i živočišné výrobě</i> Podpora zahrnuje hmotné i nehmotné investice v živočišné a rostlinné výrobě, je určena na investice do zemědělských staveb a technologií pro živočišnou a rostlinnou výrobu a pro školkařskou produkci. Podporovány budou rovněž investice na pořízení mobilních strojů pro zemědělskou výrobu a investice do pořízení peletovacích zařízení pro vlastní spotřebu v zemědělském podniku. Nelze podpořit investice pro živočišnou výrobu, týkající se včel a rybolovu, investice pro rostlinnou výrobu se nesmí týkat obnovy nosných konstrukcí vinic, oplocení vinic a sadů. Podpora nemůže být poskytnuta na pořízení kotlů na biomasu.
Definice příjemce dotace	Zemědělský podnikatel, výrobce potravin, výrobce krmiv nebo jiné subjekty aktivní ve zpracování, uvádění na trh a vývoji zemědělských produktů uvedených v příloze I Smlouvy o fungování EU jako vstupní produkt.
Výše způsobilých výdajů	Min. 50 000,-Kč
	Max. 5 000 000,-Kč

PRV F. 3.1.	Identifikace Fiche
Název Fiche	Investice do zemědělských podniků v rostlinné i živočišné výrobě
Principy pro stanovení preferenčních kritérií	Preferovány budou zejména projekty: - při jejichž realizaci nedojde k záboru zemědělské půdy - jejichž realizací vzniknou nová pracovní místa - mající dopad projektu na území více obcí či jejich částí na území MAS - inovativní - preferovány budou projekty, které jsou inovativní jak v oblasti investic (pořízení moderních technologií), tak v oblasti inovací v postupech, nových dosud nerealizovaných aktivitách v území apod. <i>Poznámka: upřesnění podmínek, včetně preferenčních kritérií, bude specifikováno ve výzvěch.</i>
Indikátory výstupů	
- číslo	93701
- název	Počet podpořených podniků/příjemců
- výchozí stav	0
- hodnota mid-term (r. 2018)	2
- cílový stav	5
Indikátory výsledků	
- číslo	94800
- název	Pracovní místa vytvořená v rámci podpořených projektů
- výchozí stav	0
- hodnota mid-term (r. 2018)	0
- cílový stav	1

3.4.3.4. Fiche Podpora drobného podnikání v obcích

PRV F. 3.2.	Identifikace Fiche
Název Fiche	Podpora drobného podnikání v obcích
Vazba na článek nařízení PRV	Článek 19., odst.1., písm.b) Investice do nezemědělských činností
Vymezení Fiche	
Stručný popis Fiche	Investice na založení a rozvoj nezemědělských činností. Podpora přispívá k naplňování Priority 6 Podpora sociálního začleňování, snižování chudoby a podpora hospodářského rozvoje ve venkovských oblastech, zejména prioritní oblasti 6A Usnadnění diverzifikace, vytváření malých podniků a pracovních míst.
Vazba na cíle SCLLD	Specifický cíl 2.2. Vytváření podmínek pro podporu podnikání v území
Oblasti podpory	<i>Opatření 2.2.1. Podpora drobného podnikání v obcích</i> Podporovány budou investice do vybraných nezemědělských činností dle Klasifikace ekonomických činností (CZ-NACE): C (Zpracovatelský průmysl s výjimkou činností v odvětví oceli, v uhelném průmyslu, v odvětví stavby lodí, v odvětví výroby syntetických vláken dle čl. 13 písm. a) NK (EU) č. 651/2014, a dále s výjimkou tříd 12.00 Výroba tabákových výrobků a 25.40 (Výroba zbraní a střeliva), F (Stavebnictví s výjimkou skupiny 41.1 Developerská činnost), G (Velkoobchod a maloobchod, opravy a údržba motorových vozidel s výjimkou oddílu 46 a skupiny 47.3 Maloobchod s pohonnými hmotami ve specializovaných

PRV F. 3.2.	Identifikace Fiche
Název Fiche	Podpora drobného podnikání v obcích
	prodejnách), I (Ubytování, stravování a pohostinství), J (Informační a komunikační činnosti s výjimkou oddílu 60 a 64), M (Profesní, vědecké a technické činnosti s výjimkou oddílu 70), N 79 (činnosti cestovních kancelářů a agentur a ostatní rezervační služby), N 81 (Činnosti související se stavbami a úpravou krajiny s výjimkou skupiny 81.1), N 92.1 (Administrativní a kancelářské činnosti), N 82.3 (Pořádání konferencí a hospodářských výstav), N 82.92 (Balící činnosti), P 85.59 (Ostatní vzdělávání j.n.), R 93 (Sportovní, zábavní a rekreační činnosti), S 95 (Opravy počítačů a výrobků pro osobní potřebu a převážně pro domácnost) a S 96 (Poskytování ostatních osobních služeb). V případě uvádění produktů na trh jsou na trh uváděny produkty, které nejsou uvedeny v příloze I Smlouvy o fungování EU (převažovat musí produkty neuvedené v příloze I Smlouvy o fungování EU). V případě zpracování produktů jsou výstupem procesu produkty, které nejsou uvedeny v příloze I Smlouvy o fungování EU. Činnosti R 93 (Sportovní, zábavní a rekreační činnosti) a I 56 (Stravování a pohostinství) mohou být realizovány pouze ve vazbě na venkovskou turistiku a ubytovací kapacitu. Příklady podpořených projektů: ubytování, stravování, pohostinství, agroturistika, včetně sportovní, rekreační a zábavní činnosti, podpora lokální distribuční sítě a prodej místních výrobků, podpora drobných výrobců, rodinných podniků, velkoobchod a maloobchod apod.
Definice příjemce dotace	Podnikatelské subjekty (FO a PO) - mikropodniky a malé podniky ve venkovských oblastech i zemědělské podnikatelé
Výše způsobilých výdajů	Min. 50 000,-Kč
	Max. 5 000 000,-Kč
Principy pro stanovení preferenčních kritérií	Preferovány budou zejména projekty: - vytvoření nových pracovních míst - podporující a rozvíjející nové podnikatelské aktivity žadatele - mající dopad projektu na území více obcí či jejich částí na území MAS - počítající s revitalizací nefunkčních stávajících objektů - inovativní - preferovány budou projekty, které jsou inovativní jak v oblasti investic (pořízení moderních technologií), tak v oblasti inovací v postupech, nových dosud nerealizovaných aktivitách v území apod. <i>Poznámka: upřesnění podmínek, včetně preferenčních kritérií, bude specifikováno ve výzvách.</i>
Indikátory výstupů	
- číslo	93701
- název	Počet podpořených podniků/příjemců
- výchozí stav	0
- hodnota mid-term (r. 2018)	3
- cílový stav	10
Indikátory výsledků	
- číslo	94800
- název	Pracovní místa vytvořená v rámci podpořených projektů

PRV F. 3.2.	Identifikace Fiche
Název Fiche	Podpora drobného podnikání v obcích
- výchozí stav	0
- hodnota mid-term (r. 2018)	0
- cílový stav	1

3.4.3.5. Fiche Podpora místních výrobců zemědělských produktů

PRV F. 3.3.	Identifikace Fiche
Název Fiche	Podpora místních výrobců zemědělských produktů
Vazba na článek nařízení PRV	Článek 17, odst. 1., písm. b) Zpracování a uvádění na trh zemědělských produktů
Vymezení Fiche	
<i>Stručný popis Fiche</i>	Podpora zahrnuje hmotné i nehmotné investice, které se týkají zpracování zemědělských produktů a jejich uvádění na trh.
<i>Vazba na cíle SCLLD</i>	Specifický cíl 2.2. Vytváření podmínek pro podporu podnikání v území
Oblasti podpory	<i>Opatření 2.2.3. Podpora místních výrobců zemědělských produktů</i> Způsobilé výdaje, které se týkají zpracování, uvádění na trh nebo vývoje zemědělských produktů dle Přílohy I Smlouvy o fungování EU - investice do výstavby a rekonstrukce budov (včetně nezbytných manipulačních ploch), pořízení strojů, nástrojů a zařízení pro zpracování zemědělských produktů, finální úpravu, balení, značení výrobků a investic, souvisejících se skladováním zpracovávané suroviny, výrobků a druhotných surovin vznikajících při zpracování. Způsobilé jsou rovněž investice vedoucí ke zvyšování a monitorování kvality produktů, investice související s uváděním zemědělských a potravinářských produktů na trh (včetně investic do marketingu) a investice do zařízení na čištění odpadních vod ve zpracovatelském provozu.
Definice příjemce dotace	Zemědělský podnikatel, výrobce potravin, výrobce krmiv nebo jiné subjekty aktivní ve zpracování, uvádění na trh a vývoji zemědělských produktů uvedených v příloze I Smlouvy o fungování EU jako vstupní produkt.
Výše způsobilých výdajů	Min. 50 000,-Kč Max. 5 000 000,-Kč
Principy pro stanovení preferenčních kritérií	Preferovány budou zejména projekty: - zahrnující lokální výrobky či produkty - preference malých podnikatelů - inovativní - preferovány budou projekty, které jsou inovativní jak v oblasti investic (pořízení moderních technologií), tak v oblasti inovací v postupech, nových dosud nerealizovaných aktivitách v území apod. <i>Poznámka: upřesnění podmínek, včetně preferenčních kritérií, bude specifikováno ve výzvách.</i>
Indikátory výstupů	
- číslo	93701
- název	Počet podpořených podniků/příjemců
- výchozí stav	0
- hodnota mid-term (r. 2018)	0

- cílový stav	6
Indikátory výsledků	
- číslo	94800
- název	Pracovní místa vytvořená v rámci podpořených projektů
- výchozí stav	0
- hodnota mid-term (r. 2018)	0
- cílový stav	0

3.4.3.6. Fiche Projekty spolupráce

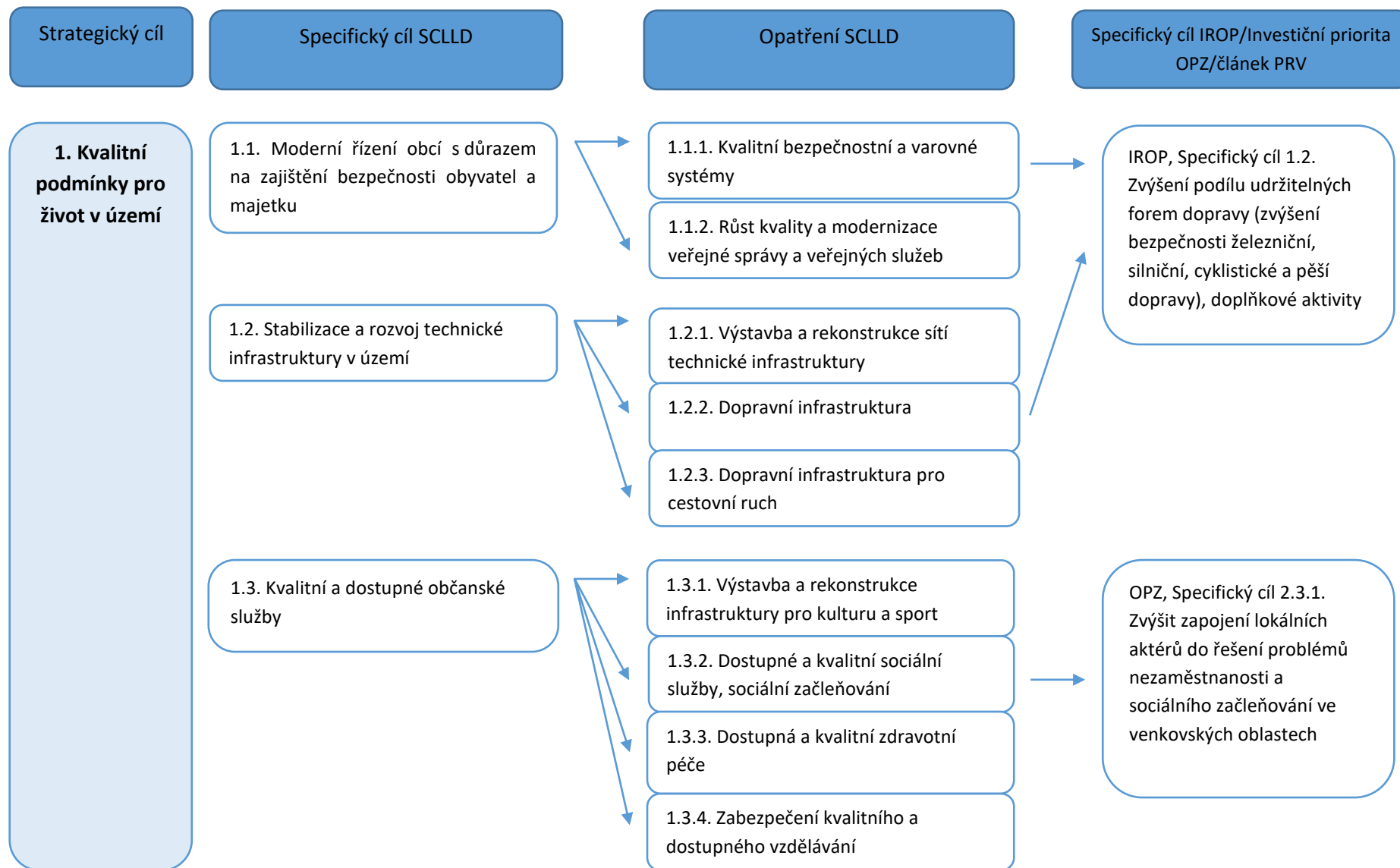
PRV F. 3.4.	Identifikace Fiche
Název Fiche	Podpora rozvoje doprovodné infrastruktury pro cestovní ruch
Vazba na článek nařízení PRV	Článek 44 Činnosti spolupráce v rámci iniciativy LEADER
Vymezení Fiche	
Stručný popis Fiche	Projekty musí vykazovat hodnotu přidanou spoluprací, tzn. výstupy projektu by bez této spolupráce v takové podobě nevznikly. MAS může spolupracovat s jinými MAS i s jinými partnerstvími, avšak způsobilé pro podporu budou pouze výdaje realizované MAS, jejíž SCLLD byla schválena z PRV
Vazba na cíle SCLLD	Specifický cíl 2.1. Posilování nabídky atraktivit cestovního ruchu
Oblasti podpory	<i>Opatření 2.1.2. Podpora rozvoje doprovodné infrastruktury pro cestovní ruch</i> Oblast podpory bude vymezovat popis témat projektů spolupráce, které musí být v souladu se SCLLD MAS. V rámci projektu lze realizovat měkké akce (propagační, informační, vzdělávací a volnočasové) zaměřené na témata, která jsou řešena v SCLLD daných MAS. Jako hmotné a nehmotné investice včetně stavebních úprav je možné realizovat pouze následující výdaje: • investice týkající se zajištění odbytu místní produkce včetně zavedení značení místních výrobků a služeb, • investice související se vzdělávacími aktivitami, • investice do informačních a turistických center. Výdaje do investic jsou způsobilé pouze za předpokladu, že jsou společně provozovány spolupracujícími subjekty. Za měkké akce lze považovat především pořádání konferencí, festivalů, workshopů, exkurzí, výstav, přenosů příkladů správné praxe, včetně produktů s tím spojených (publikace, brožury, letáky apod.). Investice mohou být realizovány pouze takové, které budou provozovat po celou dobu lhůty vázanosti projektu na účel samy MAS. Způsobilá pro podporu je i předběžná technická podpora projektů spolupráce, kdy MAS musí prokázat, že plánovala provedení konkrétního projektu. MAS může spolupracovat i s jinými partnerstvími, avšak způsobilé pro podporu budou pouze výdaje realizované MAS, jejíž SCLLD byla schválena z PRV
Definice příjemce dotace	Příjemcem dotace může být pouze MAS, jejíž SCLLD byla schválena z PRV. Kromě jiných místních akčních skupin (tzn. MAS, jejíž SCLLD nebyla schválena z PRV či zahraniční MAS) může MAS spolupracovat se: a) skupinou místních veřejných a soukromých partnerů na venkovském území, která provádí strategii místního rozvoje v rámci EU či mimo ni; b) skupinou místních veřejných a soukromých partnerů na jiném než venkovském

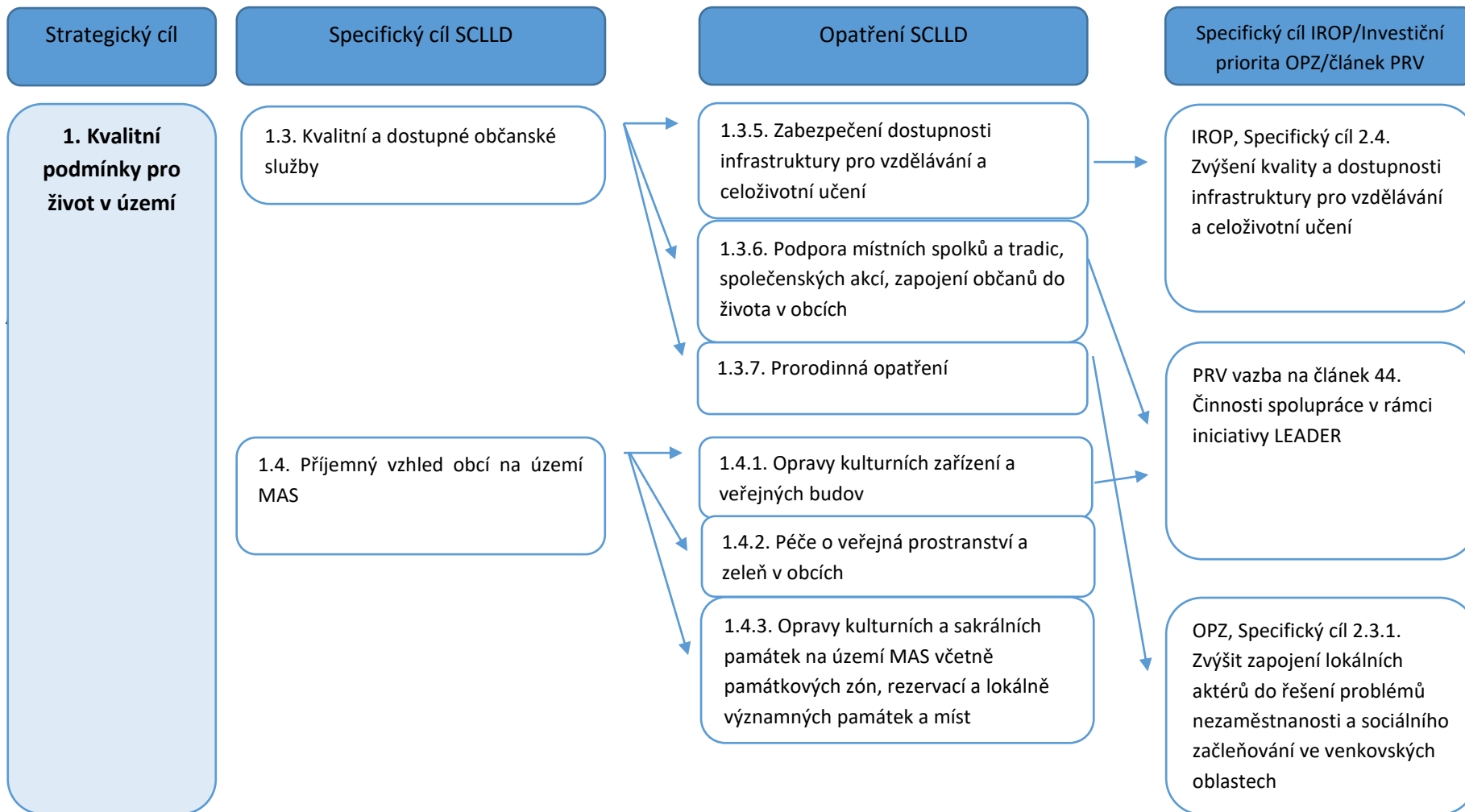
	území, která provádí strategii místního rozvoje v rámci EU.
Výše způsobilých výdajů	Min. 50 000,-Kč
	Max. 726 000 Kč, resp. alokace MAS Achát
Indikátory výstupů	
- číslo	92501
- název	Celkové veřejné výdaje (EUR)
- výchozí stav	0
- hodnota mid-term (r. 2018)	0
- cílový stav	26 841 EUR

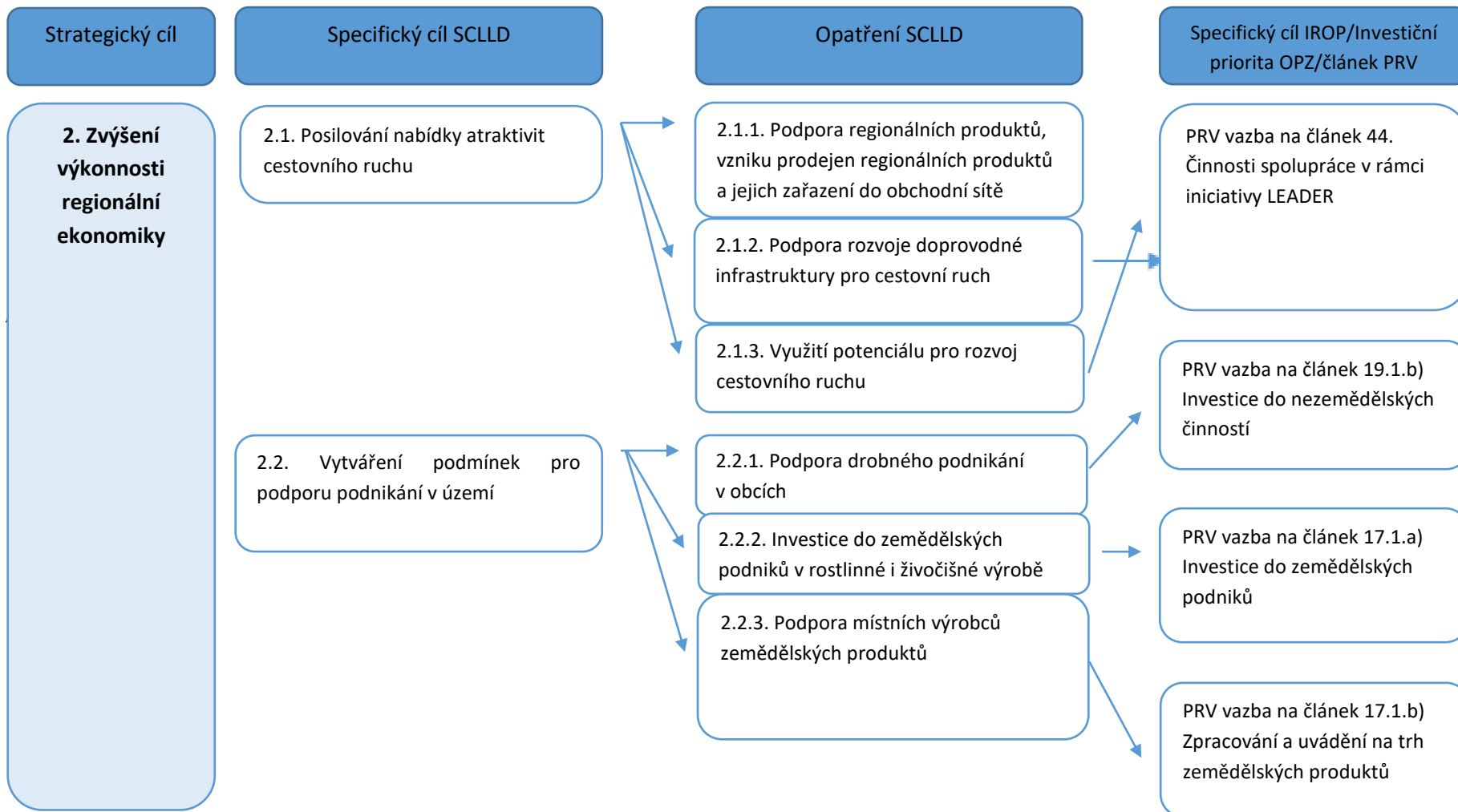
3.4.4. Klíčové projekty

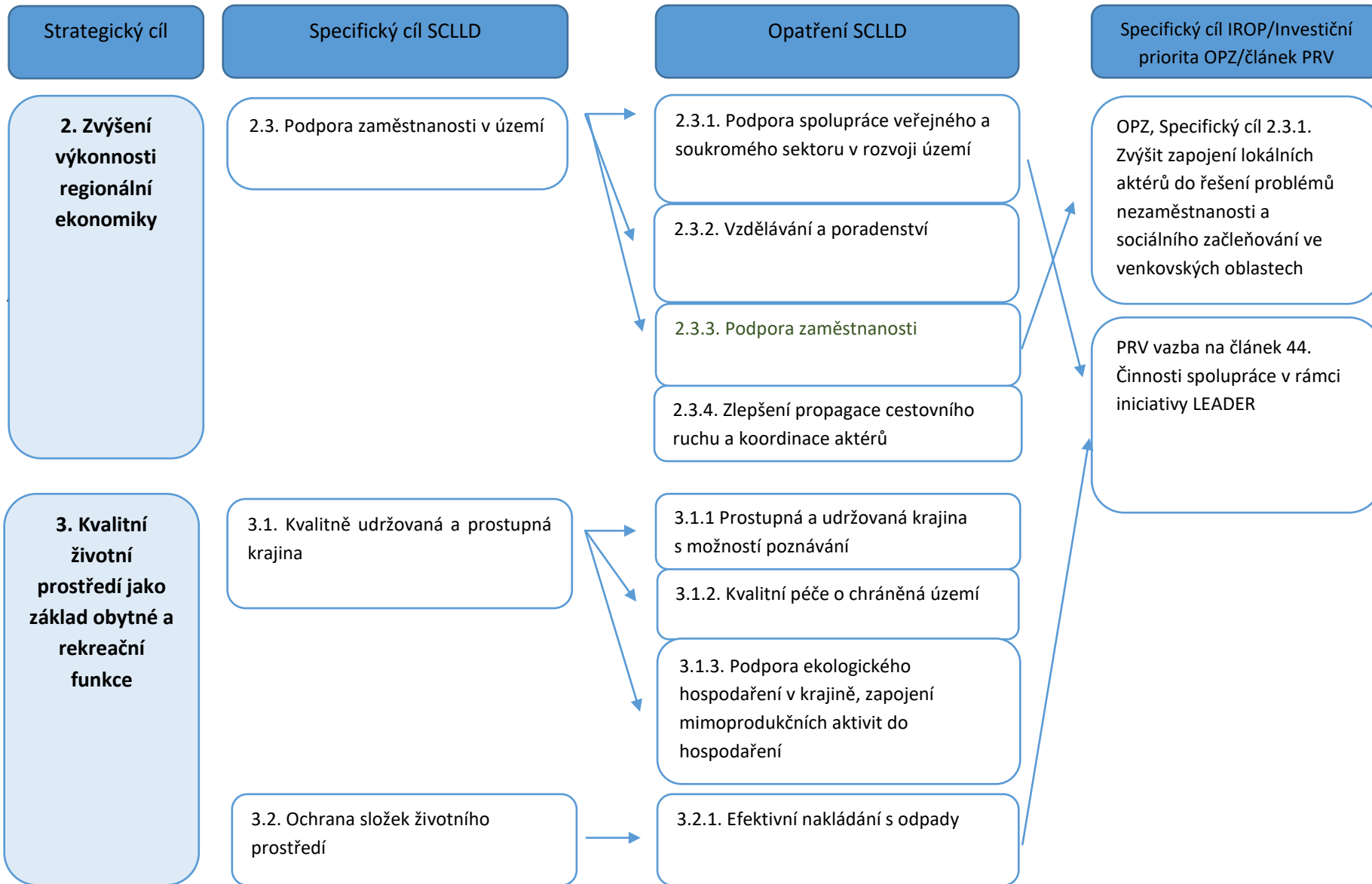
Klíčové projekty nebyly v rámci přípravy SCLLD MAS Achát navrženy.

3.4.5. Grafické znázornění struktury programových rámců ve vazbě na operační programy

Strategický cíl

3. Kvalitní životní prostředí jako základ obytné a rekreační funkce

Specifický cíl SCLLD

3.2. Ochrana složek životního prostředí

Opatření SCLLD

3.2.2. Zlepšování kvality ovzduší v lidských sídlech

3.2.3. Zlepšení kvality vod

3.2.4. Využití potenciálu obnovitelných zdrojů energie a úspory energie

3.2.5. Spolupráce při projektech nadregionálního významu (likvidace invazních druhů rostlin ad.

Specifický cíl IROP/Investiční prioritá OPZ/článek PRV

3.4.6. Schematické znázornění vazeb Opatření/Fichí na opatření mimo programové rámce

Dále je uvedena matice vzájemných vztahů mezi opatřeními Strategie. Intenzita vazeb mezi opatřeními strategie je v matici vyjádřena v několika úrovních (0 - žádná vazba, 1 - slabá vazba, 2 - silná vazba/prokazatelná návaznost, vzájemná podmíněnost). Barevně jsou odlišena (plošně podbarvena) opatření Strategie, která jsou zahrnuta do programových rámců SCLLD MAS Achát. Jejich vazby na operační programy - viz předchozí Grafické znázornění struktury programových rámců ve vazbě na operační programy.

strategický cíl 1. Kvalitní podmínky pro život v území

Matice CLLD		1.1. Moderní řízení obcí s důrazem na zajištění bezpečnosti obyvatel a majetku		1. 2. Stabilizace a rozvoj technické infrastruktury v území			1.3. Kvalitní a dostupné občanské služby							1.4. Příjemný vzhled obcí na území MAS		
		1.1.1. Kvalitní bezpečnostní varovné systémy	1.1.2. Růst kvality a modernizace veřejné správy a veřejných služeb	1.2.1. Výstavba a rekonstrukce sítí technické infrastruktury	1.2.2. Dopravní infrastruktura	1.2.3. Dopravní infrastruktura pro cestovní ruch	1.3.1. Výstavba a rekonstrukce infrastruktury pro kulturu a sport	1.3.2. Dostupné a kvalitní sociální služby, sociální začleňování	1.3.3. Dostupná a kvalitní zdravotní péče	1.3.4. Zabezpečení kvalitního a dostupného vzdělávání	1.3.5. Zabezpečení dostupnosti infrastruktury pro vzdělávání a celoživotní učení	1.3.6. Podpora místních spolků a tradic, společenských akcí, zapojení občanů do života v obcích	1.3.7. Prorodinná opatření	1.4.1. Opravy kulturních zařízení a veřejných budov	1.4.2. Péče o veřejná prostranství a zeleň v obcích	1.4.3. Opravy kulturních a sakrálních památek na území MAS včetně památkových zón, rezervací a lokálně významných památek a míst
1.1. Moderní řízení obcí s důrazem na zajištění bezpečnosti obyvatel a majetku	1.1.1. Kvalitní bezpečnostní varovné systémy	X	1	0	2	1	0	0	0	0	0	0	0	1	1	0
	1.1.2. Růst kvality a modernizace veřejné správy a veřejných služeb	1	X	0	0	0	0	1	1	1	1	1	1	1	0	0
1.2. Stabilizace a rozvoj technické infrastruktury v území	1.2.1. Výstavba a rekonstrukce sítí technické infrastruktury	0	0	X	1	1	1	0	0	1	1	0	0	0	1	0
	1.2.2. Dopravní infrastruktura	2	0	1	X	2	1	1	1	0	1	0	1	0	1	0
	1.2.3. Dopravní infrastruktura pro cestovní ruch	1	0	1	2	X	1	0	0	0	0	1	0	1	1	1

Maticе CLLD		1.1. Moderní řízení obcí s důrazem na zajištění bezpečnosti obyvatel a majetku		1. 2. Stabilizace a rozvoj technické infrastruktury v území			1.3. Kvalitní a dostupné občanské služby						1.4. Příjemný vzhled obcí na území MAS				
		1.1.1. Kvalitní bezpečnostní varovné systémy	1.1.2. Růst kvality a modernizace veřejné správy a veřejných služeb	1.2.1. Výstavba a rekonstrukce sítí technické infrastruktury	1.2.2. Dopravní infrastruktura	1.2.3. Dopravní infrastruktura pro cestovní ruch	1.3.1. Výstavba a rekonstrukce infrastruktury pro kulturu a sport	1.3.2. Dostupné a kvalitní sociální služby, sociální začleňování	1.3.3. Dostupná a kvalitní zdravotní péče	1.3.4. Zabezpečení kvalitního a dostupného vzdělávání	1.3.5. Zabezpečení dostupnosti infrastruktury pro vzdělávání a celoživotní učení	1.3.6. Podpora místních spolků a tradic, společenských akcí, zapojení občanů do života v obcích	1.3.7. Prorodinná opatření	1.4.1. Opravy kulturních zařízení a veřejných budov	1.4.2. Péče o veřejná prostranství a zelen v obcích	1.4.3. Opravy kulturních a sakrálních památek na území MAS včetně památkových zón, rezervací a lokálně významných památek a míst	
1.3. Kvalitní a dostupné občanské služby	1.3.1. Výstavba a rekonstrukce infrastruktury pro kulturu a sport	0	0	1	1	1	X	0	0	0	0	2	1	1	1	1	
	1.3.2. Dostupné a kvalitní sociální služby, sociální začleňování	0	1	0	1	0	0	X	1	0	0	1	2	0	0	0	
	1.3.3. Dostupná a kvalitní zdravotní péče	0	1	0	1	0	0	1	X	0	0	0	2	1	0	0	
	1.3.4. Zabezpečení kvalitního a dostupného vzdělávání	0	1	1	0	0	0	0	0	X	2	1	2	1	0	0	
	1.3.5. Zabezpečení dostupnosti infrastruktury pro vzdělávání a celoživotní učení	0	1	1	1	0	0	0	0	0	2	X	0	1	1	0	0
	1.3.6. Podpora místních spolků a tradic, společenských akcí, zapojení občanů do života v obcích	0	1	0	0	1	2	1	0	1	0	0	X	1	1	1	2

Maticе CLLD		1.1. Moderní řízení obcí s důrazem na zajištění bezpečnosti obyvatel a majetku		1. 2. Stabilizace a rozvoj technické infrastruktury v území			1.3. Kvalitní a dostupné občanské služby						1.4. Příjemný vzhled obcí na území MAS			
		1.1.1. Kvalitní bezpečnostní varovné systémy	1.1.2. Růst kvality a modernizace veřejné správy a veřejných služeb	1.2.1. Výstavba a rekonstrukce sítí technické infrastruktury	1.2.2. Dopravní infrastruktura	1.2.3. Dopravní infrastruktura pro cestovní ruch	1.3.1. Výstavba a rekonstrukce infrastruktury pro kulturu a sport	1.3.2. Dostupné a kvalitní sociální služby, sociální začleňování	1.3.3. Dostupná a kvalitní zdravotní péče	1.3.4. Zabezpečení kvalitního a dostupného vzdělávání	1.3.5. Zabezpečení dostupnosti infrastruktury pro vzdělávání a celoživotní učení	1.3.6. Podpora místních spolků a tradic, společenských akcí, zapojení občanů do života v obcích	1.3.7. Prorodinná opatření	1.4.1. Opravy kulturních zařízení a veřejných budov	1.4.2. Péče o veřejná prostranství a zeleň v obcích	1.4.3. Opravy kulturních a sakrálních památek na území MAS včetně památkových zón, rezervací a lokálně významných památek a míst
	1.3.7. Prorodinná opatření	0	1	0	1	0	1	2	2	2	1	1	X	0	0	0
1.4. Příjemný vzhled obcí na území MAS	1.4.1. Opravy kulturních zařízení a veřejných budov	1	1	0	0	1	1	0	1	1	1	1	0	X	2	1
	1.4.2. Péče o veřejná prostranství a zeleň v obcích	2	0	1	1	1	1	0	0	0	0	1	0	2	X	2
	1.4.3. Opravy kulturních a sakrálních památek na území MAS včetně památkových zón, rezervací a lokálně významných památek a míst	0	0	0	0	1	1	0	0	0	0	2	0	1	2	X

strategický cíl 2. Zvýšení výkonnosti regionální ekonomiky

Matice CLLD		2.1. Posilování nabídky atraktivit cestovního ruchu			2.2. Vytváření podmínek pro podporu podnikání v území			2.3. Podpora zaměstnanosti v území			
		2.1.1. Podpora regionálních produktů, vzniku prodejen regionálních produktů a jejich zařazení do obchodní sítě	2.1.2. Podpora rozvoje doprovodné infrastruktury pro cestovní ruch	2.1.3. Využití potenciálu pro rozvoj cestovního ruchu	2.2.1. Podpora drobného podnikání v obcích	2.2.2. Investice do zemědělských podniků v rostlinné i živočišné výrobě	2.2.3. Podpora místních výrobců zemědělských produktů	2.3.1. Podpora spolupráce veřejného a soukromého sektoru v rozvoji území	2.3.2. Vzdělávání a poradenství	2.3.3. Podpora zaměstnanosti	2.3.4. Zlepšení propagace cestovního ruchu a koordinace aktérů
2.1. Posilování nabídky atraktivit cestovního ruchu	2.1.1. Podpora regionálních produktů, vzniku prodejen regionálních produktů a jejich zařazení do obchodní sítě	X	2	1	2	1	2	1	1	2	2
	2.1.2. Podpora rozvoje doprovodné infrastruktury pro cestovní ruch	2	X	2	1	0	0	1	1	0	1
	2.1.3. Využití potenciálu pro rozvoj cestovního ruchu	1	2	X	0	0	0	1	1	1	2
2.2. Vytváření podmínek pro podporu podnikání v území	2.2.1. Podpora drobného podnikání v obcích	2	1	0	X	2	2	1	1	2	1
	2.2.2. Investice do zemědělských podniků v rostlinné i živočišné výrobě	1	0	0	2	X	2	0	1	2	0

Matice CLLD		2.1. Posilování nabídky atraktivit cestovního ruchu			2.2. Vytváření podmínek pro podporu podnikání v území			2.3. Podpora zaměstnanosti v území			
		2.1.1. Podpora regionálních produktů, vzniku prodejen regionálních produktů a jejich zařazení do obchodní sítě	2.1.2. Podpora rozvoje doprovodné infrastruktury pro cestovní ruch	2.1.3. Využití potenciálu pro rozvoj cestovního ruchu	2.2.1. Podpora drobného podnikání v obcích	2.2.2. Investice do zemědělských podniků v rostlinné i živočišné výrobě	2.2.3. Podpora místních výrobců zemědělských produktů	2.3.1. Podpora spolupráce veřejného a soukromého sektoru v rozvoji území	2.3.2. Vzdělávání a poradenství	2.3.3. Podpora zaměstnanosti	2.3.4. Zlepšení propagace cestovního ruchu a koordinace aktérů
	2.2.3. Podpora místních výrobců zemědělských produktů	2	0	0	2	2	X	0	1	2	0
2.3. Podpora zaměstnanosti v území	2.3.1. Podpora spolupráce veřejného a soukromého sektoru v rozvoji území	1	1	1	1	0	0	X	1	0	2
	2.3.2. Vzdělávání a poradenství	1	1	1	1	1	1	1	X	1	1
	2.3.3. Podpora zaměstnanosti	2	0	1	2	2	2	0	1	X	0
	2.3.4. Zlepšení propagace cestovního ruchu a koordinace aktérů	2	1	2	1	0	0	2	1	0	X

4. Implementační část

Implementační část strategie popisuje organizační strukturu a způsob řízení MAS. Věnuje se popisu administrativních postupů pro vyhlášení výzev MAS, hodnocení a výběru projektů s plánováním personálních kapacit. Dále popisuje animační aktivity na svém území, spolupráci mezi MAS a to jak na národní, mezinárodní úrovni i v rámci přeshraniční spolupráce.

Implementační část SCLLD je dána základními standardy práce MAS, kde jsou popsány činnosti povinných orgánů MAS, jejich povinnosti, úkoly a odpovědnosti.

MAS jako nositel integrovaného nástroje je odpovědná za to, že se aktivity realizují v daném časovém a finančním harmonogramu. V zásadě je možné plnit integrovaný nástroj dříve oproti plánu, pozdější realizace však může zakládat možnost odebrání části rezervované alokace pro daný integrovaný nástroj z toho specifického cíle, jehož aktivity a cíle nejsou dle plánu naplňovány. Pokud nastane odchylka od schváleného harmonogramu IN (časového harmonogramu nebo finančního plánu), bude nutné, aby takovou změnu schválil příslušný ŘO, kterého se změna týká, pokud se nejedná o změnu nepodstatnou.

4.1. Popis řízení strategie

4.1.1. Řídící struktura a odpovědnosti

Místní akční skupina Achát z.s. je zapsaným spolkem podle zákona č. 89/2012 Sb., Občanský zákoník. Působnost spolku v aktivitách realizovaných metodikou Strategie komunitně vedeného místního rozvoje (SCLLD) je na katastrálním území obcí, které vyslovily prostřednictvím příslušných usnesení zastupitelstev měst a obcí souhlas s působením MAS Achát z.s. na svém území.

MAS Achát tvoří právnické a fyzické osoby soukromého i veřejného sektoru, kteří zastupují veřejné a soukromé zájmy. V oblasti tvorby a realizace SCLLD je pojem člen spolku rovný pojmu partner dle metodiky Strategie komunitně vedeného místního rozvoje.

Poměr zástupců členů veřejného a soukromého sektoru v Místní akční skupině musí být vždy maximálně 49 % zástupců z veřejného sektoru (obce, kraje, státní organizace a orgány a jimi zřízené příspěvkové a jiné organizace), alespoň 51 % zástupců ze soukromého sektoru (nestátní neziskové organizace, podnikatelské subjekty, fyzické osoby). Žádná ze zájmových skupin nesmí mít v rozhodovacích a kontrolních orgánech převahu.

Člen spolku (partner) musí splnit tyto základní podmínky:

- musí být fyzickou osobou starší 18 let, která se ztotožňuje s cíli spolku a má trvalé bydliště v území MAS Achát nebo musí být právnickou osobou, která se ztotožňuje s cíli spolku a má v území MAS Achát sídlo, nebo v tomto území prokazatelně působí
- musí naplňovat program spolku a aktivně v jeho prospěch pracovat
- chránit a pečovat o majetek a dobré jméno spolku
- platit členské příspěvky dle rozhodnutí valné hromady

Orgány místní akční skupiny

Valná hromada	- nejvyšší orgán MAS
Rada	- rozhodovací orgán MAS, plní funkci programového výboru
Předseda	- statutární orgán MAS
Výběrová komise	- výběrový orgán MAS
Kontrolní výbor MAS	- kontrolní orgán MAS, plní funkci monitorovacího výboru

Valná hromada

- Valná hromada je nejvyšším orgánem spolku.
- Valná hromada se koná nejméně jedenkrát do roka a její jednání svolává předseda minimálně 14 dní před jednáním.
- Valná hromada je tvořena všemi členy spolku, přičemž veřejný sektor, ani žádná ze zájmových skupin nemá více než 49% hlasovacích práv.
- Jednání valné hromady je upraveno jednacím řádem.
- Valná hromada rozhoduje nadpoloviční většinou všech členů, přičemž každý člen má na valné hromadě jeden hlas. V případě, že při zahájení jednání valné hromady nebude přítomna nadpoloviční většina všech členů, bude jednání valné hromady ukončeno. Předseda spolku svolá náhradní jednání valné hromady. Minimální časový odstup pro náhradní jednání je jedna hodina. Na tomto náhradním jednání valná hromada rozhoduje nadpoloviční většinou přítomných členů, přičemž každý člen má na valné hromadě jeden hlas.
- Valná hromada je informována o výběru projektů předložených výběrovou komisí.
- Z jednání valné hromady je pořizován zápis.
- Valná hromada rozhoduje o všech zásadních otázkách spolku, nerozhoduje-li jiný orgán spolku. Ve výhradní pravomoci valné hromady je:
 - Volba a odvolání členů rady a členů kontrolního výboru, výběrové komise,
 - schválení stanov a statutu spolku včetně jejich změn,
 - přijetí nových členů spolku,
 - změna územní působnosti spolku, dle článku III, odst. B stanov
 - stanovení výše členských příspěvků,
 - schválení rozvojových koncepcí spolku a Strategie komunitně vedeného místního rozvoje (SCLLD) spolku, schválení rozpočtu spolku na daný rok, schválení jednacího řádu, schválení výroční zprávy, schválení zprávy o hospodaření za daný rok, schválení výběrových a bodovacích kritérií výběru projektů spolku,
 - rozhodnutí o fúzi nebo zrušení spolku.

Rada

Rada je tvořena devíti členy spolku a je volena valnou hromadou na 3leté funkční období. Jednotlivé obce a města mohou mít v radě zastoupení maximálně 49%, tj. 4 členy spolku. Zároveň musí být dodrženo, že veřejný sektor, ani žádná ze zájmových skupin nebude mít více než 49% hlasovacích práv.

- Rada řídí spolek mezi zasedáními valné hromady.
- Je-li členem rozhodovacího orgánu fyzická osoba, musí být bezúhonná a svéprávná. Je-li členem právnická osoba, musí splňovat tuto podmínku ten, kdo tuto právnickou osobu zastupuje.
- Členové rady volí ze svého středu předsedu a místopředsedu spolku.
- Jednání rady se koná minimálně 4x ročně a svolává jej předseda, popřípadě z pověření manažer spolku.
- Rada rozhoduje nadpoloviční většinou všech členů. Každý člen rady má jeden hlas. Z jednání rady se pořizuje zápis.
- Rada jmenuje manažera, na jeho návrh schvaluje zaměstnance kanceláře.
- Zajišťuje zpracování strategických dokumentů spolku (za součinnosti manažera).
- Schvaluje jednací řády dalších komisí nebo výborů, které spolek pro svoji činnost zřizuje.

Rada v aktivitách realizovaných metodikou LEADER plní funkci programového výboru

- Zajišťuje zpracování strategie spolku (za součinnosti manažera), každoročně strategii vyhodnocuje a navrhuje její změny.
- Zajišťuje zpracování projektových záměrů a stanovení výběrových kritérií.
- Programový výbor spolku provádí hodnocení přijatelnosti projektů ve smyslu prokazatelného souladu

projektů se strategií spolku, schvaluje výběr projektů výběrovou komisí a informuje o výsledcích valnou hromadu spolku.

- Zajišťuje zpracování strategických dokumentů spolku (za součinnosti manažera), každoročně tyto dokumenty vyhodnocuje a navrhuje jejich změny.
- Zpracování návrhu způsobu hodnocení a výběru projektů spolku, včetně příslušných kritérií, pokud tyto činnosti nejsou zakotveny v příslušných strategických dokumentech. Tento návrh předkládá valné hromadě ke schválení.
- Schvalování výzvy k podávání žádostí a vymezení kritérií výběru (pokud kritéria nejsou zakotvena v příslušných strategických dokumentech).
- Stanovení výše alokace a výběr projektů k realizaci na základě návrhu výběrové komise.
- Provádění hodnocení přijatelnosti projektů ve smyslu prokazatelného souladu projektů se strategií spolku, schvalování výběru projektů navrženého výběrovou komisí a projednávání výsledků výběru na valné hromadě spolku.

Předseda

- Předseda je statutárním orgánem spolku, zastupuje spolek navenek, podepisuje příslušné dokumenty.
- Předseda je volen radou na dobu tří let.
- Svolává valnou hromadu a zajišťuje programově její jednání.
- Svolává a řídí radu.
- Předkládá valné hromadě výroční zprávu.
- Kontroluje činnost hlavního manažera a zaměstnanců kanceláře.
- Předseda je v době nepřítomnosti v plném rozsahu zastupován místopředsedou.

Výběrová komise

Výběrová komise je devítičlenná, přičemž veřejný sektor ani žádná ze zájmových skupin nesmí představovat více než 49%. Hlasovací právo členů výběrové komise je rovné. Jednotlivé členy výběrové komise volí valná hromada.

- Provádí hodnocení a bodování předložených projektů podle schválených kritérií a bodovacích tabulek.
- Sestavuje seznam projektů v pořadí podle bodové hodnoty.

Kontrolní výbor

Ke kontrole hospodaření a nakládání s majetkem spolku volí valná hromada pětičlenný kontrolní výbor a to na období tří let. Jeho činnost řídí předseda, zvolení členy výboru. Výbor je povinen provádět kontrolu spolku minimálně jedenkrát v kalendářním roce. Řídí se obecně platnými právními předpisy. Každý člen kontrolního výboru má jeden hlas. Kontrolní výbor je usnášenischopný nadpoloviční většinou členů.

- Kontrolní výbor o výsledcích kontroly vyhotovuje vždy písemnou zprávu.
- Kontrolní výbor obdrží zápisy a usnesení z jednání valné hromady a rady.
- O výsledcích kontroly a případných nápravných opatřeních informuje předseda výboru valnou hromadu.
- Projednává řádné a mimořádné účetní závěrky a výroční zprávy spolku.
- Dohlíží, zda spolek vyvíjí činnost v souladu se zákony, platnými pravidly, standardy MAS a Strategií komunitně vedeného místního rozvoje.
- Nahlíží do účetních knih a jiných dokladů spolku týkajících se činnosti spolku a provádí kontrolu tam obsažených údajů.
- Svolává mimořádné jednání valné hromady spolku, jestliže to vyžadují zájmy spolku.

Kontrolní výbor vykonává funkci monitorovacího výboru.

- Provádí hodnocení stanovených cílů a monitorovacích kritérií schválené strategie spolku,
- navrhuje opatření k zajištění souladu mezi kritérii a skutečností,
- kontroluje metodiky způsobu výběru projektů spolku a jejich dodržování, včetně vyřizování odvolání žadatelů proti výběru spolku,

- provádí monitoring a hodnocení strategie (zpracovává a předkládá ke schválení rozhodovacímu orgánu indikátorový a evaluační plán strategie).

4.1.2. Realizační struktura a zamezení střetu zájmů

Kancelář MAS

- Kancelář spolku tvoří manažer a další zaměstnanci.
- Kancelář spolku zajišťuje administrativní, správní a finanční záležitosti spolku.
- Kancelář spolku je řízena manažerem, který zodpovídá za její chod a bezchybné fungování.
- Spolek má zpracované organizační schéma kanceláře, včetně uvedení jednotlivých pracovních pozic.
- Organizační struktura pracovníků kanceláře spolku, vč. uvedení hlavních kompetencí a základních kontaktů je zveřejněna.
- Chod kanceláře kontroluje kontrolní výbor.
- Kancelář spolku využívá elektronický podpis a datovou schránku.
- Kancelář spolku je viditelně označena, včetně uvedení konzultační doby pro veřejnost a kontaktů na vybrané pracovníky.
- Kancelář spolku poskytuje konzultace v souvislosti s implementací strategie spolku.
- Účetnictví je zajišťováno externě.

Manažer

Vedoucí zaměstnanec pro realizaci SCLLD má pravomoci a odpovědnost vztahující se k SCLLD. Vykonává funkci v pracovně právním vztahu se spolkem. O uzavření pracovně právního vztahu rozhoduje Rada MAS. Manažer zajišťuje realizaci SCLLD a komunikaci s řídicími orgány jednotlivých OP, jejichž prostřednictvím realizuje MAS Achát své projekty. Dále zajišťuje soulad všech činností a dokumentů vč. webových stránek s pravidly jednotlivých programů. Je zároveň určen jako řídicí pracovník pro realizaci SCLLD odpovědný za administrativní náležitosti spojené s udržováním a rozvojem místního partnerství a implementaci SCLLD. Je nadřízeným pracovníkem zaměstnanců realizujících SCLLD v pracovně právním vztahu (vč. DPP, DPČ), s pravomocemi k tomu vyplývajícími.

- Odpovídá za evidenci členů spolku.
- Pomáhá zpracovat projektové záměry a žádosti, spolupracuje na strategii.
- Přijímá a registruje žádosti od žadatelů, provádí jejich administrativní kontrolu a poskytuje potřebnou pomoc a informace žadatelům.
- Zaregistrované projekty předává výběrové komisi.
- Po výběru a hodnocení projektů předá seznam vybraných náhradních projektů.
- Vede evidenci o projektech a provádí veškerou předepsanou archivaci.
- Vytváří zásadní dokumenty spolku, jako jsou jednací a organizační řády, rozvojové strategie, směrnice apod.
- Vytváří dokumenty v souvislosti s výzvami v rámci programu LEADER, je zodpovědný za zveřejnění výzev a za provedení celého procesu výběru projektů.
- Připravuje region a všechny eventuální žadatele z regionu pro příjem dotací z programu LEADER a dalších operačních programů.
- Poskytuje odborné konzultace k programu LEADER a dalším operačním programům žadatelům o dotace.
- Provádí kontrolu úplnosti a souladu předložených žádostí o poskytnutí dotace se strategií spolku.
- Zajišťuje všechny činnosti spojené s monitoringem podpořených dílčích projektů tak, jak stanovují podmínky konkrétních a Pravidel LEADER.
- Dbá o pravidelné kontakty spolku s jinými MAS v tuzemsku i zahraničí.
- Vyhledává jiné vhodné dotační programy a informuje o nich případné zájemce.
- Zajišťuje pravidelné kontakty s tematicky blízkými institucemi, jako je MZe, SZIF, MMR, Liberecký kraj, vedení obcí v území spolku aj.
- Zodpovídá za funkčnost kanceláře spolku.
- Zodpovídá za dodržení stanoveného rozpočtu spolku.
- Zodpovídá za účelnou, včasnou a profesionální prezentaci spolku v regionu, v ČR i v zemích EU.
- Zastupuje spolek při činnostech a při jednáních na všech úrovních bez podpisového a rozhodovacího práva.
- Je zodpovědný za finanční zdraví kanceláře, samostatně disponuje s finančními prostředky spolku do výše

5.000,- Kč za jednu finanční operaci, a provádí finanční operace prostřednictvím internetového nebo telefonního bankovníctví.

- Na základě pověření předsedy spolku je oprávněn svolat valnou hromadu spolku.

Rada MAS Achát jmenovala dne 2. 12. 2014 do funkce vedoucího zaměstnance pro realizaci SCLLD (manažera) Lenku Kvintusovou, která je od vzniku MAS její členkou a aktivně se podílela na realizaci projektů Spolupráce Leader i jiných projektů podpořených v období 2005 -2013. Při jednotlivých projektech pracovala jako projektová manažerka.

Kancelář MAS je v kontaktu s dostatečným počtem zkušených manažerů (2 osoby), kteří budou při realizaci SCLLD odpovídat za jednotlivé Programové rámce. Zároveň kancelář navázala i spolupráci s řadou odborníků z území MAS i mimo něj, kteří se specializují na jednotlivé OP a v případě potřeby budou s MAS Achát spolupracovat na DPP nebo DPČ (např. příprava výzev - odborné konzultace, semináře k výzvám, přílohy a podobně).

Pro realizaci SCLLD – jednotlivých programových rámců budou zaměstnanci rozděleni následujícím způsobem:

1. Manažer PR IROP
2. Manažer PR PRV, projekty spolupráce
3. Manažer PR OPZ a animátor OP VVV

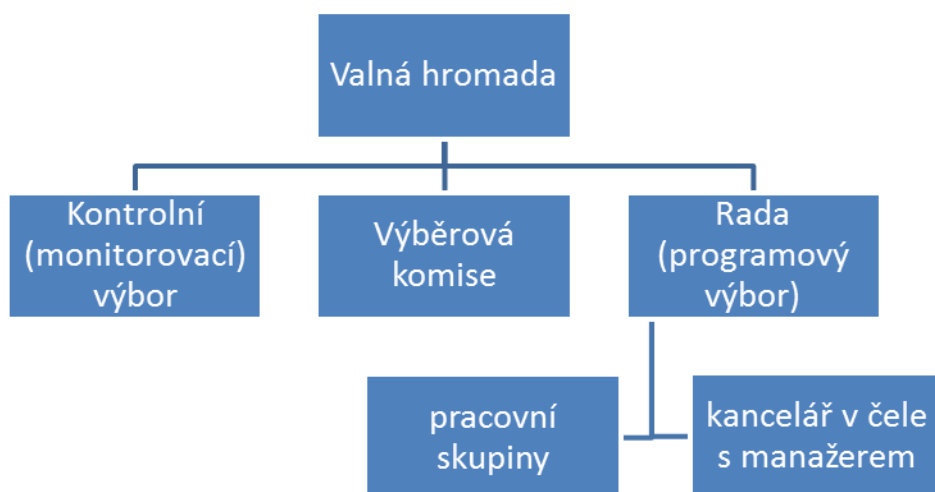
Zastupitelnost je zajištěna vedoucím zaměstnancem CLLD, který je současně manažerem PR IROP. Manažera PR IROP zastupuje manažer PR PRV, projektů spolupráce.

Zamezení střetu zájmů zaměstnanců a členů orgánů

Zaměstnanci podepisují dokument, ve kterém berou na vědomí, že si nesmí vůči žadatelům o dotaci z jednotlivých programových rámců výzev vyhlášených MAS Achát z.s. nárokovat odměnu či jinak definovanou částku (a to i z přiznané dotace) za zpracování, administraci či schválení projektu v rámci realizace SCLLD.

Členové výběrové komise podepisují před vlastním hodnocením projektů čestné prohlášení týkající se nepodjatosti a zavazují se hodnotit projekty v souladu se Stanovami a Statutem MAS Achát z.s. a se schváleným Jednacím řádem výběrové komise.

Řídící a realizační struktura MAS Achát z.s. – organizační schéma:

4.1.3. Komunikace MAS

MAS:

- každoročně schvaluje Plán činnosti, jehož součástí jsou i konkrétní úkoly v oblasti komunikace MAS
- minimálně 1x za rok informuje veřejnost o plnění SCLLD
- zveřejňuje zápisy z jednání povinných orgánů
- zveřejňuje aktuální seznam členů, zápisů z jednání nebo zpráv o jejich činnosti a kontaktních osobách

Ověřenými postupy pro informování členů MAS i obyvatelstva jsou především:

- informace jsou zveřejňovány na úředních deskách a webových stránkách obecních úřadů
- informace jsou zveřejňovány na internetových stránkách www.mas-achat.cz, popřípadě na facebookovém profilu MAS
- informace ve Zpravodaji MAS
- zveřejnění v městských a obecních tiskových médiích
- informace jsou zasílány e-mailem členům MAS a všem potenciálním zájemcům, kteří si o informace požádají

4.2. Popis administrativních postupů

- MAS připravuje výzvu na předkládání projektových žádostí a předloží jí ke schválení řídicímu orgánu. Ve výzvě je uveden přesný popis způsobu výběru projektů a v případě Programu rozvoje venkova (PRV) je vymezena alokace na jednotlivé Fiche SCLLD vyhlášené výzvy MAS.
- MAS provádí základní administrativní kontrolu – kontrola formálních náležitostí, přijatelnosti, doložení povinných částí žádosti o podporu projektu.
- MAS hodnotí projekty co do souladu s vyhlášenou výzvou MAS podle preferenčních kritérií schválených ŘO zároveň s příslušnou výzvou MAS a případně dalších kritérií stanovených ŘO na výzvě ŘO. Ke každé výzvě MAS bude navázána jedna sada preferenčních kritérií. Případná kritéria ŘO budou součástí této sady kritérií.
- MAS provádí věcné hodnocení předložených žádostí podle preferenčních kritérií. Na základě bodového hodnocení MAS stanoví pořadí projektů podle přínosu těchto operací k plnění záměrů a cílů strategií za každý specifický cíl SCLLD zvlášť.
- MAS provede výběr projektů - výše jejich podpory nesmí překročit maximální procentuální výši podpory projektu stanovenou v programu, výše podpory projektu může být snížena ve výzvě MAS.
- MAS předá vybrané projekty ŘO (platební agentuře SZIF v případě PRV) k závěrečnému ověření jejich způsobilosti před schválením.
- ŘO (platební agentura SZIF v případě PRV) provádí kontrolu způsobilosti projektů a ověření administrativní kontroly.
- ŘO (platební agentura SZIF v případě PRV) schválí způsobilé projekty v pořadí a ve výši podpory schválené MAS k realizaci (ŘO/SZIF může schválenou výši podpory snížit, pokud o to požádá žadatel, nebo nebudou požadované výdaje způsobilé v plné výši). Není dotčena pravomoc ŘO provést kontrolu procesních postupů MAS. V případě, že ŘO v průběhu hodnocení projektu shledá, že projekt je v zjevném nesouladu s příslušným OP nebo se schválenou integrovanou strategií, ŘO vyvolá jednání s nositelem integrované strategie (dohadovací řízení), jehož výsledkem může být případná úprava projektu a následné schválení nebo vyřazení projektu.
- Je vydán právní akt o poskytnutí/převodu podpory ze strany ŘO programu, platební agentury SZIF v případě PRV, nebo oprávněného zprostředkujícího subjektu.

4.2.1. Vyhlášení výzvy

- Řídicí orgán (ŘO) vyhlásí výzvu na předkládání projektů v rámci SCLLD.

- Rada MAS na svém zasedání rozhodne o Opatřeních SCLLD, která budou vyhlášena a o výši finanční alokace na výzvu s rozdělením na jednotlivá Opatření SCLLD.
- Vedoucí zaměstnanec pro SCLLD vytvoří návrh výzvy, který konzultuje s programovým výborem a připraví ho ke schválení na jednání Rady.
- Rada schválí výzvu a časový harmonogram.
- Vedoucí zaměstnanec pro SCLLD odešle text výzvy na ŘO ke schválení spolu s časovým harmonogramem výzvy.
- Vedoucí zaměstnanec pro realizaci SCLLD spolu s kanceláří MAS připraví Výzvu MAS k příjmu projektů a časový harmonogram a vyhlásí ji prostřednictvím ISKP14+ systému MS2014+. Zároveň zveřejní výzvu na svých webových stránkách www.mas-achat.cz, a zajistí rozeslání informace o vyhlášení výzvy e-mailem partnerům MAS Achát a na obecní úřady ve své působnosti.
- Výzva mj. obsahuje kritéria pro hodnocení a výběr projektů a informaci, zda bude MAS zpracovávat seznam náhradních projektů pro případ, že požadavky na dotaci všech projektů, které splnily podmínky věcného hodnocení, převyšují alokaci výzvy.

4.2.2. Hodnocení projektů

Školení potenciálních předkladatelů

Po vyhlášení výzvy zveřejní MAS informaci o formě informačních a vzdělávacích seminářů, které budou pro potenciální žadatele pořádány. Tyto semináře budou mít v zásadě tyto formy:

- **Informativní semináře** (termín zveřejněn ve výzvě), obsahem bude seznámení účastníků s SCLLD, aktuální výzvou, s pravidly pro předkládání a realizaci projektů. Zároveň dostanou účastníci semináře potřebné dokumenty a budou jim zodpovězeny případné dotazy. Informativní seminář proběhne vždy v první polovině doby od vyhlášení výzvy k její uzávěrce.
- **Individuální konzultace a poradenství** – pro potenciální žadatele budou na webových stránkách zveřejněny kontakty na pracovníky MAS, se kterými bude možné domluvit individuální konzultaci k připravenému projektu nebo záměru. Tyto konzultace nejsou vázány pouze k vyhlášené výzvě a budou probíhat celoročně.
- **Diskusní fórum** – bude zveřejněno na webových stránkách MAS formou otázek a odpovědí tak, aby bylo volně přístupné i mimo vyhlášené výzvy.

Příjem žádostí

Příjem žádostí se řídí časovým harmonogramem, je dán den i hodina začátku a konce příjmu žádostí v kanceláři MAS. Pracovník kanceláře při příjmu žádosti zaznamená datum a hodinu příjmu žádosti do záznamového listu a provede kontrolu úplnosti projektu včetně případných povinných příloh. Žadatel obdrží kopii záznamového listu s potvrzením o předání projektu.

Na webových stránkách MAS je do druhého dne po ukončení příjmu žádostí zveřejněn seznam přijatých žádostí.

Administrativní kontrola

Pracovník kanceláře zaznamená do Katalogu projektů datum zahájení administrativní kontroly. Tato kontrola je provedena do 14 dnů od ukončení příjmu žádostí.

- První hodnocení se provádí z hlediska administrativní úplnosti, platnosti všech potvrzení, dat na ověřených kopiích a na výpisech a výstupech z rejstříků tak, aby byly splněny všechny požadavky, určené Výzvou
- V případě, že se při kontrole zjistí, že projekt nesplňuje požadavky, je učiněn zápis a postupuje se dál podle instrukcí nadřízeného orgánu, v případě neúplnosti žádosti je konečný žadatel vyzván k doplnění žádosti do stanoveného termínu. Doplnění projektu na základě administrativní kontroly je rovněž zaznamenáno do Katalogu projektů. Žadatel má na doplnění podkladů 5 pracovních dnů. V případě nedoplnění podkladů ve stanoveném termínu ukončí MAS administraci z důvodu nesplnění podmínek administrativní kontroly. Datum ukončení administrativní kontroly je zaznamenáno do Katalogu projektů.
- Po ukončení administrativní kontroly je provedena kontrola přijatelnosti s ohledem na obsah daného opatření SCLLD, vše je zaznamenáno v Katalogu projektů.

- MAS informuje do 5 dnů od ukončení kontroly konečného žadatele písemně. Dopis je podepsán vedoucím zaměstnancem pro SCLLD a je zaslán doporučeně, nebo předán proti podpisu osobně.

Všechny úplné žádosti, které splňují kritéria přijatelnosti, jsou předány k hodnocení Výběrové komisi.

Žadatel má možnost podat žádost o přezkoumání činnosti MAS do 7 pracovních dnů ode dne následujícího po doporučeném odeslání výsledků administrativní kontroly na MAS.

Na základě této žádosti je svoláno jednání Kontrolního orgánu MAS, u kterého je přítomen žadatel, který podal žádost a vedoucí zaměstnanec pro SCLLD. V případě, že nedojde při tomto jednání ke shodě, má žadatel právo podat žádost o přezkoumání postupu MAS na ŘO. Pokud tak učiní, má žadatel povinnost o tomto kroku informovat MAS. Odvolání žadatel podává v souladu s Pravidly OP.

4.2.3. Výběr projektů

Výběrová komise je volena nejvyšším orgánem MAS – Valnou hromadou MAS Achát z.s. na dobu jednoho roku. Členem výběrové komise může být zvolen i „nečlen“ nejvyššího orgánu, který prokazatelně místně působí na území působnosti MAS Achát a to zejména z důvodů jeho odbornosti v hodnocené problematice. Popřípadě si výběrová komise může takového odborníka přizvat k hodnocení.

Výběrová komise pracuje podle schváleného jednacího řádu.

- každý člen výběrové komise se seznámí s předloženými žádostmi, které byly podány v příslušné výzvě a prošly kladně hodnocením přijatelnosti ještě před schůzkou výběrové komise, na které proběhne vlastní výběr
- výběrová komise provádí dle vlastního plánu i místní šetření u žadatelů. V případě, že u některého z přijatých projektů dospěje výběrová komise k názoru, že je projekt nejasný, následuje návštěva komise u žadatele. Tuto návštěvu výběrová komise nahlásí žadateli minimálně dva dny před jejím uskutečněním,
- podklad k výběru projektů tvoří Hodnocení přijatelnosti, formulář Žádosti o dotaci a povinné přílohy k žádosti dle požadavků jednotlivých výzev,
- na základě získaných poznatků každý člen výběrové komise individuálně obdruje všechny žádosti do připravených formulářů (toto obdruování slouží pouze jako podklad ke společnému jednání výběrové komise),
- výběr projektů probíhá na společném jednání tak, že všichni členové výběrové komise, resp. nadpoloviční většina přítomných členů musí dospět ke konsenzu (shodě) při bodování jednotlivých kritérií,
- při udělení bodů může bodující člen výběrové komise sdělit důvod svého rozhodnutí, případně na vyžádání kteréhokoliv jiného člena výběrové komise musí svoje rozhodnutí zdůvodnit, ke každému zdůvodnění je povolená diskuse,
- výběrová komise provádí hodnocení projektů a určuje pořadí,
- výsledky výběru se prezentují jako názor celé výběrové komise, o průběhu výběru nesdělují členové výběrové komise veřejnosti žádné informace,
- jestliže je nositelem projektu člen výběrové komise, případně jestliže existuje přímá spojitost mezi členem výběrové komise a nositelem projektu (příbuzenské vztahy, pracovní vztahy apod.), potom tento člen příslušný projekt nehodnotí.
- výběrová komise před zahájením výběru projektů vyplňuje Čestné prohlášení o nepodjatosti.

Metodický postup výběru projektů:

- výběrová komise provádí výběr projektů určených k financování metodou LEADER
- vedoucí pracovník SCLLD MAS Achát zašle všem členům výběrové komise na popud předsedy výběrové komise nejpozději 14 dnů před jednáním komise seznam projektů přihlášených do výběru včetně resumé každého projektu
- do výběru mohou být zařazeny jen ty projekty, které splňují všechny administrativní požadavky a jsou přijatelné z hlediska hodnocení přijatelnosti a finančního zdraví
- před jednáním výběrové komise předseda komise poučí všechny členy o způsobu provádění výběru
- výběr se provádí formou přidělování bodů jednotlivým kritériím na hodnotícím formuláři
- pokud kritérium není splněno, uvede hodnotitel počet bodů 0

- součet bodů všech kritérií určí pořadí výběru
- součet bodů od jednotlivých hodnotitelů se provádí na aktuálním jednání, pokud existují v hodnocení některých kritérií významné rozdíly, jsou dani hodnotitelé požádáni o vysvětlení svého postoje a o kritériu se vede diskuze, jejímž výsledkem může být i korektura původního hodnocení
- jestliže výběrová komise vzhledem ke specifičnosti a odbornosti některých projektů posoudí, že může rozhodnout až po prostudování nezávislého odborného posudku, může dané kolo výběru projektů výjimečně přeložit na pozdější termín, nejdéle ovšem o jeden kalendářní měsíc. O přeložení termínu musí být informováni všichni nositelé zúčastněných projektů
- jestliže je nositelem projektu člen výběrové komise, případně jestliže existuje přímá spojitost mezi členem výběrové komise a nositelem projektu (příbuzenské vztahy, pracovní vztahy apod.), potom se tento člen aktuálního jednání výběrové komise nezúčastní.
- jestliže se na jednání nedostaví některý ze členů výběrové komise, může se výběrová komise rozhodnout vybírat projekty v menším počtu členů, nejméně ve třech.
- výběr projektů provádějí jen členové výběrové komise, přítomen je dále vedoucí pracovník SCLLD MAS Achát z.s., popř. manažer příslušného PR, kteří připravovali a kontrolovali podklady a případní pozvání specialisté z rozhodnutí předsedy, jako pozorovatelé bez možnosti ovlivňování, dále může být přítomen předseda MAS Achát za předpokladu, že není nositelem některého z posuzovaných projektů
- o závěrech a výsledcích jednání výběrové komise a výsledcích předvýběru je pořízen zápis (Hodnotící zpráva výběrové komise) a do jednoho týdne předložen radě MAS Achát z.s. ke schválení
- rada MAS Achát rozhoduje o výsledcích výběru jako o celku
- práce výběrové komise se řídí Jednacím řádem výběrové komise, který navrhuje a schvaluje valná hromada
- způsob hodnocení a výběru projektů, zejména výběrová kritéria pro výběr projektů schvaluje valná hromada MAS Achát

Informování o výběru

- v případě, že projekt nebyl vybrán ke spolufinancování z důvodu nedostatku disponibilních finančních prostředků, či vyřazení z výběru, sdělí tuto skutečnost MAS písemně žadateli do 7 kalendářních dnů po konečném výběru projektů ze strany MAS
- v případě, že projekt vybraný MAS byl schválen ke spolufinancování, je žadatel písemně informován o doporučení k financování, o získaném počtu bodů za jednotlivá kritéria a o závazcích spojených s udělenými body do 7 kalendářních dnů po konečném výběru projektů ze strany MAS
- žadatel je písemně informován o registraci projektu
- do týdne po registraci projektů je vyvěšen na webové stránky seznam doporučených projektů s vyznačením náhradníků

Realizační část

V době realizace jsou projekty průběžně sledovány a vyhodnocovány zaměstnanci kanceláře MAS – manažery jednotlivých PR. Každý manažer má přiděleny projekty, na pravidelných poradách prezentuje stav rozpracovanosti. Každý projekt má svoji složku, do které jsou zakládány všechny další doklady, které k projektu přísluší.

Kontroly organizačně zajišťují příslušní manažeři PR, kteří také včas informují kontrolovaného nositele projektu, případně s ním domlouvají vhodný termín. O kontrole je vždy pořizován protokol, který podepisují všichni účastníci kontroly – zástupci MAS a realizátor projektu.

Kontrola činnosti MAS

Kontrolu činnosti MAS provádí kontrolní výbor MAS Achát. Činnost vedoucího pracovníka SCLLD přímo kontroluje předseda spolku, za činnost dalších pracovníků je zodpovědná manažerka.

MAS každý rok vypracovává Výroční zprávu. Výroční zpráva podává přehled nejdůležitějších realizovaných činností a zároveň činností připravovaných pro další období, včetně finanční části.

Archivace

Archivace dokumentace MAS se řídí zákonem o archivaci, pro archivování všech písemností jsou k dispozici vhodné prostory.

Technické zázemí pro archivaci je zajištěno v kanceláři MAS Achát.

4.3. Popis animačních aktivit

Popis používaných komunikačních aktivit MAS:

- propagace strategie
- nastavení procesů výměny informací mezi zúčastněnými stranami
- usnadnění výměny informací mezi místními aktéry
- koordinace aktivity místních aktérů směřujících k naplňování SCLLD
- informování o SCLLD, propagace SCLLD a podpora potenciálních příjemců v rozvíjení projektových záměrů a přípravě žádostí směřujících k naplňování SCLLD
- zvyšování způsobilosti místních aktérů pro vypracovávání a provádění projektů, včetně jejich schopností v oblasti projektového řízení
- konzultace v souvislosti s implementací SCLLD jsou kanceláři MAS poskytovány zdarma

4.4. Popis spolupráce MAS na národní a mezinárodní úrovni

4.4.1. Historie spolupráce MAS

MAS Achát z.s. byla v plánovacím období 2007-2014 tzv. nepodpořenou MAS a díky tomu její převážná aktivita spočívala právě v projektech spolupráce, jak s ostatními MAS, tak partnery z území. V letech 2008 - 2015 realizovala 5 projektů národní spolupráce s jinými MAS, a dva přímé projekty ve spolupráci s obcemi ve své působnosti.

Projekty spolupráce s MAS:

U nás je taky hezky!, r. 2008, dotace ve výši 2 161 091,- Kč

Projekt byl první spoluprací se sousední LAG Podralsko a jeho cílem bylo vytvořit tematicky propojenou síť tzv. Výstavních zastavení na území obou MAS. Vzniklo 8 výstavních zastavení, která jsou v opraveném odpovídajícím prostředí dostatečně vybavena potřebným výstavním mobiliářem a výpočetní technikou, aby mohla vhodně sloužit svému účelu. Zastavení slouží k informování a vzdělávání místních obyvatel i přespolních návštěvníků nejen o projektu Spolupráce, ale také o kulturních, přírodních nebo historických zajímavostech z obou regionů.

U nás je taky hezky! – II. etapa, r. 2009, dotace ve výši 1 546 098,- Kč

Volně navazující projekt, opět ve spolupráci s LAG Podralsko. Také v tomto projektu vzniklo 8 výstavních zastavení a celá síť z obou projektů byla propojena.

Díky oběma projektům vzniklo na území MAS Achát 7 opravených a vhodně vybavených prostor, které slouží celoročně, jak návštěvníkům, tak obyvatelům.

Živý venkov – tradice a současnost, r. 2011, dotace ve výši 1 215 000,-Kč

Do třetího projektu spolupráce s LAG Podralsko jsme přibrali další partnery, MAS Skleněný Nový Bor a MAS Otevřené zahrady Jičínska. Hlavní náplní projektu byla podpora kulturních a sportovních akcí (slavnosti, jarmarky, sportovní soutěže) s důrazem na místní identitu a tradice a podporou místních produktů, s cílem zlepšit zázemí pro konání akcí, zvýšit návštěvnost akcí, podpořit setkávání lidí z různých regionů a vytvořit přátelské vazby mezi obyvateli MAS.

Památky a jejich budoucnost, r. 2012, dotace 1 378 731,- Kč

Čtvrtý projekt spolupráce s LAG Podralsko řešil zejména výměnu zkušeností na konkrétních případech oprav drobných památek v území a zároveň jejich mapování. Součástí projektu bylo navázání nových partnerství, společná setkání zástupců různých sektorů, pořádání odborných workshopů a v neposlední řadě rozšíření nabídky a zachování

kulturního dědictví. Byla vytvořena interaktivní databáze, proběhla soutěž pro děti a dvě exkurze po památkách v území.

Žadatelé bez občanky? LEADER bez hranic!, r. 2013, dotace 1 497 035,00 Kč

Zatím poslední, pátý projekt spolupráce s LAG Podralsko. Cílem projektu bylo seznámit děti ZŠ s metodou LEADER, naučit je, jak tato metoda funguje, naučit je tvořivosti a odpovědnosti. Děti vytvořily své pracovní skupiny – Mafie – které nejenom, že svůj projekt vymyslely, obhájily a zrealizovaly, ale zároveň byly odpovědné i za výběr projektů.

EVALUACE A MONITORING: Příklady dobré praxe z Libereckého kraje 2007 – 2013, r. 2014 – 15, dotace 500 000,-Kč

Projekt spolupráce 7 MAS Lbc. kraje, jehož cílem bylo zlepšit procesy monitoringu a evaluace (hodnocení) rozvojové strategie a činnosti MAS. Výstupem projektu je metodika, v níž MAS hodnotily procesy při monitoringu a hodnocení SPL za období 2007 - 13 a představily příklady z praxe jednotlivých MAS. Dále byl vytvořen společný monitorovací systém, v němž jsou shromážděna data, která umožní sledovat výkony MAS na celém území Libereckého kraje.

Projekty spolupráce s obcemi:

1. Naučná stezka ve Svijanech, r. 2012, dotace 1 347 300,- Kč

Stezka seznamuje návštěvníky a obyvatele obce s historií obce Svijany. Je navržena na historické spojnici dvou obcí – Svijany a Podolí a částečně řeší potřebu převést „provoz“ návštěvníků a obyvatel obce do méně rušné lokality. Stezka je umístěna v prostoru tzv. Kabeláčových zahrad a pokračuje kolem zámku až k soše sv. Antonína na okraji obce. Stavební část projektu vycházela z projektové dokumentace cyklotrasa Greenways Jizera. Naučná stezka tuto trasu rozšiřuje tak, aby se stala smysluplnou součástí života obce a seznámila návštěvníky s historií obce a s jejími přírodními zajímavostmi. Zhruba v jedné třetině trasy je postaveno odpočinkové místo.

Vyhlídkový okruh pod Sokolem, r. 2014, dotace 1 515 826,- Kč

Projekt řeší pohyb turistů v lokalitě Sokol nad obcí Malá Skála a propojení stávajících značených turistických tras (modrá a červená) obnovou historické stezky. Okruh je složen z několika samostatných celků, přičemž tento projekt řeší tzv. větve A a větve C. Začátek větve "A" se napojuje na silnici III/28213 Malá Skála Koberovy v místech nástupu na Suché skály a končí na červené turistické stezce z Malé Skály na vyhlídku SOKOL a vyhlídky Besedických skal, která dále pokračuje na Kozákov. Po této stezce je možné sejít směrem na Malou Skálu na začátek nově zřizované větve "C" a po ní pokračovat na rozcestí turistickou cestou (modrá značka) která vede z Malé Skály ke hradu Zbiroh a skalnímu městu Kalich.

4.1.2. Plánovaná spolupráce MAS

V příštím programovém období plánuje MAS Achát zaměření projektů spolupráce MAS na několik témat:

- 1) **Informační a turistická centra** – podpora stávajících a vznik nových center, propojení v území a zároveň v sousedních MAS. Společná propagace, materiály a koordinace.
- 2) **Podpora tradic na venkově** – řemesla a společenské akce, sportovní a vzdělávací akce, regionální producenti
- 3) **Festivaly, sympozia** – s vazbou na kulturní a spol. akce

Partneři – další MAS z ČR i zahraničí, NNO, obci a svazky obcí

4.5. Monitoring a evaluace

Vyhodnocování průběhu a výsledků realizace SCLLD poskytuje MAS zpětnou o plnění obsahu strategie a vlivu tohoto plnění na celkový rozvoj řešeného území. Vyhodnocování SCLLD též umožňuje průběžně kvalifikovaně posuzovat nastavení SCLLD ve vazbě na reálný vývoj klíčových rozvojových parametrů v území a je tak důležitým argumentačním nástrojem pro obhajobu případných úprav (zpřesňování) strategie v průběhu její realizace. Vyhodnocování SCLLD bude tedy probíhat průběžně po celou dobu její realizace.

Vyhodnocování SCLLD bude probíhat ve dvou na sebe navazujících stupních. V prvním stupni bude probíhat komplexní monitoring SCLLD a ve druhém stupni evaluace SCLLD ve vazbě na podklady získané monitoringem.

Základním technickým nástrojem monitorování SCLLD je jednotný monitorovací systém pro programové období 2014-2020 (MS2014+), zajišťující sběr územně identifikovaných informací (dat) o projektech, věrně dokumentujících jednotlivé fáze realizace projektů, které naplňují SCLLD. V rámci MS2014+ je prováděn též celkově monitoring plnění SCLLD.

4.5.1. Nástroje vyhodnocování SCLLD

MONITORING

V rámci monitoringu dochází ke sběru informací o všech relevantních skutečnostech souvisejících s procesem naplňování a výsledky realizace SCLLD. Monitoring je realizován ve třech rovinách jako:

- a) věcný (obsahový)
- b) finanční
- c) procesní

Věcný monitoring je zaměřen na sledování plnění strategických a specifických cílů SCLLD, resp. plnění jednotlivých rozvojových opatření prostřednictvím realizace aktivit (projektů). Cílem je zajištění přehledu o výstupech, výsledcích a dopadech implementovaných opatření SCLLD ve vztahu k celkovému obsahu a harmonogramu realizace SCLLD.

Finanční monitoring sleduje proces naplňování finančních parametrů SCLLD, tj. zejména míru plánovaného čerpání finančních prostředků na projekty SCLLD ve vazbě na definované programové rámce.

Procesní monitoring je orientován na sledování procesních postupů implementace SCLLD v řešeném území, tj. zejména na administraci výzev a jednotlivých realizovaných projektů určenými orgány a pracovníky MAS, včetně způsobů uplatňování předpisů, vnitřních směrnic a opatření MAS s ohledem na jejich efektivnost ve vztahu k úspěšnému naplňování SCLLD.

EVALUACE

V rámci procesu evaluace příslušná struktura MAS hodnotí monitoringem získané informace. Zaměřuje se na kvalitativní a kvantitativní hodnocení dosažených monitorovacích parametrů, posuzuje míru naplňování SCLLD a identifikuje a specifikuje úzká místa a příčiny nedostatečného plnění SCLLD. Výsledkem evaluace je zhodnocení stavu plnění strategie v hodnoceném období a nastavení (přijetí) nápravných opatření ke zlepšení implementace SCLLD, která povede k dosažení předpokládaných výsledků SCLLD.

4.5.2. Proces vyhodnocování SCLLD

Proces monitoringu

Věcný a finanční monitoring se skládá z monitoringu projektů a monitoringu SCLLD. V obou případech MAS realizuje následující procesní kroky:

1. Zpracování plánu monitoringu

- věcné vymezení – specifikace předmětu monitoringu (věcné plnění, financování, účetnictví, publicita, udržitelnost), monitorovacích kritérií (ukazatelů, indikátorů), místa provádění monitoringu (kontrola v terénu), kontrolní perioda, typ kontrol (ex-ante, on-going, ex-post, ad-hoc)
- časové vymezení (harmonogram) – stanovován obecně a zpřesňován v průběhu implementace SCLLD ve vazbě na termíny konkrétních výzev a charakter zaměření monitorovaných projektů (aktivit)

Plán monitoringu zpracovává dle organizační a kompetenční struktury MAS Achat monitorovací výbor (kontrolní výbor). Plán monitoringu se zpracovává 1x ročně a je zejména z hlediska časového vymezení aktualizován dle potřeby, resp. harmonogramu implementace jednotlivých etap SCLLD.

2. Vlastní realizace monitoringu

- Sběr, třídění, evidence a zpracování dat relevantních k provedení evaluace SCLLD.

Realizaci monitoringu provádí dle organizační a kompetenční struktury MAS manažerka Lenka Kvintusová.

Procesní monitoring mapuje veškeré postupy a činnosti, které souvisí s implementací SCLLD, monitoruje plnění pravidel, směrnic a opatření všemi organizačními strukturami MAS a identifikuje případná procesní pochybení. Procesní monitoring provádí dle organizační a kompetenční struktury MAS Rada.

Celkový monitoring realizace SCLLD probíhá 2x ročně (v souladu s MPIN, resp. pravidly monitoringu integrovaných nástrojů v rámci systému MS2014+), a to vždy k datu 31. 12. a 30.6.). Přípravu podkladů pro monitoring SCLLD zajišťuje dle organizační a kompetenční struktury MAS Achát kancelář MAS v čele s manažerkou. Monitorovací zpráva je předkládána monitorovacímu výboru a následně radě MAS. Následně v termínech do 15. 1. a 15. 7. je předkládána tzv. Zpráva o plnění SCLLD Ministerstvu pro místní rozvoj – odboru rozvoje a strategie regionální politiky, který ji následně kontroluje.

Proces evaluace

V průběhu monitoringu jsou shromážděny veškeré informace (vstupy) nutné k provedení hodnocení průběhu a úspěšnosti realizace SCLLD. Nejvýznamnějšími vstupy k hodnocení věcného naplňování SCLLD je zmapovaná úroveň naplňování monitorovacích indikátorů. Tyto indikátory jsou děleny do 3 kategorií:

- **monitorovací indikátory výstupů** – hmotné a nehmotné veličiny projektu kvantifikovatelné formou určité jednotky se stanovenými počátečním a konečným stavem
- **monitorovací indikátory výsledků** – mapují bezprostřední účinky vyvolané přímo či v přímé příčinné souvislosti výstupy projektů (aktivit)
- **monitorovací indikátory dopadů** – identifikují přímé či nepřímé účinky vyvolané indikátory výstupů či indikátory výsledků - vztahují se k následkům (důsledkům), které překračují rámec účinku projektů (dlouhodobější charakter, dopad na širší populaci, charakter pozitivních či negativních externalit).

Evaluace se zabývá prostřednictvím monitorovaných ukazatelů, dat, indikátorů výsledky a dopady realizace SCLLD. Úspěšnost realizace SCLLD je posuzována na základě:

- **účinnosti** (míry, do jaké bylo dosaženo cílů, v jakém rozsahu byla ve sledovaném období naplněna SCLLD a zda tento rozsah odpovídá plánovanému harmonogramu SCLLD),
- **efektivity** (vztahu mezi použitými prostředky a dosaženými výsledky – zejména s ohledem na efektivnost vynakládání veřejných prostředků),
- **relevance** (míry, do jaké se cíle podpory vztahují k potřebám a problémům regionu, jak jsou věcně a časově naplňovány priority SCLLD).

Hodnocení (evaluace) se vztahuje nejen na plnění věcné či obsahové náplně SCLLD, zaměřuje se též na správnost finančních toků a administrativní efektivnost vnitřních organizačních procesů MAS. Též se zabývá hodnocením obrazu MAS u veřejnosti (hodnotí ohlasy na činnost a prospěšnost aparátu MAS v území). Evaluace plnění SCLLD probíhá 2x ročně. Dílčí výsledky hodnocení jsou zaznamenávány do hodnotící zprávy. Závěry hodnotících zpráv jsou využívány interně jako podklad pro práci MAS.

Proces evaluace plnění SCLLD se skládá z těchto postupných kroků:

- provedení hodnocení a zpracování návrhu nápravných opatření (dle organizační a kompetenční struktury MAS zajišťuje monitorovací výbor)
- projednání hodnocení (dle organizační a kompetenční struktury MAS zajišťuje představenstvo)
- schválení hodnocení, včetně uložení nápravných opatření (dle organizační a kompetenční struktury MAS zajišťuje valná hromada)

Smyslem vlastního hodnocení a další práce s výsledky hodnocení je zajištění:

- efektivity SCLLD
- účinnosti SCLLD
- užitečnosti a přidané hodnoty SCLLD
- udržitelnosti realizovaných opatření SCLLD

Schválené evaluační závěry jsou publikovány ve Výroční zprávě MAS.

5. Zdroj dat

Analýza stavu dopravy na území Libereckého kraje, Odbor dopravy Krajského úřadu Libereckého kraje, Liberec 2013

Atlas ČSFR (1990). Geodetický a kartografický podnik Praha, s. p., Praha.

ČSÚ Liberec

Databáze brownfields Libereckého kraje, http://www.arr-nisa.cz/iware_cz/index.php?D=66

Dotazníkové šetření na obcích

Internetové stránky obcí

Internetové stránky významných podnikatelských subjektů

Malý lexikon obcí ČR 2012, ČSÚ

Ministerstvo vnitra ČR

Plán rozvoje vodovodů a kanalizací Libereckého kraje, Hydroprojekt cz a.s., 2012

Quitt, E. (1971): Klimatické oblasti Československa. Academia, Studia Geographica 16, GÚ ČSAV v Brně, 73 s.

Územně energetická koncepce Libereckého kraje

Územní plány obcí

Veřejná databáze ČSÚ - <http://vdb.czso.cz/vdbvo/>

Základní údaje o významných energetických subjektech, ERÚ 2011

<http://data.blog.ihned.cz/c1-58868120-mapa-dluhu-vsech-6-246-obecnich-uradu-hrozi-vasemu-mestu-ci-vesnici-krach>

data převzata z <http://www.info.mfcr.cz/cgi-bin/ufis/iufismon/index.pl> - ÚFIS - Monitoring hospodaření obcí Ministerstva financí

www.idos.cz

www.justice.cz

http://www.mzv.cz/warsaw/cz/zpravy_a_udalosti/partnerska_mesta_1.html

www.risy.cz/cs/vyhledavace/mikroregiony

www.rozpocetobce.cz

www.rsd.cz

www.uur.cz/iLAS

Přílohy: grafická část - v elektronické podobě umístěna v samostatném souboru na webových stránkách MAS [www.mas-achat](http://www.mas-achat.cz).